

A close-up photograph of several hands pulling on a thick, light-colored rope, suggesting teamwork and effort. The background is a blurred green field.

LETNO POROČILO 2022 GRAWE zavarovalnica d.d.

www.grawe.si

KAZALO

A	POROČILO O DELU NADZORNEGA SVETA V LETU 2022.....	1
B	POSLOVNO POROČILO	3
1	POROČILO O POSLOVANJU ZAVAROVALNICE ZA POSLOVNO LETO 2022	3
1.1	SPLOŠNO GOSPODARSKO OKOLJE	3
1.2	RAZVOJ PODJETJA	3
1.3	PREGLED POSLOVANJA.....	8
1.4	IZJAVA O UPRAVLJANJU GRAWE ZAVAROVALNICE D. D.	21
1.5	POROČILO O RAZMERIJH Z OBVLADUJOČO DRUŽBO	26
1.6	RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI	27
C	RAČUNOVODSKI IZKAZI S POJASNILI.....	29
1	RAČUNOVODSKI IZKAZI	29
1.1	IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31. 12. 2022	29
1.2	IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA OBDOBJE 1. 1.–31. 12. 2022	30
1.3	IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZA OBDOBJE 1.1.–31.12.2022	31
1.4	IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA ZA OBDOBJE 1. 1.–31. 12. 2022	32
1.5	IZKAZ DENARNIH TOKOV	34
2	POROČANJE PO ZAHTEVAH AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR.....	36
2.1	IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31. 12. 2022	37
2.2	IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA IN DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZA OBDOBJE 1. 1.– 31. 12. 2022	39
3	PREDSTAVITEV DRUŽBE	41
3.1	USTANOVITEV IN LASTNIŠTVO.....	41
3.3	DEJAVNOST.....	42
3.4	OSTALI PODATKI.....	42
4	POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	44
4.1	PODLAGE ZA SESTAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	44
4.2	OPREDELITEV ZAVAROVALNIH POGODB	52
4.3	RAČUNOVODSKE USMERITVE.....	53
4.4	POJASNILA POSTAVK FINANČNEGA POLOŽAJA	64
4.5	RAZLAGA POSTAVK IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA.....	83
4.6	RAZLAGA POSTAVK IZ IZKAZA DENARNEGA TOKA	99
4.7	RAZMERJA S POVEZANIMI OSEBAMI IN Z DRUŽBAMI V SKUPINI V LETU 2022	100
5	TVEGANJA	101
5.1	SPLOŠNO	101
5.2	CILJI IN STRATEGIJE PRI UPRAVLJANJU TVEGANJ	101
5.3	ORGANIZACIJA UPRAVLJANJA TVEGANJ	101
5.4	POMEMBNA TVEGANJA IN NJIHOVO OBVLADOVANJE	102
5.5	VRSTE TVEGANJ.....	102
5.6	TVEGANJA, POVEZANA S KAPITALOM IN KAPITALSKO USTREZNOSTJO	117
6	POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	118
7	MNENJE POOBlašČENEGA REVIZORJA	119
D	PRILOGE Z IZKAZI PO PREDPISIH AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR	125
1	IZKAZ CELOTNEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZA OBDOBJE 1. 1.–31. 12. 2022.....	125
1.1	PRENOS DONOSA NALOŽB ZA PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA NA 31. 12. 2022	129
1.2	PRENOS DONOSA NALOŽB ZA ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA NA 31. 12. 2022.....	129
1.3	IZKAZ IZIDA KRITNEGA SKLADA ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ Z NALOŽBENIM TVEGANJEM ZA LETO 2022	130
1.4	IZKAZ SREDSTEV IN OBVEZNOSTI KRITNEGA SKLADA ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ Z NAL. TVEGANJEM NA 31. 12. 2022	131
2	KAZALNIKI	132

Opomba pri zaokroževanju

Pri zaokroženih številih in odstotkih lahko zaradi uporabe formul pride do razlik.
Podatki v tabelah so prikazani v EUR.

Do dobrega življenja vodita ljubezen in znanje –
ljubezen ga navdihuje, znanje usmerja.
Bertrand Russell

A POROČILO O DELU NADZORNEGA SVETA V LETU 2022

Nadzorni svet GRAWE zavarovalnice skladno z določili 282. člena in 546. člena Zakona o gospodarskih družbah podaja naslednje poročilo.

Delovanje in sestava nadzornega sveta

Nadzorni svet GRAWE zavarovalnice je v letu 2022 spremljal poslovanje zavarovalnice in nadzoroval njeno vodenje. V letu 2022 je nadzorni svet zasedal na petih sejah, kjer se je seznanjal s poročili različnih področij poslovanja, sprejemal sklepe in spremljal njihovo uresničitev. Posamezna vprašanja, ki jih je obravnaval nadzorni svet, so bila predmet predhodne, bolj podrobne obravnave na sejah revizijske komisije nadzornega sveta, na podlagi teh ugotovitev in po skrbni presoji pa je nadzorni svet sprejel ustrezne sklepe.

Nadzorni svet je v letu 2022 deloval v sestavi: mag. Klaus Scheitegel (predsednik nadzornega sveta), dr. Gernot Reiter (namestnik predsednika nadzornega sveta), dr. Wolfgang Felser (član nadzornega sveta), mag. Gerald Gröstenberger (član nadzornega sveta do 14. 3. 2022) in Erik Venningdorf (član nadzornega sveta od 15. 3. 2022).

V zvezi z nadzorovanjem poslovanja GRAWE zavarovalnice se je nadzorni svet v letu 2022 redno seznanjal in obravnaval četrtletna in druga poročila o poslovanju družbe, sprejemal ustrezne ukrepe in spremljal njihovo uresničitev.

Nadzorni svet je v marcu izvedel oceno ustreznosti za tri člane nadzornega sveta, v aprilu pa je izvedel oceno ustreznosti za člana uprave in podelil mandat za člana uprave ter kasneje za predsednika uprave.

Nadzorni svet je obravnaval in podal soglasje k aktualiziranim pravilom sistema upravljanja.

Nadzorni svet je na svojih sejah obravnaval obdobja poročila aktuarske funkcije, funkcije notranje revizije, funkcije spremljanja skladnosti in funkcije upravljanja tveganj. Prav tako je nadzorni svet potrdil letna načrta za leto 2023 funkcije notranje revizije in funkcije spremljanja skladnosti.

Nadzorni svet se je redno seznanjal s prejetimi zahtevami za poročanje in z ostalo korespondenco z Agencijo za zavarovalni nadzor, še posebej glede pregleda poslovanja zavarovalnice, ter se seznanil z zapisnikom Agencije za zavarovalni nadzor po opravljenem pregledu poslovanja ter vsemi ukrepi nadzora.

Nadzorni svet ugotavlja, da so bila prejeta poročila zadostna in so predstavljala ustrezno podlago za kakovostno presojo informacij.

Delovanje in sestava revizijske komisije

Nadzorni svet je v skladu z zakonsko zahtevo imenoval revizijsko komisijo, ki zagotavlja strokovno podporo nadzornemu svetu pri izvajanju nadzora nad poslovanjem družbe.

Revizijska komisija nadzornega sveta je v letu 2022 delovala v naslednji sestavi: Dr. Wolfgang Felser (predsednik revizijske komisije), Mag. Klaus Scheitegel (član revizijske komisije) in Miroslav Smerdu (neodvisni strokovnjak).

Po povabilu so bili na sejah navzoči tudi člani uprave zavarovalnice, nosilci ključnih funkcij in vodja oddelka računovodstva in financ, ki so po pozivu poročali na sejah revizijske komisije ali pripravili gradivo na njeno pobudo in tako zagotavljali strokovno podporo nadzornemu svetu pri izvajanju nadzora nad poslovanjem zavarovalnice.

V letu 2022 je revizijska komisija zasedala na petih sejah. Skladno s pristojnostmi in z nalogami, določenimi s Poslovníkom o delu revizijske komisije, so člani revizijske komisije posvetili večino pozornosti vsebinam, ki so predvidene s poslovníkom.

Revizijska komisija ugotavlja, da se v GRAWE zavarovalnici d. d. spoštujejo zakonske zahteve, delovni procesi potekajo ustrezno in so skladni z načeli ekonomske učinkovitosti ter s tem ustrezajo ciljem zavarovalnice.

Poročilo o pregledu revidiranega Letnega poročila za leto 2022 in Poročila o odnosih do povezanih družb za leto 2022

Nadzorni svet je tekoče spremljal poslovanje družbe in je bil s poročili uprave redno obveščen o gospodarskem položaju družbe, poteku poslovanja in razvoju družbe.

Nadzorni svet ugotavlja, da je bilo Letno poročilo GRAWE zavarovalnice d. d. za leto 2022 izdelano v zakonitem roku in predloženo izbranemu revizorju. Revidiranje Letnega poročila GRAWE zavarovalnice d. d. za leto 2022 je opravila revizijska družba Grant Thornton Audit d. o. o., ki je izdala pozitivno mnenje k Letnemu poročilu GRAWE zavarovalnice d. d. za leto 2022.

Nadzorni svet na podlagi opravljenega nadzora pri vodenju poslov ni ugotovil nepravilnosti oziroma primerov neskladnega vodenja poslov.

Nadzorni svet ocenjuje, da je bilo poslovanje družbe v letu 2022 uspešno, glede Letnega poročila GRAWE zavarovalnice za leto 2022 pa ocenjuje, da vsebuje vsa predpisana razkritja. Nadzorni svet ugotavlja, da Letno poročilo GRAWE zavarovalnice d. d. za leto 2022, ki ga je pripravila uprava in preveril pooblaščen revizor, izkazuje resničen in pošten prikaz poslovanja, premoženja ter obveznosti družbe, njenega finančnega položaja in poslovnega izida ter da je sestavljeno v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah, veljavnimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Zakonom o zavarovalništvu, nanj nima pripomb in ga potrjuje.

Skladno z navedenimi ugotovitvami nadzorni svet k pozitivnemu mnenju pooblaščen revizijske družbe Grant Thornton Audit d. o. o. nima pripomb.

Nadzorni svet ugotavlja, da je bilo Poročilo o odnosih do povezanih družb GRAWE zavarovalnice d. d. za leto 2022 izdelano v zakonitem roku in predloženo izbranemu revizorju. Revidiranje Poročila o odnosih do povezanih družb GRAWE zavarovalnice d. d. za leto 2022 je opravila revizijska družba Grant Thornton Audit d. o. o., ki je izdala pozitivno mnenje.

Nadzorni svet k Poročilu o odnosih do povezanih družb GRAWE zavarovalnice d. d. za leto 2022, izjavi poslovodstva o odnosih do povezanih družb, ki je vključena v poročilo in k revizorjevemu poročilu nima pripomb.

Predlog za uporabo bilančnega dobička

Nadzorni svet je preveril tudi predlog uprave za uporabo bilančnega dobička, ugotovljenega na dan 31. 12. 2022, o katerem bo dokončno odločala skupščina GRAWE zavarovalnice d. d. in soglaša s predlogom uprave, da skupščina GRAWE zavarovalnice d. d. sprejeme naslednji sklep:

Bilančni dobiček, ki na dan 31. 12. 2022 znaša 28.404.108,31 EUR se uporabi na naslednji način:

- del bilančnega dobička v višini 500.000,00 EUR se uporabi za izplačilo dividend. Dividenda znaša bruto 0,347 EUR na delnico in se izplača delničarjem, ki bodo vpisani v delniški knjigi na dan 4. 5. 2023, ter bo izplačana dne 5. 5. 2023;
- preostali del bilančnega dobička v višini 27.904.108,31 EUR ostane nerazporejen.

Nadzorni svet predlaga skupščini delničarjev, da upravi GRAWE zavarovalnice d. d. podeli razrešnico za poslovno leto 2022.

Predsednik nadzornega sveta:

Mag. Klaus Scheitegel

B POSLOVNO POROČILO

1 POROČILO O POSLOVANJU ZAVAROVALNICE ZA POSLOVNO LETO 2022

1.1 SPLOŠNO GOSPODARSKO OKOLJE

Gospodarstvo v Sloveniji se je v letu 2022 še naprej soočalo s posledicami pandemije COVID-19. Zaradi invazije na Ukrajino (24. februarja) je žal prišlo tudi do bistvenih sprememb geopolitičnih razmerij, ki so se kakopak, zelo hitro preselile v evropsko gospodarsko okolje. Vse skupaj se je zrcalilo skozi izrazito visoko raven inflacije, energetske krizo in nestabilne ter neugodne razmere na finančnih trgih. Nepričakovana nadpovprečna postpandemska krepitev gospodarstva kot posledica ponovnega odpiranja gospodarstva in vladnih podpornih ukrepov za spodbujanje aktivnosti, je svoj vrh dosegla v poletnih mesecih, temu pa je sledilo obdobje negotovosti, upočasnitev svetovnega gospodarstva in bistveno strožji pogoji financiranja, kar je znatno vplivalo na silno upočasnitev realne rasti BDP v zadnjem kvartalu leta. Posledice vojne v Ukrajini so v obliki energetske krize znatno posegle tudi v gospodarstvo in kot take dodatno prispevajo k močnim inflacijskim pritiskom, kar neposredno vpliva na zaupanje potrošnikov in podjetij, ki ostaja oslabiljeno. Vsi pomembni makroekonomski pokazatelji, kot sta kazalnik PMI (indeks vodij nabav, ki prikazuje stanje proizvodnega sektorja) in kazalnik gospodarske klime, napovedujejo blago recesijo na prelomu leta, ki so jo sicer ukrepi javnofinančne politike znotraj t. i. evroobmočja do sedaj uspešno blažili. Trg dela ostaja odporen na trenutne gospodarske izzive, kar se kaže skozi izjemno nizko stopnjo brezposelnosti na eni strani ter velikega primanjkljaja delovne sile na drugi.

Bruto domači proizvod (BDP) je bil v prvih devetih mesecih leta 2022 le za 3,4 % višji kot v istem obdobju leta 2021, kar je posledica umirjanja gospodarske aktivnosti v tretjem četrtletju. Slednje je bilo najizrazitejše na področju domačega povpraševanja. Na BDP so sicer pozitivno vplivale potrošnja gospodinjstev (dvig za 2,6 %), investicije v osnova sredstva (dvig za 7,1 %), storitvena menjava s tujino (izvoz storitev se je povečal za 21,5 %, njihov uvoz pa za 8,4 %), višja uvoz in izvoz ter dodatno znižanje stopnje brezposelnosti (dvig za 2,0 %). Povprečna bruto plača je znašala 2.244,35 EUR. V primerjavi z lanskim letom se je bruto plača zvišala obeh sektorjih, tj. tako v zasebnem kot javnem sektorju. Najvišja povprečna bruto plača je bila zabeležena v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (3.673,05 EUR). Inflacija izkazuje izredno visoke vrednosti (na letni ravni 10 %), ki jih v času obstoja t. i. evroobmočja še nismo doživeli. Cene blaga so se v enem letu v povprečju dvignile za 11,1 %, cene storitev pa za 7,9 %. Blago dnevne porabe je bilo dražje za 13,5 %, trajno blago za 7,9 % in poltrajno blago za 4,8 %. K skupnemu dvigu cen na letni ravni so največ prispevale višje cene hrane in brezalkoholnih pijač, podražitve storitev in izdelkov iz skupine rekreacija in kultura, višje cene stanovanjske in gospodinjske opreme ter tekočega vzdrževanja stanovanj in podražitve trdnih goriv (vir: SURS).

Finančno-kapitalski sektor gospodarstva je po skoraj desetletju t. i. okolja nizkih obrestnih mer soočen z dvigovanjem osrednje obrestne mere centralnih bank, ki s tem poizkušajo omejiti inflacijske pritiske. Takšni premiki seveda neobhodno vodijo do sprememb v obnašanju in pričakovanju investitorjev.

Statistični podatki Slovenskega zavarovalnega združenja za leto 2022 v primerjavi z lanskimi izkazujejo višjo skupno rast slovenskega zavarovalnega trga. Realizirana rast skupne bruto obračunane premije znaša 5,95 % (v lanskem letu 3,18 %). Volumen zbrane premije na področju življenjskih zavarovanj se je povečal za 2,54 % (v lanskem letu smo zabeležili padec (4,1 %)), medtem ko neživljenjska zavarovanja napram lanskemu letu izkazujejo višjo rast (6,98 %, leto poprej 2,9 %).

1.2 RAZVOJ PODJETJA

Splošno

Odgovori GRAWE zavarovalnice na vse izzive preteklosti jasno kažejo na zrelost organizacije in dejstvo, da gre za eno izmed kapitalsko najstabilnejših institucij v Sloveniji. Še zmeraj stremimo k profitabilnosti in stroškovni učinkovitosti, vendar se obenem zavedamo, da so pred nami novi mejniki, novi izzivi, ki jim v moderni dobi še nismo bili priča in ki so plod rapidnega ter korenitega spreminjanja sveta ter človeške filozofije oziroma svetovnega nazora v obliki pandemij, vojn, energetske krize in ostalih ekonomskih anomalij. Zavedamo se, da vstopamo v neko »novo zavest«, znotraj katere bo materializem manj pomemben in znotraj katere se bomo vrnili k osnovam – tj. iskanju samega sebe, novih vrednot, varnosti in predvsem kakovostnega življenja. Gre za točko,

ki predstavlja nov mejnik na naši izjemno uspešni poti, ko se bomo morali še hitreje in še bolj učinkovito prilagoditi novim tržnim razmeram – tj. cenovno in stroškovno –, ko bomo vsebino zavarovalnih produktov morali izdatneje prilagajati osebnim potrebam posameznikov, še bolj prepoznavati potencial in kvaliteto obstoječih sodelavcev in vlagati v njihov razvoj ter najti tisto konkurenčno prednost, ki bo še bolj učvrstila temelje naše blagovne znamke. Prostora za deležnike na zavarovalnem trgu, ki ne želijo slediti hitremu toku inovacij, je venomer manj. Jasna strateška usmeritev, ki smo jo začrtali v turbulentnem obdobju med letoma 2020 in 2021, in jo dodatno modificirali glede na trenutne izzive gospodarstva – posledice vojne v Ukrajini, energetska kriza, inflacija idr. –, je z zamenjavo dela vodstva dobila nove razsežnosti, saj smo, kot vsa leta poprej, znova dosegli največjo rast obračunane premije v zgodovini GRAWE zavarovalnice, tj. od ustanovitve v letu 1990.

Naša, zdaj že uveljavljena podoba kompozitnega ponudnika zavarovalnih storitev, usmerjena v izjemno previdno in natančno določene segmente strank, se čedalje bolj čvrsti na področju premoženjskih zavarovanj, kar se odraža skozi prizmo nadpovprečne rasti obračunane premije na tem področju v strukturi skupne pobrane premije. Kvalitetno pripravljena in zastavljena strategija pa je v letu 2022 pokazala pozitivne učinke tudi na področju življenjskih zavarovanj, kjer trendi na področju obračunane premije ponovno nakazujejo rast.

V preteklih treh letih smo uspešno razrešili dileme poslovanja na daljavo, pri čemer smo močno nadgradili osnovna sredstva, hkrati pa smo izpeljali kopico inovativnih projektov, s pomočjo katerih smo v poslovanje uspešno vpeljali elektronsko podpisovanje dokumentov, uredili področje ogledov in cenitev škod na daljavo, področje izobraževanja in druge, nič manj pomembne inovativne procese na področju dela s strankami brez osebne stika. Močno in odločno smo zakorakali tudi na področje digitalizacije celotnega poslovanja v smislu dokumentacije in preoblikovanja določenih delovnih procesov, kar smo v duhu zakonskih določil, ki uokvirjajo zavarovalno distribucijo, uspešno implementirali tudi na področje prodajnih aktivnosti družbe.

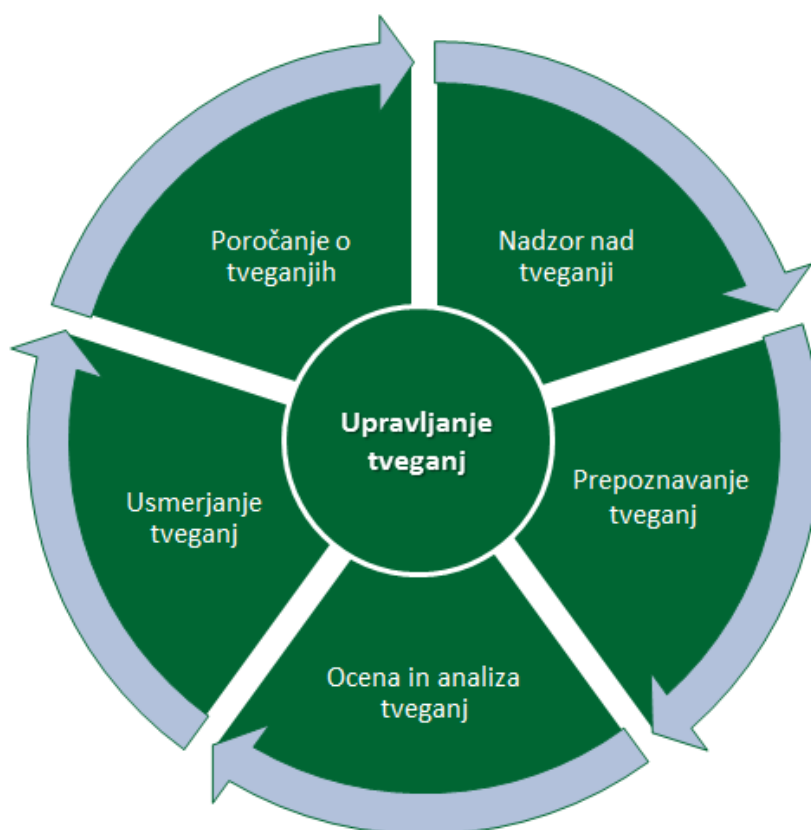
Splošna usmerjenost GRAWE zavarovalnice in novi trendi, ki smo jih začrtali v lastni poslovni strategiji, so izdatno doprinesli k skupni rasti števila strank, zavarovanj in obračunanih premij, zaradi česar nenehno krepimo kadrovske sestavo zavarovalnice. Na dan 31. 12. 2022 smo zaposlovali 176 sodelavcev, medtem ko v prodajnem delu našega ustroja dodatno sodelujemo še s 114 zunanjimi ekskluzivnimi partnerji ter dodatno 170 zunanjimi neodvisnimi partnerji, tj. zavarovalnozastopniškimi in zavarovalnoposredniškimi podjetji ter bankami.

Upravljanje tveganj

Upravljanje tveganj predstavlja pomembno področje korporativnega upravljanja zavarovalnice. Cilj upravljanja tveganj je zagotoviti dolgoročno poslovanje zavarovalnice, doseganje strateških in poslovnih ciljev ter izboljšavo poslovnih procesov. Upravljanje tveganj je sestavljeno iz prepoznavanja tveganja, ocene in analize tveganja, usmerjanja tveganja, poročanja o tveganjih ter nadzora nad njimi.

Prevzem tveganj od zavarovalcev za primerno premijo je jedro poslovanja zavarovalnice. Ob tem pa je zavarovalnica dodatno izpostavljena še drugim tveganjem, zato je pomembno, da je sistem upravljanja tveganj integriran in dovolj enostaven, da ga lahko vsi zaposleni smiselno in razumljivo vključijo v poslovne procese. Upravljanje tveganj je namreč učinkovito le, če je sprejeto s strani vseh zaposlenih in če le-ti prejmejo jasno ter konsistentno sporočilo vodstva, kako implementirati posamezna tveganja in kako upravljati z njimi pri svojem delu. Strokovno in integrirano upravljanje tveganj učinkovito in uspešno identificira tveganja ter omogoča razvrščanje le-teh na tista, ki jih je smiselno sprejeti, jih omejiti, in tista, ki sem ji je bolj izogniti.

V sklopu regulative Solventnost II v celotni skupini GRAWE potekajo številne aktivnosti. V zavarovalnici četrtletno ugotavljamo realizirana tveganja ter o njih polletno in letno poročamo, enkrat letno (praviloma oktobra) pa poteka ocena tveganj za prihodnje leto.

GRAWE zavarovalnica je v letu 2022 na področju upravljanja tveganj izvedla naslednje aktivnosti:

- izdelava Poročila o lastni oceni tveganj in solventnosti z v prihodnost usmerjenim pogledom, v katerem so analizirana in ocenjena naslednja 3 leta,
- izdelava Poročil o tveganjih,
- posodobitev Smernic o lastni oceni tveganj in solventnosti ter Smernic o upravljanju tveganj,
- izdelava Poročila o solventnosti in finančnem položaju,
- izdelava Poročila o rednem poročanju nadzorniku,
- posodobitev Smernic o solventnosti in finančnem položaju ter rednem poročilu nadzorniku,
- posodobitev Smernic o upravljanju neprekinjenega poslovanja in kriznem načrtu,
- posodobitev Načrta neprekinjenega poslovanja za tveganje »Epidemije«,
- posodobitev Načrta neprekinjenega poslovanja za tveganje »Izpada sedeža podjetja«,
- posodobitev Obnovitvenega načrta za področje informatike.

Vrste tveganj:

- zavarovalno tveganje je tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti zaradi neustreznih premij in neustreznih predpostavk, upoštevanih v izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij,
- kreditno tveganje je tveganje izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju zavarovalnice zaradi nihanj v kreditnem položaju izdajateljev vrednostnih papirjev, nasprotnih strank in morebitnih dolžnikov,
- obrestno tveganje je tveganje, ki je povezano z neugodno spremembo tržnih obrestnih mer,
- valutno tveganje pomeni občutljivost vrednosti sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov na spremembo vrednosti ali nestanovitnosti menjalnih tečajev,
- likvidnostno tveganje je tveganje zavarovalnice, da ne more unovčiti naložb in drugih sredstev za poravnavo svojih finančnih obveznosti, ko te zapadejo,

- tržno tveganje je tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju zavarovalnice, ki nastane zaradi nihanj v višini in spremenljivosti tržnih cen sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov,
- operativno tveganje je tveganje izgube zavarovalnice zaradi neprimerne ali neuspešne izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi ali delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov.

Podrobneje o vrstah tveganj in ukrepih za njihovo obvladovanje pišemo v točki 5.5 v poglavju Računovodski izkazi s pojasnili.

Dolgoročni cilji in aktivnosti za doseganje le-teh

Dolgoročni cilji in strategija ostajajo nespremenjeni. Vse elemente poslovne strategije smo povzeli v dokumentu Poslovna strategija GRAWE zavarovalnice d. d. Dolgoročno si GRAWE zavarovalnica prizadeva za vzdržno poslovanje, ki ustvarja dodano vrednost za vse deležnike družbe, kar pomeni, da se iz leta v leto krepi kapitalna osnova za delovanje družbe, s tem pa tudi trdnost in pripravljenost na negotove razmere v prihodnosti. Visoka etičnost in strokovna odličnost v odnosu s strankami odražata bogato tradicijo in iz le-te izhajajoče poslanstvo družbe. Ključni produkti GRAWE zavarovalnice na tržišču so zavarovanje stavb in stanovanjske opreme, zavarovanje odgovornosti imetnikov motornih vozil ter kasko zavarovanje motornih vozil, vse oblike življenjskih zavarovanj in nezgodno zavarovanje. Zavarovalnica posveča veliko pozornosti vzajemnemu spoštovanju, odprtosti, zaupanju in socialni varnosti, pri čemer nagovarja vse tržne segmente strank, predvsem pa se osredotoča na posameznike, družine, podjetnike, mala in srednja podjetja. Pri tem raven zadovoljstva z našimi storitvami neprestano spremljamo, merimo in izboljšujemo, produkte ter celovit spekter zavarovalnih storitev pa prilagajamo pričakovanjem in potrebam naših strank.

Pričakovani razvoj podjetja

V GRAWE zavarovalnici si bomo tudi v prihodnjih letih prizadevali nadaljevati trend uspešnega poslovanja iz preteklih let. Tako bomo še naprej zvesti svoji poslovni strategiji in principom poslovanja, ki v ospredje postavljajo stabilno in gospodarno rast, stranko v središče naših prizadevanj ter nenazadnje obvezo, da svojim sodelavcem nudimo prijazno delovno okolje.

V letu 2023 načrtujemo stabilno rast zaračunane premije premoženjskih zavarovanj, pri čemer bomo ob avtomobilskem zavarovanju nekaj več pozornosti in nadaljnega razvoja namenili zavarovanju stanovanjskih objektov, stanovanjskih premičnin ter zavarovanju malih in srednjih podjetij.

Na področju življenjskih zavarovanj na podlagi izkušenj preteklih let v letu 2023 pričakujemo rahel porast zaračunane premije, kakor tudi število pogodb.

Na področju finančnih naložb bomo v letu 2023 zastavljeni naložbeni cilj zagotovili z nadaljnjim investiranjem v nepremičnine. Na področju naložb življenjskih zavarovanj bomo nadaljevali s konzervativno naložbeno politiko, pri kateri bo pretežni del finančnih naložb investiran v slovenske državne obveznice.

V kolikor v letu 2023 ne pride do kakšnih večjih škod zaradi neurij ali drugih naravnih katastrof, pričakujemo stabilni razvoj poslovnega izida.

Z vidika solventnostih zahtev pričakujemo, da bo stabilen razvoj poslovanja še naprej omogočal, da bomo dosegali raven solventnosti okrog 200 %.

Višina in zadostnost lastnih sredstev nam omogočata zanesljiv nadaljnji razvoj poslovanja.

Svoboda pomeni, da počnemo to, kar nam narekuje vest.
Albert Schweitzer

1.3 PREGLED POSLOVANJA

Podatki o zavarovalnici in zavarovalni skupini

GRAWE zavarovalnica d. d. (do 16. 6. 2001 PRIMA) obstaja na tem območju od leta 1991. Je prva slovenska zavarovalna družba, ustanovljena na osnovi zasebne iniciative in s tujim vlaganjem. Ustanovitev PRIME, mešane zavarovalne družbe, je bila vpisana v sodni register 23. januarja 1991, pod številko sklepa Srg. 205/91, s polnim nazivom PRIMA, mešana zavarovalna družba, d. d., Maribor, Maistrova 17, Slovenija.

Do konca leta 2004 je prišlo do sprememb sedeža, dejavnosti, kapitala in imena v GRAWE zavarovalnica d. d. S prodajo svojih deležev dveh manjšinskih delničarjev je do takrat glavni delničar GRAWE AG postal stoo odstotni lastnik GRAWE zavarovalnice, Maribor.

V vseh letih svojega delovanja v Sloveniji je GRAWE zavarovalnica postala pomemben ponudnik klasičnih življenjskih in rentnih zavarovanj, kot tudi premoženjskih in avtomobilskih zavarovanj. Razvila je zelo uspešno sodelovanje z neodvisnimi podjetniki in družbami za zavarovalno zastopanje in zavarovalno posredovanje. Lastna zastopniška mreža, sodelovanje s pooblaščenimi zastopniki in strokovni kader prispevajo k doseganju načrtovanih poslovnih rezultatov.

Posebnosti, ki odlikujejo podjetje GRAWE zavarovalnico d. d., so:

- kot del mednarodnega zavarovalniškega koncerna GRAWE, ki deluje v trinajstih državah srednje, vzhodne in južne Evrope, ima že vpeljan in izdelan dostop do mednarodnih finančnih trgov,
- naložbena politika zavarovalnice je usmerjena k naložbam v Sloveniji, vendar lahko z izkoriščanjem mednarodnih povezav zagotovimo boljše razmerje med donosnostjo in varnostjo naložb, kot je to mogoče na ekonomsko in naložbeno majhnem področju,
- učinkovita organiziranost zagotavlja nadpovprečne donose zavarovancem.

Uprava GRAWE zavarovalnice d. d.:

Predsednik uprave:

mag. David Kastelic

Člana uprave:

mag. Helga Rudorfer

Simon Husar

Nadzorni svet GRAWE zavarovalnice d. d.:

Predsednik nadzornega sveta: mag. Klaus Scheitegel

Člani nadzornega sveta: dr. Wolfgang Felser

dr. Gernot Reiter

Erik Venningdorf (od 15. 3. 2022)

GRAWE zavarovalnica d. d. je hčerinska družba zavarovalnice Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Avstrija. Slednja sodi med velike avstrijske zavarovalnice. Med glavne posle skupine GRAWE sodijo zavarovanja, finančne storitve in nepremičnine. Sedemnajst zavarovalnih hčerinskih družb v srednji Evropi kaže na mednarodno usmerjenost zavarovalnice. Stabilnost in boniteta A sta odraz več kot 190-letne zgodbe o uspehu.

GRAWE skupina

Banke in finančne storitve	Zavarovalnice	Nepremičnine
Bank Burgenland AG	Avstrija	GRAWE Immo AG
Schelhammer Capital	Grazer Wechselseitige Versicherung AG HYPO Versicherung AG	STIWOG Immobilien GmbH
SECURITY Kapitalanlage AG	Mednarodno	ImmoPro Immobilien GmbH
	GRAWE Slovenija GRAWE Hrvaška GRAWE Madžarska GRAWE Beograd GRAWE Sarajevo GRAWE Banja Luka	GRAWE Ukrajina Life GRAWE Ukrajina Non-Life GRAWE Bolgarija GRAWE Romunija GRAWE CARAT Moldavija GRAWE Podgorica
		GRAWE neživotno Podgorica GRAWE Skopje GRAWE neživot Skopje GRAWE Re Ciper Eurolink Skopje

Poslovna mreža

Sedež GRAWE zavarovalnice je v Mariboru na Gregorčičevi ulici 39. Našo poslovno mrežo sestavljajo še poslovna enota Ljubljana – Komenskega na Komenskega 4, poslovna enota Koper na Pristaniški ulici 12 in poslovna enota Maribor – Betnava na Ulici Eve Lovše 19. Poleg poslovnih enot ima GRAWE zavarovalnica devet poslovalnic: Celje, Kranj, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Postojna, Ptuj, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec. Lastno prodajno mrežo sestavljajo še pisarne v Gornji Radgoni, Slovenski Bistrici, Velenju, Nizki in Idriji. Podružnic izven sedeža podjetja nimamo. Dobro izobraženi sodelavci po vsej Sloveniji zagotavljajo izčrpno informiranje strank in hitro ter kompetentno reševanje škodnih primerov.

Razčlenitev prodajnih kanalov	Življenjsko zavarovanje	Premoženjsko zavarovanje
Lastna terenska mreža	44,36 %	74,85 %
Agencije, posredniki	51,73 %	24,74 %
Finančne institucije, drugo	3,91 %	0,41 %

V letu 2022 smo nadaljevali z zastavljeno strategijo pri sodelovanju z malimi agencijami, uspešno pa smo sledili tudi razvoju in rasti prodajnih kanalov na področju bank.

Zaposleni

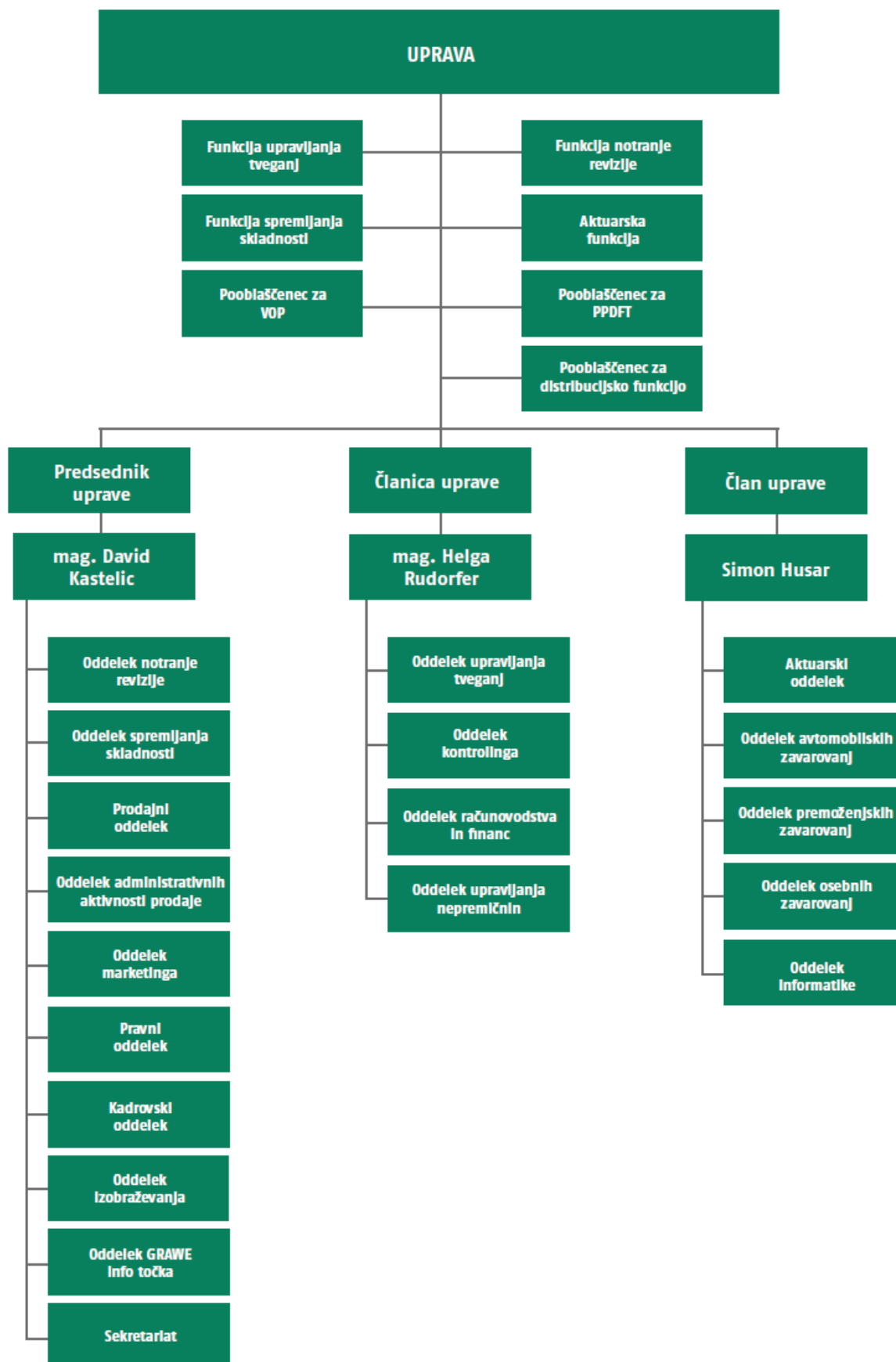
Število zaposlenih je na zadnji dan leta 2022 znašalo 176 (leto poprej: 210), in sicer je na področju pridobivanja zavarovanj, tj. prodaja in trženje, delovalo 99 (leto poprej: 136), na področju upravljanja pa 77 (leto poprej: 74) sodelavcev. V letu 2022 se je zavarovalnici pridružilo 37 novih sodelavcev, 71 pa jih je prekinilo delovno razmerje.

Oddelek	Stanje 31. 12. 2021	Sprememba	Stanje 31. 12. 2022
Uprava	2	0	2
Tajništvo	1	0	1
Pogodbe	16	-1	15
Škode	26	2	28
Računovodstvo	10	0	10
Kontroling	1	0	1
Pravna pisarna, aktuar, AOP	13	2	15
Nepremičnine	2	0	2
Spremljanje skladnosti	1	0	1
Interna revizija	1	0	1
Upravljanje tveganj	1	0	1
Uprava skupaj	74	3	77
Prodaja – uprava	1	0	1
Marketing	3	-1	2
Prodaja – vodstvo, pisarna	41	-7	34
Prodaja – stalno zaposleni	91	-29	62
Prodaja skupaj	136	-37	99
SKUPAJ	210	-34	176

Struktura izobrazbe

Stopnja izobrazbe	Število zaposlencev 31. 12. 2022	Število zaposlencev 31. 12. 2021
IV ali manj	18	20
V	80	103
VI	17	20
VII	36	40
VIII	19	19
IX	6	8
Skupaj	176	210

Organigram

Podpora informacijske tehnologije

Zavarovalnica si prizadeva, da se uporabljena informacijsko-komunikacijska oprema tekoče posodablja in je v skladu z aktualno tehnologijo ter informacijskimi varnostnimi standardi. V letu 2022 je bilo za posodobitev računalniške opreme porabljenih 138.764 EUR (2021: 95.621 EUR).

V letu 2022 smo delovanje informacijsko komunikacijske opreme preverjali s periodičnimi kontrolami upravljanja EIOPA-BoS-20/600.

Upravljanje informacijskih sistemov je opredeljeno s pravilniki na nivoju skupine in so za zavarovalnico prilagojeni ter usklajeni z našo zakonodajo, kjer je to potrebno. Materinska družba ima sprejet ISO standard 27001 – Sistem upravljanja informacijske varnosti, ki v določenih segmentih pokriva tudi zavarovalnico. Varnostni pravilnik se vsaj enkrat letno posodablja. Posebno pozornost namenjamo tudi varnosti informacijskih sistemov in varstvu podatkov, zato smo v letu 2022 povečali ozaveščenost uporabnikov o tem področju.

Zavarovalne vrste

GRAWE zavarovalnica posluje v nadaljevanju navedenih zavarovalnih vrstah.

ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA

Življenjska zavarovanja za primer smrti in doživetja:

GRAWE ŽIVLJENJE	zavarovanje ene osebe z vključenim zavarovanjem za primer nezgodne smrti
GRAWE ELITE 20 PLUS	zavarovanje ene osebe z dodatnim kritjem za primer nastopa težke bolezni in vključenim zavarovanjem za primer nezgodne smrti
GRAWE VARČEVANJE	zavarovanje ene osebe z naraščajočo zavarovalno vsoto
GRAWE ŠČIT	zavarovanje ene osebe s stalno zavarovalno vsoto za primer smrti
GRAWE KREDIT RKN5	zavarovanje ene osebe s padajočo zavarovalno vsoto za primer smrti
GRAWE KREDIT RKN11	zavarovanje ene osebe s padajočo zavarovalno vsoto za primer smrti in enkratnim plačilom premije
GRAWE NALOŽBA	zavarovanje ene osebe z enkratnim plačilom premije

GRAWE RENTA je zavarovanje, ki izplačuje dogovorjeno obliko in višino rente.

Življenjska zavarovanja za primer doživetja:

1-2-3 varčevalni načrt	življenjsko zavarovanje za eno osebo
GRAWE POKOJNINA	življenjsko zavarovanje za eno osebo

Dodatna zavarovanja:

UI1, UI2, UI3, UI4, UI5 in UI6	dodatno nezgodno zavarovanje za primer trajne invalidnosti z možnostjo družinskega kritja in s priključitvijo bolnišnične dnevne ter dnevnega nadomestila
UI50P	dodatno zavarovanje za primer nezgodne invalidnosti
UTZ	dodatno zavarovanje za primer nezgodne smrti
VTZ	dodatno zavarovanje za primer nezgodne smrti v prometni nesreči
AUZ	dodatno zavarovanje za primer delovne nezmožnosti
RDZ1N	dodatno zavarovanje za primer nastopa težke bolezni
RAN1Z	dodatno zavarovanje za primer smrti
GRAWE SOS	dodatno zavarovanje nezgodne asistence

Življenjska zavarovanja, vezana na enote investicijskih skladov:

GRAWE TROJNI A	naložbeno življenjsko zavarovanje z aktivnim upravljanjem sredstev
GRAWE TROJNI A PLUS	naložbeno življenjsko zavarovanje z aktivnim upravljanjem sredstev
GRAWE #Green4U	naložbeno življenjsko zavarovanje z aktivnim upravljanjem sredstev
GRAWE #Green4U ENKRATNI	naložbeno življenjsko zavarovanje z aktivnim upravljanjem sredstev

PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA

Nezgodno zavarovanje

Samostojno nezgodno zavarovanje v individualni ali kolektivni obliki, znotraj katerega je moč zavarovati različne nevarnosti, kot so npr. smrt kot posledica nezgode, smrt kot posledica bolezni, trajna invalidnost, nadomestilo za vsak dan, preživet v bolnišnici, nadomestilo za vsak dan delovne nezmožnosti, nadomestilo za bolečine, stroški, ki so posledica nezgode, nezgodna asistenca ali nezgodna renta.

Zavarovanje požara in elementarnih nesreč

Zavarujemo premičnine in nepremičnine, ki so ogrožene s strani različnih nevarnosti, kot so ogenj, eksplozija, padec letal, direktni ali indirektni udar strele, vihar, pritisk snega in toča.

Zavarovanje splošne odgovornosti

Zavarovane so škode (osebne ali premoženjske), ki jih zavarovanec povzroči tretji osebi. Zavarovalno kritje velja v Sloveniji, in sicer z možnostjo razširitve kritja za tujino. V letu 2019 smo v ponudbo premoženjskih zavarovanj vključili prenovljeno zavarovanje splošne odgovornosti **GRAWE ODGOVORNOST**.

Drugo premoženjsko zavarovanje

Med druga premoženjska zavarovanja sodijo zavarovanje stanovanjske opreme, individualne hiše, etažne lastnine, električnih gospodinskih aparatov, elektronike in obratovalnega zastoja. Dodatno ponujamo zavarovanje živil v zamrzovalnikih. Na voljo je tudi zavarovanje premoženja proti izlitju vode in lomu stekla. Ponudba premoženjskih zavarovanj ravno tako zajema zavarovanje **GRAWE PODJETNIK**, namenjeno pravnim osebam, s katerim so krite škode poslovnega premoženja v primeru poplave, požara, udara strele, potresa, vloma in drugih nesreč.

Avtomobilsko zavarovanje

Ponujamo široko zavarovalno kritje motornih vozil z zavarovanjem odgovornosti, kasko zavarovanjem, zavarovanjem sopotnikov in asistence.

Turistično zavarovanje

Zavarovanje **GRAWE TURIST** je namenjeno izključno turistom in popotnikom. S tem zavarovanjem so zavarovane naslednje nevarnosti: stroški zdravljenja bolezni in posledic nezgod, ki se zgodijo na počitnicah, odpoved počitnic oziroma potovanja, poznejši prihod na počitnice ali predčasen odhod z njih, stroški reševanja in iskanja, izguba prtljage/zamuda na letalo oziroma ladjo in zavarovanje odgovornosti (če zavarovanec na počitnicah povzroči škodo tretji osebi).

Zavarovanje kmetijskih rizikov

Zavarujemo kmetijske premičnine in nepremičnine, ki so ogrožene s strani različnih nevarnosti, kot so ogenj, eksplozija, padec letal, direktni ali indirektni udar strele, vihar, pritisk snega, toča, izlitje vode. Zavarovane so lahko tudi škode zaradi vlomne tatvine, loma stekla, odgovornosti iz posesti gospodarskih zgradb in potresa.

Dne 31. 12. 2022 znaša število sklenjenih zavarovanj 401.628 in se po zavarovalnih vrstah deli tako:

Statistika portfelja	Število sklenjenih zavarovanj 31. 12. 2022	Število sklenjenih zavarovanj 31. 12. 2021
Skupaj GRAWE d. d.	401.628	408.839
Premoženjska zavarovanja	354.720	359.087
Nezgodno zavarovanje	66.553	69.386
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	86.749	88.839
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	26.653	24.921
Druga premoženjska zavarovanja	59.943	57.644
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	48.545	52.155
Zavarovanje splošne odgovornosti	27.286	25.984
Zavarovanje različnih finančnih izgub	2.969	2.104
Zavarovanje nudenja pomoči	36.022	38.054
Življenjska zavarovanja	46.908	49.752
Življenjska zavarovanja brez zavarovanj z naložbenim tveganjem	37.029	40.133
Življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem	9.879	9.619

Število sklenjenih zavarovanj se je v primerjavi s preteklim poslovnim letom znižalo. Skupaj se je število sklenjenih zavarovanj v letu 2022 zmanjšalo za 7.211 pogodb ali 1,76 %, tj. s 408.839 na 401.628 sklenjenih zavarovanj. Od tega beležimo pri premoženjskih zavarovanjih zmanjšanje za 1,22 % (za 4.367 sklenjenih zavarovanj), medtem ko je število sklenjenih življenjskih zavarovanj upadlo za 5,72 % (za 2.844).

Skupna višina zavarovalnih vsot iz naslova življenjskih zavarovanj se je v primerjavi s preteklim letom zvišala za 4,31 % in znaša 558.030.152 EUR.

Raziskave, razvoj in investicijska vlaganja

Raziskave so namenjene zlasti razvoju novih zavarovalnih produktov in aktivnostim, kot sta npr. izobraževanje in oglaševanje.

Investicijska vlaganja v neopredmetena sredstva (207.640 EUR) in opredmetena osnovna sredstva (260.574 EUR) v višini 468.214 EUR (2021: 295.116 EUR) predstavljajo predvsem vlaganja v IT-opremo (hardware in software), druge pisarniške stroje in pisarniško opremo ter investicijska vlaganja v nepremičnine. Struktura vlaganj v opremo se v primerjavi s preteklim letom ni bistveno spremenila, le nekoliko več vlaganja v neopredmetena osnovna sredstva smo zabeležili, kar je predvsem povezano s prihajajočima računovodskima standardoma IFRS 9 in IFRS 17, ki stopita v veljavo prihodnje leto. V letu 2022 GRAWE zavarovalnica ni imela stroškov vlaganja v pridobitev novih nepremičnin za zavarovalno dejavnost (2021: 0 EUR).

Premija

Kosmati prihodki od premije skupnega poslovanja so v celotnem letu poročanja dosegli 49.701.608 EUR (2021: 47.701.502 EUR), kar ustreza 2,87-% povišanju. Od tega odpade 32.996.353 EUR (2021: 31.893.863 EUR) na neživljenjska zavarovanja in 16.075.254 EUR (2021: 15.807.640 EUR) na življenjska zavarovanja.

Prikaz prihodkov od zavarovalnih premij v primerjavi s preteklim letom (brez cediranega pozavarovanja):

	Kosmati prihodki od premij	
Premoženjska zavarovanja	2022	2021
Nezgodno zavarovanje	4.396.264	4.419.830
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	8.472.741	8.310.295
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	1.950.069	1.612.634
Drugo škodno zavarovanje	6.734.701	6.107.490
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	8.057.291	8.419.698
Splošno zavarovanje odgovornosti	1.483.048	1.213.627
Zavarovanje različnih finančnih izgub	613.825	524.084
Zavarovanje nudenja pomoči	1.288.416	1.286.205
Skupaj premoženjska zavarovanja	32.996.353	31.893.863
Življenjsko zavarovanje	Kosmati prihodki od premij	
Življenjska zavarovanja brez zavarovanj z naložbenim tveganjem	9.480.480	9.662.479
Življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem	6.594.774	6.145.160
Skupaj življenjska zavarovanja	16.075.254	15.807.640

Izplačila zavarovalnin

Izplačila kosmatih stroškov odškodnin in zavarovalnin v direktnem poslu premoženjskih zavarovanj so se zvišala za 1.744.855 EUR ali 11,52 % na 16.891.937 EUR (2021: 15.147.081 EUR). Število izplačanih škod se je povečalo za 90 (0,52 %) na 17.317. Na področju življenjskih zavarovanj so se odhodki za zavarovalne primere vključno s plačanimi deleži na dobičku povišali s 15.811.788 EUR na 16.826.252 EUR, kar predstavlja 6,42-% povišanje. Število izplačil se je povišalo z 2.824 na 3.064.

Razmejena izplačila odškodnin in zavarovalnin se delijo skladno s spodaj navedeno preglednico na posamične zavarovalne vrste:

	Kosmati stroški škod	Prihodki od premij	Škodni rezultat v %
A. Premoženjsko zavarovanje	16.891.937	32.996.353	51,19
Nezgodno zavarovanje	721.510	4.396.264	16,41
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	7.904.450	8.472.741	93,29
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	311.583	1.950.069	15,98
Drugo škodno zavarovanje	2.753.215	6.734.701	40,88
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	4.339.341	8.057.291	53,86
Zavarovanje splošne odgovornosti	227.538	1.483.048	15,34
Zavarovanje raznih finančnih izgub	233.768	613.825	38,08
Zavarovanje nudenja pomoči	400.531	1.288.416	31,09
B. Življenjsko zavarovanje	16.826.252	16.075.254	104,67
Brez zavarovanj z naložbenim tveganjem	12.358.614	9.480.480	130,36
Z naložbenim tveganjem	4.467.638	6.594.774	67,75

Na področju premoženjskih zavarovanj se je škodni rezultat s 47,49 % v lanskem letu zvišal na 51,19 %. Slabši rezultat v povprečju izhaja predvsem iz zavarovalnih vrst avtomobilskega zavarovanja, kjer smo imeli v letu 2022 manj ugoden razvoj škodnih dogodkov, predvsem zaradi neurij in toče.

Relativno slab škodni rezultat na področju življenjskih zavarovanj, ki se je v primerjavi z lanskim letom poslabšal za 4,65 odstotne točke, je posledica razvoja škodnih dogodkov, ki se odvijajo v skladu s strukturo zavarovalniškega

portfelja, kjer so se v letu 2022 nadaljevala doživetja in s tem izplačila zavarovalnin iz naslova doživetij ter povečale predčasne prekinitve zavarovalnih pogodb.

Pozavarovanje

Premije in sprememba prenosnih premij, cediranih v pozavarovanje, so se z 12.001.971 EUR znižale na 11.982.938 EUR, kar predstavlja 0,16-% znižanje. Od tega odpade na premoženjsko zavarovanje 11.862.460 EUR in na življenjsko zavarovanje 120.478 EUR.

Škode in sprememba škodnih rezervacij, cediranih v pozavarovanje, so se z 6.395.211 EUR znižale na 6.032.411 EUR, kar predstavlja znižanje za 5,67 %. Ta znesek večinoma odpade na premoženjsko zavarovanje.

Poslovni izid iz pozavarovalnih razmerij je prikazan v spodnji tabeli:

Cedirano v pozavarovanja	2022	2021
Premoženjska zavarovanja	-2.563.954	-2.384.525
Življenjsko zavarovanje	-54.269	33.283
SKUPAJ	-2.618.223	-2.351.242

Stroški poslovanja

Stroški poslovanja pred odbitkom provizij iz cediranega pozavarovanja so znašali 17.209.864 EUR in so se v primerjavi z lanskim letom (2021: 16.675.262 EUR) zvišali za 3,21 %. Stroški za celo podjetje so na posamezne bilančne oddelke razdeljeni, kot sledi:

Obratovalni stroški	2022	2021
Stroški dela	4.242.916	4.087.812
Provizije	4.860.440	4.799.439
Drugi obratovalni stroški	2.811.524	2.750.721
Skupaj premoženjska zavarovanja	11.914.879	11.637.973
Stroški dela	2.108.922	2.097.865
Provizije	1.736.595	1.431.516
Drugi obratovalni stroški	1.449.468	1.469.191
Skupaj življenjska zavarovanja	5.294.985	4.998.572
Stroški dela	6.351.837	6.185.677
Provizije	6.597.035	6.230.955
Drugi obratovalni stroški	4.260.992	4.219.912
Skupaj GRAWE d. d.	17.209.864	16.636.544

Finančne naložbe in naložbene nepremičnine

Premoženjska zavarovanja	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Deleži v investicijskih skladih	5.137.382	6.196.464
Obveznice	10.479.830	12.511.026
Posojila	55.638	70.958
Naložbene nepremičnine	2.484.699	2.518.315
Skupaj naložbe premoženjskih zavarovanj	18.157.549	21.296.762
Življenjska zavarovanja		
Delnice in deleži	42.000	42.000
Deleži v investicijskih skladih	26.273.628	30.866.085
Obveznice	87.242.243	106.625.582
Posojila	221.602	254.123
Naložbene nepremičnine	3.427.710	3.299.617
Naložbe življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem	37.564.806	44.612.135
Skupaj naložbe življenjskih zavarovanj	154.771.989	185.699.542
Skupaj		
Delnice in deleži	42.000	42.000
Deleži v investicijskih skladih	31.411.010	37.062.549
Obveznice	97.722.073	119.136.608
Posojila	277.240	325.081
Naložbene nepremičnine	5.912.409	5.817.932
Naložbe življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem	37.564.806	44.612.135
Skupaj naložbe	172.929.538	206.996.304

Zavarovalno-tehnične rezervacije za kritje samopridržaja

Zavarovalniško-tehnične rezervacije za kritje samopridržaja se razvijajo, kot sledi:

Premoženjska zavarovanja	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Odloženi prihodki od premij	9.065.506	8.423.907
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb	15.723.323	14.555.952
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	517.731	351.135
Skupaj zavarovalno-tehnične rezervacije	25.306.560	23.330.994
Življenjska zavarovanja		
Odloženi prihodki od premij	538.982	545.508
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb	1.815.635	1.900.036
Obveznosti iz naslova matematične rezervacije brez zavarovanj z naložbenim tveganjem	84.701.185	99.448.098
Obveznosti iz naslova matematične rezervacije za zavarovanja z naložbenim tveganjem	37.171.811	44.610.413
Rezervacija za razliko med uresničenimi in načrtovanimi zneski, ki izhajajo iz kalkulativnih sestavin premije	126.977	124.227
Skupaj zavarovalno-tehnične rezervacije	124.354.590	146.628.282
Odloženi prihodki od premij	9.604.488	8.969.415
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb	17.538.958	16.455.988
Obveznosti iz naslova matematične rezervacije brez zavarovanj z naložbenim tveganjem	84.701.185	99.448.098

Obveznosti iz naslova matematične rezervacije za zavarovanja z naložbenim tveganjem	37.171.811	44.610.413
Rezervacija za razliko med uresničeni in načrtovani zneski, ki izhajajo iz kalkulativen sestavin premije	126.977	124.227
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	517.731	351.135
Skupaj zavarovalno-tehnične rezervacije	149.661.150	169.959.276

Finančni rezultat po zavarovalnih skupinah

Zavarovalne vrste	Prihodki*	Odhodki**	Rezultat
A. Premoženjsko zavarovanje	25.247.782	25.032.571	215.210
B. Življenjsko zavarovanje	20.376.749	19.722.868	603.881

* V prihodkih so izkazani prihodki od zavarovalnih premij, +/- cedirano pozavarovanje, drugi zavarovalni prihodki, prihodki naložb in drugi prihodki.

** V odhodkih so izkazani stroški odškodnin, +/- sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij, stroški pridobivanja, obratovalni stroški, odhodki naložb drugi zavarovalni odhodki in drugi odhodki. Odhodki so povečani za odhodke od odloženih davkov in obračunani davek od dobička pravnih oseb.

Finančni položaj

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
SREDSTVA	193.087.544	225.107.170
Neopredmetena sredstva	351.828	195.965
Opredmetena osnovna sredstva	3.058.255	3.108.697
Odložene terjatve za davek	1.314.698	2.440.760
Naložbene nepremičnine	5.912.409	5.817.932
Finančne naložbe	129.452.323	156.566.238
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	37.564.806	44.612.135
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem	8.071.060	7.489.006
Terjatve*	4.495.959	1.916.782
Druga sredstva	1.555.093	1.463.839
Denar in denarni ustrezniki	1.311.113	1.495.817
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	193.087.544	225.107.170
Kapital	36.205.017	45.583.588
Zavarovalno-tehnične rezervacije	112.489.339	125.348.864
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	37.171.811	44.610.413
Druge rezervacije	524.381	491.008
Odložene obveznosti za davek	0	3.252.207
Obveznosti iz poslovanja	5.336.601	4.636.180
Ostale obveznosti*	1.360.395	1.184.910

*V terjativah in obveznostih je izključen efekt razmerja med življenjskim in drugimi zavarovanji 11.036.998 EUR (2021: 8.470.089 EUR).

Finančni položaj zavarovalnice se je v primerjavi z letom 2021 poslabšal.

Bilančna vsota se je znižala za 14,22 %. Neopredmetena osnovna sredstva so se skoraj podvojila v primerjavi z lanskim letom. Investicije v programsko opremo so povezane s pripravo na nova mednarodna računovodska standarda za poročanje MSRP 9 in MSRP 17. Finančne naložbe, ki predstavljajo največji del sredstev, so se znižale za 17,32 %, prav tako sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbena tveganja. Le-ta so se znižala za 15,80 %.

Zmanjšanje tržnih vrednosti finančnih naložb je posledica ukrajinsko-ruskega spora na razmere v svetovnem gospodarstvu. V okviru zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesenih pozavarovateljem, beležimo 7,77-% povišanje. Terjatve so se zvišale za 134,56 %. Glavni razlog za tolikšno povišanje je zapadlost slovenske obveznice na zadnji koledarski dan, za katero smo denarna sredstva dobili v naslednjem koledarskem letu. Druga sredstva so se v primerjavi s preteklim letom povišala za 6,23 %, bilančna postavka denarja in denarnih ustreznikov pa se je znižala za 12,35 %.

Na strani obveznosti do virov sredstev se niso vse postavke gibale v isto smer. Kapital se je znižal za 20,57 %, kar je predvsem posledica padca vrednosti rezerve za spremembo poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, in izplačila dividende za leto 2021. Zavarovalno-tehnične rezervacije klasičnih življenjskih zavarovanj so se znižale za 10,26 %, medtem ko so se zavarovalno-tehnične rezervacije v korist zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, znižale za 16,67 %. Znižanje zavarovalno-tehničnih rezervacij klasičnih življenjskih zavarovanj je predvsem posledica znižanja škodnih in matematičnih rezervacij. Znižanje zavarovalno-tehničnih rezervacij v korist zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, pa je predvsem posledica padca vrednosti portfelja življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovalci prevzemajo naložbeno tveganje.

Aktivne bilančne pozicije so v njenem naložbenem delu, ki predstavlja 86,50 % sredstev, izpostavljene tržnim tveganjem, saj večina naložb kotira na organiziranem trgu vrednostnih papirjev. Likvidnostno tveganje je relativno nizko, saj so tržni vrednostni papirji hitro unovčljivi. Večina naložb s stalnim donosom je obrestovana s fiksno obrestno mero in s tem je obrestno tveganje nizko. Kreditno tveganje je prav tako nizko, saj je večina obveznic državnih ali pa imajo hipotekarna poroštva dežel ali držav.

Terjatve so izpostavljene kreditnemu tveganju, saj nimajo posebnih poroštev.

Pasivne bilančne pozicije v največji meri (77,51 %) predstavljajo kratkoročne in dolgoročne zavarovalno-tehnične rezervacije, ki so v veliki meri iz naslova življenjskih zavarovanj. Naložbe, ki so namenjene pokritju le-teh, so v celoti nominirane v EUR, zato je valutno tveganje nično.

Zavarovalnica je izpostavljena operativnemu tveganju, ki ga s svojo tehnično in kadrovsko organizacijo uspešno obvladuje. V vsakem trenutku je sposobna zagotoviti nemoteno poslovanje družbe.

Varstvo okolja

Zavarovalnica je gospodarski subjekt, ki nima bistvenih vlaganj v varstvo okolja. Pri opravljanju svoje dejavnosti pa kljub temu stremi k čim bolj smotrni porabi energije (varčna IT-tehnologija in druga delovna sredstva, ogrevanje na plin) in recikliranju odpadkov (papir). Pri našem poslovanju je v ospredju digitalizacija, s čimer se trudimo povečati obseg brezpapirnega poslovanja in tako prispevati svoj delež k zmanjševanju ogljičnega odtisa in varovanju narave. Ti izdatki nimajo bistvenega vpliva na finančno poslovanje zavarovalnice.

Pomembni dogodki po bilančnem datumu

Po bilančnem datumu ni bilo dogodkov, ki bi pomembno vplivali na računovodske izkaze zavarovalnice za leto 2022 ali razkritja k računovodskim izkazom za 2022.

Najbolj potrebujemo nekoga, ki nas prisili početi to, kar zmoremo.
Ralph Waldo Emerson

1.4 IZJAVA O UPRAVLJANJU GRAWE ZAVAROVALNICE D. D.

1.4.1 Sistem upravljanja

Sistem upravljanja GRAWE zavarovalnice je opredeljen v smernicah Solventnosti II, ki jih je potrdila uprava s soglasjem nadzornega sveta. V navedenih smernicah so opredeljene usmeritve upravljanja zavarovalnice in predstavljajo temelj za vzpostavitev ter uresničevanje trdnega in zanesljivega sistema upravljanja ter omogočajo uresničitev poslovne strategije zavarovalnice.

1.4.2 Izjava o skladnosti z Zavarovalnim kodeksom in Kodeksom poslovnega ravnanja za sodelavce

GRAWE zavarovalnica pri svojem poslovanju v celoti spoštuje Zavarovalni kodeks, ki je javno dostopen na spletni strani Slovenskega zavarovalnega združenja (<https://www.zav-zdruzenje.si/wp-content/uploads/2017/08/Zavarovalni-kodeks.pdf>). GRAWE zavarovalnica je sprejela tudi Kodeks ravnanja za zaposlene, ki ni javno dostopen, vendar je zavezujoč za vse zaposlene v zavarovalnici.

1.4.3 Opis značilnosti sistema notranjih kontrol in upravljanj tveganj v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Zavarovalnica ima jasno organizacijsko strukturo, ki zagotavlja:

- jasno določitev odgovornosti,
- učinkovito delo v zavarovalnici,
- učinkovito izvajanje dejavnosti,
- ustrezne kontrole tveganj,
- sistem odobritev in odločanja (vključno z omejitvami),
- preprečevanje nasprotja interesov z jasno ločenimi posli s strankami in podpornimi posli,
- jasen pretok informacij, tako da so informacije pravočasno dostopne vsem zaposlenim, ki so tako seznanjeni s procesi zavarovalnice,
- načelo »najmanjšega privilegija« pri dodelitvi dostopnih pravic,
- načelo »potrebe po seznanitvi« pri razpolaganju z znanjem, informacijami in s podatki.

Sistem notranjih kontrol temelji na konceptu treh linij. Prvo linijo predstavljajo upravljalci tveganj, ki sprejemajo neposredne operativne odločitve za upravljanje tveganj, da bi se spoštovali postavljeni cilji in limiti tveganj. Drugo linijo predstavljajo funkcija upravljanja tveganj, funkcija spremljanja skladnosti in aktuarska funkcija, ki zagotavljajo dopolnilna strokovna mnenja, podporo, spremljanje in dajejo izzive, povezane z obvladovanjem tveganj, ter zagotavljajo analizo in poročila o ustreznosti ter uspešnosti obvladovanja tveganj. Tretjo linijo pa predstavlja funkcija notranje revizije, ki v okviru svojih revizijskih dejavnosti redno preverja in ocenjuje učinkovitost ter uspešnost sistema notranjih kontrol in podpira nadaljnji razvoj učinkovitih kontrol, med drugim s spremljanjem izvajanja ukrepov. O svojih ugotovitvah in priporočilih poroča upravi in nadzornemu svetu zavarovalnice.

1.4.4 Organi upravljanja

GRAWE zavarovalnica ima dvotirni sistem upravljanja, v katerem uprava vodi zavarovalnico, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet. Skupščina delničarjev GRAWE zavarovalnice, uprava in nadzorni svet delujejo skladno z zakoni in drugimi predpisi, s statutom družbe in poslovniki.

Skupščina

Pristojnosti:

- sklepa o spremembah in dopolnitvah statuta,
- na predlog uprave in nadzornega sveta sklepa o delitvi dobička,
- sklepa o ukrepih za povečanje ali zmanjšanje osnovnega kapitala,
- sklepa o imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta,
- sklepa o imenovanju revizorja,

- sklepa o podelitvi razrešnice članom uprave in nadzornega sveta,
- sklepa o prenehanju družbe in statusnih spremembah,
- odloča o drugih zadevah, predvidenih z zakoni.

Sklic skupščine

Skupščino lahko skličejo uprava, nadzorni svet ali delničarji, katerih skupni deleži dosegajo dvajsetino osnovnega kapitala. Vabilo na sklic skupščine mora biti objavljeno vsaj 30 (trideset) dni pred dnem zasedanja skupščine, priložen pa mu mora biti dnevni red in predlogi sklepov. Sklic skupščine z objavo dnevnega reda se opravi s priporočenim pismom delničarjem. Skupščina družbe se mora sklicati najmanj enkrat letno in to praviloma v začetku tekočega leta po izteku poslovnega leta.

Udeležba na skupščini

Skupščino vodi predsednik nadzornega sveta, če skupščina z večino glasov ne odloči drugače. Skupščina veljavno odloča, če so navzoči delničarji z glasovalno pravico, ki predstavlja vsaj 50 % zastopanega osnovnega kapitala. Skupščina sprejema sklepe z navadno večino oddanih glasov, če zakon ali statut ne določata drugače.

Glasovalna pravica

Glasovalna pravica delničarjev se uresničuje glede na nominalne zneske delnic, pri čemer vsaka delnica podeljuje en glas. Za glasovanje lahko delničar pisno pooblasti tudi drugo osebo.

Skupščina v letu 2022

Skupščina delničarjev GRAWE zavarovalnice je bila v letu 2022 sklicana enkrat.

Dne 14. 3. 2022 je v prostorih GRAWE zavarovalnice na Gregorčičevi 39 v Mariboru potekala 35. skupščina delničarjev, kjer se/je skupščina:

- seznanila z Letnim poročilom za leto 2021 z mnenjem revizorja, Poročilom o odnosih do povezanih družb za leto 2021 in pisnim sporočilom nadzornega sveta o svojem delu z mnenjem k revidiranemu letnemu poročilu za leto 2021;
- sklenila, da ostane čisti dobiček družbe za leto 2021 v višini 1.049.037,54 EUR nerazporejen dobiček in se prenese v naslednje obdobje kot preneseni dobiček.
Bilančni dobiček, ki na dan 31. 12. 2021 znaša 28.325.017,42 EUR, se uporabi na naslednji način:
 - del bilančnega dobička v višini 740.000,00 EUR se uporabi za izplačilo dividend. Dividenda znaša bruto 0,514 EUR na delnico in se izplača delničarjem, ki bodo vpisani v delniški knjigi na dan 2. 5. 2022, ter bo izplačana dne 3. 5. 2022;
 - preostali del bilančnega dobička v višini 27.585.017,42 EUR ostane nerazporejen.
- članom uprave in članom nadzornega sveta podelila razrešnico in jih s tem razbremenila odgovornosti za poslovno leto 2021;
- za revizorja družbe GRAWE zavarovalnica d. d. za nadaljnja poslovna leta (2022, 2023 in 2024) ponovno imenovala Grant Thornton Audit revizijsko družbo, d. o. o., Linhartova 11a, 1000 Ljubljana;
- seznanila s Poročilom notranjega revizorja družbe GRAWE zavarovalnica d. d. za poslovno leto 2021 in z mnenjem nadzornega sveta;
- potrdila spremembe Statuta GRAWE zavarovalnice d. d.;
- seznanila s potekom mandatov članov nadzornega sveta in imenovala člane nadzornega sveta.

Na skupščini ni bilo napovedanih izpodbojnih tožb.

Nadzorni svet

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov GRAWE zavarovalnice in opravlja druge naloge, ki so v njegovi pristojnosti v skladu z veljavnimi določbami Zakona o gospodarskih družbah, Zakona o zavarovalništvu, Statuta in Poslovnika Nadzornega sveta. Nadzorni svet se sestane v skladu z zakonskimi določbami in kadar to zahtevajo poslovni razlogi, najmanj pa štirikrat letno.

Pristojnosti:

- sprejme poslovnik,
- nadzoruje posle zavarovalnice,

- pregleduje in preverja knjige ter dokumentacijo zavarovalnice,
- opravlja druge zadeve, predvidene z Zakonom o gospodarskih družbah in Zakonom o zavarovalništvu,
- potrdi in sprejme letno poročilo družbe na predlog uprave,
- odloča o predhodnih soglasjih uprave v smislu določb Statuta.

Nadzorni svet v letu 2022

Nadzorni svet je sestavljen iz štirih članov predstavnikov delničarjev, ki jih je imenovala skupščina zavarovalnice.

Sestava nadzornega sveta

Predsednik nadzornega sveta: mag. Klaus Scheitegel

Član nadzornega sveta: dr. Wolfgang Felser

Član nadzornega sveta: dr. Gernot Reiter

Član nadzornega sveta: Erik Venningdorf (od 15. 3. 2022)

Plačila, povračila in druge ugodnosti

Člani nadzornega sveta za svoje delovanje v organu nadzora ne prejemajo nobenega prejemka. Prav tako se jim ne izplačujejo druge oblike prejemkov (npr. stroški).

Komisije nadzornega sveta

Nadzorni svet lahko oblikuje odbore ali komisije, ki pripravljajo predloge sklepov nadzornega sveta, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge. Odbore ali komisije nadzornega sveta je mogoče v skladu z zakonom pooblastiti za opravljanje določenih nalog nadzornega sveta. Odbor ali komisijo sestavljajo predsednik in najmanj dva člana. Predsednika imenuje nadzorni svet izmed svojih članov. Za delovanje odborov ali komisij nadzornega sveta se smiselno uporabljajo določbe Poslovnika Nadzornega sveta. Nadzorni svet GRAWE zavarovalnice je oblikoval revizijsko komisijo.

Revizijska komisija

Delovanje revizijske komisije

Naloge revizijske komisije GRAWE zavarovalnice so določene v Zakonu o gospodarskih družbah in Poslovniku o delu revizijske komisije.

Pristojnosti

Naloge revizijske komisije so naslednje:

- spremlja postopek računovodskega poročanja,
- spremlja učinkovitost in uspešnost notranje kontrole v zavarovalnici, notranje revizije in sistemov za obvladovanje tveganj,
- spremlja obvezne revizije letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov,
- pregleduje in spremlja neodvisnost revizorja letnega poročila zavarovalnice, zlasti glede zagotavljanja dodatnih nerezvizjskih storitev,
- odgovarja za postopek izbire revizorja in predlaga nadzornemu svetu kandidata za revizorja letnega poročila zavarovalnice,
- nadzoruje neoporečnost finančnih informacij, ki jih daje zavarovalnica,
- ocenjuje sestavo letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za nadzorni svet,
- sodeluje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja,
- sodeluje pri pripravi pogodbe med zunanjim revizorjem in zavarovalnico,
- poroča nadzornemu svetu o rezultatu obvezne revizije,
- opravlja druge naloge, določene s statutom ali sklepom nadzornega sveta,
- sodeluje z revizorjem pri opravljanju revizije letnega poročila zavarovalnice in
- sodeluje z notranjim revizorjem.

Sestava revizijske komisije

Predsednik revizijske komisije: dr. Wolfgang Felser

Član revizijske komisije: mag. Klaus Scheitegel

Član revizijske komisije: Miroslav Smerdu

Uprava

Delovanje uprave

GRAWE zavarovalnico vodi uprava v dobro družbo, samostojno in na lastno odgovornost. Uprava zastopa in predstavlja zavarovalnico. Pri tem ravna v skladu z veljavnimi predpisi, predvsem z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o zavarovalništvu, s Statutom in Poslovnikom za upravo. Vsak član uprave zastopa zavarovalnico skupaj z drugim članom uprave ali prokuristom.

Uprava v letu 2022

Uprava ima tri člane, ki so v delovnem razmerju z družbo, imajo sklenjeno pogodbo za nedoločen čas in so zaposleni za polni delovni čas ter pri tem niso podane ovire iz Zakona o gospodarskih družbah in Zakona o zavarovalništvu. Upravo imenuje nadzorni svet.

Sestava uprave

Predsednik uprave: Marko Mikič (do 1. 10. 2022)

Predsednik uprave: mag. David Kastelic (od 2. 10. 2022)

Članica uprave: mag. Helga Rudorfer

Član uprave: Simon Husar

Prokura

Osebe, ki jim je bila dodeljena prokura so:

Simona Ivanjko

Katja Leskovšek

mag. Eva Škrinjar

Jurij Kokalj

Plačila, povračila in druge ugodnosti

Podatki o prejemkih uprave so opisani v poglavju 3.4. Osnova za nagrajevanje uprave je določena v smernicah o prejemkih, ki spodbujajo zanesljivo in učinkovito upravljanje tveganj, ne spodbujajo pa prevzemanja tveganj, ki presega limite tveganj zavarovalnice.

Zunanja revizija

Revizijo računovodskih izkazov družbe izvaja revizijska družba Grant Thornton Audit d. o. o., Linhartova 11a, 1000 Ljubljana, ki revizijo računovodskih izkazov GRAWE zavarovalnice opravlja četrto leto.

1.4.5 Navedba podatkov v skladu s 6. odstavkom 70. člena ZGD

Struktura osnovnega kapitala GRAWE zavarovalnice

Seznam delničarjev

GRAZER Wechselseitige Versicherung AG je 100-% lastnica GRAWE zavarovalnice:

GRAZER Wechselseitige Versicherung AG	1.440.000 kosov delnic
Skupaj kosov delnic	1.440.000 kosov delnic

Vse delnice GRAWE zavarovalnice so navadne, kosovne, imenske, nematerializirane in istega razreda.

Delnice dajejo njihovim imetnikom naslednje pravice:

- pravico do udeležbe pri upravljanju zavarovalnice,
- pravico do dela dobička (dividende),
- pravico do ustreznega dela preostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe.

Omejitve prenosa delnic

Delničar, ki namerava svoje delnice prodati, mora o nameravani prodaji obvestiti ostale delničarje preko uprave družbe, jim sporočiti pogoje prodaje in navesti morebitne kupce. Ostali delničarji morajo v roku enega meseca od prejema obvestila sporočiti svojo pripravljenost za uveljavitev predkupne pravice. V primeru, da nihče od obstoječih delničarjev ne uveljavi svoje predkupne pravice, ima delničar pravico svoje delnice prodati tretjim osebam v roku enega leta, šteto od dneva sporočila upravi o nameravani prodaji.

Imetniki kvalificiranih deležev po Zakonu o prevzemih

Na dan 31. 12. 2022 dosega 5-% kvalificiran delež v skladu s 77. členom Zakona o prevzemih naslednji imetnik delnic GRAWE zavarovalnice:

GRAZER Wechselseitige Versicherung AG

Imetniki vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice

GRAWE zavarovalnica ni izdala vrednostnih papirjev, ki bi zagotavljali posebne kontrolne pravice.

Omejitve glasovalnih pravic

GRAWE zavarovalnica ni sprejela omejitev glasovalnih pravic.

Dogovori med delničarji, ki lahko povzročijo omejitev prenosa vrednostnih papirjev ali glasovalnih pravic

V GRAWE zavarovalnici takšni dogovori med delničarji niso znani.

Pravila družbe o imenovanju in odpoklicu članov organov vodenja in nadzora

Upravo imenuje in razrešuje nadzorni svet za dobo največ petih let, z možnostjo neomejenega ponovnega imenovanja. Člani uprave se lahko odpokličejo tudi pred iztekom mandata, če huje kršijo obveznosti oziroma če se izkaže, da niso sposobni voditi poslov.

Prokuriste imenuje uprava s soglasjem nadzornega sveta.

Člane nadzornega sveta, ki zastopajo interese delničarjev, voli skupščina na predlog delničarjev. Člani nadzornega sveta so izvoljeni za dobo največ štirih let, z možnostjo ponovne izvolitve. Člane nadzornega sveta, ki zastopajo interese delničarjev lahko skupščina brez utemeljenega razloga odpokliče tudi pred iztekom mandata.

Pravila o spremembah statuta

Statut zavarovalnice ne vsebuje posebnih pravil za spremembo statuta. Statut zavarovalnice se lahko spremeni na podlagi zakonskih določil s sklepom skupščine.

Pooblastila uprave (povečanje osnovnega kapitala, pridobivanje lastnih delnic)

Uprava zavarovalnice nima pooblastila skupščine za izdajo ali nakup lastnih delnic.

Politika raznolikosti

S spodbujanjem socialnega in odgovornega ravnanja zaposlenih GRAWE zavarovalnica vzpostavlja in ohranja delovno klimo, kjer si zaposleni zaupajo in sodelujejo. GRAWE zavarovalnica sicer ni sprejela posebnega dokumenta z naslovom Politika raznolikosti, vendar so načela te politike vsebovana v Kodeksu ravnanja za zaposlene in Smernicah o sposobnosti in primernosti. Raznolikost je v praksi zagotovljena v postopkih imenovanja in predlaganja članov organov vodenja ali nadzora, saj iz Kodeksa o ravnanju zaposlenih izhaja, da ni dovoljeno kakršnokoli favoriziranje oziroma diskriminacija med zaposlenimi. To še zlasti velja za diskriminacijo na podlagi narodnosti, rase, verskega ali drugega prepričanja, starosti, spola, spolne usmerjenosti, telesne ali duševne prizadetosti, političnega ali drugega prepričanja.

V Smernicah o sposobnosti in primernosti je GRAWE zavarovalnica določila, da pri sestavi organov vodenja in nadzora upošteva tudi različno starostno strukturo, uravnoteženost spolov, prizadevanje za kontinuiteto obeh organov in raznoliko strukturo z vidika poklicnih izkušenj, izobrazbe, znanj in veščin. V primeru, da kriterije usposobljenosti in primernosti izpolnjuje več kandidatov, ima prednost kandidat, ki v večji meri doprinese k raznolikosti članstva v upravi in nadzornem svetu. Pri izbiri kandidata na podlagi opredeljenih vidikov raznolikosti se je GRAWE zavarovalnica zavezala upoštevati tudi pravila in splošno sprejeta načela nediskriminacije.

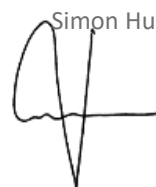
mag. David Kastelic

mag. Helga Rudorfer

Simon Husar

1.5 POROČILO O RAZMERJIH Z OBVLADUJOČO DRUŽBO

V koncernu skupine GRAWE ni sklenjene pogodbe o obvladovanju, zato podaja uprava GRAWE zavarovalnice d. d., skladno s 545. členom ZGD-1, naslednje poročilo.

Zavarovalnica Grazer Wechselseitige Versicherungen AG (v nadaljevanju imenovana nadrejena družba) je 100-% kapitalski lastnik GRAWE zavarovalnice d. d. (v nadaljevanju imenovana podrejena družba). Dva člana uprave zavarovalnice Grazer Wechselseitige Versicherungen AG sta sočasno tudi člana nadzornega sveta GRAWE zavarovalnice d. d., predsednik uprave zavarovalnice Grazer Wechselseitige Versicherungen AG pa je sočasno predsednik nadzornega sveta obvladovane družbe GRAWE zavarovalnica d. d.

Med nadrejeno in podrejeno družbo so bile sklenjene pogodbe, navedene v nadaljevanju.

- Pogodba o prenosu izločenih poslov računalniške obdelave podatkov med nadrejeno in podrejeno družbo ureja razmerje na področju avtomatske obdelave podatkov (uporaba centralnega računalnika, vzdrževanje programske opreme in vodenje baz podatkov o sklenjenih pogodbah ter z njimi povezanih transakcij) in na področju zavarovalniške tehnike (razvijanje novih produktov).
- Pogodba o izločenem poslu za upravljanje pozavarovanja
- Pogodba o izločenem poslu za upravljanje premoženja.

Za leto 2022 je nadrejena družba za te storitve zaračunala podrejeni družbi 602.472 EUR, le-ta pa jih je v istem letu v celoti poravnala.

Do prikrajšanja zavarovalnice iz teh pogodb ni prišlo, prav nasprotno. Storitve, kapacitete in programov, ki jih je podrejena družba nudila matična družba, torej nadrejena družba, na področju elektronske obdelave podatkov, zavarovalnica s primerljivimi sredstvi ne bi mogla doseči.

Pozavarovalne pogodbe so sklenjene med podrejeno in nadrejeno družbo na eni strani oziroma med podrejeno družbo in GRAWE RE, hčerinsko družbo nadrejene družbe, na drugi strani. Cesije pozavarovanj so se vršile pod mednarodnimi, tržno običajnimi pogoji z izrabo prednosti večjega volumna, ki ga dosega koncern. Do prikrajšanja zavarovalnice iz teh pogodb ni prišlo, pogoji so bili enaki, morebiti celo boljši v primerjavi z dosedanjimi cediranci neposredno mednarodnim pozavarovalnim družbam.

Dejanj, ki bi jih podrejena družba v poslovnem letu izvajala na pobudo oziroma v interesu nadrejene družbe, ki pa jih v primeru, da bi bila samostojna, ne bi, ni bilo.

Skladno z zahtevami ZGD-1 v 545. členu o razkritju poslov med povezanimi družbami uprava GRAWE zavarovalnice d. d. izjavlja:

»GRAWE zavarovalnica d. d. je v okoliščinah, ki so ji bile znane v trenutku, ko je bil opravljen pravni posel ali storjeno ali opuščeno dejanje, pri vsakem pravnem poslu dobila ustrezno vračilo in da s tem, ko je bilo storjeno ali opuščeno dejanje, ni bila prikrajšana.«

1.6 RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI

Vrednosti računovodskih in finančnih kazalnikov za GRAWE zavarovalnico v letu 2022 so navedene v nadaljevanju. Podrobnejše tabele s podatki posameznih kazalnikov po zavarovalnih vrstah pa so predstavljene v Prilogi 2.

Kazalnik	2022			2021		
	PZ	ŽŽ	Skupaj	PZ	ŽŽ	Skupaj
Indeks rasti kosmate obračunane premije	103,46	101,69	102,87	102,09	99,41	101,18
Čista obračunana zavarovalna premija v % od kosmate obračunane zavarovalne premije	63,35	99,22	75,10	62,07	99,27	74,40
Indeks gibanja kosmatih obračunanih odškodnin	111,52	106,42	108,91	84,76	108,03	95,24
Škodni rezultat	51,19	104,67	68,71	47,49	100,03	64,90
Stroški poslovanja v % od kosmate obračunane zavarovalne premije	36,11	32,94	35,07	36,44	31,97	34,96
Stroški pridobivanja zavarovanj v % od kosmate obračunane zavarovalne premije	25,05	21,33	23,83	25,29	20,21	23,61
Čisti škodni kazalnik	59,01	104,48	78,92	60,52	102,31	79,25
Sestavljeni škodni kazalnik	117,16			120,47		
Stroškovni kazalnik		33,17			32,10	
Kazalnik koristnosti		37,54			122,73	
Učinki naložb v % od povprečnega stanja naložb			-1,85			5,35
Čiste škodne rezervacije v % od čistih prihodkov od zavarovalnih premij	50,07	10,69	32,83	49,03	10,96	31,97
Kosmati dobiček ali izguba tekočega leta v % od čiste obračunane premije	1,10	4,65	2,64	1,13	6,54	3,53
Kosmati dobiček ali izguba tekočega leta v % od povprečnega kapitala	1,93	2,56	2,38	1,74	3,19	2,77
Kosmati dobiček ali izguba tekočega leta v % od povprečne aktive	0,55	0,44	0,46	0,57	0,56	0,56
Kosmati dobiček ali izguba tekočega leta na delnico v EUR	0,32	1,03	0,67	0,31	1,43	0,87
Delež terjatev iz pozavarovanja in zavarovalno-tehničnih rezervacij, ki odpadejo na pozavarovatelje v % od kapitala	73,13	0,70	22,54	56,84	0,79	16,76
Čista obračunana zavarovalna premija glede na povprečno stanje kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij	73,12	9,71	19,11	75,74	8,82	17,39
Povprečno stanje čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij glede na čiste prihodke od zavarovalnih premij	81,19	847,51	416,72	68,34	925,52	452,58
Delež kapitala glede na obveznost do virov sredstev	25,88	16,76	18,75	31,18	17,77	20,25
Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije glede na obveznost do virov sredstev	41,08	82,28	73,28	38,30	79,78	72,11
Čiste matematične rezervacije glede na čiste zavarovalno-tehnične rezervacije	0,00	98,25	86,22	0,00	98,51	88,83
Kosmata obračunana zavarovalna premija glede na število redno zaposlenih	278.816	278.816	278.816	227.150	227.150	227.150

**Vitalnost in lepota sta darova narave za tiste,
ki živijo v skladu z njenimi zakoni.**
Leonardo da Vinci

C RAČUNOVODSKI IZKAZI S POJASNILI

1 RAČUNOVODSKI IZKAZI

1.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31. 12. 2022

	pojasnila	31. 12. 2022	31. 12. 2021
SREDSTVA		193.087.544	225.107.170
Neopredmetena sredstva	4.4.1	351.828	195.965
Opredmetena osnovna sredstva	4.4.2	3.058.255	3.108.697
Odložene terjatve za davek	4.4.15	1.314.698	2.440.760
Naložbene nepremičnine	4.4.3	5.912.409	5.817.932
Finančne naložbe:	4.4.4	129.452.323	156.566.238
– v posojila in depozite		277.240	325.081
– v posesti do zapadlosti		19.242.727	24.954.356
– razpoložljive za prodajo		107.586.660	128.455.774
– vrednotene po pošteni vrednosti skozi IPI		2.345.696	2.831.027
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	4.4.5	37.564.806	44.612.135
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem	4.4.6	8.071.060	7.489.006
Terjatve	4.4.7	4.495.959	1.916.782
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov		1.003.449	889.634
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja		89.175	150.460
Terjatve za odmerjeni davek		0	265.108
Druge terjatve		3.403.335	611.580
Druga sredstva	4.4.8	1.555.093	1.463.839
Denar in denarni ustrezniki	4.4.9	1.311.113	1.495.817
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		193.087.544	225.107.170
Kapital	4.4.10	36.205.017	45.583.588
Osnovni kapital		7.400.000	7.400.000
Kapitalske rezerve		927.598	927.598
Rezerve iz dobička		4.246.347	4.246.347
Presežek iz prevrednotenja		-4.773.036	4.684.626
Zadržani čisti poslovni izid		27.585.017	27.275.980
Čisti poslovni izid poslovnega leta	4.4.11	819.091	1.049.038
Zavarovalno-tehnične rezervacije	4.4.12	112.489.339	125.348.864
Prenosne premije		9.604.488	8.969.415
Matematične rezervacije		84.828.162	99.572.325
Škodne rezervacije		17.538.958	16.455.989
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije		517.731	351.135
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	4.4.13	37.171.811	44.610.413
Druge rezervacije	4.4.14	524.381	491.008
Odložene obveznosti za davek	4.4.15	0	3.252.207

	pojasnila	31.12.2022	31.12.2021
Obveznosti iz poslovanja	4.4.16	5.336.601	4.636.180
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov		3.962.009	3.808.565
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja		1.309.627	827.615
Obveznosti za odmerjeni davek	4.4.17	64.966	0
Ostale obveznosti	4.4.18	1.360.395	1.184.910

Pojasnila k računovodskim izkazom, predstavljena v točki 4, so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

1.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA OBDOBJE 1. 1.–31. 12. 2022

		Skupaj	
	pojasnila	2022	2021
ČISTI PRIHODKI OD ZAVAROVALNIH PREMIJ	4.5.1	36.453.597	35.130.338
– Obračunane kosmate zavarovalne premije		49.071.608	47.701.502
– Obračunana premija, oddana v pozavarovanje in sozavarovanje		-12.218.337	-12.210.763
– Sprememba prenosnih premij		-399.674	-360.401
PRIHODKI OD NALOŽB	4.5.2	4.963.929	11.562.142
DRUGI ZAVAROVALNI PRIHODKI, od tega	4.5.3	4.185.556	4.077.579
– prihodki od provizij		3.332.304	3.255.518
– drugi zavarovalni prihodki		853.252	822.061
DRUGI PRIHODKI		21.449	67.630
ČISTI ODHODKI ZA ŠKODE	4.5.4	-28.768.746	-27.840.791
– Obračunani kosmati zneski škod		-33.718.188	-30.958.869
– Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev		5.685.757	5.331.317
– Sprememba škodnih rezervacij		-736.315	-2.213.240
SPREMEMBA DRUGIH ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ		3.233.662	3.235.124
SPREMEMBA ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ ZAVAROVANCEV, KI PREVZEMAJO NALOŽBENO TVEGANJE		7.438.602	-6.679.037
OBRATOVALNI STROŠKI, od tega	4.5.5	-17.209.864	-16.675.262
– stroški pridobivanja zavarovanj		-11.693.741	-11.261.635
– drugi obratovalni stroški		-5.516.123	-5.413.628
ODHODKI NALOŽB, od tega	4.5.6	-8.473.510	-823.196
– drugi odhodki naložb		-8.473.510	-823.196
DRUGI ZAVAROVALNI ODHODKI	4.5.7	-858.072	-725.462
DRUGI ODHODKI	4.5.8	-14.754	-77.677
POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO		971.848	1.251.388
ODHODEK ZA DAVEK	4.5.9	-152.757	-202.351
Davek od dohodka pravnih oseb		-64.966	-1.099
Prihodki/odhodki od odloženih davkov		-87.791	-201.252
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		819.091	1.049.038
Osnovni čisti dobiček/izguba na delnico		0,57	0,73

Pojasnila k računovodskim izkazom, predstavljena v točki 4, so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

1.3 IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZA OBDOBJE 1.1.–31.12.2022

	pojasnila	2022	2021
ČISTI DOBIČEK/IZGUBA POSLOVNEGA LETA PO OBDAVČITVI	4.5.8	819.091	1.049.038
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS PO OBDAVČITVI	4.4.10	-9.457.662	-122.008
Postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		-25.302	-5.066
Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe		-31.237	-6.254
Davek od postavk, ki ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		5.935	1.188
Postavke, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid		-9.432.360	-116.943
Čisti dobički/izgube iz ponovne izmere finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo		-22.984.266	-2.784.941
Dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja		-22.867.797	-2.213.263
Prenos dobičkov/izgub iz presežka iz prevrednotenja v poslovni izid		-116.469	-571.678
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb (shadow accounting)		11.343.905	2.604.955
Davek od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid		2.208.001	63.043
VSEOBSEGAJOČI DONOS POSLOVNEGA LETA PO OBDAVČITVI (I+II)		-8.638.571	927.029

Pojasnila k računovodskim izkazom, predstavljena v točki 4, so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

1.4 IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA ZA OBDOBJE 1. 1.–31. 12. 2022

	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička		IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid	SKUPAJ KAPITAL (od 1 do 10)
			Zakonske in statutarne rezerve	Druge rezerve			Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	
	1.	2.	4.	7.	8.	9.	10.	11.
ZAČETNO STANJE V POSLOVNEM OBDOBJU NA 1. 1. 2022	7.400.000	927.598	242.989	4.003.357	4.684.626	27.275.980	1.049.038	45.583.588
1. Čisti dobiček, pripoznan v izkazu poslovnega izida							819.091	819.091
2. Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi					-9.457.662			-9.457.662
– sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo					-18.646.225			-18.646.225
– sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev v KS življenjskih zavarovanj (shadow accounting)					9.188.563			9.188.563
3. Izplačilo dividend						-740.000		-740.000
4. Razporeditev poslovnega izida preteklega leta v zadržani čisti poslovni izid						1.049.038	-1.049.038	0
KONČNO STANJE V POSLOVNEM OBDOBJU NA 31. 12. 2022 (1+2+3+4)	7.400.000	927.598	242.989	4.003.357	-4.773.036	27.585.017	819.091	36.205.017
Bilančni dobiček na 31. 12. 2022						27.585.017	819.091	28.404.108

	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička		IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid	SKUPAJ KAPITAL
			Zakonske in statutarne rezerve	Druge rezerve			Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	(od 1 do 10)
	1.	2.	4.	7.	8.	9.	10.	11.
ZAČETNO STANJE V POSLOVNEM OBDOBJU NA 1. 1. 2021	7.400.000	927.598	242.989	4.003.357	4.806.635	25.930.251	1.345.729	44.656.559
1. Čisti dobiček, pripoznan v izkazu poslovnega izida							1.049.038	1.049.038
2. Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi					-122.008			-122.008
– sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo					-2.232.022			-2.232.022
– sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev v KS življenjskih zavarovanj (shadow accounting)					2.110.013			2.110.013
3. Izplačilo dividend								0
4. Razporeditev poslovnega izida preteklega leta v zadržani čisti poslovni izid						1.345.729	-1.345.729	0
KONČNO STANJE V POSLOVNEM OBDOBJU NA 31. 12. 2021								
(1+2+3+4)	7.400.000	927.598	242.989	4.003.357	4.684.626	27.275.980	1.049.038	45.583.588
Bilančni dobiček na 31. 12. 2021						27.275.980	1.049.038	28.325.017

Pojasnila k računovodskim izkazom, predstavljena v točki 4, so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

1.5 IZKAZ DENARNIH TOKOV

A. Denarni tokovi pri poslovanju	pojasnila	2022	2021
a) Postavke izkaza poslovnega izida		-4.564.354	-2.571.355
1. Obračunane čiste zavarovalne premije v obdobju	4.5.1, 4.6	36.833.868	35.435.002
2. Prihodki naložb (razen finančnih prihodkov), financiranih iz:	4.5.2, 4.6	743.999	687.014
– zavarovalno-tehničnih rezervacij		586.626	665.986
– drugih virov		157.372	21.028
3. Drugi poslovni prihodki (razen za prevrednotenje in brez zmanjšanja rezervacij) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	4.5.3, 4.6	3.492.081	3.405.730
4. Obračunani čisti zneski škod v obdobju	4.5.4, 4.6	-28.032.432	-25.318.654
5. Obračunani stroški bonusov in popustov		0	0
6. Čisti obratovalni stroški brez stroškov amortizacije in brez spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	4.5.5, 4.6	-17.129.399	-16.424.395
7. Odhodki naložb (brez amortizacije in finančnih odhodkov), financiranih iz:	4.5.6, 4.6	-283.247	-230.862
– tehničnih virov		-263.359	-223.848
– drugih virov		-19.888	-7.014
8. Drugi poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotovanje in brez povečanja rezervacij)	4.5.7., 4.6	-189.224	-125.191
9. Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	4.5.9, 4.6	0	0
b) Spremembe čistih obratnih sredstev (terjatev za zavarovanja, drugih terjatev, drugih sredstev ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		-1.638.859	5.198.878
1. Začetne manj končne terjatve iz neposrednih zavarovanj		-129.432	125.515
2. Začetne manj končne terjatve iz pozavarovanj		61.286	2.892.246
3. Začetne manj končne druge terjatve iz (po)zavarovalnih poslov		0	0
4. Začetne manj končne druge terjatve in sredstva		-2.507.662	1.997.272
5. Začetne manj končne odložene terjatve za davek		0	0
6. Začetne manj končne zaloge		0	0
7. Končni manj začetni dolgovi iz neposrednih zavarovanj		328.251	5.387
8. Končni manj začetni dolgovi iz pozavarovanj		482.012	541.754
9. Končni manj začetni drugi poslovni dolgovi		0	0
10. Končne manj ostale obveznosti (razen prenosnih premij)		126.686	-363.297
11. Končne manj začetne odložene obveznosti za davek		0	0
c) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b)		-6.203.213	2.627.523

B. Denarni tokovi pri naložbenju	pojasnila	2022	2021
a) Prejemki pri naložbenju		17.960.218	16.507.378
1. Prejemki od obresti, ki se nanašajo na naložbenje in na:		3.709.709	3.940.318
– naložbe, financirane iz zavarovalno–tehničnih rezervacij		3.668.176	3.899.082
– druge naložbe		41.534	41.236
2. Prejemki od dividend in deležev iz dobička drugih, ki se nanašajo na:		512.766	359.019
– naložbe, financirane iz zavarovalno–tehničnih rezervacij		411.903	324.601
– druge naložbe		100.863	34.418
3. Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev, financiranih iz:		0	0
4. Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev, financiranih iz:		18.000	0
– zavarovalno–tehničnih rezervacij		0	0
– drugih virov		18.000	0
5. Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb, financiranih iz:		13.719.742	12.208.041
– zavarovalno–tehničnih rezervacij		13.666.340	11.343.044
– drugih virov		53.402	864.997
6. Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb, financiranih iz:		0	0
b) Izdatki pri naložbenju		-11.201.709	-21.414.569
1. Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	4.4.1	-207.640	-133.178
2. Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev, financiranih iz:	4.4.2	-260.574	-184.963
– zavarovalno–tehničnih rezervacij		-260.574	-23.025
– drugih virov		0	-161.938
3. Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb, financiranih iz:		-10.733.495	-21.096.428
– zavarovalno–tehničnih rezervacij		-10.660.723	-20.086.677
– drugih virov		-72.772	-1.009.751
4. Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb, financiranih iz:		0	0
– zavarovalno–tehničnih rezervacij		0	0
– drugih virov		0	0
Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)		6.758.509	-4.907.191
C. Denarni tokovi pri financiranju			
a) Prejemki pri financiranju		0	0
b) Izdatki pri financiranju		-740.000	0
1. Izdatki za dane obresti		0	0
2. Izdatki za vračila kapitala		0	0
3. Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti		0	0
4. Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti		0	0
5. Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	4.4.11	-740.000	0
Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a+b)		-740.000	0
Č. Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov (x + y)		1.311.113	1.495.817
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		-184.704	-2.279.668
y) Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		1.495.817	3.775.485

Pojasnila k računovodskim izkazom, predstavljena v točki 4, so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

2 POROČANJE PO ZAHTEVAH AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR

Sklep o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic predpisuje objavo izkaza finančnega položaja, izkaza poslovnega izida, izkaza vseobsegajočega donosa, izkaza sprememb lastniškega kapitala in izkaza denarnih tokov v predpisani obliki v letnem poročilu. V nadaljevanju so prikazani izkazi v skladu z zgoraj omenjenim sklepom.

2.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31. 12. 2022

	Premoženjsko zavarovanje		Življenjsko zavarovanje		Prilagoditev*		Skupaj	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021
SREDSTVA	42.174.485	41.647.289	161.950.057	191.929.970	-11.036.998	-8.470.089	193.087.544	225.107.170
Neopredmetena sredstva	351.828	195.965	0	0	0	0	351.828	195.965
Opredmetena osnovna sredstva	856.473	854.902	2.201.781	2.253.794	0	0	3.058.255	3.108.697
Odložene terjatve za davek	200.538	33.614	1.114.160	2.407.146	0	0	1.314.698	2.440.760
Naložbene nepremičnine	2.484.699	2.518.315	3.427.710	3.299.617	0	0	5.912.409	5.817.932
Finančne naložbe:	15.672.849	18.778.448	113.779.474	137.787.790	0	0	129.452.323	156.566.238
– v posojila in depozite	55.638	70.958	221.602	254.123	0	0	277.240	325.081
– v posesti do zapadlosti	3.262.692	3.246.565	15.980.035	21.707.791	0	0	19.242.727	24.954.356
– razpoložljive za prodajo	12.354.519	15.460.925	95.232.140	112.994.849	0	0	107.586.660	128.455.774
– vrednotene po pošteni vrednosti skozi IPI	0	0	2.345.696	2.831.027	0	0	2.345.696	2.831.027
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	37.564.806	44.612.135	0	0	37.564.806	44.612.135
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem	7.900.180	7.258.652	170.881	230.354	0	0	8.071.060	7.489.006
Terjatve	12.830.691	10.200.353	2.702.265	186.518	-11.036.998	-8.470.089	4.495.959	1.916.782
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	865.519	780.451	137.930	109.182	0	0	1.003.449	889.634
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	82.361	122.157	6.814	28.303	0	0	89.175	150.460
Terjatve za odmerjeni davek	0	265.108	0	0	0	0	0	265.108
Druge terjatve	11.882.812	9.032.636	2.557.522	49.033	-11.036.998	-8.470.089	3.403.335	611.580
Druge sredstva	1.448.590	1.327.397	106.503	136.442	0	0	1.555.093	1.463.839
Denar in denarni ustrezniki	428.634	479.643	882.478	1.016.175	0	0	1.311.113	1.495.817

*Iz skupnega izkaza finančnega položaja so izvzete medsebojne terjatve in obveznosti med izkazoma finančnega položaja premoženjskih in življenjskih zavarovanj.

	Premoženjsko zavarovanje		Življenjsko zavarovanje		Prilagoditev*		Skupaj	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	42.174.485	41.647.289	161.950.057	191.929.970	-11.036.998	-8.470.089	193.087.544	225.107.170
Kapital	10.915.134	12.984.586	25.289.883	32.599.002	0	0	36.205.017	45.583.588
Osnovni kapital	3.700.000	3.700.000	3.700.000	3.700.000	0	0	7.400.000	7.400.000
Kapitalske rezerve	508.701	508.701	418.896	418.896	0	0	927.598	927.598
Rezerve iz dobička	1.154.307	1.154.307	3.092.040	3.092.040	0	0	4.246.347	4.246.347
Presežek iz prevrednotenja	-722.405	1.192.257	-4.050.630	3.492.370	0	0	-4.773.036	4.684.626
Zadržani čisti poslovni izid	6.059.321	6.204.911	21.525.697	21.071.069	0	0	27.585.017	27.275.980
Čisti poslovni izid poslovnega leta	215.210	224.410	603.881	824.628	0	0	819.091	1.049.038
Zavarovalno-tehnične rezervacije	25.306.560	23.330.994	87.182.779	102.017.870	0	0	112.489.339	125.348.864
Prenosne premije	9.065.506	8.423.907	538.982	545.508	0	0	9.604.488	8.969.415
Matematične rezervacije	0	0	84.828.162	99.572.325	0	0	84.828.162	99.572.325
Škodne rezervacije	15.723.323	14.555.952	1.815.635	1.900.036	0	0	17.538.958	16.455.989
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	517.731	351.135	0	0	0	0	517.731	351.135
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	0	37.171.811	44.610.413	0	0	37.171.811	44.610.413
Druge rezervacije	524.381	491.008	0	0	0	0	524.381	491.008
Odložene obveznosti za davek	0	277.667	0	2.974.540	0	0	0	3.252.207
Obveznosti iz poslovanja	4.070.851	3.380.960	1.265.750	1.255.220	0	0	5.336.601	4.636.180
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	2.697.868	2.554.942	1.264.141	1.253.623	0	0	3.962.009	3.808.565
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	1.308.018	826.018	1.609	1.597	0	0	1.309.627	827.615
Obveznosti za odmerjeni davek	64.966	0	0	0	0	0	64.966	0
Ostale obveznosti	1.357.559	1.182.074	11.039.834	8.472.925	-11.036.998	-8.470.089	1.360.395	1.184.910

*Iz skupnega izkaza finančnega položaja so izvzete medsebojne terjatve in obveznosti med izkazoma finančnega položaja premoženjskih in življenjskih zavarovanj.

2.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA IN DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZA OBDOBJE 1. 1.– 31. 12. 2022

2.2.1 Izkaz poslovnega izida

	Premoženjsko zavarovanje		Življenjsko zavarovanje		Skupaj	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
ČISTI PRIHODKI OD ZAVAROVALNIH PREMIJ	20.492.294	19.382.685	15.961.302	15.747.653	36.453.597	35.130.338
– Obračunane kosmate zavarovalne premije	32.996.353	31.893.863	16.075.254	15.807.640	49.071.608	47.701.502
– Obračunana premija, oddana v pozavarovanje in sozavarovanje	-12.092.302	-12.095.854	-126.035	-114.909	-12.218.337	-12.210.763
– Sprememba prenosnih premij	-411.756	-415.323	12.083	54.922	-399.674	-360.401
PRIHODKI OD NALOŽB	702.704	1.065.859	4.261.225	10.496.283	4.963.929	11.562.142
DRUGI ZAVAROVALNI PRIHODKI, od tega	4.031.337	3.939.368	154.219	138.211	4.185.556	4.077.579
– prihodki od provizij	3.332.304	3.255.518	0	0	3.332.304	3.255.518
– drugi zavarovalni prihodki	699.033	683.849	154.219	138.211	853.252	822.061
DRUGI PRIHODKI	21.446	30.379	2	37.252	21.449	67.630
ČISTI ODHODKI ZA ŠKODE	-12.093.105	-11.729.721	-16.675.641	-16.111.070	-28.768.746	-27.840.791
– Obračunani kosmati zneski škod	-16.891.937	-15.147.081	-16.826.252	-15.811.788	-33.718.188	-30.958.869
– Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev	5.554.517	5.189.702	131.240	141.615	5.685.757	5.331.317
– Sprememba škodnih rezervacij	-755.685	-1.772.342	19.371	-440.897	-736.315	-2.213.240
SPREMEMBA DRUGIH ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ	-166.596	3.937	3.400.258	3.231.186	3.233.662	3.235.124
SPREMEMBA ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ ZAVAROVANCEV, KI PREVZEMAJO NALOŽBENO TVEGANJE	0	0	7.438.602	-6.679.037	7.438.602	-6.679.037
OBRATOVALNI STROŠKI, od tega	-11.914.879	-11.620.805	-5.294.985	-5.054.458	-17.209.864	-16.675.262
– stroški pridobivanja zavarovanj	-8.264.950	-8.066.390	-3.428.791	-3.195.245	-11.693.741	-11.261.635
– drugi obratovalni stroški	-3.649.930	-3.554.415	-1.866.194	-1.859.213	-5.516.123	-5.413.628
ODHODKI NALOŽB, od tega	-146.794	-201.693	-8.326.716	-621.503	-8.473.510	-823.196
– drugi odhodki naložb	-146.794	-201.693	-8.326.716	-621.503	-8.473.510	-823.196
DRUGI ZAVAROVALNI ODHODKI	-681.026	-610.442	-177.047	-115.020	-858.072	-725.462
DRUGI ODHODKI	-14.754	-35.004	0	-42.673	-14.754	-77.677
POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO	230.627	224.564	741.220	1.026.824	971.848	1.251.388

	Premoženjsko zavarovanje		Življenjsko zavarovanje		Skupaj	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
ODHODEK ZA DAVEK	-15.417	-154	-137.340	-202.196	-152.757	-202.351
Davek od dohodka pravnih oseb	-15.417	-154	-49.549	-945	-64.966	-1.099
Prihodki/odhodki od odloženih davkov	0	0	-87.791	-201.252	-87.791	-201.252
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	215.210	224.410	603.881	824.628	819.091	1.049.038
Osnovni čisti dobiček/izguba na delnico	0,30	0,31	0,84	1,15	0,57	0,73

2.2.2 Izkaz poslovnega izida in drugega vseobsegajočega donosa

	Premoženjsko zavarovanje		Življenjsko zavarovanje		Skupaj	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
ČISTI DOBIČEK/IZGUBA POSLOVNEGA LETA PO OBDAVČITVI	215.210	224.410	603.881	824.628	819.091	1.049.038
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS PO OBDAVČITVI	-1.914.662	-43.047	-7.543.000	-78.962	-9.457.662	-122.008
Postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	-25.302	-5.066	0	0	-25.302	-5.066
Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe	-31.237	-6.254	0	0	-31.237	-6.254
Davek od postavk, ki ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	5.935	1.188	0	0	5.935	1.188
Postavke, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	-1.889.360	-37.981	-7.543.000	-78.962	-9.432.360	-116.943
Čisti dobički/izgube iz ponovne izmere finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	-2.328.016	-82.503	-20.656.250	-2.702.438	-22.984.266	-2.784.941
Dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja	-2.335.140	324.434	-20.532.657	-2.537.697	-22.867.797	-2.213.263
Prenos dobičkov/izgub iz presežka iz prevrednotenja v poslovni izid	7.124	-406.936	-123.593	-164.742	-116.469	-571.678
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb (shadow accounting)	0	0	11.343.905	2.604.955	11.343.905	2.604.955
Davek od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	438.656	44.522	1.769.346	18.522	2.208.001	63.043
VSEOBSEGAJOČI DONOS POSLOVNEGA LETA PO OBDAVČITVI (I+II)	-1.699.452	181.363	-6.939.119	745.666	-8.638.571	927.029

3 PREDSTAVITEV DRUŽBE

3.1 USTANOVITEV IN LASTNIŠTVO

Ustanovitev PRIME, mešane zavarovalne družbe, je bila vpisana v sodni register 23. januarja 1991, pod številko sklepa Srg. 205/91, s polnim nazivom PRIMA, mešana zavarovalna družba, d. d., Maribor, Maistrova 17, Slovenija.

Leta 2001 se je družba preimenovala v GRAWE zavarovalnica d. d., Maribor. Konec leta 2004 sta dva manjšinska delničarja prodala svoj delež glavnemu delničarju GRAWE AG, ki je s tem postal stototni lastnik družbe.

Registriran osnovni kapital znaša 7.400.000 EUR in je razdeljen na 1.440.000 kosovnih imenskih delnic.

Delničarji GRAWE zavarovalnice, d. d.

GRAZER WECHSELSEITIGE VERSICHERUNG AG,
GRADEC, AVSTRIJA

1.440.000.DELNIC 100,00 %

Delničarji GRAZER Wechselseitige Versicherung AG

100 % delnic je v lasti Grazer Wechselseitige Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit, Herrengasse 18-20, Gradec, Avstrija. Grazer Wechselseitige Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit je „vzajemno zavarovalno društvo“, ki nima delničarjev, ampak člane združenja. V letu 2021 ni bilo vplačil kapitala.

3.3 DEJAVNOST

V sodni register so vpisane naslednje dejavnosti:

- življenjsko zavarovanje,
- druga zavarovanja, razen življenjskega,
- pomožne dejavnosti, povezane s finančnim posredništvom,
- pomožne dejavnosti v zavarovalništvu in pokojninskih skladih.

Pretežni del dejavnosti glede na kosmato zaračunano premijo (67,24 %) predstavljajo premoženjska zavarovanja, razliko pa predstavljajo življenjska zavarovanja.

3.4 OSTALI PODATKI

Matična številka:	5450900
Davčna številka:	59896469
Šifra dejavnosti:	65.120
Šifra podrazreda:	65.110, 66.290
SKIS:	12503
Velikost:	po Zakonu o gospodarskih družbah je velika družba
Poslovno leto:	koledarsko
Pravna oblika družbe:	delniška družba
Sedež družbe:	Gregorčičeva ulica 39, Maribor, Slovenija

Sreča ni stanje, ki bi ga naj dosegel, ampak način potovanja.
Samuel Johnson

4 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

4.1 PODLAGE ZA SESTAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi v tem poročilu so sestavljeni na osnovi Mednarodnih standardov računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela EU. GRAWE zavarovalnica je sestavila individualne računovodske izkaze. Konsolidirane računovodske izkaze sestavlja Grazer Wechselseitige Versicherungen AG in so na razpolago na sedežu družbe, tj. na naslovu Herrengasse 18-20, Gradec, Avstrija. Računovodski izkazi zavarovalnice so pripravljani ob predpostavki delujočega podjetja. Glede na to, da podjetje že vrsto let posluje z dobičkom, enako pa se pričakuje tudi v prihodnjih obdobjih, ocenjujemo, da je upoštevanje časovne neomejenosti delovanja podjetja ustrezno.

Uprava je letno poročilo za poslovno leto, ki se je zaključilo 31. 12. 2022, potrdila na svoji seji, 20. 2. 2023.

Letno poročilo sprejme nadzorni svet družbe na svoji redni seji in poda poročilo o pregledu letnega poročila skupščini družbe. Skupščina družbe odloča o delitvi bilančnega dobička.

Pomembnejše značilnosti računovodskih usmeritev, ki so bile uporabljene pri pripravi računovodskih izkazov, so predstavljene v nadaljevanju. Usmeritve so bile uporabljene v vseh letnih poročilih, razen tam, kjer je navedeno drugače.

Predstavljene politike so bile dosledno uporabljene za obe predstavljeni leti, v kolikor ni navedeno drugače. Kjer je to potrebno, so primerjalne informacije preračunane z namenom, da se zagotovi primerljivost s tekočim obdobjem.

Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljani ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen v spodnjih primerih, kjer se upošteva poštena vrednost:

- finančni instrumenti po poštenu vrednosti skozi poslovni izid,
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Druga finančna sredstva in obveznosti ter nedenarna sredstva in obveznosti so izkazani po odplačni ali izvirni vrednosti.

Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v točki 4.3.2.5.

Funkcijska in predstavitevna valuta

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, zaokroženi na celo število. Euro je funkcijska valuta.

Uporaba ocen in presoje

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov v skladu z MSRP podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke je potrebno stalno pregledovati. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene popravijo, in za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najmočneje vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so:

- **škodne rezervacije:** rezervacije so izračunane na osnovi zavarovalnih pogodb, razvoja škodnih dogodkov v preteklosti in ostalih faktorjev. Pri izračunu škodnih rezervacij negotovost izhaja iz predpostavke, da se bodo škode v prihodnosti razvijale na enak način kot v preteklosti. Računovodske usmeritve in glavne predpostavke so prikazane v točki 4.3.10, analiza gibanja teh rezervacij pa je prikazana v točki 4.4.12.

Zavarovalnica letno presoja ustreznost oblikovanja škodnih rezervacij za preteklo leto. Presoja ustreznosti je prikazana v točki 5.5.1 in 5.5.2;

- **matematične rezervacije:** rezervacije so izračunane po aktuarskih načelih, opisanih v poslovnem načrtu, in izkazujejo sedanje vrednosti ocenjenih bodočih obveznosti za nadomestila na podlagi pogodb za življenjska zavarovanja, zmanjšane za sedanjo vrednost bodočih vplačil tehnične premije. Negotovost izhaja iz predpostavk o smrtnosti. Zavarovalnica letno preverja ustreznost matematičnih rezervacij, pri čemer se upoštevajo predpostavke o smrtnosti, stroških, stopnjah odkupov in diskontnih stopnjah. Iz omenjenih predpostavk izhaja negotovost. Računovodske usmeritve in glavne predpostavke so opisane v točki 4.3.10, analiza gibanja teh rezervacij pa je prikazana v točkah 4.4.12 in 4.4.13. V točki 5.5.1 je prikazan test ustreznosti matematičnih rezervacij na dan 31. 12. 2022;
- **izračun poštene vrednosti finančnih sredstev in oslabitve finančnih sredstev:** ocena poštene vrednosti finančnih sredstev, katerih cene ni mogoče ugotoviti na delujočem kapitalskem trgu, je narejena na osnovi več predpostavk. Spremembe teh predpostavk se odražajo v višini in se lahko odražajo tudi v oslabitvah teh sredstev. Računovodske usmeritve so prikazane v točkah 4.3.2.5 in 4.3.2.7. Vrednosti posameznih vrst sredstev so razkrite v točki 4.4.4;
- **popravek terjatev:** popravek terjatev se oblikuje na podlagi razvrščanja terjatev v skupine s podobnim kreditnim tveganjem glede na starost, vrsto zavarovanja in skupino zavarovancev. Računovodske usmeritve so opisane v točki 4.3.5, razkritja pa v točki 4.4.7. Negotovost izhaja iz spremembe pri odplačevanju terjatev ali ekonomskih razmer, ki so lahko posledica prenehanja odplačevanja terjatev.

Standardi (in njihova pojasnila), ki veljajo za letno obdobje z začetkom 1. januarja 2022 ali kasneje.

Sprememba MRS 16 Opredmetena osnovna sredstva zahteva, da se prejemki od prodaje kateregakoli proizvoda, ki je nastal med spravljanjem opredmetenega osnovnega sredstva na mesto in v stanje, v katerem bo lahko delovalo na predvideni način, pripoznajo skupaj s stroški takih proizvodov v poslovnem izidu ter da družba meri stroške takšnih proizvodov v skladu z zahtevami iz MRS 2.

Glede na to, da družba takih sredstev nima, sprememba standarda na datum prve uporabe ne bo pomembno vplivala na računovodske izkaze.

Sprememba MRS 37 Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva določa, kateri stroški se vključijo pri določanju stroškov izpolnjevanja za namene ocene, ali je pogodba kočljiva. Spremembe veljajo za letna poročevalska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje za pogodbe, ki so veljale na dan, ko se spremembe prvič uporabijo. Na datum začetne uporabe se kumulativni učinek uporabe sprememb pripozna kot prilagoditev začetnega stanja zadržanega dobička ali drugih sestavin kapitala, kot je ustrezno.

Sprememba standarda ne vpliva na računovodske izkaze družbe, saj zavarovalnica nima takih pogodb.

MSRP 16 Najemi - Prilagoditev najemnin v zvezi s COVID-19 po 30. 6. 2021 (dopolnila)

Dopolnila standarda veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 4. 2021 ali kasneje, pri čemer je dovoljena zgodnja uporaba tudi v računovodskih izkazih, ki na dan objave dopolnil standarda niso bili odobreni za objavo. Marca 2021 je Odbor za mednarodne računovodske standarde dopolnil pogoje za uporabo praktične rešitve iz standarda MSRP 16, ki najemniku omogoča, da prilagoditve najemnin, do katerih pride neposredno zaradi pandemije COVID-19, ne obravnava po smernicah standarda MSRP 16. Podjetje lahko praktično olajšavo pri obravnavi prilagoditve najemnin, pri katerih posamezno znižanje najemnine vpliva samo na plačila, ki bi prvotno zapadla 30. junija 2022 ali prej in pod pogojem, da so izpolnjeni vsi pogoji za uporabo praktične rešitve. Dopolnila ne vplivajo na računovodske izkaze družbe, saj ima zavarovalnica izključno kratkoročne najeme, ki so izvzeti iz MSRP 16.

Spremembe MSRP (in njihova pojasnila), ki so stopile v veljavo, pa še ne veljajo za poročanje v letu 2022

Dopolnila standardov MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige: Prodaja ali prispevek sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom

Dopolnila obravnavajo znano neskladje med zahtevami standarda MSRP 10 in zahtevami iz standarda MRS 28 pri obravnavi prodaje ali prispevka sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom. Glavna posledica dopolnil je, da podjetje pripozna celoten znesek dobička ali izgube, kadar transakcija vključuje poslovanje (ne glede na to, ali se nahaja v hčerinski družbi ali ne). Za transakcije s sredstvi, ki jih podjetje ne uporablja pri poslovanju, podjetje pripozna le del dobička ali izgube, tudi če se sredstva nahajajo v hčerinski družbi. Decembra 2015 je Odbor za mednarodne računovodske standarde datum začetka veljavnosti standarda, v pričakovanju rezultatov projekta raziskave obračunavanja sredstev po kapitalski metodi, odložil za nedoločen čas. Dopolnil standarda še ni odobrila EU. Poslovodstvo je ocenilo, da dopolnila standardov ne bodo imela vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 1 Predstavitev računovodskih izkazov

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2023 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila določajo smernice za presojo pomembnosti pri razkritju računovodskih usmeritev. Dopolnila MRS 1 nadomeščajo zahtevo po razkritju »bistvenih« računovodskih usmeritev z zahtevo po razkritju »pomembnih« računovodskih usmeritev. Obenem Stališče 2 mednarodnih računovodskih izkazov vsebuje napotke in nazorne primere kot pomoč pri uporabi koncepta pomembnosti pri presoji razkritja računovodskih usmeritev. Dopolnil standarda še ni odobrila EU. Poslovodstvo je ocenilo, da dopolnila ne bodo bistveno vplivala na računovodske izkaze družbe.

MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake: Opredelitev računovodskih ocen (dopolnila)

Dopolnila standarda veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2023 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila obravnavajo spremembe računovodskih usmeritev in računovodskih ocen ob začetku tega obdobja ali kasneje in opredeljujejo računovodske ocene kot denarne zneske v računovodskih izkazih, s katerimi je povezana negotovost z vidika njihovega merjenja. Prav tako dopolnila pojasnjujejo, kaj so spremembe računovodskih ocen in kako se le-te razlikujejo od sprememb računovodskih usmeritev ter popravkov napak. Dopolnil standarda še ni odobrila EU. Poslovodstvo je ocenilo, da dopolnila ne bodo imela bistvenega vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 12 Davek iz dobička: Odloženi davek od sredstev in obveznosti ene same transakcije (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2023 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Maja 2021 je Odbor za mednarodne računovodske standarde objavil dopolnila računovodskega standarda MRS 12 s katerimi je omejil uporabo izjeme pri začetnem pripoznanju po MRS 12, in določil, kako naj podjetje obračuna odloženi davek od določenih transakcij, kot so najemi in obveznosti, povezane z razgradnjo. V skladu z dopolnili izjema ne velja za transakcije, katerih obdavčljivi znesek je ob prvotnem pripoznanju enak znesku odbitnih začasnih razlik. Izjema velja le, če pri pripoznanju sredstva v najemu in z njim povezane obveznosti (ali obveznosti v povezavi z razgradnjo in razgradnjo sestavnega dela sredstva) obdavčljivi znesek ni enak znesku odbitnih začasnih razlik. Dopolnil standarda še ni odobrila EU. Poslovodstvo je ocenilo, da dopolnila ne bodo imela vpliva na računovodske izkaze družbe.

MSRP 17 Zavarovalne pogodbe (izdano 18. 5. 2017 in velja za letna obdobja od vključno 1. 1. 2021 naprej). MSRP 17 nadomešča MSRP 4, ki je bil leta 2004 sprejet kot vmesni standard. MSRP 4 je podjetjem izjemoma omogočil, da zavarovalne pogodbe še naprej obračunavajo v skladu z nacionalnimi računovodskimi standardi, kar je imelo za posledico številne različne pristope.

MSRP 17 zahteva uporabo enotnega pristopa za vse vrste zavarovalnih pogodb, vključno s pozavarovalnimi pogodbami, ki jih ima zavarovatelj. Standard zahteva pripoznavanje in merjenje skupin zavarovalnih pogodb:

- (i) s tveganju prilagojeno sedanjo vrednostjo prihodnjih denarnih tokov (t. i. fulfilment cash flows), ki vključuje vse razpoložljive informacije o prihodnjih denarnih tokovih na način, ki je dosleden z

- ugotovljenimi tržnimi informacijami, povečano (če je ta vrednost obveznost) ali zmanjšano (če je ta vrednost sredstvo) za
- (ii) znesek, ki predstavlja nezaslužen dobiček v skupini pogodb (marža pogodbenih storitev).

Zavarovalniki bodo dobiček iz skupine zavarovalnih pogodb pripoznali v obdobju, v katerem zagotavljajo zavarovalno kritje, in ko so izvzete iz tveganja. Če skupina pogodb ustvarja ali prične ustvarjati izgubo, podjetje le-to nemudoma pripozna.

MSRP 17 tako rešuje problem primerljivosti, ki ga je povzročil MSRP 4, saj zahteva, da se vse zavarovalne pogodbe obračunavajo na dosleden način, od česar imajo korist tako vlagatelji kot zavarovalnice.

Podjetje predvideva, da bo novi standard na dan prve uporabe pomembno vplival na njegove računovodske izkaze, saj se trenutno za obravnavo zavarovalnih pogodb uporablja MSRP 4. Družba se na implementacijo MSRP 17 intenzivno pripravlja in v ta namen je bila na področju skupine organizirana projektna skupina, ki izvaja redne delavnice z zunanjimi svetovalci.

Spremembe MSRP 17 in sprememba MSRP 4 (izdane 25. 6. 2020 in veljavne za letna obdobja od vključno 1. 1. 2023 naprej). Spremembe vključujejo vrsto pojasnil, namenjenih olajšanju vpeljave MSRP 17 in poenostavitvi nekaterih zahtev standarda in prehoda. Spremembe se nanašajo na osem področij MSRP 17 in niso namenjene spreminjanju temeljnih načel standarda. Uvedene so bile naslednje spremembe MSRP 17.

- Datum začetka veljavnosti: datum začetka veljavnosti MSRP 17 (ki vključuje spremembe) je bil odložen za dve leti, in sicer na letna poročevalska obdobja od vključno 1. 1. 2023; prav tako je bil odložen fiksno določeni datum prenehanja veljavnosti začasne oprostitve od uporabe MSRP 9 in MSRP 4, in sicer na letna poročevalska obdobja od vključno 1. 1. 2023.
- Pričakovana izterjava denarnih tokov iz naslova pridobitve zavarovanj: podjetje mora dodeliti del stroškov pridobivanja na s tem povezana pričakovana podaljšanja pogodb in te stroške pripoznati kot sredstvo, dokler ne pripozna podaljšanj pogodb. Podjetja morajo oceniti izterljivost sredstva na vsak poročevalski datum in v pojasnilih k računovodskim izkazom zagotoviti konkretne informacije o sredstvu.
- Pogodbeno-storitvena marža, ki jo je mogoče pripisati investicijskim storitvam: enote kritja je treba opredeliti upoštevajoč količino ugodnosti in pričakovano obdobje tako zavarovalnega kritja kot tudi investicijskih storitev za pogodbe v sklopu pristopa s spremenljivim plačilom in za druge pogodbe s »storitvami dobička na naložbe« v okviru splošnega modela. Stroške, povezane z naložbenimi dejavnostmi, bi bilo treba vključiti kot denarne tokove v okviru zavarovalne pogodbe, v kolikor podjetje opravlja dejavnosti, ki za imetnika police izboljšujejo ugodnosti iz zavarovalnega kritja.
- Sklenjene pozavarovalne pogodbe – povrnitev izgub: ko podjetje pripozna izgubo ob prvotnem pripoznanju kočljive skupine zavarovalnih pogodb, na katerih temelji pozavarovanje, ali ob dodajanju kočljivih zavarovalnih pogodb, na katerih temelji pozavarovanje, bi morale prilagoditi pogodbeno-storitveno maržo povezane skupine sklenjenih pozavarovalnih pogodb in pripoznati dobiček na sklenjene pozavarovalne pogodbe. Znesek izgube, povrnjene iz naslova sklenjene pozavarovalne pogodbe, se določi z zmnožkom izgube, pripoznane na zavarovalnih pogodbah, na katerih temelji pozavarovanje, in odstotka terjatev iz naslova zavarovalnih pogodb, na katerih temelji pozavarovanje, za katere podjetje pričakuje, da jih bo povrnilo iz sklenjene pozavarovalne pogodbe. Ta zahteva bi veljala le, ko se sklenjeno pozavarovalno pogodbo pripozna pred- ali hkrati s pripoznanjem izgube iz naslova zavarovalnih pogodb, na katerih temelji pozavarovanje.
- Druge spremembe: druge spremembe vključujejo izključitev iz področja uporabe za določene pogodbe o kreditnih karticah (ali podobne pogodbe) in nekatere posojilne pogodbe; predstavitev sredstev in obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb v izkazu finančnega položaja v portfeljih namesto skupinah; uporabnost možnosti zmanjševanja tveganj pri zmanjševanju finančnih tveganj s pomočjo sklenjenih pozavarovalnih pogodb in neizvedenih finančnih instrumentov po pošteni vrednosti skozi poslovni izid; izbiro računovodske usmeritve za spremembo presoje, opravljenih v prejšnjih medletnih računovodskih izkazih pri uporabi MSRP 17; vključitev plačil in prejemkov iz naslova davka na dohodek, s katerimi je mogoče posebej bremeniti imetnika police po določbah zavarovalne pogodbe v denarnih tokovih iz naslova izpolnitve; izbrane pomoči ob prehodu ter druge manjše spremembe.

Zavarovalnica ima v skladu z MSRP 17 na voljo tri modele vrednotenja: splošni model vrednotenja oz. ti. »General Measurement Model« (GMM), pristop razporejanja premij ali ti. »Premium Allocation Approach« (PAA) ter pristop spremenljivega nadomestila oz. »Variable Fee Approach« (VFA), kar daje zavarovalnici pravico izbire pri evidentiranju učinkov obresti iz diskontiranja.

Pri odločanju glede izbire modela je glavni cilj zavarovalnice, da v skladu z MSRP čim boljše kompenzira časovna nihanja v vrednosti finančnih instrumentov in diskontiranih prihodnjih denarnih tokov, s čimer minimizira volatilnost poslovnega izida.

GRAWE zavarovalnica je konec maja 2018 začela z intenzivnimi pripravami na prehod na MSRP 17. Implementacija le-tega in vse potrebne prilagoditve v naši zavarovalnici potekajo s strokovno pomočjo materske družbe, GRAWE AG, Gradec in družbe KPMG Austria GmbH.

Organizirali smo projektno skupino, katerih člani prihajajo iz celotne GRAWE skupine, ki se ukvarja z implementacijo omenjenega računovodskega standarda. GRAWE AG je v letu 2019 za namene implementacije MSRP 17 v hčerinskih družbah kupila programsko orodje SAP FPSL. Orodje se intenzivno pripravlja z vsemi potrebnimi izračuni in postopki knjiženja, povezanimi z MSRP 17.

GRAWE zavarovalnica se je intenzivno ukvarjala s finančno analizo učinkov MSRP 17, katere cilj je, učinke implementacije MSRP 9 in MSRP 17 preslikati v izkaz finančnega položaja in izkaz poslovnega izida. Na podlagi analiz je zavarovalnica sprejela odločitve glede vključevanja pravice izbire. Zavarovalnica se ukvarja tudi s pripravo razkritij k letnemu poročilu za leto 2023. Predstavitev vrednosti bo pripravljena na podlagi izračunov programskega orodja FPSL s pomočjo »SAP Analytics Cloud«.

Zavarovalnica je določila obseg zavarovalnih pogodb, za katere bo uporabljala MSRP 17 v skladu z opredelitvijo zavarovalne pogodbe B2. – B30. člen MSRP 17. Na osnovi zahtev po standardu bo zavarovalnica vrednotila celoten portfelj kot zavarovalne pogodbe po MSRP 17, saj zavarovalnica v svojem portfelju nima takšnih pogodb, kjer se naložbena sestavina ne bi prepletala z zavarovalno sestavino (naložbena in zavarovalna sestavina nista ločljivi). Zato je zavarovalnica vse pogodbe, ki imajo poleg zavarovalne tudi naložbene sestavine, pripoznala kot zavarovalne pogodbe.

Zavarovalnica bo pri vrednotenju v skladu z MSRP 17 izhajala iz plačane premije, kar pomeni, da se bo pripoznanje terjatev do zavarovalcev (gre za razliko med zaračunano in plačano premijo) izvajalo preko izkustvenih prilagoditev (experience adjustment).

Zavarovalnica je opredelila portfelje zavarovalnih pogodb. Portfelj sestavljajo pogodbe, ki so izpostavljene podobnim tveganjem in se upravljajo skupaj. Pogodbe, ki spadajo v isto družino produktov in imajo podobna tveganja ter so v istem portfelju se upravljajo skupaj. Pogodbe iz različnih družin produktov (na primer fiksna renta z enkratno premijo v primerjavi z navadnim življenjskim zavarovanjem) nimajo podobnih tveganj, zato se pričakuje, da bodo v različnih portfeljih. Nadalje je zavarovalnica razdelila portfelj izdanih zavarovalnih pogodb najmanj na:

- (a) skupino pogodb, ki so ob začetnem pripoznanju kočljive, če obstajajo,
- (b) skupino pogodb, za katere je ob začetnem pripoznanju malo verjetno, da bodo pozneje postale kočljive, če obstajajo, in
- (c) skupino preostalih pogodb, če obstajajo.

Zavarovalnica je za vsak portfelj zavarovalnih pogodb opredelila, ali so le te kočljive ali ne, ter določila, po kateri metodologiji se bo določen portfelj vrednotil v skladu z MSRP 17.

V skladu z MSRP 17 so denarni tokovi znotraj pogodbenih meja zavarovalne pogodbe, če izhajajo iz materialnih pravic in obvez, ki obstajajo v poročevalskem obdobju, v katerem lahko podjetje doseže, da bo imetnik police plačal premije, ali v katerem ima podjetje materialno obvezo, da imetniku police zagotovi storitve zavarovalne pogodbe. Zavarovalnica je pri določanju pogodbenih meja upoštevala vse omejitve znotraj zavarovalne pogodbe, kakor tudi pripadajoče zakonske podlage. V primeru življenjskih zavarovanj, ki so dolgoročna zavarovanja, je zavarovalnica določila pogodbene meje kot trajanje posamezne zavarovalne pogodbe. V primeru premoženjskih zavarovanj je zavarovalnica zavarovalne pogodbe prepoznala kot enoletne pogodbe, zato bo pri njih upoštevala kot pogodbeno mejo eno leto. Pri vrednotenju zavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj bo zavarovalnica uporabljala pristop razporejanja premij (PAA), saj gre za enoletne pogodbe. Za življenjska zavarovanja, pri katerih zavarovalec prevzema naložbeno tveganje (unit linked), bo zavarovalnica za vrednotenje uporabila pristop spremenljivega nadomestila (VFA). Za vrednotenje življenjskih zavarovanj z udeležbo na dobičku in drugih življenjskih zavarovanj bo zavarovalnica uporabila splošni model vrednotenja (GMM). Pozavarovalne pogodbe se bodo vrednotile s pristopom razporejanja premij. Pri vrednotenju svojih obveznosti v skladu z MSRP 17 bo zavarovalnica pri določanju diskontne mere uporabljala tako imenovano metodo »od zgoraj navzdol«.

Zavarovalno tehnične rezervacije se bodo po 1. januarju 2023 vrednotile v skladu z MSRP 17, pri čemer bo zavarovalnica ob začetnem pripoznanju merila skupino zavarovalnih pogodb kot vsoto:

- a) denarnih tokov pri izpolnitvi, ki jih sestavljajo:
 - (i) ocene prihodnjih denarnih tokov,
 - (ii) prilagoditev, ki odraža časovno vrednost denarja in finančna tveganja, povezana s prihodnjimi denarnimi tokovi, v obsegu, v katerem finančna tveganja niso vključena v ocene prihodnjih denarnih tokov,
 - (iii) prilagoditev zaradi nefinančnega tveganja,
- (b) pogodbene storitvene marže.

Zavarovalnica v merjenje skupine zavarovalnih pogodb vključi vse prihodnje denarne tokove znotraj pogodbenih meja vsake pogodbe v skupini. Zavarovalnica je ocenila prihodnje denarne tokove na višji ravni združevanja in nato razporedila iz njih izhajajoče denarne tokove pri izpolnitvi na posamezne skupine pogodb. Ocene prihodnjih denarnih tokov morajo:

- (a) vključevati, na nepristranski način, vse primerne in dokazljive informacije, ki so na voljo brez nepotrebnih stroškov ali prizadevanj, o znesku, času in negotovosti teh prihodnjih denarnih tokov). Da to zagotovi, zavarovalnica oceni pričakovano vrednost (tj. z verjetnostjo tehtano povprečje) celotnega razpona možnih izidov;
- (b) odražati zorni kot zavarovalnice, če so ocene vseh relevantnih tržnih spremenljivk skladne z razpoložljivimi tržnimi cenami za te spremenljivke;
- (c) biti aktualne – ocene odražajo pogoje, ki obstajajo na datum merjenja, vključno s predpostavkami na ta datum o prihodnosti;
- (d) biti nedvoumne (eksplicitne) – zavarovalnica prilagoditev za nefinančno tveganje oceni ločeno od drugih ocen. zavarovalnica prav tako oceni denarne tokove ločeno od prilagoditve za časovno vrednost denarja in finančno tveganje, razen če najustreznejša tehnika merjenja združuje te ocene.

Zavarovalnica prilagodi ocene prihodnjih denarnih tokov, da odražajo časovno vrednost denarja in finančna tveganja, povezana s temi denarnimi tokovi, v obsegu, v katerem finančna tveganja niso vključena v ocene denarnih tokov (tako imenovane diskontne stopnje).

Zavarovalnica prilagodi oceno sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov, da odraža nadomestilo, ki ga zavarovalnica zahteva, ker mora nositi negotovost glede zneska in časa denarnih tokov, ki izhaja iz nefinančnega tveganja.

Pogodbena storitvena marža je sestavina sredstva ali obveznosti za skupino zavarovalnih pogodb, ki predstavlja nezasluženi dobiček, ki ga bo zavarovalnica pripoznala pri opravljanju storitev zavarovalne pogodbe v prihodnosti. Zavarovalnica izmeri pogodbeno storitveno maržo ob začetnem pripoznanju skupine zavarovalnih pogodb po znesku, ki, razen če se uporablja 47. člen (določilo o kočljivih pogodbah) ali B123.A člen (določilo o prihodkih iz zavarovanja v zvezi z 38.(c)(ii) členom), ne privede do nobenih prihodkov ali odhodkov, ki izhajajo iz:

- (a) začetnega pripoznanja zneska za denarne tokove pri izpolnitvi;
- (b) katerih koli denarnih tokov, ki izhajajo iz pogodb v skupini na tisti datum;
- (c) odprave pripoznanja na datum začetnega pripoznanja:
 - (i) sredstva za denarne tokove pri pridobivanju zavarovanj, in
 - (ii) katerega koli drugega sredstva ali obveznosti, prej pripoznane za denarne tokove, povezane s skupino pogodb, določeno v MSRP 17 standardu.

Zavarovalnica pri vsakem poznejšem merjenju ovrednoti knjigovodsko vrednost skupine zavarovalnih pogodb na koncu vsakega poročevalskega obdobja kot vsoto:

- (a) obveznosti za preostalo kritje, sestavljene iz:
 - (i) denarnih tokov pri izpolnitvi, povezanih s prihodnjo storitvijo, dodeljenih skupini na ta datum,
 - (ii) pogodbene storitvene marže skupine na ta datum, in
- (b) obveznosti za nastale zahtevke, ki jo sestavljajo denarni tokovi pri izpolnitvi, povezani s preteklo storitvijo, dodeljeni skupini na ta datum.

Zavarovalnica pripozna prihodke in odhodke za naslednje spremembe knjigovodske vrednosti obveznosti za preostalo kritje:

- (a) prihodki iz zavarovanja – za zmanjšanje obveznosti za preostalo kritje zaradi storitev, opravljenih v obdobju;
- (b) odhodki iz zavarovalnih storitev – za izgube pri kočljivih skupinah pogodb in razveljavitve takih izgub; in
- (c) finančni prihodki ali odhodki iz zavarovanja – za učinek časovne vrednosti denarja in učinek finančnega tveganja.

Zavarovalnica pripozna prihodke in odhodke za naslednje spremembe knjigovodske vrednosti obveznosti za nastale zahteve:

- (a) odhodki iz zavarovalnih storitev – za povečanje obveznosti zaradi zahtevkov in odhodkov, nastalih v tem obdobju, brez kakršnih koli naložbenih sestavin;
- (b) odhodki iz zavarovalnih storitev – za vse naknadne spremembe denarnih tokov pri izpolnitvi v zvezi z nastalimi zahtevki in nastalimi odhodki; in
- (c) finančni prihodki ali odhodki iz zavarovanja – za učinek časovne vrednosti denarja in učinek finančnega tveganja.

Pogodbena storitvena marža na koncu poročevalskega obdobja predstavlja dobiček v skupini zavarovalnih pogodb, ki še ni bil pripoznan v poslovnem izidu, ker se nanaša na prihodnjo storitev, ki se bo opravila po pogodbah v skupini.

Kot je opisano zgoraj, standard prinaša pomembne spremembe na računovodske izkaze družbe. Vpliv uvedbe MSRP 17 ob začetnem pripoznanju na skupni kapital družbe je predstavljen v nadaljevanju skupaj z vplivom MSRP9.

Standard MSRP 9 z veljavnostjo 1. januarja 2018 je nadomestil prej veljavni MRS 39. GRAWE zavarovalnica d. d. standarda še ni implementirala, saj ustreza pogoju odloga začetka uporabe standarda.

Zavarovalnice lahko zaradi sprejetja novega standarda, ki obravnava zavarovalne pogodbe – MSRP 17, standard MSRP 9 začnejo uporabljati sočasno z MSRP 17. Le-ta bi se naj začel uporabljati 1. januarja 2023, kar pomeni, da se bo tudi MSRP 9 začel uporabljati z letom 2023. Pogoju za odlog je, da knjigovodska vrednost obveznosti, ki izhajajo iz zavarovalniške dejavnosti, presega 90 odstotkov celotne knjigovodske vrednosti obveznosti v izkazu finančnega položaja. Zavarovalnica je opravila oceno začasnega izvzema iz MSRP 9, kar je prikazano v naslednji tabeli.

	31. 12. 2022	Odstotek vseh obveznosti	31. 12. 2021	Odstotek vseh obveznosti
Zavarovalno-tehnične rezervacije	112.489.339	71,70 %	125.348.864	69,82 %
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	37.171.811	23,69 %	44.610.413	24,85 %
Druge obveznosti iz zavarovalnih poslov	5.271.635	3,36 %	4.636.180	2,58 %
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb v okviru MSRP 4	154.932.786	98,76 %	174.595.457	97,25 %
Ostale obveznosti	1.949.741	1,24 %	4.928.125	2,75 %
Celotne obveznosti*	156.882.527	100,00 %	179.523.582	100,00 %

* brez kapitala

MSRP 9 vsebuje pravila za razvrščanje, merjenje in oslabitev finančnih sredstev. Opredelitev poslovnega modela in ocena, ali je merilo denarnega toka izpolnjeno, sta osrednjega pomena za razvrstitev finančnih sredstev. Poslovni modeli so opredeljeni na ravni portfelja, za odobritev pa je odgovorna uprava zavarovalnice. Za določitev kriterija denarnega toka je bila izvedena dvostopenjska avtomatizirana rutina preizkusov. Skoraj 60 odstotkov finančnih instrumentov v okviru GRAWE zavarovalnice d. d. je uspešno prestalo preizkus SPPI (»solely payment of principal and interest«), saj gre le za izključno odplačilo glavnice in obresti na neporavnano glavnico. Jasno opredeljen postopek zagotavlja, da je vsak finančni instrument potrjen temu preizkusu. Na podlagi obstoječega dogovora o izločenem poslu to revizijo izvaja Oddelek za upravljanje premoženja Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft.

Zavarovalnica je na bilančni dan izvedla analizo poštene vrednosti sredstev, ki so v skladu z MSRP 9 opredeljena kot sredstva, katerih pogodbeni denarni tokovi predstavljajo izključno odplačila glavnice in obresti (SPPI) ter ostala finančna sredstva, ki ne povzročajo denarnih tokov oziroma so merjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida. Vrednost teh naložb na 31. 12. 2022 predstavlja 96.151.591 EUR in se je v primerjavi s stanjem na začetku leta znižala za 20.479.071 EUR. Sprememba se nanaša delno na gibanje naložb (zapadlosti, prodaje in nove naložbe), delno pa na spremembo poštene vrednosti teh naložb. Vrednost drugih finančnih sredstev, ki ne ustrezajo kriteriju SPPI, pa znaša na bilančni dan 71.363.512 EUR in se je v primerjavi s stanjem na začetku leta znižala za 13.184.199 EUR oz. 15,59 %. Razlog za tolikšen padec je predvsem v znižanju vrednosti sredstev življenjskih zavarovanj, kjer zavarovalci prevzemalo naložbeno tveganje, ki jih nalagamo izključno v investicijske sklade.

Naslednja tabela prikazuje finančna sredstva GRAWE zavarovalnice d. d. na dan 31. 12. 2022:

	Sredstva SPPI			Druga finančna sredstva		
	Poštenu vrednost na dan 1. 1. 2022	Sprememba poštene vrednosti	Poštenu vrednost na dan 31. 12. 2022	Poštenu vrednost na dan 1. 1. 2022	Sprememba poštene vrednosti	Poštenu vrednost na dan 31. 12. 2022
Dolžniški vrednostni papirji	116.305.581	-20.929.204	95.376.377	2.313.778	-447.631	1.866.147
Lastniški vrednostni papirji	0	0	0	82.233.932	-12.736.568	69.497.364
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0	0	0
Posojila in depoziti	325.081	-47.841	277.240	0	0	0
Skupaj	116.630.662	-20.977.045	95.653.617	84.547.711	-13.184.199	71.363.512

Uvedba MSRP 9 bo imela pomemben vpliv na računovodske izkaze družbe. Vpliv prehoda na novi standard na višino skupnega kapitala družbe je predstavljen v nadaljevanju.

Če zgoraj ni navedeno drugače, se ne pričakuje pomembnega vpliva novih standardov in pojasnil na računovodske izkaze družbe.

Pričakovani vpliv prilagoditve MRSP 17 in MSRP 9

Družba je ocenila predvideni vpliv začetne uporabe MSRP 17 in MSRP 9 na računovodske izkaze. Na podlagi do sedaj opravljenih analiz glede vpliva (po davkih) na skupni kapital zavarovalnice se ocenjuje, da se bo skupni kapital na 1. januar 2023 znižal za približno 7,6 % in na 1. januar 2022 za 33,1 %, kot je prikazano v nadaljevanju.

	v %	
	1. 1. 2023	1. 1. 2022
Predvidena sprememba skupnega kapitala		
Prilagoditev zaradi prehoda na MSRP 17	-14,83%	-50,59%
Prilagoditev zaradi prehoda na MSRP 9	5,48%	7,92%
Učinki odloženih davkov	1,78%	9,61%
Pričakovani vpliv prehoda na MSRP 9 in 17 na skupni kapital	-7,57%	-33,06%

Družba bo ob uvedbi MSRP17 in MSRP 9 ponovno navedla primerjalne informacije.

Zgornja ocena je predhodne narave, saj prehod na nove standarde še ni v celoti končan. Dejanski učinki prehoda na MSRP 17 in MSRP 9 na 1. januar 2023 in 2022 se lahko spremenijo, ker:

- družba nadalje izpopolnjuje nove računovodske procese in notranje kontrole, potrebne za uporabo MSRP 17 in MSRP 9;
- družba še ni zaključila s testiranjem in ocenjevanjem kontrol nad novimi IT sistemi;
- se lahko nove uporabljene računovodske usmeritve, predpostavke, presoje in tehnike ocenjevanja še spremenijo, dokler družba ne konča svojih prvih računovodskih izkazov, ki vključujejo datum začetne uporabe.

MSRP 17 bo pomembno spremenil način predstavitev in razkritij zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb v računovodskih izkazih družbe. V skladu z MSRP 17, je portfelj zavarovalnih ter pozavarovalnih pogodb, ki predstavljajo sredstva in tistih, ki predstavljajo obveznosti, v izkazu finančnega položaja prikazan ločeno.

Vse pravice in obveznosti iz naslova skupine pogodb bodo predstavljene na neto osnovi, kar pomeni, da terjatve in obveznosti iz zavarovalnih poslov ter policna posojila ne bodo več prikazana posebej.

V okviru MSRP 17 so vrednosti, predstavljene v izkazu poslovnega izida in v izkazu drugega vseobsegajočega donosa razčlenjene na:

- (a) rezultat zavarovalnih storitev, ki je sestavljen iz prihodkov in odhodkov iz zavarovanja
- (b) finančne prihodke in odhodke iz zavarovanja. Zneski pozavarovalnih pogodb so predstavljeni ločeno.

Ločen prikaz rezultata zavarovalnih storitev in finančnega rezultata bo prispeval k večji transparentnosti o virih dobička in kvaliteti zaslužkov.

MSRP 9 bo vplival na klasifikacijo in merjenje finančnih sredstev od 1. januarja 2023 kot sledi:

- dolžniški vrednosti papirji, ki so v skladu z MRS 39 klasificirano kot "razpoložljivi za prodajo" so lahko v skladu z MSRP 9 odvisno od posameznih okoliščin, razvrščeni bodisi po odplačni vrednosti, pošteni vrednosti reko vseobsegajočega donosa ali po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.
- Večina naložb v lastniške vrednostne papirje, ki je po MRS 39 razvrščena med naložbe razpoložljive za prodajo, bo v skladu z MSRP 9 merjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida. Vendar so nekatere od teh naložb v lasti zaradi dolgoročnih strateških namenov in se bodo zato od 1. januarja 2023 obravnavale po pošteni vrednosti preko vseobsegajoči donos. Posledično bodo vsi dobički in izgube iz naslova vrednotenja pripoznani v vseobsegajočem donosu. Nobenih slabitev, kot tudi ne dobičkov oziroma izgub ob odtujitvi teh naložb tako ne bo prepoznanih v izkazu poslovnega izida.

Večina naložb v družbi je bila že pred uvedbo MSRP 9 vrednotenih po pošteni vrednosti, zato nove zahteve po reklasifikaciji le-teh na višino skupnega kapitala ne bodo imele vpliva. Na spremembo skupnega kapitala vplivajo samo naložbe, ki so v skladu z MRS 39 merjene po odplačni vrednosti, v skladu z MSRP 9 pa bodo vrednotene po pošteni vrednosti. To so naložbe, razvrščene v skupino »v posesti do zapadlosti« in predstavljajo 12 % vseh naložb. Učinek spremembe prehoda na MSRP 9 na skupni kapital družbe iz tega naslova bo na 1. januarja 2023 znašal 5,5 %, na 1. januar 2022 pa 7,9 %.

MSRP 9 nadomešča model preteklih slabitev z vnaprej usmerjenim pripoznavanjem pričakovanih kreditnih izgub. To zahteva skrbno presojo glede vpliva sprememb ekonomskih faktorjev na pričakovano kreditno izgubo, ki se določi na osnovi nepristranskosti in z verjetnostno tehtanim zneskom. Novi model slabitev bo vplival na naložbe, merjene po odplačni vrednosti in dolžniške naložbe merjene po pošteni vrednosti skozi vseobsegajoči donos.

MSRP 9 zahteva, da se pričakovane izgube pripoznajo v višini pričakovanih kreditnih izgub bodisi v 12-mesečnem obdobju ali v celotnem obdobju trajanja naložbe.

Pričakovana kreditna izguba celotnega obdobja trajanja naložbe je rezultat vseh možnih dogodkov v pričakovanem obdobju trajanja naložbe. 12-mesečna pričakovana kreditna izguba je rezultat nepričakovanih dogodkov, v obdobju 12ih mesecev po datumu poročanja.

4.2 OPREDELITEV ZAVAROVALNIH POGODB

Zavarovalnica skozi različne oblike zavarovanj od zavarovalca prevzame nase precejšnje zavarovalno tveganje. V zavarovalnih pogodbah se zaveže, komu in kdaj bo ob nastopu zavarovalnega primera povrnila škodo, izplačala zavarovalnino ali opravila kakšno drugo storitev. Vse pogodbe zavarovalnice so zato opredeljene kot zavarovalne pogodbe, zaradi česar se uporablja MSRP 4.

4.2.1 Klasifikacija zavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj

Zavarovalnica sklepa pogodbe premoženjskih zavarovanj, pri katerih jamči izplačilo dogovorjenih obveznosti – odškodnin v času trajanja zavarovalne pogodbe in v primeru nastanka zavarovalnega dogodka, ki ga zavarovalna pogodba krije.

Zavarovalnica ja vse svoje zavarovalne produkte (tarife) premoženjskih zavarovanj klasificirala kot zavarovalne pogodbe, saj gre za pogodbe, skladno s katerimi ena stranka (zavarovatelj) prevzame precejšnje zavarovalno tveganje od druge stranke (imetnika police), tako da zavarovatelj soglaša, da bo imetniku police povrnil zavarovalnino za nastali zavarovalni dogodek. Vsi produkti premoženjskih zavarovanj so zavarovanja, ki vsebujejo zgolj zavarovalno komponento in je na njih potrebno posledično gledati kot na zavarovalne pogodbe po MRSP 4.

4.2.2 Klasifikacija zavarovalnih pogodb življenjskih zavarovanj

Zavarovalnica sklepa dolgoročne pogodbe življenjskih zavarovanj, pri katerih jamči izplačilo dogovorjenih zavarovalnih vsot, ki se lahko v času trajanja zavarovalne pogodbe povečajo na račun udeležbe zavarovalca pri pozitivnem rezultatu (udeležba na dobičku).

Zavarovalnica je vse svoje zavarovalne produkte (tarife) življenjskih zavarovanj klasificirala kot zavarovalne pogodbe, saj gre za pogodbe, skladno s katerimi ena stranka (zavarovatelj) prevzame precejšnje zavarovalno tveganje od druge stranke (imetnika police), tako da zavarovatelj soglaša, da bo imetniku police povrnil zavarovalnino za nastali zavarovalni dogodek.

Zavarovalno tveganje v posameznih tarifnih skupinah:

- zavarovanja za primer smrti in doživetja: dogovorjena zavarovalna vsota zapade v izplačilo ob doživetju ali smrti zavarovanca v času trajanja pogodbe, neodvisno od rezervacije, ki se je do takrat zbrala;
- zavarovanja za primer smrti (riziko zavarovanja, zavarovanje preostanka kreditnega dolga in dodatna riziko zavarovanja): rezervacija, ki se je zbrala, služi le izravnavi premij v času trajanja pogodbe. Dogovorjena zavarovalna vsota zapade v izplačilo ob smrti zavarovanca v času trajanja pogodbe, neodvisno od rezervacije, ki se je zbrala. Izplačila v primeru doživetja te tarife ne predvidevajo;
- zavarovanja za primer doživetja: bistveno zavarovalno tveganje je v tem primeru tveganje doživetja. V primeru smrti zavarovanca se izplačajo do tedaj vplačane neto premije. Rezervacija, ki je na voljo za primer smrti in ki presega višino vrnjene premije, zapade v dobro rizične skupnosti. Zapadla rezervacija se vključi v izračun pogodbene vsote za primer doživetja, pri čemer se upošteva biometrično tveganje;
- življenjska zavarovanja za primer smrti, doživetja in nastopa določene težke bolezni: dogovorjena zavarovalna vsota zapade v izplačilo ob doživetju ali smrti zavarovanca ali ob nastopu določene težke bolezni, opredeljene v pogojih, v času trajanja pogodbe, neodvisno od do takrat zbrane rezervacije;
- življenjska zavarovanja, vezana na enote investicijskih skladov, pri katerih zavarovalec prevzema naložbeno tveganje (tarife FLN), in življenjska zavarovanja, vezana na enote investicijskih skladov z garantirano glavnico in zajamčenim že doseženim donosom, pri katerih zavarovalec prevzema naložbeno tveganje (tarife FGN): pri teh tarifah obstajajo najnižje riziko vsote, merjene kot odstotna stopnja od minimalne vsote za primer smrti, ki se vedno izplačajo nad obstoječo kritno vrednostjo.

Za vse tarifne skupine velja, da zavarovalnica ne ločuje varčevalnih komponent, ker je presodila, da so te komponente neločljive od zavarovalnih komponent. Dodatna zavarovanja, priključena k življenjskim zavarovanjem, so čista riziko zavarovanja, ki ne izkazujejo nikakršne varčevalne komponente. Na njih je potrebno posledično gledati kot na zavarovalne pogodbe po MRSP 4.

4.3 RAČUNOVODSKE USMERITVE

4.3.1 Neopredmetena sredstva, opredmetena osnovna sredstva in naložbene nepremičnine

Zavarovalnica v nabavno vrednost neopredmetenih sredstev, opreme, zemljišč in zgradb ter naložbenih nepremičnin vključuje nakupno ceno in vse stroške usposobitve sredstev za nameravano uporabo. Amortizacija teh sredstev se obračunava posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Osnova za obračun amortizacije je nabavna vrednost. Sredstva, pridobljena v tekočem letu, so se začela amortizirati, ko so bila na razpolago za uporabo. Sredstva, izločena v tekočem letu, so se amortizirala do datuma izločitve.

Po začetnem pripoznanju za neopredmetena osnovna sredstva, naložbene nepremičnine in zemljišča, zgradbe ter opremo je zavarovalnica uporabila model nabavne vrednosti.

Zavarovalnica na vsak datum poročanja presodi, ali obstajajo znamenja slabitve neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin, kot so na primer dokazi o zastarelosti ali fizični poškodovanosti sredstva, pojav pomembnih tehnoloških sprememb, ki bi utegnile neugodno vplivati na podjetje, ipd. V primeru, da obstajajo znamenja slabitve, zavarovalnica oceni nadomestljivo vrednost teh sredstev. Omenjena sredstva so oslABLJena, če njihova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost na datum poročanja stanja. Med pomembnejše postavke opredmetenih osnovnih sredstev spadajo predvsem nepremičnine za neposredno izvajanje zavarovalne dejavnosti. Za le-te se enako kot za naložbene nepremičnine vsako leto presojajo morebitni znaki oslABLitve. Pri ocenjevanju znakov, ki bi nakazovali morebitne slabitve, zavarovalnica upošteva zunanje vire informacij (kot so npr. gospodarske razmere, objavljene cene na delujočem trgu, geografska lega, dostopna infrastruktura itd.) ter notranje vire informacij (stanje in vzdrževanost nepremičnin itd.). Vsakih pet let znamenja slabitev presoja zunanji cenilec vrednosti nepremičnin.

Neopredmetena sredstva imajo določljive življenjske dobe koristnosti.

Zemljišča se ne amortizirajo.

	Amortizacijske stopnje v %
Neopredmetena sredstva	20
Zgradbe	1,5
Oprema	12–33,3
Naložbene nepremičnine	1,5

Obračunana amortizacija neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in nepremičnin za neposredno izvajanje zavarovalne dejavnosti se evidentira na kontih amortizacije v okviru ostalih obratovalnih stroškov, medtem ko se amortizacija naložbenih nepremičnin evidentira v okviru odhodkov naložb.

4.3.2 Finančne naložbe

V GRAWE zavarovalnici so vsi gotovinski posli pripoznani po datumu poravnave neodvisno od njihove razvrstitve.

Razvrstitev finančnih naložb v različne kategorije naložb je odvisna od značilnosti finančnega instrumenta in njegove namembnosti. Zavarovalnica razvršča svoje naložbe v naslednje skupine:

- finančne naložbe v posojila in depozite,
- finančne naložbe v posesti do zapadlosti,
- finančne naložbe, razpoložljive za prodajo,
- finančna sredstva, vrednotena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

4.3.2.1 Posojila in depoziti

Posojila in depoziti so neizpeljani finančni instrumenti s fiksnimi ali z določljivimi plačili, s katerimi se ne trguje na aktivnem tržišču. Obresti do datuma poročanja so obračunane in povečujejo prihodke tekočega leta.

Posojila se pripoznajo na osnovi pogodbenih vrednosti. Vsi stroški transakcij, ki se pripišejo neposredno finančni naložbi, so tudi vsebovani v nabavni vrednosti posojila. Posojila se vrednotijo z metodo odplačne vrednosti.

Zavarovalnica ponuja možnost svojim zavarovancem, da po treh letih trajanja zavarovanja lahko dobijo t. i. predujem (policno posojilo), in sicer največ do višine odkupne vrednosti zavarovalne police. Predujem je možno poplačati v enkratnem znesku pred iztekom zavarovanja, ki je določen na zavarovalni polici. Če zavarovalec ne poplača posojila med trajanjem zavarovanja, se mu prejeti znesek predujma (posojila) odbije od prejetega zneska zavarovalnine ob prekinitvi zavarovanja (storno, smrt) oz. ob doživetju.

Obresti do bilančnega datuma so obračunane in povečujejo prihodke tekočega leta.

Depoziti predstavljajo praviloma kratkoročne depozite na odpoklic. Izkazani so po pogodbenih vrednostih, ki predstavljajo njihovo pošteno vrednost.

4.3.2.2 Finančne naložbe v posesti do zapadlosti

V to skupino razvrščamo neizpeljane finančne naložbe, ki imajo določljiva plačila in vnaprej znano zapadlost in ki niso namenjene trgovanju oziroma jih družba zmore in namerava posedovati v posesti do njihove zapadlosti. Naložbe, razvrščene v to skupino, se ob začetnem pripoznanju izmerijo po izvirni vrednosti, nato pa so vrednotene po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Obresti se priznavajo v izkazu poslovnega izida z uporabo efektivne obrestne mere. Zavarovalnica je sposobna in ima namen držati naložbe, razporejene v to skupino, do zapadlosti (dospetja).

4.3.2.3 Za prodajo razpoložljive finančne naložbe

V to skupino so razvrščeni finančni instrumenti, ki jih ne nameravamo obdržati v portfelju do njihove zapadlosti, in tisti, ki niso razvrščeni v nobeno drugo skupino finančnih naložb.

Lastniški vrednostni papirji so ob nakupu vrednoteni po nabavni vrednosti, vključno s stroški nabave (posredniški stroški). Na dan vrednotenja v posameznem poslovnem letu se naložbe izmerijo po poštenu vrednosti, ki je enaka tržni ceni na delujočem trgu.

Dolžniške vrednostne papirje ob nakupu vrednotimo po nabavni vrednosti, vključno s stroški nabave (posredniški stroški). Obresti se priznavajo v izkazu poslovnega izida z uporabo efektivne obrestne mere. Na dan vrednotenja se naložbe izmerijo po poštenu vrednosti, ki je enaka ceni naložbe na delujočem trgu. Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev iz te skupine se pripozna neposredno v izkazu vseobsegajočega donosa kot presežek iz prevrednotenja v zvezi s finančnimi sredstvi, razpoložljivimi za prodajo.

4.3.2.4 Finančne naložbe, izmerjene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida

V to skupino se lahko uvrsti finančne instrumente v posesti za trgovanje in finančne instrumente, izmerjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida. Izvedene finančne instrumente vedno uvrstimo v to skupino. Ob nakupu so naložbe vrednotene po poštenu vrednosti. Stroški, ki izhajajo neposredno iz nakupa naložbe, se takoj pripoznajo kot stroški. Na dan vrednotenja, tj. 31. marec, 30. junij, 30. september in 31. december v posameznem poslovnem letu, se naložbe izmerijo po poštenu vrednosti, ki je enaka ceni naložbe na delujočem trgu. Dobiček ali izguba iz spremembe poštene vrednosti in spremembe deviznega tečaja se pripozna v poslovnem izidu med finančnimi prihodki oz. odhodki naložb. Zavarovalnica je v to skupino razvrstila finančne instrumente ob nakupu. V tej skupini nimamo naložb, ki bi bile namenjene trgovanju. Vse naložbe so v tej skupini zaradi začetnega pripoznanja.

V to kategorijo smo uvrstili tudi naložbe, ki se nanašajo na pogodbe življenjskih zavarovanj, katerih vrednost ali izkupiček se določa glede na kapitalne naložbe, ki za zavarovalca predstavljajo tveganje, torej življenjska zavarovanja, vezana na sklade. Zadevne naložbe se vodijo po tržni vrednosti, in sicer ločeno od ostalih kapitalskih naložb družbe. Poštena vrednost ustreza javno objavljeni in izračunani vrednosti deležev na zaključni dan izkaza finančnega položaja. Zavarovancem pripada celotni znesek doseženih izkupičkov teh naložb. Višina kapitalskih naložb načeloma ustreza obveznostim iz zavarovalnih pogodb (pred dajatvami za pozavarovanje) življenjskega zavarovanja, v kolikor so zavarovalci nosilci naložbenega tveganja. Nerealizirani dobički in izgube se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

4.3.2.5 Določanje poštene vrednosti

Zavarovalnica ima v svojem portfelju finančne naložbe, ki v večini kotirajo na organiziranem trgu vrednostnih papirjev. Slednje predstavlja njihovo pošteno vrednost in dejstvo, s pomočjo katerega se določa njihova knjigovodska vrednost.

Za vrednotenje tistih finančnih naložb, katerih tržne vrednosti ni mogoče ugotoviti neposredno na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, uporablja GRAWE zavarovalnica tržni model LIBOR. Model LIBOR je dinamični obrestnostrukturni model za določanje tržne vrednosti finančnih naložb, posebej t. i. strukturiranih vrednostnih papirjev. V nasprotju z drugimi modeli določanja tržne vrednosti naložbe uporablja tržni model LIBOR na trgu opazovane LIBOR-vrednosti. Poznan je tudi kot BGM-model.

4.3.2.6 Razvrščanje naložb, merjenih po pošteni vrednosti v naložbene nivoje

Naložbe, izmerjene po pošteni vrednosti, razvrščamo v tri naložbene nivoje. V prvi naložbeni nivo (Level 1) uvrščamo naložbe, katerih poštena vrednost se meri izključno na podlagi neprilagojenih kotiranih cen za identični instrument na aktivnih trgih. Sem uvrščamo naložbe, ki kotirajo na delujočem trgu in katerih cene (tečaji) takoj in redno na voljo. V drugi naložbeni nivo (Level 2) spadajo naložbe, katerih poštena vrednost se ugotavlja na podlagi primerljivih tržnih podatkov. Poštena vrednost teh naložb je enaka njihovi tržni vrednosti. V tretji naložbeni nivo (Level 3) spadajo naložbe, za katere ne obstaja delujoči trg, kar se reflektira skozi težko ugotovljivo tržno ceno. Njihovo pošteno vrednost ugotavljamo na podlagi internih modelov. Le-ti lahko vsebujejo tehniko ocenjevanja vrednosti z uporabo zadnjega sklenjenega posla, primerjavo s trenutno pošteno vrednostjo podobnega instrumenta z individualno presojo bonitete izdajatelja idr.

4.3.2.7 Oslabitev finančnih naložb

Finančne naložbe, ki se presojujejo zaradi oslabitve, so finančne naložbe, razvrščene v skupino naložb, razpoložljivih za prodajo, naložb v posesti do zapadlosti in posojil.

Finančne naložbe, razpoložljive za prodajo

Finančne naložbe v lastniške vrednostne papirje

Pomembno ali dolgotrajno zmanjšanje poštene vrednosti lastniškega vrednostnega papirja pod njegovo izvirno vrednost pomeni nepristranski dokaz o oslabiljenosti finančnega sredstva.

Kriteriji, ki nakazujejo, da je določena finančna naložba oslabiljena, so naslednji:

- kadar nastopi pomemben ali dolgotrajni padec, tj. da je poštena vrednost finančnih sredstev izgubila več kot 20 % vrednosti v preteklih devetih mesecih;
- kadar nastopi dodatno pomembno dejstvo, tj. da je poštena vrednost finančnega sredstva izgubila več kot 40 % vrednosti na datum poročanja.

Finančne naložbe v dolžniške vrednostne papirje

Oslabitev vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev se ugotavlja in spremlja na osnovi kreditne bonitete izdajatelja ter kreditne sposobnosti le-tega. Oslabitev se opravi, kadar nastopita vsaj dva od spodnjih kriterijev:

- pomembne finančne težave izdajatelja;
- neizpolnjevanje obveznosti ali kršitev pri plačevanju obresti ali glavnice;
- verjetnost, da bo izdajatelj šel v stečaj ali finančno reorganizacijo;
- izginotje delujočega trga za takšno finančno sredstvo;
- padec bonitetne ocene za vsaj 3 stopnje;
- ostali pomembni podatki, ki kažejo, da obstaja izmerljivo zmanjšanje ocenjenih prihodnjih denarnih tokov (npr. gospodarske razmere v državi ali lokalnem okolju, ki nakazujejo na neizpolnjevanje obveznosti v prihodnosti).

Finančne naložbe v posesti do zapadlosti

Finančne naložbe v dolžniške vrednostne papirje

Oslabitev vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev se podobno kot v skupini naložb, razpoložljivih za prodajo, tudi tukaj ugotavlja in spremlja na osnovi kreditne bonitete ter kreditne sposobnosti izdajatelja.

Posojila

Osnova za ugotavljanje oslabitve posojil je individualna presoja kreditne bonitete posameznega posojilojemalca in način zavarovanja posojila pred kreditnim tveganjem. Pri posojilih se redno spremlja odplačevanje dolga in denarni tok vračanja posojila.

4.3.3 Naložbe življenjskega zavarovanja z naložbenim tveganjem

Premoženje zavarovancev nalagamo v sklade APOLLO.

Apollo Konservativ je krovni sklad, ki večinoma vlaga v obvezniške sklade s težiščem na evru s primesjo delniških skladov s pretežno mednarodno orientacijo.

Apollo Ausgewogen je krovni sklad, ki večinoma vlaga v delniške sklade z mednarodno usmeritvijo s primesjo obvezniških skladov s težiščem na evru.

Apollo Dynamisch je krovni sklad, ki ima večino naložb v delniških skladih z mednarodno usmeritvijo.

Apollo Styrian Global Equity je delniški sklad, ki večinoma vlaga v uveljavljene delniške družbe – blue chipe, ki slovijo po stabilnem poslovanju in rednih izplačilih dividend ter kotirajo na najpomembnejših svetovnih borzah.

Apollo Nachhaltig Aktien Global je delniški sklad, ki investira v trajnostne delnice držav OECD.

Apollo Nachhaltig Global Bond, je obvezniški sklad, ki investira v trajnostne mednarodne obveznice.

Apollo 2 Global Bond je obvezniški sklad, ki investira v mednarodne obveznice po strategiji okrepljene strategije fiksnih prihodkov – (E-FIXIS).

Apollo Emerging Europe je delniški sklad z usmeritvijo v delnice v deželah v razvoju vzhodne Evrope.

Apollo New World je obvezniški sklad z naložbeno usmeritvijo v obveznice izdajateljev z nizko bonitetno oceno.

Value Investment Fonds Klassik je mešan sklad, katerega cilj je doseganje dolgoročnih donosov s pomočjo razpršitve delnic, državnih obveznic, obveznic podjetij, obveznic »Emerging Market-a«, obveznic s spremenljivo obrestno mero ali posebno strategijo opcij.

Superior 3 – Ethik je obvezniški sklad, ki ob upoštevanju etičnih meril investira v mednarodne obveznice po strategiji okrepljene strategije fiksnih prihodkov (E-FIXIS).

Vse naložbe v teh skladih zavarovalnica razvršča v skupino Finančne naložbe, izmerjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, kot je opisano v točki 4.3.2.4.

4.3.4 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem

Pozavarovalna sredstva predstavljajo terjatve do pozavarovalnic, ki izhajajo iz pozavarovalnih pogodb. Zneski sredstev iz pozavarovalnih pogodb so določeni na osnovi vrednosti ocenjenih škod oz. škodnih rezervacij za pozavarovane škode v skladu s pozavarovalnimi pogodbami, in sicer ob upoštevanju deležev v prenosnih premijah.

Zavarovalnica letno preverja, ali obstajajo znamenja slabitve v zvezi s sredstvi iz pozavarovalnih pogodb. Pozavarovalno sredstvo je oslabiljeno, ko obstajajo objektivni dokazi (npr. prenehanje poslovanja pozavarovatelja ali uvedba stečajnega postopka pri pozavarovatelju), da zavarovalnica morda ne bo dobila povrnjenih vseh zneskov, ki jih dolgujejo pozavarovalnice v skladu s pogodbo. V kolikor obstajajo dokazi, da je poslovanje pozavarovalnice, do katere izkazujemo terjatve, v prihodnosti vprašljivo, se opravi ustrezna slabitev terjatev. V primeru oslabitve pozavarovalnih sredstev se učinek oslabitve pripozna v izkazu poslovnega izida.

Ko prenehajo veljati pravice iz pozavarovalne pogodbe, se pripoznanje pozavarovalnih sredstev odpravi.

4.3.5 Terjatve

Terjatve so sredstva s fiksnimi ali z določljivimi plačili, s katerimi se ne trguje na aktivnem tržišču. Najprej se pripoznajo v zneskih, ki izvirajo iz ustreznih listin. Merijo se po metodi odplačne vrednosti.

Terjatve predstavljajo terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov, terjatve iz sozavarovanja in pozavarovanja, terjatve za odmerjen davek in druge terjatve.

Oslabitev terjatev se ugotavlja posamično na podlagi analize kreditnega tveganja zavarovanca. Zavarovalnica razvršča terjatve v skupine s podobnim kreditnim tveganjem.

V primeru terjatev do zavarovalcev, katerih premoženje je zavarovano z letno premijo več kot 100.000 EUR ali katerih odprta terjatev presega 100.000 EUR, se oslabitev ugotavlja posamično glede na njihovo plačilno sposobnost.

Pri zavarovalcih, pri katerih se plačilna sposobnost ne ocenjuje posamično, se oslabitev ugotavlja na podlagi razvrščanja terjatev v skupine s podobnim kreditnim tveganjem (glede na starost, vrsto zavarovanja in skupino zavarovancev). Kriterije družba določi na podlagi predpostavk o poplačilu terjatev. Terjatve razvrščamo v dve skupini, in sicer med terjatve iz naslova življenjskih zavarovanj in terjatve iz naslova premoženjskih zavarovanj. Znotraj skupine terjatev iz naslova premoženjskih zavarovanj ločujemo še terjatve na skupino terjatev iz naslova avtomobilskih zavarovanj in terjatve iz naslova drugih premoženjskih zavarovanj. Znotraj vsake skupine uporabljamo različne kriterije za oblikovanje popravka terjatev, in sicer za terjatve do pravnih oseb in za terjatve do fizičnih oseb. Oslabitev terjatev do zavarovalcev v življenjskih zavarovanjih zavarovalnica ugotavlja na osnovi določil iz zavarovalnih pogodb in Obligacijskega zakonika.

Za ostale terjatve se popravki vrednosti oblikujejo glede na presojo izterljivosti posamičnih terjatev. To velja za terjatve iz pozavarovanja, sozavarovanja in ostale terjatve.

4.3.6 Druga sredstva

V okviru drugih sredstev so izkazani odloženi stroški pridobivanja zavarovanj. To so zneski, ki bodo na poslovni izid vplivali šele v prihodnjih obdobjih in se odložijo, ker so že plačani, niso pa še nastali. Višina sorazmernega deleža odloženih stroškov pridobivanja zavarovanj je izračunana po dejanski stopnji glede na strukturo premoženjskih in nezgodnih zavarovanj. Odložene stroške pridobivanja zavarovanj v preteklih letih nismo izkazovali med aktivnimi bilančnimi pozicijami, saj je bila za njihovo višino neposredno zmanjšana postavka prenosnih premij. Od leta 2019 se le-ti izkazujejo v postavki drugih sredstev.

4.3.7 Denar in denarni ustrezniki

Denarna sredstva predstavljajo dobroimetja na transakcijskih računih pri poslovnih bankah doma in v tujini ter gotovino v blagajni.

Obresti do datuma poročanja so obračunane in povečujejo prihodke tekočega leta.

4.3.8 Kapital

Kapital družbe predstavlja osnovni kapital, ki ga sestavljajo kosovne delnice. Z njimi ima imetnik glasovalno pravico in pravico do izplačila dividende, če rezultati to dopuščajo.

Zavarovalnica nima terjatev za vpisani nevplačani kapital.

Kapital predstavljajo tudi rezerve družbe. Rezerve iz dobička se oblikujejo na osnovi sklepa skupščine, zakonske rezerve pa na osnovi Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1). ZGD-1 za delniške družbe določa obveznost oblikovanja zakonskih rezerv, katerih višina je odvisna od seštvetka zakonskih in kapitalskih rezerv in je opredeljena z desetodstotnim deležem od osnovnega kapitala.

Kapitalske rezerve predstavljajo vplačan presežek delniškega kapitala (AGIO), ki ga zavarovalnica lahko porabi za povečanje osnovnega kapitala.

Rezerve iz dobička predstavljajo razporeditev dobička po sklepu skupščine v zakonske rezerve in druge rezerve. Zavarovalnica jih lahko porabi samo za povečanje osnovnega kapitala oz. eventualno pokrivanje izgube.

Presežek iz prevrednotenja naložb odraža tržno vrednost naložbenega portfelja zavarovalnice, razpoložljivega za prodajo, in ga kot takega ni mogoče razporediti na druge sestavine kapitala. Del presežka iz prevrednotenja iz naslova naložbenega portfelja za kritje obveznosti iz klasičnih življenjskih zavarovanj z udeležbo na dobičku se prenese v matematične rezervacije.

Zadržani dobiček predstavlja nerazdeljeni dobiček preteklih let. Kadarkoli v bodoče je lahko razdeljen na druge sestavine kapitala ali pa izplačan kot dividenda delničarjem zavarovalnice.

4.3.9 Čisti dobiček na delnico

Družba izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice, ki jo izračuna tako, da dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, deli s številom navadnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni čisti dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku, ker vse delnice družbe pripadajo istemu razredu navadnih imenskih kosovnih delnic.

4.3.10 Zavarovalno-tehnične rezervacije

Rezervacije so bile oblikovane skladno z zavarovalno-tehničnimi načeli in standardi.

Prenosne premije za druge vrste zavarovanj so bile izračunane po pro-rata-temporis metodi. Do leta 2018 so bile zmanjšane za sorazmerni del stroškov pridobivanja zavarovanj, in sicer enotno po vseh zavarovalnih vrstah za 14 %, z izjemo zavarovalne vrste zavarovanja odgovornosti pri uporabi kopenskih vozil, kjer je sorazmerni del stroškov znašal 10 %. Od leta 2019 sorazmerni del stroškov pridobivanja zavarovanj izračunavamo na podlagi dejanske stopnje glede na strukturo premoženjskih in nezgodnih zavarovanj in ga izkazujemo posebej v postavki druga sredstva, medtem ko prenosne premije izkazujemo v bruto znesku. Oblikovane so tudi prenosne premije za sprejeto sozavarovanje po metodi pro-rata-temporis, ker trajanje zavarovanja po teh pogodbah ni enako obračunskemu obdobju.

Prenosne premije življenjskih zavarovanj so bile izračunane po aktuarskih principih na osnovi dnevne metode v višini dnevnega dela bruto letne premije z vsemi doplačili, popusti in davkom, zmanjšanega za tehnično odloženo letno bruto premijo.

Škodne rezervacije so bile oblikovane na osnovi popisa za nastale in prijavljene škode. Pri tem se ravnamo tako, da upoštevamo zavarovalne pogoje, dokumentacijo za škodni primer, sodno prakso, normative materiala in stroškov ter storitev, izvedeniška mnenja, izkušnje cenilcev in podobno. Vse z namenom, da je škodna rezervacija ocenjena previdno v dovolj visoki višini za izpolnitev pričakovane obveznosti. Po popisu zneskov za škodno rezervacijo se upošteva tudi pričakovano povečanje ali zmanjšanje višine zneskov škodnih rezervacij zaradi dejavnikov, ki lahko spremenijo višino teh zneskov v obdobju od podpisa do obračuna odškodnine. Ustreznost višine oblikovanih škodnih rezervacij se s pridobitvijo dodatnih informacij o škodnem primeru redno spreminja glede na nam poznane nove okoliščine. Škodne rezervacije za nastale in neprijavljene škode so bile oblikovane s pomočjo metode trikotnika. Le-ta temelji na evidentiranih prijavljenih škodah po letu nastanka škode in izračunu letnih faktorjev razvoja. Evidentirane škode so razvrščene po letih nastanka škodnega dogodka v trikotnike (tabela v točki 5.5.2), v katerih vrstice predstavljajo leto nastanka škodnega dogodka, stolpci pa predstavljajo število let zamika od nastanka škodnega dogodka do leta dokončnega plačila škode. Razvojni faktor predstavlja razmerje med pripoznanimi škodami posameznega leta in pripoznanimi škodami predhodnega leta. Ocena končne škode temelji na izračunu povprečnih letnih razvojnih faktorjev. Zavarovalnica dobljene višine rezervacij na osnovi metode trikotnika primerja še z dobljenimi višinami rezervacij, oblikovanih na osnovi Bornhuetter-Fergusonove (BF) metode. Pri tej metodi se za vsako homogeno skupino definira škodni rezultat, ki je enak povprečju škodnih rezultatov iz preteklih let pred obračunskim obdobjem, za katerega se oblikujejo rezervacije za nastale neprijavljene škode. Za vsako leto razvoja zavarovalnica izračuna začetno oceno skupnih končnih škod tako, da zaračunano premijo v posameznem letu razvoja pomnoži z definiranim škodnim rezultatom. Nadalje za vsako leto razvoja določi razvojne faktorje, ki predstavljajo razmerje med pripoznanimi škodami posameznega leta in pripoznanimi škodami predhodnega leta. Začetno oceno skupnih končnih škod v posameznem letu pomnoži s faktorji, dobljenimi iz kumulativnih razvojnih faktorjev posameznega leta. Tako dobljen rezultat predstavlja oceno višine rezervacije za prihodnje obveznosti iz naslova preteklega škodnega dogajanja. Višino oblikovane rezervacije za nastale neprijavljene škode za obračunsko obdobje po tej metodi tako predstavlja skupna vsota maksimumov razlike ocene višine rezervacije za prihodnje obveznosti iz naslova preteklega škodnega dogajanja v posameznem letu razvoja in dejansko oblikovane škodne rezervacije za posamezno leto ter vrednosti 0. Zavarovalnica pri oblikovanju rezervacij za nastale neprijavljene škode primerja izračunane rezervacije na osnovi metode trikotnika tudi z dejanskimi preteklimi podatki o številu in evidentiranih nastalih neprijavljenih škodah. Na osnovi teh preteklih podatkov se oceni povprečna višina odškodnin oz. zavarovalnin za nastale neprijavljene škode. S pomočjo preteklih podatkov o številu nastalih neprijavljenih škod in njihovega razvoja v preteklem obdobju se oceni povprečno število nastalih neprijavljenih škod za leto, za katero se oblikujejo rezervacije za nastale neprijavljene škode. Pri oblikovanju rezervacij za nastale neprijavljene škode zavarovalnica upošteva tudi rast portfelja v posamezni zavarovalni vrsti, za katero omenjene rezervacije oblikuje, saj pričakovana rast portfelja v posamezni vrsti lahko znatno vpliva na število nastalih neprijavljenih škod v prihodnosti.

Škodne rezervacije niso bile diskontirane.

Zavarovalnica iz naslova življenjskih zavarovanj ne oblikuje dodatne škodne rezervacije za nastale in neprijavljene škode.

Pri premoženjskih zavarovanjih se škodne rezervacije zmanjšajo za višino rezervacije iz naslova odprtih regresnih terjatev.

Rezervacije za cenilne stroške so bile oblikovane ločeno po posameznih zavarovalnih vrstah. Pri tem so bili posredni cenilni stroški na posamezne zavarovalne vrste razdeljeni glede na razmerje med številom prijavljenih škodnih primerov v posamezni zavarovalni vrsti v primerjavi s skupnim številom prijavljenih škodnih primerov.

Matematične rezervacije za življenjska zavarovanja so bile izračunane po aktuarskih načelih. V rezervacijah so izkazane sedanje vrednosti ocenjenih bodočih obveznosti za nadomestila na podlagi pogodb za življenjska zavarovanja, zmanjšane za sedanjo vrednost bodočih vplačil tehnične premije.

Matematične rezervacije klasičnih življenjskih zavarovanj se izračunavajo s pomočjo Zillmerjeve metode. Matematična rezervacija, oblikovana s pomočjo omenjene metode, se poveča za še neizplačan del sklepalnih stroškov. Višina stroškov pridobivanja zavarovanj, dodanih k neto premiji, je omejena s 35 % zavarovalne vsote, enakomerno razdeljene na vse prihodnje premije, plačane v pogodbenem obdobju, oziroma dejanske, v premijo vračunane stroške pridobivanja zavarovanj, enakomerno porazdeljene na prihodnje premije, ki bodo plačane v pogodbenem obdobju trajanja zavarovanja.

Vračunana obrestna mera in uporabljene tablice umrljivosti so enake kot pri izračunu premije in se v času trajanja zavarovanja ne spreminjajo. Višina matematične rezervacije po posamezni polici je oblikovana vsaj v višini odkupne vrednosti posamezne zavarovalne police (matematične rezervacije morajo biti vedno najmanj enake odkupni vrednosti zavarovalne pogodbe v času trajanja zavarovanja). Na bilančni dan so vse negativne matematične rezervacije bile postavljene na vrednost nič. Matematične rezervacije so nominirane v EUR.

V okviru matematičnih rezervacij se izkazuje tudi presežek iz prevrednotenja finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, in sicer tisti del, ki bo ob realizaciji pripadal zavarovancem. Uporabljen je »princip senčnega računovodstva«. Pri finančnih sredstvih, razpoložljivih za prodajo, se vsi presežki iz prevrednotenja ob pripoznanju evidentirajo v drugem vseobsegajočem donosu, na bilančni dan pa se izvrši prenos v matematične rezervacije, in sicer v višini 85 % pozitivnega presežka iz prevrednotenja finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, ki so izkazana kot naložbe kritnega sklada klasičnih življenjskih zavarovanj. Višina v odstotkih izhaja iz pripadajočih zavarovalnih pogojev življenjskih zavarovanj.

Rezervacije naložbenih življenjskih zavarovanj (življenjska zavarovanja, vezana na enote investicijskih ali krovnih skladov), pri katerih zavarovalec prevzema naložbeno tveganje, so enake vrednosti enot premoženja na bilančni dan po posamezni zavarovalni polici. Višina je odvisna od strukture portfelja (vrste naložbenega tveganja, za katerega se odloči zavarovalec glede na izbrani produkt). Življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem (vezana na enote investicijskih skladov) spadajo v skupino zavarovanj, ki so vezana na sklade.

Zavarovalne pogodbe klasičnih življenjskih zavarovanj vsebujejo možnost diskrecijske udeležbe v pozitivnem rezultatu, ustvarjenem pri upravljanju sredstev, ki se nanašajo na navedene pogodbe (v nadaljevanju DPF). Zavarovalne pogodbe klasičnih življenjskih zavarovanj z DPF vsebujejo dogovorjeno zavarovalno vsoto (izračunano s predpostavko doseganja določene donosnosti na zbrana sredstva) in dodatno možnost udeležbe zavarovalca v dejansko realiziranem pozitivnem rezultatu zavarovalnice na področju življenjskih zavarovanj ob koncu obračunskega leta (iz donosnosti sredstev), če so donosi višji od vnaprej vračunanih v posamezen zavarovalni produkt življenjskih zavarovanj. Osnova za določanje zneskov diskrecijske udeležbe zavarovalcev in odstotki so različni za posamezne zavarovalne produkte ter opredeljeni v pripadajočih poslovnih načrtih. Letno se v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi izvaja LAT-test za vsa življenjska zavarovanja. V kolikor LAT-test za vsa življenjska zavarovanja pokaže primanjkljaj, se le-ta lahko evidentira preko izkaza poslovnega izida.

Rezervacije za neiztekle nevarnosti se oblikujejo kot dodatne rezervacije v tistih zavarovalnih vrstah, kjer ocenjene obveznosti za neiztekle nevarnosti presegajo oblikovane rezervacije za prenosne premije. Oblikujejo se za kritje škod in stroškov, ki izhajajo iz obstoječih zavarovalnih pogodb, ki bodo nastali po obračunskem obdobju in se zanje na osnovi preteklih izkušenj predpostavlja, da višina prenosne premije ne bo zadoščala za njihovo pokritje. Višina teh rezervacij predstavlja razliko med zneskom, potrebnim za kritje neizteklih nevarnosti, ter prenosno premijo.

Zavarovalno-tehnične rezervacije se bodo po 1. 1. 2023 vrednotile v skladu z MSRP 17, kot je opisano v točki 4.1 v poglavju o MSRP 17.

4.3.11 Druge rezervacije

V drugih rezervacijah so izkazane rezervacije za zaposlene. Predstavljajo rezervacije za jubilejne nagrade, odpravnine in neizkoriščen dopust.

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane za tiste zaposlene, ki imajo na dan 31. 12. 2022 sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas. Pri tem so bili upoštevani največji še možni davčno priznani zneski za jubilejne nagrade. Kot osnova za izračun rezervacij za odpravnine ob upokojitvi se upošteva povprečna višina odpravnine zaposlenca v zavarovalnici v skladu s trenutno veljavnimi predpisi. Njihovo oblikovanje je potrdil aktuar.

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi so bile oblikovane po finančno-matematičnih načelih v skladu z MRS 19.

Uporabljeni parametri pri oblikovanju rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi se glede na preteklo leto niso spremenili.

Diskontna obrestna mera se je na dan 31. 12. 2022 upoštevala v višini 3,5 %, in je glede na preteklo obdobje (na dan 31. 12. 2021) višja, zaradi makroekonomskih sprememb v leti 2022.

4.3.12 Terjatve in obveznosti za odloženi davek

Terjatve in obveznosti za odloženi davek se obračunavajo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja. Pri terjativah so upoštevane odbitnečasne razlike in neizrabljeni davčni dobropisi. Pri obveznostih so vključene obdavčljivečasne razlike in obveznosti za davek pri prevrednotenju finančnih sredstev, ki se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu. Terjatve in obveznosti za odloženi davek se ne diskontirajo.

Vir odloženih obveznosti/terjatev za davke je tudičasno oblikovani presežek iz prevrednotenja na dan izkaza finančnega položaja, ki izhaja iz vrednotenja finančnih naložb, razvrščenih med finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, na njihovo pošteno vrednost. Za leto 2022 je obračunana stopnja odloženega davka 19 % (2021: 19 %).

Iz naslova presežka iz prevrednotenja finančnih naložb po poštenu vrednosti oblikujemo obveznosti za odloženi davek. Del presežka iz prevrednotenja se prenese v matematične rezervacije (senčno računovodstvo). Za ta del oblikujemo odložene terjatve iz naslova davkov.

4.3.13 Obveznosti iz poslovanja in ostale obveznosti

Obveznosti so izkazane po odplačni vrednosti. Obveznosti za davke se ne diskontirajo.

4.3.14 Čisti prihodki iz zavarovalnih premij

Prihodki iz zavarovalnih premij so izkazani po fakturirani vrednosti in predstavljajo kosmate zavarovalne premije. Čiste prihodke iz zavarovalnih premij sestavljajo kosmate zavarovalne premije, zmanjšane za obračunane pozavarovalne premije. Na čiste prihodke iz zavarovalnih premij vpliva tudi višina spremembe kosmatih prenosnih premij. V obračunsko leto se vštevale del fakturirane premije, ki se nanaša na obdobje kritja znotraj poslovnega leta. Premije, oddane v pozavarovanje, in spremembe pozavarovalnih prenosnih premij so izkazane kot povečanje oz. zmanjšanje zavarovalne premije.

4.3.15 Prihodki od naložb

Prihodke od naložb sestavljajo prihodki iz deležev v družbah, prihodki od obresti, drugi finančni prihodki in dobički pri odtujitvah naložb. Obrestni prihodki in odhodki se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti, razen za finančna sredstva, razvrščena v skupino po poštenu vrednosti preko poslovnega izida. Prihodki od deležev v družbah (dividende) so v izkazu poslovnega izida pripoznani, ko je pridobljena pravica do dividende.

Prihodki od zemljišč in zgradb so v izkazu poslovnega izida pripoznani na osnovi zaračunanih najemnin za obračunsko obdobje.

4.3.16 Drugi zavarovalni prihodki

Predstavljajo prihodke iz naslova provizij in udeležb na dobičku iz oddane pozavarovalne in sozavarovalne premije ter druge zavarovalne prihodke (prihodki od stroškov opominov, odpisanih obveznosti do zavarovancev, prihodki iz naslova spremembe popravkov vrednosti terjatev do zavarovancev). Drugi zavarovalni prihodki se pripoznajo v obdobju, v katerem je izdan račun oziroma opravljen obračun (pri popravku vrednosti terjatev).

4.3.17 Čisti odhodki za škode

Čisti odhodki za škode so kosmati zneski škod (odškodnine, zavarovalnine in cenilni stroški), zmanjšani za cedirano pozavarovanje in regresne terjatve, korigirani za spremembo obveznosti iz zavarovalnih pogodb ter povečani za stroške obravnave škod, ki so ugotovljeni na osnovi delitve stroškov na funkcionalne skupine.

4.3.18 Obratovalni stroški

Obratovalni stroški obsegajo stroške provizij za sklepanje zavarovanj, druge stroške pridobivanja zavarovanj in druge obratovalne stroške.

Stroški se v evidencah prvotno spremljajo po naravnih vrstah; deloma se le-te že takoj lahko neposredno pripišejo tudi funkcionalni skupini. Stroški so v računovodskih izkazih prikazani po funkcionalnih skupinah. Funkcionalne skupine, na katere so razdeljeni stroški, so: stroški pridobivanja zavarovanj, stroški obravnave škod (povečujejo stroške odškodnin), stroški upravljanja z naložbami (povečujejo odhodke naložb) in ostali obratovalni stroški.

Drugi obratovalni stroški predstavljajo tisti del amortizacije, plač zaposlenih, stroškov socialnega in pokojninskega zavarovanja, drugih stroškov dela, stroškov storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti, in ostalih obratovalnih stroškov, ki se po svoji vsebini ne izkazujejo med drugimi funkcionalnimi skupinami stroškov.

**Priložnosti ne pridejo same od sebe.
Ustvarimo jih sami.**
Chris Grosser

4.4 POJASNILA POSTAVK FINANČNEGA POLOŽAJA

4.4.1 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva, prikazana v bilanci stanja našega podjetja, niso bila kupljena od nobenega z nami povezanega podjetja ali udeleženega podjetja.

Programska oprema	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Nabavna vrednost	474.943	267.303
Popravek vrednosti	-123.115	-71.338
Neodpisana vrednost	351.828	195.965

Gibanje neopredmetenih sredstev	Programska oprema
Stanje 1. 1. 2021	83.716
Povečanje	133.178
Zmanjšanje	0
Amortizacija	-20.929
Stanje 31. 12. 2021	195.965
Povečanje	207.640
Zmanjšanje	0
Amortizacija	-51.776
Stanje 31. 12. 2022	351.828

Na datum poročanja ne obstajajo obveznosti do dobaviteljev za neopredmetena sredstva. Vsa neopredmetena sredstva se nanašajo na premoženjska zavarovanja.

4.4.2 Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva skupaj GRAWE	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Neodpisana vrednost	3.058.255	3.108.697
Nabavna vrednost	6.403.106	6.344.731
Popravek vrednosti	3.344.851	3.236.034
Neodpisana vrednost – premoženjska zavarovanja	856.473	854.902
Nabavna vrednost	3.047.055	2.972.192
Popravek vrednosti	2.190.582	2.117.290
Neodpisana vrednost – življenjska zavarovanja	2.201.781	2.253.794
Nabavna vrednost	3.356.051	3.372.539
Popravek vrednosti	1.154.269	1.118.744

Zemljišča za zavarovalno dejavnost skupaj GRAWE	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Skupaj zemljišča za zavarovalno dejavnost	464.139	360.232
Zemljišča za življenjska zavarovanja	393.436	360.232
Nabavna vrednost	463.016	429.811
Popravek vrednosti	69.579	69.579
Zemljišča za premoženjska zavarovanja	70.702	0
Nabavna vrednost	70.702	0

Zgradbe za zavarovalno dejavnost skupaj GRAWE	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Skupaj zgradbe	1.968.352	2.128.534
Neodpisana vrednost zgradb za življenjska zavarovanja	1.808.345	1.893.562
Nabavna vrednost	2.893.035	2.942.727
Popravek vrednosti	1.084.690	1.049.165
Neodpisana vrednost zgradb za premoženjska zavarovanja	160.008	234.972
Nabavna vrednost	200.830	307.258
Popravek vrednosti	40.822	72.286
Oprema skupaj GRAWE	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Neodpisana vrednost opreme za premoženjska zavarovanja	625.764	619.930
Nabavna vrednost	2.775.523	2.664.934
Popravek vrednosti	2.149.759	2.045.004

Na datum poročanja se presoja, ali obstajajo morebitna znamenja slabitve vrednosti zgradb in zemljišč. Pri ugotavljanju vrednosti nepremičnin je uporabljen standard ocene primerne tržne vrednosti v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti. Pri ocenjevanju se uporabljajo metoda neposredne primerjave prodajnih cen primerljivih nepremičnin, stroškovni pristop in dohodkovna metoda. Ocena nadomestljive vrednosti zemljišč in zgradb, ki se uporabljajo za lastno dejavnost, je na 31. 12. 2022 znašala 3.881.379 EUR, pri čemer ni bilo zaznani znamenja slabitve.

Na bilančni dan smo ločili evidentiranje zemljišč, ki so bile v preteklem letu delno vključene v knjižno vrednost zgradb, za vse nepremičnine. Na področju življenjskih zavarovanj je vrednost zemljišč, ki smo jih preknjižili, znašala 33.205 EUR, na področju premoženjskih zavarovanj pa 70.702 EUR. Efekt zmanjšanja vrednosti zgradb za zavarovalno dejavnost je prikazan v spodnji tabeli gibanja opredmetenih osnovnih sredstev.

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev:	Skupaj	Zemljišča za zavarovalno dejavnost življenjskih zavarovanj	Zgradbe za zavarovalno dejavnost življenjskih zavarovanj	Zemljišča za zavarovalno dejavnost premoženjskih zavarovanj	Zgradbe za zavarovalno dejavnost premoženjskih zavarovanj	Oprema za zavarovalno dejavnost premoženjskih zavarovanj
Stanje 1. 1. 2021	3.252.681	360.232	1.928.088	0	239.235	725.127
Povečanje	184.963	0	23.025	0	0	161.938
Zmanjšanje	-49	0	0	0	0	-49
Preknjižbe	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	-328.899	0	-57.550	0	-4.262	-267.086
Stanje 31. 12. 2021	3.108.696	360.232	1.893.562	0	234.972	619.930
Povečanje	260.574	0	0	0	0	260.574
Zmanjšanje	-9.209	0	0	0	0	-9.209
Preknjižbe	0	33.204	-33.204	70.702	-70.702	0
Amortizacija	-301.807	0	-52.013	0	-4.262	-245.532
Stanje 31. 12. 2022	3.058.254	393.436	1.808.345	70.702	160.008	625.764

Zavarovalnica nima zastavljenih nepremičnin za zavarovanje obveznosti.

Na datum poročanja ne obstajajo obveznosti do dobaviteljev za zemljišča in zgradbe. Zavarovalnica nima osnovnih sredstev, pridobljenih s finančnim najemom.

4.4.3 Naložbene nepremičnine

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Skupaj naložbene nepremičnine	5.912.409	5.817.932
Nabavna vrednost	6.454.597	6.328.029
Popravek vrednosti	542.188	510.097
Naložbene nepremičnine premoženjsko zavarovanje	2.484.699	2.518.315
Nabavna vrednost	2.618.113	2.643.001
Popravek vrednosti	133.413	124.686
Naložbene nepremičnine življenjsko zavarovanje	3.427.710	3.299.617
Nabavna vrednost	3.836.484	3.685.028
Popravek vrednosti	408.775	385.411

Gibanje naložbenih nepremičnin	Naložbene nepremičnine skupaj	Zemljišča naložbenih nepremičnin premoženjsko zavarovanje	Zgradbe naložbenih nepremičnin premoženjsko zavarovanje	Zemljišča naložbenih nepremičnin življenjsko zavarovanje	Zgradbe naložbenih nepremičnin življenjsko zavarovanje
Stanje 1. 1. 2021	5.757.962	286.140	2.250.390	593.490	2.627.943
Povečanje	140.351	0	17.436	0	122.915
Zmanjšanje	0	0	0	0	0
Preknjižbe	0	0	0	0	0
Amortizacija	-80.381	0	-35.650	0	-44.731
Stanje 31. 12. 2021	5.817.932	286.140	2.232.175	593.490	2.706.127
Povečanje	182.807	0	2.395	0	180.413
Zmanjšanje	0	0	0	0	0
Preknjižbe	0	228.624	-228.624	186.842	-186.842
Amortizacija	-88.330	0	-36.010	0	-52.320
Stanje 31. 12. 2022	5.912.409	514.764	1.969.935	780.332	2.647.377

Stanje na področju naložbenih nepremičnin se je v letu 2022 izboljšalo. Povečanje v višini 182.807 EUR se nanaša na dograditve obstoječih nepremičnin. V letu 2022 smo presojali znamenja slabitev naložbenih nepremičnin in ugotovljeno je bilo, da znamenja za slabitev ne obstajajo. Pri ocenjevanju nepremičnin se uporablja standard ocene primerne tržne vrednosti, ki se določa v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti, pri čemer se uporabljata najmanj dve od naslednjih metod: stroškovni pristop, pristop primerljivih prodaj in pristop donosa. Ocenjena vrednost naložbenih nepremičnin s strani zunanjega cenilca vrednosti nepremičnin na 31. 12. 2022 znaša 6.667.181 EUR. Najnižja vrednost je bila ocenjena na podlagi dohodkovne metode, in sicer 4.894.151 EUR, najvišja pa na podlagi neposredne primerjave primerljivih nepremičnin, po kateri bi bila vrednost naložbenih nepremičnin ocenjena na 7.025.380 EUR.

Kot je razvidno iz tabele gibanja naložbenih nepremičnin, je del zemljišč, ki so bila lani zajeta skupaj z vrednostjo zgradb, preknjižen na zemljišča. Na področju premoženjskih zavarovanj je ta znesek znašal 228.624 EUR, na področju življenjskih zavarovanj pa 186.842 EUR. Skupaj se je torej vrednost zgradb zaradi tega zmanjšala za 415.467 EUR.

Iz naslova najemnin za naložbene nepremičnine smo v letu 2022 prejeli 312.277 EUR (2021: 329.302 EUR). V prihodnjem letu iz istega naslova pričakujemo prihodek v višini 280.074 EUR, v naslednjih petih letih pa 1.400.372 EUR. Direktni operativni stroški naložbenih nepremičnin, ki vsebujejo stroške vzdrževanja in popravil, so znašali 195.242 EUR (2021: 162.669 EUR). Vse naložbene nepremičnine so bile pridobljene z lastnimi finančnimi sredstvi in nobena od njih ne služi za zavarovanje.

4.4.4 Finančne naložbe

Finančne naložbe glede na ročnost finančnih naložb	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Skupaj finančne naložbe	129.452.323	156.566.238
– kratkoročne	6.285.027	12.835.024
– dolgoročne	91.492.683	106.626.665
– brez ročnosti	31.674.612	37.104.549
Finančne naložbe premoženjska zavarovanja	15.672.849	18.778.448
– kratkoročne	1.991.462	1.122.502
– dolgoročne	8.544.006	11.459.482
– brez ročnosti	5.137.382	6.196.464
Finančne naložbe življenjska zavarovanja	113.779.474	137.787.790
– kratkoročne	4.293.566	11.712.522
– dolgoročne	82.948.678	95.167.183
– brez ročnosti	26.537.230	30.908.085

Med kratkoročne finančne naložbe smo razvrstili tiste naložbe ali dele naložb, katerih končna zapadlost je krajša od enega leta oziroma deli naložbe zapadejo v enem letu.

Med finančnimi naložbami zavarovalnica ne izkazuje finančnih instrumentov, ki pri izdajatelju predstavljajo podrejene finančne instrumente.

4.4.4.1 Finančne naložbe in naložbene nepremičnine, klasificirane po naložbenih nivojih

Knjigovodska vrednost finančnih naložb po naložbenih nivojih poštene vrednosti skupaj GRAWE	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Nivo 1	85.264.908	98.886.625
Naložbe, vrednotene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	479.549	517.249
Naložbe v posesti do zapadlosti	19.242.727	19.154.482
Za prodajo razpoložljive naložbe	65.542.632	79.214.894
Nivo 2	43.868.175	57.312.531
Naložbe, vrednotene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	1.866.147	2.313.778
Naložbe v posesti do zapadlosti	0	5.799.873
Za prodajo razpoložljive naložbe	42.002.028	49.198.880
Nivo 3	6.231.649	6.185.013
Za prodajo razpoložljive naložbe	42.000	42.000
Posojila in depoziti	277.240	325.081
Naložbene nepremičnine	5.912.409	5.817.932

Več kot polovica vseh naložb, vrednotenih po poštenu vrednosti, spada v nivo 1, torej med naložbe, katerih poštena vrednost se ugotavlja na podlagi neprilagojenih kotiranih cen na aktivnih trgih. Pri teh naložbah je poštena vrednost enaka tržni vrednosti. Naložbe, pri katerih ugotavljamo pošteno vrednost na podlagi primerljivih tržnih podatkov, uvrščamo v 2 nivo. Pri vrednotenju naložb 2. naložbenega nivoja stremimo k uporabi tehnike, ki čim bolj spodbudi uporabo ustreznih opazovanih vložkov. Izvaja se z eno od tehnik ocenjevanja, kot so tržni način, stroškovni način in na donosih zasnovan način. V kolikor je možno na trgu spremljati podatke o glavnih parametrih posameznega modela (kot npr. obrestne krivulje, kreditni razpon itd.), se za vrednotenje uporabi le-ta. Naložbe, pri katerih ugotavljamo pošteno vrednost na podlagi internih modelov, so uvrščene v nivo 3. Sem spadajo posojila in naložbene nepremičnine. Prenosov naložb iz drugega v tretji naložbeni nivo nismo imeli.

GIBANJE NALOŽB NIVO 1	Stanje 31. 12. 2021	Dobički/ Izgube	Sprememba poštene vrednosti	Nakupi/ povečanje	Odtujitve/ zmanjšanje	Prenosi med nivoji 2021	Stanje 31. 12. 2022
Naložbe, vrednotene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	517.249	-37.700	0	0	0	0	479.549
Naložbe v posesti do zapadlosti	19.154.482	0	88.244	0	0	0	19.242.727
Za prodajo razpoložljive naložbe	79.214.894	0	-13.456.021	4.930.146	-5.146.387	0	65.542.632
GIBANJE NALOŽB NIVO 2	Stanje 31. 12. 2021	Dobički/ Izgube	Sprememba poštene vrednosti	Nakupi/ povečanje	Odtujitve/ zmanjšanje	Prenosi med nivoji 2021	Stanje 31. 12. 2022
Naložbe, vrednotene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	2.313.778	-447.631	0	0	0	0	1.866.147
Naložbe v posesti do zapadlosti	5.799.873	0	-244.306	0	-5.555.567	0	0
Za prodajo razpoložljive naložbe	49.198.880	0	-9.525.137	3.049.237	-720.952	0	42.002.028
GIBANJE NALOŽB NIVO 3	Stanje 31. 12. 2021	Dobički/ Izgube	Sprememba poštene vrednosti	Nakupi/ povečanje	Odtujitve/ zmanjšanje	Prenosi med nivoji 2021	Stanje 31. 12. 2022
Za prodajo razpoložljive naložbe	42.000	0	0	0	0	0	42.000
Posojila in depoziti	325.081	0	82	53.730	-101.653	0	277.240
Naložbene nepremičnine	5.817.932	0	0	182.807	-88.330	0	5.912.409

4.4.4.2 Knjigovodske vrednosti po klasifikaciji finančnih sredstev

Klasifikacija finančnih sredstev	31. 12. 2022	31. 12. 2021
1. Finančne naložbe, izmerjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	2.345.696	2.831.027
2. Naložbe v posesti do zapadlosti	19.242.727	24.954.356
3. Za prodajo razpoložljive finančne naložbe	107.586.660	128.455.774
4. Posojila in depoziti	277.240	325.081
Skupaj	129.452.323	156.566.238
2. Naložbe v posesti do zapadlosti	3.262.692	3.246.565
3. Za prodajo razpoložljive finančne naložbe	12.354.519	15.460.925
4. Posojila in depoziti	55.638	70.958
Premoženjsko zavarovanje	15.672.849	18.778.448
1. Finančne naložbe, izmerjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	2.345.696	2.831.027
2. Naložbe v posesti do zapadlosti	15.980.035	21.707.791
3. Za prodajo razpoložljive finančne naložbe	95.232.140	112.994.849
4. Posojila in depoziti	221.602	254.123
Življenjsko zavarovanje	113.779.474	137.787.790

Poštena vrednost naložb, razporejenih v skupino v posesti do zapadlosti, znaša na bilančni datum 20.661.362 EUR (2021: 29.410.868 EUR).

Naložbe v posojila in depozite	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Skupaj posojila GRAWE	277.240	325.081
Posojila na račun odkupne vrednosti	221.602	254.123
– izvirna vrednost	221.602	254.123
Druga dana posojila	55.638	70.958
– izvirna vrednost	55.638	70.958
Posojila premoženjska zavarovanja	55.638	70.958
Druga dana posojila	55.638	70.958
– izvirna vrednost	55.638	70.958
Posojila življenjskega zavarovanja	221.602	254.123
Posojila na račun odkupne vrednosti	221.602	254.123
– izvirna vrednost	221.602	254.123

Med naložbami v posojila zavarovalnica ne izkazuje že zapadlih in nepravilnih terjatev do posojilojemalcev.

4.4.4.3 Gibanje finančnih naložb

	Finančne naložbe, po pošteni vrednosti preko PI	Naložbe v posesti do zapadlosti	Za prodajo razpoložljive finančne naložbe	Posojila in depoziti	Skupaj finančne naložbe	Naložbe zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje
Stanje 1. 1. 2022	2.831.027	24.954.356	128.455.774	325.081	156.566.238	44.612.135
Tečajne razlike	0	9.592	-82.525	0	-72.933	-254.593
Povečanje	0	0	7.979.383	53.730	8.033.113	2.517.574
Sprememba poštene vrednosti preko IPI	-485.331	-165.654	-61.199	82	-712.102	-7.115.127
Sprememba poštene vrednosti preko PIP	0	0	-22.837.434	0	-22.837.434	0
Zmanjšanje	0	-5.555.567	-5.867.339	-101.653	-11.524.559	-2.195.183
Stanje 31. 12. 2022	2.345.696	19.242.727	107.586.660	277.240	129.452.323	37.564.806
Premoženjska zavarovanja						
Stanje 1. 1. 2022	0	3.246.565	15.460.925	70.958	18.778.448	0
Tečajne razlike	0	0	-30.363	0	-30.363	0
Povečanje	0	0	499.996	38.000	537.996	0
Sprememba poštene vrednosti preko IPI	0	16.127	1.431	82	17.641	0
Sprememba poštene vrednosti preko PIP	0	0	-2.304.777	0	-2.304.777	0
Zmanjšanje	0	0	-1.272.693	-53.402	-1.326.095	0
Stanje 31. 12. 2022	0	3.262.692	12.354.519	55.638	15.672.849	0
Življenjska zavarovanja						
Stanje 1. 1. 2022	2.831.027	21.707.791	112.994.849	254.123	137.787.790	44.612.135
Tečajne razlike	0	9.592	-52.162		-42.570	-254.593
Povečanje	0	0	7.479.387	15.730	7.495.117	2.517.574
Sprememba poštene vrednosti preko IPI	-485.331	-181.781	-62.630	0	-729.742	-7.115.127
Sprememba poštene vrednosti preko PIP	0	0	-20.532.657	0	-20.532.657	0
Zmanjšanje	0	-5.555.567	-4.594.646	-48.251	-10.198.464	-2.195.183
Stanje 31. 12. 2022	2.345.696	15.980.035	95.232.140	221.602	113.779.474	37.564.806

	Finančne naložbe, po poštene vrednosti preko PI	Naložbe v posesti do zapadlosti	Za prodajo razpoložljive finančne naložbe	Posojila in depoziti	Skupaj finančne naložbe	Naložbe zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje
Stanje 1. 1. 2021	2.881.864	25.039.473	123.018.939	354.135	151.294.411	37.695.291
Tečajne razlike	0	0	-189.153	0	-189.153	143.033
Povečanje	0	0	18.446.375	67.020	18.513.395	2.442.682
Sprememba poštene vrednosti preko IPI	-50.836	-85.118	-78.389	0	-214.343	5.914.359
Sprememba poštene vrednosti preko PIP	0	0	-2.213.263	0	-2.213.263	0
Zmanjšanje	0	0	-10.528.736	-96.074	-10.624.810	-1.583.231
Oslabitev	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2021	2.831.027	24.954.356	128.455.774	325.081	156.566.238	44.612.135
Premoženjska zavarovanja						
Stanje 1. 1. 2021	0	3.231.317	12.515.604	66.555	15.813.477	0
Tečajne razlike	0	0	-105.722	0	-105.722	0
Povečanje	0	0	8.109.486	46.200	8.155.686	0
Sprememba poštene vrednosti preko IPI	0	15.248	-17.142	0	-1.894	0
Sprememba poštene vrednosti preko PIP	0	0	-314.438	0	-314.438	0
Zmanjšanje	0	0	-4.726.863	-41.797	-4.768.660	0
Oslabitev	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2021	0	3.246.565	15.460.925	70.958	18.778.448	0
Življenjska zavarovanja						
Stanje 1. 1. 2021	2.881.864	21.808.156	110.503.334	287.580	135.480.934	37.695.291
Tečajne razlike	0	0	-83.431		-83.431	143.033
Povečanje	0	0	10.336.889	20.820	10.357.709	2.442.682
Sprememba poštene vrednosti preko IPI	-50.836	-100.365	-61.247	0	-212.949	5.914.359
Sprememba poštene vrednosti preko PIP	0	0	-1.898.825	0	-1.898.825	0
Zmanjšanje	0	0	-5.801.873	-54.277	-5.856.149	-1.583.231
Oslabitev	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2021	2.831.027	21.707.791	112.994.849	254.123	137.787.790	44.612.135

4.4.4.4 Sredstva, zastavljena v zavarovanje za pridobljene vire

Zavarovalnica za pridobljene vire ni zastavila sredstev v zavarovanje.

4.4.5 Sredstva zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

V letu 2022 je zavarovalnica izkazala 7.115.127 EUR nerealiziranih izgub iz naslova naložb zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (2021: 5.914.359 EUR nerealiziranih dobičkov). Struktura naložb kritnih skladov za izpolnjevanje obveznosti do zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, na dan 31. 12. 2022:

Vrsta VP (izdajatelj Security KAG, Gradec)	31. 12. 2022	31. 12. 2021
APOLLO KONZERVATIVEN	1.461.577	1.641.725
APOLLO URAVNOTEŽEN	3.035.012	3.774.108
APOLLO DINAMIČEN	10.045.854	13.123.750
APOLLO EMERGING EUROPE	3.878.492	5.153.807
APOLLO NEW WORLD	2.316.939	2.827.388
VALUE INVESTMENT FONDS	10.876.521	12.757.529
APOLLO STYRIAN GLOBAL EQUITY T	4.923.786	4.918.770
APOLLO NACHHALTIG AKTIEN GLOBAL (T)	809.794	205.254
APOLLO NACHHALTIG GLOBAL BOND T3	216.831	209.803
Skupaj	37.564.806	44.612.135

4.4.6 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Deleži pozavarovateljev na prenosnih premijah	2.499.054	2.263.655
Deleži pozavarovateljev na škodnih rezervacijah	5.572.006	5.225.351
Skupaj	8.071.060	7.489.006
Deleži pozavarovateljev na prenosnih premijah	2.436.841	2.206.999
Deleži pozavarovateljev na škodnih rezervacijah	5.463.339	5.051.653
Premoženjsko zavarovanje	7.900.180	7.258.652
Deleži pozavarovateljev na prenosnih premijah	62.213	56.656
Deleži pozavarovateljev na škodnih rezervacijah	108.667	173.698
Življenjsko zavarovanje	170.881	230.354

V deležu pozavarovateljev na prenosnih premijah se jih za 2.436.841 EUR (2021: 2.206.999 EUR) nanaša na povezane družbe. V deležih pozavarovateljev na škodnih rezervacijah se jih na povezane družbe nanaša za 5.463.339 EUR (2021: 5.041.089 EUR).

4.4.7 Terjatve

4.4.7.1 Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Skupaj	1.003.449	889.634
Terjatve iz zavarovalnih poslov	1.003.449	889.634
– kosmata vrednost	1.820.277	1.691.304
– popravek vrednosti	-816.828	-801.670
Premoženjsko zavarovanje	865.519	780.451
Terjatve iz zavarovalnih poslov	865.519	780.451
– kosmata vrednost	1.577.254	1.524.079
– popravek vrednosti	-711.735	-743.628
Življenjsko zavarovanje	137.930	109.182
Terjatve iz zavarovalnih poslov	137.930	109.182
– kosmata vrednost	243.023	167.225
– popravek vrednosti	-105.093	-58.043

Vse terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov zapadejo v plačilo takoj. Terjatve iz zavarovalnih poslov so v segmentu terjatev do zavarovancev zmanjšane za njihove popravke vrednosti v višini 816.828 EUR (2021: 801.670 EUR). Za 562.608 EUR terjatev do zavarovancev je oblikovan 100-% popravek vrednosti (2021: 591.299 EUR). Način oblikovanja popravka vrednosti terjatev je opisan v točki 4.3.5. V letu 2022 družba v portfelju ni imela zavarovancev, katerih popravek vrednosti bi ocenjevali individualno. Na bilančni datum zavarovalnica ne izkazuje odprtih terjatev do povezanih družb.

Starostna struktura kosmatih zapadlih terjatev iz zavarovalnih poslov	Kosmata vrednost	Popravek terjatev	Terjatve iz zavarovalnih poslov
do 30 dni	535.319	-16.333	518.986
od 31 do 60 dni	211.859	-19.580	192.279
od 61 do 90 dni	129.694	-23.107	106.587
od 91 do 365 dni	432.527	-246.930	185.596
od enega do petih let	510.878	-510.878	0
Skupaj 31. 12. 2022	1.820.277	-816.828	1.003.449

Starostna struktura kosmatih zapadlih terjatev iz zavarovalnih poslov	Kosmata vrednost	Popravek terjatev	Terjatve iz zavarovalnih poslov
do 30 dni	478.318	-13.117	465.201
od 31 do 60 dni	189.527	-18.087	171.440
od 61 do 90 dni	101.637	-17.263	84.374
od 91 do 365 dni	351.877	-183.258	168.619
od enega do petih let	569.944	-569.944	0
Skupaj 31. 12. 2021	1.691.304	-801.670	889.634

4.4.7.2 Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja

Zavarovalnica izkazuje 89.175 EUR terjatev iz naslova pozavarovalnih poslov (2021: 150.460). Od tega se jih 82.361 EUR nanaša na povezane družbe.

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Skupaj	89.175	150.460
Od tega terjatve iz pozavarovalnih poslov do povezanih družb (tujina)	82.361	122.157
Terjatve iz pozavarovalnih poslov	89.175	150.460
– v tujini	89.175	150.460
Skupaj premoženjsko zavarovanje	82.361	122.157
Terjatve iz pozavarovalnih poslov	82.361	122.157
– v tujini	82.361	122.157
Skupaj življenjsko zavarovanje	6.814	28.303
Terjatve iz pozavarovalnih poslov	6.814	28.303
– v tujini	6.814	28.303

4.4.7.3 Druge terjatve

V drugih terjativah premoženjskih zavarovanj ne izkazujemo terjatev, ki se nanašajo na stroške življenjskih zavarovanj (medsebojne terjatve in obveznosti). Le-te so bile v skupnem izkazu finančnega položaja izvzete iz postavke drugih terjatev v višini 11.036.998 EUR (2021: 8.470.089 EUR).

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Skupaj	3.403.335	611.580
Druge terjatve	3.403.335	611.580
– kosmata vrednost	3.403.335	611.580
Premoženjsko zavarovanje	845.814	562.547
Druge terjatve	845.814	562.547
– kosmata vrednost	845.814	562.547
Življenjsko zavarovanje	2.557.522	49.033
Druge terjatve	2.557.522	49.033
– kosmata vrednost	2.557.522	49.033

Druge terjatve vključujejo terjatve do delavcev, terjatve iz naslova refundacij, terjatve do dobaviteljev iz naslova predplačil, terjatve iz naslova obdelave škod iz tujine ipd. Večji del porasta terjatev izhaja iz terjatev do države zaradi zapadlosti slovenskih državnih obveznic na 31. 12. 2022. Priliv iz tega naslova smo prejeli v letu 2023.

4.4.8 Druga sredstva

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Skupaj	1.555.093	1.463.839
Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	1.419.441	1.305.579
Drugi kratkoročno odloženi stroški	135.652	158.260
Premoženjsko zavarovanje	1.448.590	1.327.397
Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	1.419.441	1.305.579
Drugi kratkoročno odloženi stroški	29.149	21.818
Življenjsko zavarovanje	106.503	136.442
Drugi kratkoročno odloženi stroški	106.503	136.442

Med drugimi sredstvi izkazujemo odložene stroške pridobivanja zavarovanj, ki bodo na poslovni izid vplivali šele v prihodnjih obdobjih in se odložijo, ker so že plačani, niso pa še nastali.

4.4.9 Denar in denarni ustrezniki

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Skupaj GRAWE d.d.	1.311.113	1.495.817
Dobroimetje pri bankah	1.310.466	1.494.499
Gotovina	647	1.318
Premoženjsko zavarovanje	428.634	479.643
Dobroimetje pri bankah	427.988	478.325
Gotovina	647	1.318
Življenjsko zavarovanje	882.478	1.016.175
Dobroimetje pri bankah	882.478	1.016.175

Tekoče dobroimetje pri bankah zajema gotovinska sredstva, stanje blagajne in dobroimetja na transakcijskih računih poslovnih bank. Na bilančni datum zavarovalnica nima odprtih obveznosti iz naslova kreditnih poslov.

4.4.10 Osnovni kapital in rezerve

V letu 2022 ni bilo vplačil kapitala.

Osnovni kapital je razdeljen na 1.440.000 kosovnih delnic in znaša 7.400.000 EUR (2021: 7.400.000 EUR). Vse delnice so navadne imenske in pripadajo istemu razredu. Nevplačanih delnic ni. GRAWE AG, Gradec je stoddostotni lastnik GRAWE zavarovalnice d. d., Maribor.

Čisti poslovni izid obračunskega obdobja znaša 819.091 EUR (2021: 1.049.038 EUR).

Zavarovalnica ima na dan 31. 12. 2022 oblikovane naslednje rezerve:

- kapitalske rezerve v višini 927.598 EUR (2021: 927.598 EUR); zavarovalnica jih lahko nameni povečanju osnovnega kapitala. Kapitalske rezerve predstavljajo vplačan presežek delniškega kapitala in splošni prevrednotovalni popravek osnovnega kapitala ter kapitalskih rezerv iz preteklih let;
- rezerve iz dobička v višini 4.246.347 EUR (2021: 4.246.347 EUR); zavarovalnica jih lahko nameni povečanju osnovnega kapitala in pokrivanju izgube. Oblikovane so iz razporeditve dobičkov v preteklih letih;
- presežek iz prevrednotenja izhaja iz vrednotenja finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo. Presežek v letu 2022 znaša -4.773.036 EUR in se je v primerjavi s preteklim letom znižal (2021: 4.684.626 EUR).

- zadržani čisti poslovni izid v višini 27.585.017 EUR (2021: 27.275.980 EUR); namenjen je eventualnemu povečanju osnovnega kapitala, pokrivanju izgub in izplačilom dividend. O njegovi razporeditvi se odloča na skupščini družbe. V letu 2022 je nadzorni svet na skupščini razporedil dobiček poslovnega leta 2021 v zadržani poslovni izid. V letu 2022 so bile izplačane dividende lastniku družbe v višini 740.000 EUR (2021: ni bilo izplačanih dividend iz zadržanih dobičkov preteklih let).

Gibanje presežka iz prevrednotenja

	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Skupaj
Presežek iz prevrednotenja 1. 1. 2021	1.235.304	3.571.331	4.806.635
Sprememba presežka iz prevrednotenja finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	-82.503	-2.702.438	-2.784.941
– od tega preneseno v IPI zaradi prodaje	-406.936	-164.742	-571.678
– od tega preneseno v IPI zaradi slabitve	0	0	0
Sprememba prenesenega presežka iz prevrednotenja v matematične rezervacije	0	2.604.955	2.604.955
Sprememba drugih postavk presežka iz prevrednotenja	-6.254	0	-6.254
Popravek presežka iz prevrednotenja za odloženi davek	45.710	18.522	64.232
Presežek iz prevrednotenja 31. 12. 2021	1.192.257	3.492.370	4.684.626
Sprememba presežka iz prevrednotenja finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	-2.328.016	-20.656.250	-22.984.266
– od tega preneseno v IPI zaradi prodaje	7.124	-123.593	-116.469
– od tega preneseno v IPI zaradi slabitve	0	0	0
Sprememba prenesenega presežka iz prevrednotenja v matematične rezervacije	0	11.343.905	11.343.905
Sprememba drugih postavk presežka iz prevrednotenja	-31.237	0	-31.237
Popravek presežka iz prevrednotenja za odloženi davek	444.591	1.769.346	2.213.936
Presežek iz prevrednotenja 31. 12. 2022	-722.405	-4.050.630	-4.773.036

4.4.11 Čisti dobiček na delnico

	31.12.2022	31.12.2021
Število imenskih kosovnih delnic	1.440.000	1.440.000
Čisti dobiček poslovnega leta	819.091	1.049.038
Čisti dobiček na delnico	0,57	0,73

4.4.12 Zavarovalno-tehnične rezervacije

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Skupaj zavarovalno-tehnične rezervacije	112.489.339	125.348.863
Prenosna premija	9.604.488	8.969.415
Za matematično rezervacijo	84.828.162	99.572.325
Za nastale in poznane škode	15.288.961	13.859.804
Za nastale in nepoznane škode	2.150.000	2.500.000
Obveznosti za cenilne stroške	844.501	910.939
Rezervacije za odprte regresne terjatve	-744.504	-814.755
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	517.731	351.135
	31. 12. 2022	31. 12. 2021

Zavarovalno-tehnične rezervacije premoženjskega zavarovanja	25.306.560	23.330.994
Prenosna premija	9.065.506	8.423.907
Za nastale in poznane škode	13.494.199	11.984.648
Za nastale in nepoznane škode	2.150.000	2.500.000
Obveznosti za cenilne stroške	823.628	886.059
Rezervacije za odprte regresne terjatve	-744.504	-814.755
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	517.731	351.135
Zavarovalno-tehnične rezervacije življenjskega zavarovanja	87.182.779	102.017.869
Prenosna premija	538.982	545.508
Za matematično rezervacijo	84.828.162	99.572.325
Za nastale in poznane škode	1.794.762	1.875.156
Obveznosti za cenilne stroške	20.873	24.880

77.723.191 EUR zavarovalno-tehničnih rezervacij je dolgoročnega značaja (2021: 91.681.747).

Matematična rezervacija

Rezervacija po živih pogodbah na 31. 12. 2022	78.155.977
Že pripisana rezerva do leta 2022 (brez zavarovanj z naložbenim tveganjem)	6.436.716
Še nepripisana rezervacija v letu 2022 (brez zavarovanj z naložbenim tveganjem)	108.491
Za pripis konec polletja 2022 (brez zavarovanj z naložbenim tveganjem)	126.977
Presežek iz prevrednotenja 2022	0
Skupaj 31. 12. 2022	84.828.162
Dolgoročne obveznosti iz zavarovalnih pogodb 31. 12. 2022	99.572.325
Sprememba matematične rezervacije 2022	-3.400.258
Sprememba presežka iz prevrednotenja 2022	-11.343.905
Stanje 31. 12. 2022	84.828.162

Rezervacija po živih pogodbah na 31. 12. 2021	80.669.829
Že pripisana rezerva do leta 2021 (brez zavarovanj z naložbenim tveganjem)	7.314.044
Še nepripisana rezervacija v letu 2021 (brez zavarovanj z naložbenim tveganjem)	120.320
Za pripis konec leta 2021 (brez zavarovanj z naložbenim tveganjem)	124.227
Presežek iz prevrednotenja 2021	11.343.905
Skupaj 31. 12. 2021	99.572.325
Dolgoročne obveznosti iz zavarovalnih pogodb 31. 12. 2020	105.408.466
Sprememba matematične rezervacije 2021	-3.231.186
Sprememba presežka iz prevrednotenja 2021	-2.604.955
Stanje 31. 12. 2021	99.572.325

Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij

Skupaj zavarovalno-tehnične rezervacije	za nastale in poznane škode	za nastale in nepoznane škode	za cenilne stroške	za matematično rezervacijo	za prenosno premijo	druge zavarovalno-tehnične rezervacije	skupaj
Stanje 1. 1. 2021	9.871.857	2.500.000	806.999	105.408.466	8.400.222	355.072	127.342.616
Povečanje	13.045.049	2.500.000	910.939	0	8.969.415	-3.937	25.421.466
Zmanjšanje	-9.871.857	-2.500.000	-806.999	-5.836.141	-8.400.222	0	-27.415.219
Stanje 31. 12. 2021	13.045.049	2.500.000	910.939	99.572.325	8.969.415	351.135	125.348.863
Povečanje	14.544.457	2.150.000	844.501	0	9.604.488	166.596	27.310.042
Zmanjšanje	-13.045.049	-2.500.000	-910.939	-14.744.163	-8.969.415	0	-40.169.566
Stanje 31. 12. 2022	14.544.457	2.150.000	844.501	84.828.162	9.604.488	517.731	112.489.339
Zavarovalno-tehnične rezervacije premoženjska zavarovanja							
Stanje 1. 1. 2021	8.427.269	2.500.000	790.700	0	7.808.117	355.072	19.881.157
Povečanje	11.169.893	2.500.000	886.059	0	8.423.907	-3.937	22.975.922
Zmanjšanje	-8.427.269	-2.500.000	-790.700	0	-7.808.117	0	-19.526.086
Stanje 31. 12. 2021	11.169.893	2.500.000	886.059	0	8.423.907	351.135	23.330.994
Povečanje	12.749.695	2.150.000	823.628	0	9.065.506	166.596	24.955.425
Zmanjšanje	-11.169.893	-2.500.000	-886.059	0	-8.423.907	0	-22.979.859
Stanje 31. 12. 2022	12.749.695	2.150.000	823.628	0	9.065.506	517.731	25.306.560
Zavarovalno-tehnične rezervacije življenjska zavarovanja							
Stanje 1. 1. 2021	1.444.588	0	16.299	105.408.466	592.105	0	107.461.458
Povečanje	1.875.156	0	24.880	0	545.508	0	2.445.544
Zmanjšanje	-1.444.588	0	-16.299	-5.836.141	-592.105	0	-7.889.133
Stanje 31. 12. 2021	1.875.156	0	24.880	99.572.325	545.508	0	102.017.869
Povečanje	1.794.762	0	20.873	0	538.982	0	2.354.617
Zmanjšanje	-1.875.156	0	-24.880	-14.744.163	-545.508	0	-17.189.707
Stanje 31. 12. 2022	1.794.762	0	20.873	84.828.162	538.982	0	87.182.779

Za zneske nadobrestovanja se na koncu obračunskega leta oblikujejo dodatne rezervacije za udeležbo zavarovalcev na razliki med uresničenimi in načrtovanimi zneski, ki izhajajo iz kalkulativnih sestavin premije življenjskih zavarovanj. Te rezervacije se pripišejo zavarovalcem na koncu naslednjega leta (samo v primeru, če polica v tem obdobju ni stornirana). V letu 2022 so bile oblikovane dodatne rezervacije v znesku 126.977 EUR (2021: 124.227 EUR). Kot osnova za pripis na posamezno polico služi zbrana matematična rezervacija skupaj z do sedaj pripisanimi dobički.

4.4.13 Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Matematična rezervacija v korist zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	37.824.112	45.215.709
Zmanjšanje za stroške pridobivanja zavarovanj	-652.301	-605.296
Življenjsko zavarovanje	37.171.811	44.610.413

Večina zavarovalno-tehničnih rezervacij v korist zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, je dolgoročnega značaja. Kratkoročnih rezervacij iz tega naslova je 1.325.311 EUR (2021: 2.779.106 EUR).

4.4.14 Druge rezervacije

	Skupaj	Rezervacije za jubilejne nagrade	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za neizkoriščen dopust
Stanje 1. 1. 2021	477.454	49.425	269.367	158.662
Povečanje	221.642	49.447	9.926	162.269
Poraba	-4.532	-4.532	0	0
Odprava	-203.556	-44.893	0	-158.662
Stanje 31. 12. 2021	491.008	49.447	279.292	162.269
Povečanje	114.008	77.277	36.731	0
Poraba	-38.604	-8.503	-30.101	0
Odprava	-42.031	-40.944	0	-1.087
Stanje 31. 12. 2022	524.381	77.277	285.922	161.182

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi so bile oblikovane po finančno-matematičnih načelih v skladu z MRS 19 ob upoštevanju sledečih parametrov:

- modificirane slovenske tablice smrtnosti – generacija 2007;
- stopnja fluktuacije v višini 2,5 % ne glede na trajanje zaposlitve v podjetju;
- uporabljena diskontna stopnja na dan 31. 12. 2022 je znašala 3,5 % (2021: 2%);
- potrebna leta za upokojitev: ženske in moški 65 let;
- osnova za odpravnine v višini 5.126 EUR (povprečna višina odpravnine zaposlenega po trenutno veljavni zakonodaji)
- osnova za jubilejne nagrade znaša 30 % zadnje znane povprečne plače za 10 let delovne dobe oziroma 45 % zadnje znane povprečne plače za 20 let delovne dobe oziroma 60 % zadnje znane povprečne plače za 30 let delovne dobe;
- povprečna plača v Republiki Sloveniji za leto 2022 je znašala 1.970 EUR.

Vse druge rezervacije se nahajajo v bilanci stanja premoženjskih zavarovanj. Rezervacije za neizkoriščen dopust se vsako leto odpravijo in oblikujejo nove na podlagi stanja na dan poročanja.

4.4.15 Odložene obveznosti/terjatve za davek*

Odložene terjatve za davek	Skupaj	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja
Stanje 1. 1. 2021	3.106.919	3.580	3.103.339
povečanje	30.034	30.034	0
zmanjšanje	-696.193	0	-696.193
Stanje 31. 12. 2021	2.440.760	33.614	2.407.146
povečanje	166.924	166.924	0
zmanjšanje	-1.292.985	0	-1.292.985
Stanje 31. 12. 2022	1.314.698	200.538	1.114.160

Odložene obveznosti za davek	Skupaj	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja
Stanje 1. 1. 2021	-3.781.346	-293.343	-3.488.003
povečanje	0	0	0
zmanjšanje	529.139	15.676	513.463
Stanje 31. 12. 2021	-3.252.207	-277.667	-2.974.540
povečanje	0	0	0
zmanjšanje	3.252.207	277.667	2.974.540
Stanje 31. 12. 2022	0	0	0

Neto sprememba odloženih terjatev/obveznosti za davek*	Skupaj	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja
Stanje 1. 1. 2021	-674.427	-289.763	-384.664
povečanje	-696.193	0	-696.193
zmanjšanje	559.173	45.710	513.463
Stanje 31. 12. 2021	-811.447	-244.053	-567.394
povečanje	-1.292.985	0	-1.292.985
zmanjšanje	3.419.130	444.591	2.974.540
Stanje 31. 12. 2022	1.314.698	200.538	1.114.160

Obveznosti oz. terjatve iz naslova odloženega davka izhajajo iz vrednotenja finančnih naložb po poštenu vrednosti in pri tem oblikovanega presežka iz prevrednotenja naložb ter iz oslabitve finančnih sredstev. Osnova za oblikovanje obveznosti so nerealizirani dobički oz. izgube. V letu 2022 beležimo padec obveznosti za odložene davke zaradi znižanja poštene vrednosti naložb v portfelju. Uporabljena davčna stopnja je 19 % (2021: 19 %).

V terjatvah za odložene davke je 1.245.717 EUR (2021: 2.283.987 EUR) odloženega davka iz naslova slabitev naložb in iz naslova tistega negativnega presežka iz prevrednotenja finančnih sredstev ter odloženi davek iz naslova rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade. 68.982 EUR terjatev iz odloženega davka izhaja iz davčne izgube za leto 2021.

Odložene terjatve za davek so se povečale, medtem ko so se odložene obveznosti zmanjšale. Zmanjšanje za 87.791 EUR je bilo pripoznano v izkazu poslovnega izida, medtem kot smo v kapitalu pripoznali povečanje za 2.213.936 EUR, in sicer kot popravek rezerve poštene vrednosti.

Za obračunane zneske popravkov vrednosti terjatev do zavarovancev v višini 816.828 EUR bi lahko družba v knjigovodskih evidencah izkazala terjatev za odložene davke. Uporaba instrumenta odloženih davkov zahteva natančno spremljanje razvoja spremembe poštene vrednosti v bodočih obdobjih (do odkupa, odpisa terjatve in storna terjatve do zavarovancev). Ker v zavarovalnici ne zagotavljamo ustrezne informacijske podpore, smo se odločili, da ne bomo pripoznali terjatev za odložene davke iz tega naslova. Če bi izračunavali odložene davke iz tega naslova, bi to v izkazu finančnega položaja pomenilo za 155.197 EUR višje terjatve za odložene davke.

4.4.16 Obveznosti iz poslovanja

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Skupaj	5.336.601	4.636.180
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	3.962.009	3.808.565
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	1.309.627	827.615
Obveznosti za odmerjeni davek	64.966	0
Premoženjsko zavarovanje	4.070.851	3.380.960
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	2.697.868	2.554.942
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	1.308.018	826.018
Obveznosti za odmerjeni davek	64.966	0
Življenjsko zavarovanje	1.265.750	1.255.220
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	1.264.141	1.253.623
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	1.609	1.597

4.4.16.1 Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov

Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov predstavljajo predvsem obveznosti za predplačila premij in plačila premij, ki zaradi časovnega zamika ali manjkajočih podatkov še niso mogla biti razporejena in se nanašajo na naslednje obračunsko obdobje.

Razliko v višini 1.492.257 EUR (2021: 1.558.885 EUR) predstavljajo obveznosti iz zaračunanih stroškov provizij zavarovalnih zastopnikov in posrednikov, ki se nanašajo na obračunsko leto 2022, vendar zaradi časovnega zamika v obračunu za zadnje obračunsko obdobje v letu 2022 niso mogle biti plačane v istem letu, ter obveznosti za davek od prometa zavarovalnih poslov in požarno takso v višini 411.338 EUR (2021: 316.082 EUR). Obveznosti so kratkoročnega značaja, izkazane po izvirni, zaračunani vrednosti.

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Skupaj	3.962.009	3.808.565
Obveznosti za predplačila premij	2.058.414	1.933.599
Obveznosti iz naslova obračunanih provizij	1.492.257	1.558.885
Obveznosti iz naslova dajatev	411.338	316.082
Premoženjsko zavarovanje	2.697.868	2.554.942
Obveznosti za predplačila premij	1.003.710	926.360
Obveznosti iz naslova obračunanih provizij	1.296.438	1.322.919
Obveznosti iz naslova dajatev	397.719	305.663
Življenjsko zavarovanje	1.264.141	1.253.623
Obveznosti za predplačila premij	1.054.704	1.007.238
Obveznosti iz naslova obračunanih provizij	195.819	235.966
Obveznosti iz naslova dajatev	13.619	10.419

Vse obveznosti se nanašajo na poslovanje doma in zapadejo v plačilo v obdobju, krajšem od leta dni.

4.4.16.2 Obveznosti iz pozavarovalnih in sozavarovalnih poslov

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Skupaj	1.309.627	827.615
Od tega obveznosti za pozavarovalne premije do povezanih družb (tujina)	872.642	671.318
Obveznosti za pozavarovalne premije	1.309.627	827.615
– v tujini	1.309.627	827.615
Skupaj premoženjsko zavarovanje	1.308.018	826.018
Obveznosti za pozavarovalne premije	1.308.018	826.018
– v tujini	1.308.018	826.018
Skupaj življenjsko zavarovanje	1.609	1.597
Obveznosti za pozavarovalne premije	1.609	1.597
– v tujini	1.609	1.597

Obveznosti zapadejo v plačilo v enem letu. Pripoznane so po izvirni vrednosti. Med njimi ni obveznosti iz financiranja. V obveznostih za pozavarovalne premije do povezanih družb (tujina) jih za 871.033 EUR odpade na premoženjska zavarovanja.

4.4.17 Obveznosti oz. terjatve za odmerjen davek*

Stanje 1. 1. 2021	-122.385
Plačila	233.946
Oblikovanje obveznosti (terjatve)	-111.561
Stanje 31. 12. 2021	0
Plačila	0
Oblikovanje obveznosti (terjatve)	-64.966
Stanje 31. 12. 2022	-64.966

*obveznosti so označene z negativnim zneskom

V letu 2022 nismo plačali akontacij davka od dohodka pravnih oseb zaradi negativne osnove v preteklem letu. Tako na bilančni dan izkazujemo obveznosti iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb. Obveznosti za davke se sicer v celoti izkazujejo v bilanci stanja premoženjskih zavarovanj in so kratkoročnega značaja.

4.4.18 Ostale obveznosti

V drugih obveznostih življenjskih zavarovanj ne izkazujemo obveznosti, ki se nanašajo na stroške življenjskih zavarovanj (medsebojne terjatve in obveznosti). Le-te so bile v skupnem izkazu finančnega položaja izvzete iz pozicije drugih obveznosti v višini 11.036.998 EUR (2021: 8.470.089 EUR).

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Skupaj GRAWE d. d.	1.360.395	1.184.910
Obveznosti za plače in z njimi povezane dajatve	406.531	418.337
Obveznosti do povezanih podjetij	340.273	225.401
Ostalo	613.591	541.172

Premoženjsko zavarovanje	1.357.559	1.182.074
Obveznosti za plače in z njimi povezane dajatve	406.531	418.337
Obveznosti do povezanih podjetij	340.273	225.401
Ostalo	610.755	538.336
Življenjsko zavarovanje	2.836	2.836
Ostalo	2.836	2.836

V postavki ostalo so izkazane preostale kratkoročne obveznosti, kot so obveznosti do dobaviteljev, obveznosti za druge davke in obračunani stroški.

4.4.19 Potencialna sredstva in obveznosti

Zavarovalnica na dan 31. 12. 2022 nima potencialnih terjatev in obveznosti. Prav tako zavarovalnica na bilančni datum nima danih jamstev in garancij.

4.5 RAZLAGA POSTAVK IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

4.5.1 Čisti prihodki od premij

Čisti prihodki od zavarovalnih premij	2022	2021
Skupaj	36.453.597	35.130.338
Premoženjska zavarovanja	20.492.294	19.382.685
Življenjska zavarovanja	15.961.302	15.747.653

Čisti prihodki od premij po zavarovalnih vrstah:

	Obračunane kosmate zavarovalne premije	Obračunana premija, oddana v pozavarovanje in sozavarovanje	Sprememba prenosnih premij	Čisti prihodki od zavarovalnih premij 4=1+2+3
Premoženjska zavarovanja – 2022	1	2	3	4
Nezgodno zavarovanje	4.396.264	-803.680	19.311	3.611.894
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	8.472.741	-2.710.330	-109.241	5.653.170
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	1.950.069	-1.324.646	-65.588	559.835
Druge premoženjska zavarovanja	6.734.701	-2.731.297	-201.593	3.801.810
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	8.057.291	-2.653.853	14.094	5.417.532
Zavarovanje splošne odgovornosti	1.483.048	-1.026.200	-13.982	442.866
Zavarovanje različnih finančnih izgub	613.825	-241.155	-51.058	321.612
Zavarovanje nudenja pomoči	1.288.416	-601.141	-3.699	683.576
Skupaj premoženjska zavarovanja	32.996.353	-12.092.302	-411.756	20.492.294
Premoženjska zavarovanja – 2021				
Nezgodno zavarovanje	4.419.830	-1.282.207	-5.442	3.132.182
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	8.310.295	-2.712.645	-159.732	5.437.917
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	1.612.634	-1.096.623	-49.413	466.598
Druge premoženjska zavarovanja	6.107.490	-2.535.591	-117.950	3.453.949
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	8.419.698	-2.772.270	29.013	5.676.442
Zavarovanje splošne odgovornosti	1.213.627	-792.376	-16.771	404.480
Zavarovanje različnih finančnih izgub	524.084	-233.800	-44.389	245.895
Zavarovanje nudenja pomoči	1.286.205	-670.342	-50.640	565.223
Skupaj premoženjska zavarovanja	31.893.863	-12.095.854	-415.323	19.382.685
	Obračunane kosmate zavarovalne premije	Obračunana premija, oddana v pozavarovanje in sozavarovanje	Sprememba prenosnih premij	Čisti prihodki od zavarovalnih premij 4=1+2+3
Življenjska zavarovanja – 2022	1	2	3	4
Življenjsko zavarovanje brez naložbenega tveganja	9.480.480	-117.253	11.887	9.375.113
Življenjsko zavarovanje z naložbenim tveganjem	6.594.774	-8.782	196	6.586.189
Skupaj življenjska zavarovanja	16.075.254	-126.035	12.083	15.961.302
Življenjska zavarovanja – 2021	1	2	3	4
Življenjsko zavarovanje brez naložbenega tveganja	9.662.479	-106.530	54.712	9.610.661
Življenjsko zavarovanje z naložbenim tveganjem	6.145.160	-8.379	210	6.136.992
Skupaj življenjska zavarovanja	15.807.640	-114.909	54.922	15.747.653

Vsi čisti prihodki od premije se nanašajo na poslovanje doma.

Od obračunane premije, oddane v pozavarovanje, se na povezane družbe nanaša 11.375.289 EUR (2021: 11.324.096 EUR) za premoženjska zavarovanja in 1.609 EUR (2021: 1.597 EUR) za življenjska zavarovanja. V spremembi prenosnih premij je 229.842 EUR prihodkov (2021: 200.467 EUR) iz poslovanja s povezanimi družbami.

Kosmata premija za življenjska zavarovanja po:	2022	2021
1. tipu zavarovancev v okviru:	16.075.254	15.807.640
– individualnih pogodb	16.075.254	15.807.640
2. načinu plačila:	16.075.254	15.807.640
– premije, ki se plačujejo obročno	15.743.785	15.389.540
– enkratne premije	331.470	418.100
3. udeležbi v dobičku:	16.075.254	15.807.640
– pogodbe brez pripisa dobička	410.000	428.379
– pogodbe s pripisom dobička	9.070.480	9.234.100
– pogodbe, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje	6.594.774	6.145.160

4.5.2 Prihodki od naložb

Prihodki od naložb	2022	2021
Skupaj	4.963.929	11.562.142
Premoženjska zavarovanja	702.704	1.065.859
Življenjska zavarovanja	4.261.225	10.496.283

Prihodki od naložb 2022	Premoženjsko zavarovanje	Življenjsko zavarovanje	Skupaj
Skupaj prihodki od naložb	702.704	4.261.225	4.963.929
Prihodki od zemljišč in zgradb	140.921	171.356	312.277
Prihodki od obresti	425.517	3.098.677	3.524.194
Prihodki od dividend	0	11.533	11.533
Drugi finančni prihodki naložb	29.170	69.898	99.068
Dobički pri odtujitvah naložb	30.363	66.974	97.337
Drugi prihodki od naložb	76.733	842.787	919.521
Prihodki od finančnih naložb, izmerjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	0	239.513	239.513
Prihodki od obresti	0	103.469	103.469
Dobički pri odtujitvah naložb	0	441	441
Drugi prihodki od naložb	0	135.603	135.603
Prihodki od finančnih naložb v posesti do zapadlosti	181.800	1.257.511	1.439.312
Prihodki od obresti	164.000	1.190.860	1.354.860
Drugi finančni prihodki naložb v posesti do zapadlosti	16.127	66.651	82.778
Drugi prihodki od naložb	1.673	0	1.673
Prihodki od finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	375.674	2.232.632	2.608.306
Prihodki od obresti	257.209	1.785.689	2.042.898
Prihodki od dividend	0	11.533	11.533
Drugi finančni prihodki naložb, razpoložljivih za prodajo	13.043	3.247	16.289
Dobički pri odtujitvah naložb	30.363	66.533	96.896
Drugi prihodki od naložb	75.060	365.630	440.690
Prihodki od posojil in depozitov	4.304	17.302	21.605
Prihodki od obresti	4.304	17.302	21.605
Prihodki od drugih naložb	140.926	514.267	655.192
Prihodki od zemljišč in zgradb	140.921	171.356	312.277
Prihodki od obresti	5	1.356	1.361
Drugi prihodki od naložb	0	341.554	341.554

Prihodki od naložb 2021	Premoženjsko zavarovanje	Življenjsko zavarovanje	Skupaj
Skupaj prihodki od naložb	1.065.859	10.496.283	11.562.142
Prihodki od zemljišč in zgradb	148.476	180.826	329.302
Prihodki od obresti	472.182	3.313.460	3.785.643
Drugi finančni prihodki naložb	4.857	90.441	95.298
Dobički pri odtujitvah naložb	414.477	239.068	653.545
Sprememba poštene vrednosti	0	5.960.992	5.960.992
Drugi prihodki od naložb	25.866	711.495	737.362
Prihodki od finančnih naložb, izmerjenih po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	0	6.285.100	6.285.100
Prihodki od obresti	0	91.794	91.794
Dobički pri odtujitvah naložb	0	143.999	143.999
Sprememba poštene vrednosti	0	5.960.992	5.960.992
Drugi prihodki od naložb	0	88.316	88.316
Prihodki od finančnih naložb v posesti do zapadlosti	15.248	862.527	877.775
Prihodki od obresti	0	792.855	792.855
Drugi finančni prihodki naložb v posesti do zapadlosti	15.248	69.673	84.921
Prihodki od finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	898.210	2.787.996	3.686.206
Prihodki od obresti	468.257	2.409.262	2.877.519
Drugi finančni prihodki naložb, razpoložljivih za prodajo	-10.391	20.769	10.378
Dobički pri odtujitvah naložb	414.477	95.069	509.546
Drugi prihodki od naložb	25.866	262.896	288.763
Prihodki od posojil in depozitov	3.921	19.546	23.467
Prihodki od obresti	3.921	19.546	23.467
Prihodki od drugih naložb	148.481	541.113	689.593
Prihodki od zemljišč in zgradb	148.476	180.826	329.302
Prihodki od obresti	5	4	8
Drugi prihodki od naložb	0	360.283	360.283

Med prihodki od naložb se dobički, ki so nastali pri odtujitvah naložb, v celoti nanašajo na naložbe, razvrščene v kategorijo naložb, razpoložljivih za prodajo, enako kot v preteklem letu.

Med prihodki od obresti se 1.354.860 EUR (2021: 792.855 EUR) nanaša na obresti od naložb v posesti do zapadlosti, 2.042.898 EUR (2021: 2.877.519 EUR) se jih nanaša na obresti naložb, razpoložljivih za prodajo, in 103.469 EUR (2021: 91.794 EUR) na obresti od naložb, ki se vrednotijo po poštenu vrednosti in so bile v to skupino razvrščene ob nakupu ter pripadajo življenjskemu zavarovanju. Ostalo so obresti drugih naložb.

4.5.3 Drugi zavarovalni prihodki

V drugih zavarovalnih prihodkih so izkazani prihodki od popravkov vrednosti terjatev do zavarovancev, zaračunani stroški opominov, zaračunani stroški tožb za neplačane premije, prejete odškodnine in prihodki od pozavarovalnih provizij ter prihodki iz udeležbe na dobičkih iz pozavarovanja.

Drugi zavarovalni prihodki	2022	2021
Skupaj GRAWE d. d.	4.185.556	4.077.579
Pozavarovalne provizije in udeležbe na dobičku	3.332.304	3.255.518
Prihodki od spremembe popravkov vrednosti terjatev do zavarovancev	658.777	677.552
Zaračunani stroški opominov in zamudne obresti	76.063	56.527
Drugi prihodki	118.413	87.981
Skupaj premoženjsko zavarovanje	4.031.337	3.939.368
Pozavarovalne provizije in udeležbe na dobičku	3.332.304	3.255.518
Prihodki od spremembe popravkov vrednosti terjatev do zavarovancev	528.842	553.498
Zaračunani stroški opominov in zamudne obresti	65.273	47.004
Drugi prihodki	104.918	83.347
Skupaj življenjsko zavarovanje	154.219	138.211
Prihodki od spremembe popravkov vrednosti terjatev do zavarovancev	129.934	124.054
Zaračunani stroški opominov in zamudne obresti	10.790	9.524
Drugi prihodki	13.495	4.634

Prihodki od pozavarovalnih provizij in udeležb na dobičku iz pozavarovanja po zavarovalnih vrstah:

2022	Prihodki od pozavarovalnih provizij	Prihodki od udeležb na dobičku iz pozavarovanja	Skupaj
Nezgodno zavarovanje	275.485	87.473	362.958
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	508.497	0	508.497
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	278.615	26.079	304.694
Drugo škodno zavarovanje	973.879	163.447	1.137.326
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	555.907	0	555.907
Splošno zavarovanje odgovornosti	321.289	75.848	397.137
Zavarovanje različnih finančnih izgub	57.281	8.504	65.785
Skupaj premoženjska zavarovanja	2.970.953	361.351	3.332.304
Skupaj življenjska zavarovanja	0	0	0

2021	Prihodki od pozavarovalnih provizij	Prihodki od udeležb na dobičku iz pozavarovanja	Skupaj
Nezgodno zavarovanje	475.918	161.487	637.405
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	498.911	0	498.911
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	221.341	1.607	222.949
Drugo škodno zavarovanje	805.625	132.038	937.663
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	580.959	0	580.959
Splošno zavarovanje odgovornosti	247.483	58.697	306.180
Zavarovanje različnih finančnih izgub	54.818	16.634	71.451
Skupaj premoženjska zavarovanja	2.885.055	370.464	3.255.518
Skupaj življenjska zavarovanja	0	0	0

Prihodki od pozavarovalnih provizij in prihodki od udeležb na dobičku iz pozavarovanja se v celoti nanašajo na tujino, od tega za 3.326.462 EUR (2021: 3.249.906 EUR) na povezane družbe.

Na področju življenjskih zavarovanj v letu 2022 nismo zabeležili prihodkov od udeležb na dobičku iz pozavarovanja (2021: 0 EUR).

4.5.4 Čisti odhodki za škode

Čisti odhodki za škode	2022	2021
Skupaj	28.768.746	27.840.791
Premoženjska zavarovanja	12.093.105	11.729.721
Življenjska zavarovanja	16.675.641	16.111.070

Čisti odhodki za škode po zavarovalnih vrstah

	Obračunani kosmatni zneski škod	Obračunani deleži pozavarovatelji in sozavarovatelji	Sprememba škodnih rezervacij	Skupaj odhodki za škode
2022				
Nezgodno zavarovanje	-721.510	161.495	-162.261	-722.276
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	-7.904.450	2.371.335	-189.253	-5.722.368
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	-311.583	154.958	40.486	-116.139
Drugo škodno zavarovanje	-2.753.215	1.109.230	-102.614	-1.746.600
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	-4.339.341	1.305.260	-426.114	-3.460.195
Splošno zavarovanje odgovornosti	-227.538	147.620	87.859	7.941
Zavarovanje različnih finančnih izgub	-233.768	104.354	-28.045	-157.459
Zavarovanje nudenja pomoči	-400.531	200.265	24.257	-176.010
Skupaj premoženjska zavarovanja	-16.891.937	5.554.517	-755.685	-12.093.105
Življenjsko zavarovanje brez ŽŽ z naložbenim tveganjem	-12.358.614	131.240	-56.176	-12.283.550
ŽŽ z naložbenim tveganjem	-4.467.638	0	75.547	-4.392.091
Skupaj življenjska zavarovanja	-16.826.252	131.240	19.371	-16.675.641
2021				
Nezgodno zavarovanje	-881.318	314.476	-116.574	-683.417
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	-6.506.170	1.951.875	-512.508	-5.066.803
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	-305.530	158.349	-28.317	-175.497
Drugo škodno zavarovanje	-2.689.912	1.159.459	-210.240	-1.740.693
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	-4.232.387	1.340.001	-949.023	-3.841.409
Splošno zavarovanje odgovornosti	-93.002	56.985	-46.012	-82.029
Zavarovanje različnih finančnih izgub	-113.394	45.873	14.201	-53.320
Zavarovanje nudenja pomoči	-325.369	162.684	76.131	-86.553
Skupaj premoženjska zavarovanja	-15.147.081	5.189.702	-1.772.342	-11.729.721
Življenjsko zavarovanje brez ŽŽ z naložbenim tveganjem	-12.086.217	141.615	-456.436	-12.401.038
ŽŽ z naložbenim tveganjem	-3.725.571	0	15.539	-3.710.032
Skupaj življenjska zavarovanja	-15.811.788	141.615	-440.897	-16.111.070

Rezultat likvidacije škod

	Škodne rezervacije na 1. 1. 2022	Izplačila v letu 2022 za pretekla leta	Škodne rezervacije v 2022 za pretekla leta	Razlika	Delež 2022	Delež 2021
	1	2	3	4=1-2-3	5 = 4/1	
Skupaj GRAWE	16.359.804	7.171.053	7.499.522	1.689.229	0,10	0,06
Premoženjsko zavarovanje	14.484.648	5.524.970	6.715.159	2.244.519	0,15	0,09
Življenjsko zavarovanje	1.875.156	1.646.083	784.363	-555.290	-0,30	-0,23
Premoženjsko zavarovanje						
Nezgodno zavarovanje	2.021.767	576.779	1.252.081	192.907	0,10	0,13
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	2.832.336	2.018.719	165.076	648.540	0,23	0,30
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	536.203	165.305	334.374	36.524	0,07	-0,05
Drugo škodno zavarovanje	2.466.003	624.189	1.257.426	584.387	0,24	0,13
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	5.607.177	1.560.572	3.136.335	910.270	0,16	-0,04
Splošno zavarovanje odgovornosti	874.679	165.276	487.313	222.090	0,25	0,13
Zavarovanje različnih finančnih izgub	111.965	81.306	80.764	-50.105	-0,45	0,41
Zavarovanje nudenja pomoči	34.518	332.824	1.788	-300.094	-8,69	-1,31
Skupaj premoženjsko zavarovanje	14.484.648	5.524.970	6.715.159	2.244.519	0,15	0,09
Življenjsko zavarovanje						
Življenjsko zavarovanje brez naložbenega tveganja	1.686.780	1.338.432	715.629	-367.281	-0,22	-0,31
Življenjsko zavarovanje z naložbenim tveganjem	188.377	307.651	68.734	-188.008	-1,00	0,27
Skupaj življenjsko zavarovanje	1.875.156	1.646.083	784.363	-555.290	-0,30	-0,23

	Škodne rezervacije na 1. 1. 2021	Izplačila v letu 2021 za pretekla leta	Škodne rezervacije v 2021 za pretekla leta	Razlika	Delež 2021	Delež 2020
	1	2	3	4=1-2-3	5 = 4/1	
Skupaj GRAWE	13.150.002	5.691.663	6.732.430	725.909	0,06	0,06
Premoženjsko zavarovanje	11.705.414	4.800.569	5.842.982	1.061.863	0,09	0,10
Življenjsko zavarovanje	1.444.588	891.094	889.448	-335.954	-0,23	-0,25
Premoženjsko zavarovanje						
Nezgodno zavarovanje	1.892.045	732.168	918.201	241.676	0,13	0,21
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	2.253.652	1.309.382	263.086	681.184	0,30	0,26
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	317.071	62.964	270.665	-16.558	-0,05	0,29
Drugo škodno zavarovanje	2.270.508	792.150	1.177.204	301.154	0,13	0,17
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	4.071.442	1.587.149	2.631.828	-147.536	-0,04	-0,09
Splošno zavarovanje odgovornosti	665.541	58.487	523.270	83.784	0,13	0,25
Zavarovanje različnih finančnih izgub	131.367	20.744	56.358	54.264	0,41	0,25
Zavarovanje nudenja pomoči	103.788	237.523	2.370	-136.105	-1,31	-1,64
Skupaj premoženjsko zavarovanje	11.705.414	4.800.569	5.842.982	1.061.863	0,09	0,10
Življenjsko zavarovanje						
Življenjsko zavarovanje brez naložbenega tveganja	1.241.005	803.392	827.908	-390.295	-0,31	-0,36
Življenjsko zavarovanje z naložbenim tveganjem	203.583	87.702	61.540	54.341	0,27	0,15
Skupaj življenjsko zavarovanje	1.444.588	891.094	889.448	-335.954	-0,23	-0,25

4.5.5 Obratovalni stroški

Obratovalni stroški v okviru izkaza poslovnega izida zajemajo stroške po funkcionalnih skupinah. To so stroški pridobivanja zavarovanj in drugi obratovalni stroški. Med stroške pridobivanja zavarovanj so zajeti tisti stroški, ki jih lahko neposredno pripišemo tej funkcionalni skupini.

Med drugimi obratovalnimi stroški so izkazani tisti poslovni stroški dela, ki niso neposredno povezani s pridobivanjem zavarovanj, z likvidacijo škod ali upravljanjem naložb. Nanašajo se na stroške dela, stroške storitev, materialne stroške, stroške amortizacije, stroške rezervacij do zaposlenih in stroške dajatev (niso povezani s poslovnim izidom).

Obratovalni stroški	2022	2021
Skupaj	17.209.864	16.675.262
Premoženjska zavarovanja	11.914.879	11.620.805
Življenjska zavarovanja	5.294.985	5.054.458

V nadaljevanju je preglednica, ki prikazuje obratovalne stroške, razdeljene po naravnih vrstah:

Vrsta stroška – 2022	Premoženjsko zavarovanje	Življenjsko zavarovanje	Skupaj
a) strošek materiala	192.010	95.438	287.448
b) strošek storitev	7.135.181	2.867.245	10.002.426
c) strošek amortizacije	201.444	152.140	353.584
č) strošek dela	4.242.916	2.108.922	6.351.837
d) stroški dajatev, ki niso odvisni od poslovnega rezultata	143.329	71.241	214.570
	11.914.879	5.294.985	17.209.864
Vrsta stroška – 2021	Premoženjsko zavarovanje	Življenjsko zavarovanje	Skupaj
a) strošek materiala	240.138	121.721	361.858
b) strošek storitev	6.948.456	2.628.586	9.577.042
c) strošek amortizacije	193.961	155.866	349.827
č) strošek dela	4.098.813	2.077.607	6.176.420
d) stroški dajatev, ki niso odvisni od poslovnega rezultata	139.437	70.678	210.115
	11.620.805	5.054.458	16.675.262

V letu 2022 beležimo porast vseh vrst stroškov, razen stroškov materiala. Največji porast beležimo pri stroških storitev. Med stroški storitev so izkazani tudi stroški revidiranja, ki so za leto 2022 znašali 59.304 EUR (2021: 46.360 EUR), od tega revidiranje letnega poročila 48.568 EUR (2021: 36.295 EUR) in stroški drugih poslov dajanja zagotovil revizorja 10.736 EUR (2021: 10.065 EUR). Zavarovalnica v letu 2022 ni imela drugih stroškov za storitve davčnega svetovanja in druge nerevizijske storitve (enako velja za leto 2021). Stroški kratkoročnih najemov poslovnih prostorov so v letu 2022 znašali 224.889 EUR (2021: 217.892 EUR).

Stroški dela vsebujejo stroške bruto plač, nadomestil za plače in regresa za letni dopust skupaj s prispevki delodajalca, stroške prehrane, prevoza na- in z dela ter spremembe rezervacij za neizkoriščen letni dopust, odpravnine in jubilejne nagrade. V GRAWE zavarovalnici je bilo na 31. 12. 2022 zaposlenih 176 oseb, od tega 99 v prodajni službi. Spodnja tabela prikazuje izobrazbeno strukturo zaposlenih v GRAWE zavarovalnici na 31. 12. 2022.

Struktura izobrazbe

Stopnja izobrazbe	Število zaposlencev 31.12.2022	Število zaposlencev 31.12.2021
IV ali manj	18	20
V	80	103
VI	17	20
VII	36	40
VIII	19	19
IX	6	8
Skupaj	176	210

Razmerja z upravo in nadzornim svetom

Prejemki aktivnih članov uprave so znašali 394.724 EUR (2021: 272.043 EUR). V znesku so upoštevane bruto plače in nadomestila stroškov (prevoz, malica, kilometrina, dnevnice). G. Marko Mikič, ki je bil predsednik uprave do 1. 10. 2022, je prejel skupno 73.063 EUR bruto prejemkov iz naslova plač in regresa za letni dopust. G. David Kastelic, ki je predsednik uprave od 2. 10. 2022 dalje, je prejel skupno 116.458 EUR fiksnih bruto prejemkov in regresa za letno dopust ter 1.144 EUR iz naslova povračil stroškov. Član uprave, g. Simon Husar, je iz naslova fiksnih bruto prejemkov in regresa za letni dopust prejel 137.163 EUR ter 1.445 EUR iz naslova povračil stroškov. Stroški fiksnih bruto prejemkov in regresa za letni dopust za go. Helgo Rudorfer so znašali 50.060 EUR, iz naslova povračil stroškov pa je prejela 1.402 EUR. Drugih dodatnih plačil člani uprave v letu 2022 niso prejeli. Na dan 31. 12. 2022 znašajo obveznosti iz naslova plač do članov uprave 13.991 EUR. Terjatev za predplačila stroškov (dnevnice, nočnine, stroški reprezentance, cestnine in podobno) zavarovalnica nima. V letu 2022 člani nadzornega sveta niso prejeli nobenih izplačil (enako v 2021).

Zaposleni na podlagi individualnih pogodb so v letu 2022 prejeli 1.551.997 EUR iz naslova fiksnih bruto prejemkov in regresa za letni dopust ter 67.767 EUR iz naslova povračil stroškov. Kratkoročne obveznosti iz naslova plač in povračil stroškov do zaposlenih na podlagi individualnih pogodb na bilančni dan znašajo 59.266 EUR.

leto 2022	Bruto I	Povračila za prevoz in prehrano	Regres	Kratkoročne obveznosti
Uprava družbe	368.274	3.990	8.469	13.991
Simon Husar	135.235	1.445	1.927	4.961
David Kastelic	115.173	1.144	1.285	6.318
Marko Mikič	69.733	0	3.330	0
Helga Rudorfer	48.133	1.402	1.927	2.712
Zaposleni na podlagi individualnih pogodb	1.479.865	67.767	72.132	59.266

Stroški pridobivanja zavarovanj

Stroški pridobivanja zavarovanj	2022	2021
Skupaj	11.693.741	11.261.635
Provizije sklepanja zavarovanj	6.597.035	6.248.863
Drugi stroški pridobivanja zavarovanj	5.096.706	5.012.772
– od tega stroški dela	2.995.920	3.205.154
– od tega stroški reklame	565.414	529.700
– vsi ostali stroški pridobivanja zavarovanj	1.535.372	1.277.917
Premoženjsko zavarovanje	8.264.950	8.066.390
Provizije sklepanja zavarovanj	4.860.440	4.739.800
Drugi stroški pridobivanja zavarovanj	3.404.510	3.326.589
– od tega stroški dela	2.001.222	2.127.013
– od tega stroški reklame	377.686	351.521
– vsi ostali stroški pridobivanja zavarovanj	1.025.602	848.055
Življenjsko zavarovanje	3.428.791	3.195.245
Provizije sklepanja zavarovanj	1.736.595	1.509.063
Drugi stroški pridobivanja zavarovanj	1.692.196	1.686.182
– od tega stroški dela	994.698	1.078.141
– od tega stroški reklame	187.727	178.179
– vsi ostali stroški pridobivanja zavarovanj	509.771	429.862

Provizije sklepanja zavarovanj po zavarovalnih vrstah

Provizije sklepanja zavarovanj	2022	2021
Skupaj	6.597.035	6.248.863
Premoženjsko zavarovanje	4.860.440	4.739.800
Nezgodno zavarovanje	729.688	731.554
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	1.259.123	1.237.547
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	290.018	239.187
Drugo škodno zavarovanje	1.230.358	1.174.621
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	872.443	926.033
Splošno zavarovanje odgovornosti	264.257	223.906
Zavarovanje raznih finančnih izgub	76.615	74.388
Zavarovanje nudenja pomoči	137.937	132.564
Življenjsko zavarovanje	1.736.595	1.509.063
Življenjsko zavarovanje brez zavarovanja z naložbenim tveganjem	709.396	694.024
Življenjsko zavarovanje z naložbenim tveganjem	1.027.199	815.039

Vrsta provizije za sklepanje zavarovanj	2022	2021
Skupaj	6.597.035	6.248.863
Sklepalne provizije	3.057.516	2.825.833
Nadaljevalne provizije	1.616.723	1.536.007
Ostale provizije	2.036.659	1.973.508
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	-113.862	-86.485
Premoženjsko zavarovanje	4.860.440	4.739.800
Sklepalne provizije	2.219.226	2.215.350
Nadaljevalne provizije	1.380.930	1.283.096
Ostale provizije	1.374.145	1.327.839
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	-113.862	-86.485
Življenjsko zavarovanje	1.736.595	1.509.063
Sklepalne provizije	838.289	610.483
Nadaljevalne provizije	235.793	252.911
Ostale provizije	662.513	645.669

Vsi stroški se nanašajo na poslovanje v Sloveniji.

4.5.6 Odhodki naložb

2022	Premoženjsko zavarovanje	Življenjsko zavarovanje	Skupaj
Skupaj odhodki od naložb	146.794	8.326.716	8.473.510
Odhodki za obresti	5	0	5
Drugi odhodki naložb	146.788	8.326.716	8.473.505
– od tega odhodki za upravljanje sredstev	38.808	192.608	231.416
– od tega oslabitve naložb	0	0	0
– od tega izgube pri odtujitvah naložb	30.363	307.196	337.559
– od tega nerealizirane izgube	0	7.579.027	7.579.027
– od tega drugi odhodki naložb	77.618	247.885	325.503
Odhodki od finančnih naložb, izmerjenih po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	0	7.838.171	7.838.171
Drugi odhodki naložb	0	7.838.171	7.838.171
– od tega odhodki za upravljanje sredstev	0	3.854	3.854
– od tega izgube pri odtujitvah naložb	0	255.034	255.034
– od tega nerealizirane izgube	0	7.579.027	7.579.027
– od tega drugi odhodki naložb	0	256	256
Odhodki od finančnih naložb v posesti do zapadlosti	14.336	124.208	138.544
Drugi odhodki naložb	14.336	124.208	138.544
– od tega odhodki za upravljanje sredstev	6.973	26.260	33.234
– od tega drugi odhodki naložb	7.363	97.948	105.311
Odhodki od finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	57.670	219.063	276.734
Drugi odhodki naložb	57.670	219.063	276.734
– od tega odhodki za upravljanje sredstev	26.405	156.497	182.903
– od tega izgube pri odtujitvah naložb	30.363	52.162	82.525
– od tega drugi odhodki naložb	902	10.404	11.306

Odhodki od posojil in depozitov	123	388	511
Drugi odhodki naložb	123	388	511
– od tega odhodki za upravljanje sredstev	119	364	483
– od tega drugi odhodki naložb	4	24	28
Odhodki od drugih naložb	74.664	144.885	219.550
Odhodki za obresti	5	0	5
Drugi odhodki naložb	74.659	144.885	219.544
– od tega odhodki za upravljanje sredstev	5.311	5.633	10.943
– od tega drugi odhodki naložb	69.349	139.252	208.601

2021	Premoženjsko zavarovanje	Življenjsko zavarovanje	Skupaj
Skupaj odhodki od naložb	201.693	621.503	823.196
Odhodki za obresti	0	2	2
Drugi odhodki naložb	201.693	621.501	823.194
– od tega odhodki za upravljanje sredstev	40.003	199.875	239.878
– od tega izgube pri odtujitvah naložb	105.722	84.396	190.119
– od tega nerealizirane izgube	0	98.382	98.382
– od tega drugi odhodki naložb	55.968	238.847	294.815
Odhodki od finančnih naložb izmerjenih po poštenih vrednosti preko poslovnega izida	0	103.289	103.289
Drugi odhodki naložb	0	103.289	103.289
– od tega odhodki za upravljanje sredstev	0	4.010	4.010
– od tega nerealizirane izgube	0	98.382	98.382
– od tega drugi odhodki naložb	0	898	898
Odhodki od finančnih naložb v posesti do zapadlosti	20.847	138.601	159.448
Drugi odhodki naložb	20.847	138.601	159.448
– od tega odhodki za upravljanje sredstev	6.098	30.753	36.851
– od tega drugi odhodki naložb	14.749	107.848	122.597
Odhodki od finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	169.705	280.299	450.004
Drugi odhodki naložb	169.705	280.299	450.004
– od tega odhodki za upravljanje sredstev	29.041	160.078	189.119
– od tega izgube pri odtujitvah naložb	105.722	84.396	190.119
– od tega drugi odhodki naložb	34.942	35.824	70.766
Odhodki od posojil in depozitov	819	441	1.260
Drugi odhodki naložb	819	441	1.260
– od tega odhodki za upravljanje sredstev	133	360	493
– od tega drugi odhodki naložb	686	81	766
Odhodki od drugih naložb	10.321	98.873	109.195
Odhodki za obresti	0	2	2
Drugi odhodki naložb	10.321	98.872	109.193
– od tega odhodki za upravljanje sredstev	4.730	4.674	9.405
– od tega drugi odhodki naložb	5.591	94.197	99.788

Neto donos naložb 2022	Premoženjsko zavarovanje	Življenjsko zavarovanje	Skupaj
od finančnih naložb, izmerjenih po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	0	-7.598.658	-7.598.658
od finančnih naložb v posesti do zapadlosti	167.464	1.133.303	1.300.767
od finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	318.004	2.013.569	2.331.573
od posojil in depozitov	4.181	16.913	21.094
od drugih naložb	66.261	369.381	435.642
Neto donos skupaj GRAWE	555.910	-4.065.491	-3.509.581

Neto donos naložb 2021	Premoženjsko zavarovanje	Življenjsko zavarovanje	Skupaj
od finančnih naložb, izmerjenih po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	0	6.181.811	6.181.811
od finančnih naložb v posesti do zapadlosti	-5.600	723.927	718.327
od finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	728.505	2.507.697	3.236.202
od posojil in depozitov	3.102	19.106	22.208
od drugih naložb	138.159	442.239	580.398
Neto donos skupaj GRAWE	864.167	9.874.780	10.738.946

Neto donos naložb je izračunan kot razlika med prihodki in odhodki naložb. Prihodki od naložb so pojasnjeni v točki 4.5.2. V vseh skupinah finančnih naložb beležimo pozitiven neto donos.

4.5.7 Drugi zavarovalni odhodki

Med drugimi zavarovalnimi odhodki so izkazani odhodki iz naslova popravkov vrednosti terjatev do zavarovancev, odpisi terjatev in požarna taksa.

	2022	2021
Skupaj GRAWE d. d.	858.072	725.462
Popravki vrednosti terjatev do zavarovancev	673.934	608.642
Drugi zavarovalni odhodki	184.138	116.820
Premoženjsko zavarovanje	681.026	610.442
Popravki vrednosti terjatev do zavarovancev	496.949	493.640
Drugi zavarovalni odhodki	184.076	116.803
Življenjsko zavarovanje	177.047	115.020
Popravki vrednosti terjatev do zavarovancev	176.985	115.002
Drugi zavarovalni odhodki	62	18

4.5.8 Drugi odhodki

Drugi odhodki	2022	2021
Skupaj GRAWE d. d.	14.754	77.677
Odhodki iz preteklih let	0	66.457
Odškodnine	5.500	10.000
Drugo	9.254	1.220

Premoženjsko zavarovanje	14.754	35.004
Odhodki iz preteklih let	0	23.784
Odškodnine	5.500	10.000
Drugo	9.254	1.220
Življenjsko zavarovanje	0	42.673
Odhodki iz preteklih let	0	42.673

4.5.9 Davek od dohodka in prihodki ter odhodki iz naslova odloženega davka

4.5.9.1 Odhodek za davek, pripoznan v izkazu poslovnega izida

	2022	2021
Odmerjeni davek od dohodka pravnih oseb 19 %	64.966	1.099
Prihodki/odhodki iz odloženega davka	87.791	201.252
Skupaj GRAWE d. d.	152.757	202.351
Odmerjeni davek od dohodka pravnih oseb 19 %	15.417	154
Prihodki/odhodki iz odloženega davka	0	0
Premoženjsko zavarovanje	15.417	154
Odmerjeni davek od dohodka pravnih oseb 19 %	49.549	945
Prihodki/odhodki iz odloženega davka	87.791	201.252
Življenjsko zavarovanje	137.340	202.196

V letu 2022 je za izračun odloženih davkov uporabljena davčna stopnja 19 % (2021: 19 %). Davčna stopnja za izračun odmerjenega davka od dohodka pravnih oseb je v obeh letih 19 %.

Prikaz razlike med davkom od dohodka pravnih oseb, ki bi ga zavarovalnica obračunala na osnovi poslovnega dobička, in davka od dohodka pravnih oseb, ki ga je zavarovalnica obračunala na osnovi zakonskih določil:

	2022	2021
Računovodski dobiček poslovnega leta pred plačilom davkov od dohodka pravnih oseb	971.848	1.251.388
Davek od dobička po stopnji 19 %	-184.651	-237.764
Uskladitev računovodskega dobička poslovnega leta z odhodki za davek		
odhodki, ki niso davčno priznani	760.984	658.625
prihodki, ki niso obdavčeni	-670.309	-677.552
prihodki, ki povečujejo davčno osnovo	577	0
davčne olajšave	-582.194	0
Popravek odhodkov na raven davčno priznanih	-138.981	-2.057.581
Skupaj dobiček, ki predstavlja osnovo za davek od dohodka pravnih oseb	0	0
Skupaj izguba, ki predstavlja osnovo za davek od dohodka pravnih oseb	341.924	-825.120
Davek od dobička po stopnji 19 %	-64.966	0
Prihodki/odhodki iz naslova odloženega davka	-87.791	-202.351
Skupaj odhodki za davke v izkazu poslovnega izida	-152.757	-202.351

Efektivna davčna stopnja je za leto 2022 znašala 15,72 % (2021: 16,17 %).

Nadzorni organ za davčno poslovanje zavarovalnice je Posebni davčni urad Republike Slovenije, ki lahko kadarkoli za pet let nazaj pregleda poslovne knjige in naloži zavarovalnici eventualno dodatno davčno obveznost ali terjatev. Do dneva poročila vodstvu zavarovalnice ni poznana nobena potencialna obveznost iz tega naslova.

4.5.9.2 Odhodek za davek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu

Skupaj GRAWE d. d.	2022			2021		
	Pred davki	Davek	Po davkih	Pred davki	Davek	Po davkih
Dobiček iz povečanja poštene vrednosti finančnih sredstev razpoložljivih za prodajo	-22.984.266	4.363.343	-18.620.923	-2.784.941	557.985	-2.226.956
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb (shadow accounting)	11.343.905	-2.155.342	9.188.563	2.604.955	-494.941	2.110.013
Aktuarski dobički/izgube	-31.237	5.935	-25.302	-6.254	1.188	-5.066
Skupaj drugi vseobsegajoči donos	-11.671.598	2.213.936	-9.457.662	-186.240	64.232	-122.008

Premoženjsko zavarovanje	2022			2021		
	Pred davki	Davek	Po davkih	Pred davki	Davek	Po davkih
Dobiček iz povečanja poštene vrednosti finančnih sredstev razpoložljivih za prodajo	-2.328.016	438.656	-1.889.360	-82.503	44.522	-37.981
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb (shadow accounting)	0	0	0	0	0	0
Aktuarski dobički/izgube	-31.237	5.935	-25.302	-6.254	1.188	-5.066
Skupaj drugi vseobsegajoči donos	-2.359.253	444.591	-1.914.662	-88.757	45.710	-43.047

Življenjsko zavarovanje	2022			2021		
	Pred davki	Davek	Po davkih	Pred davki	Davek	Po davkih
Dobiček iz povečanja poštene vrednosti finančnih sredstev razpoložljivih za prodajo	-20.656.250	3.924.688	-16.731.563	-2.702.438	513.463	-2.188.975
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb (shadow accounting)	11.343.905	-2.155.342	9.188.563	2.604.955	-494.941	2.110.013
Druge postavke, ki bodo kasneje lahko prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	0	0	0
Skupaj drugi vseobsegajoči donos	-9.312.345	1.769.346	-7.543.000	-97.483	18.522	-78.962

**Nasmehni se v ogledalo vsako jutro
in začel boš opazati velike razlike v svojem življenju.**
Yoko Ono

4.6 RAZLAGA POSTAVK IZ IZKAZA DENARNEGA TOKA

Izkaz denarnega toka sestavljajo denarni tokovi pri poslovanju, naložbenju in financiranju, ki nas pripeljejo do končnega stanja denarnih sredstev ter njihovih ustreznikov. Uporabljena metoda je posredna metoda, kjer se izločujejo tiste postavke izkaza poslovnega izida, ki nimajo narave denarja.

Denarni tokovi pri poslovanju

Največji znesek v okviru tokov pri poslovanju predstavljajo čisti prihodki od zavarovalnih premij 36.833.868 EUR. Od zneska v izkazu poslovnega izida so povečani za spremembo prenosnih premij in višino obračunanih pozavarovalnih premij v višini 380.272 EUR.

Druga pomembna postavka so obračunani čisti zneski škod, tj. v višini -28.032.432 EUR. Od zneska v izkazu poslovnega izida so povišani za spremembo rezervacije za obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb (škodne rezervacije) v višini 736.315 EUR.

Sledijo prihodki naložb v višini 743.999 EUR, ki so nižji od prihodkov naložb v izkazu poslovnega izida za 4.219.930 EUR. Del razlike, in sicer 4.222.476 EUR prihodkov naložb, je v izkazu denarnega toka, vključenega v postavko B, tj. denarni tokovi pri naložbenju. Preostala razlika v višini -2.546 EUR izhaja iz prihodkov zaradi popravkov vrednosti naložb v višini 99.068 EUR, dobičkov pri odtujitvah naložb v višini 97.337 EUR, razmejenih obresti v višini -185.516 EUR in drugih finančnih prihodkov v višini -13.435 EUR.

Čisti obratovalni stroški v izkazu denarnega toka v višini -17.129.399 EUR so za 80.465 EUR nižji kot čisti obratovalni stroški v izkazu poslovnega izida. Razlika izhaja iz stroškov amortizacije in razmejenih stroškov pridobivanja zavarovanj.

V spodnji tabeli je prikazana uskladitev denarnih tokov pri poslovanju.

	2022	2021
Čisti dobiček poslovnega leta	819.091	1.049.038
Nedesarne postavke		
– sprememba prenosne premije	380.272	304.664
– sprememba škodnih rezervacij	736.315	2.522.137
– sprememba drugih ZTR	-3.233.662	-3.235.124
– sprememba ZTR KSNT	-7.438.602	6.679.037
– stroški amortizacije	353.584	349.827
– sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	-179.869	9.369
– drugi obratovalni stroški, ki niso denarni tok	-93.250	-108.329
– drugi prihodki	-714.923	-739.479
– drugi odhodki	683.602	677.948
– razlika med obračunanim in plačanim davkom	152.757	202.351
Izločene postavke prihodkov naložb	-4.219.930	-10.875.128
Izločene postavke odhodkov naložb	8.190.263	592.334
Postavke izkaza poslovnega izida v izkazu denarnega toka	-4.564.354	-2.571.355

Odhodki naložb v izkazu denarnega toka znašajo 283.247 EUR in so za 8.190.263 EUR nižji od odhodkov naložb v izkazu poslovnega izida. Razliko predstavljajo odhodki iz naslova izgube pri odtujitvah naložb (337.559 EUR), finančni odhodki za amortizacijo naložbenih nepremičnin v višini 88.330 EUR, drugi popravki vrednosti naložb v višini 7.681.253 EUR in stroški plač za upravljanje naložb v višini 83.120 EUR.

Denarni tokovi pri poslovanju so popravljeni za spremembo obveznosti iz poslovanja.

Denarni tokovi pri naložbenju predstavljajo denarni tok iz naslova odtujitev in pridobitev opredmetenih, neopredmetenih sredstev, naložbenih nepremičnin, finančnih naložb in finančnih sredstev, pri katerih zavarovalci prevzemajo naložbeno tveganje.

Denarnih tokov pri financiranju predstavljajo izplačilo dividende za leto 2021 lastniku družbe v višini 740.000 EUR.

4.7 RAZMERJA S POVEZANIMI OSEBAMI IN Z DRUŽBAMI V SKUPINI V LETU 2022

4.7.1 Razmerja z materinsko družbo

Zavarovalnica Grazer Wechselseitige Versicherungen AG (v nadaljevanju imenovana nadrejena družba) je 100-% kapitalski lastnik GRAWE zavarovalnice (v nadaljevanju imenovana podrejena družba). Dva člana uprave zavarovalnice Grazer Wechselseitige Versicherungen AG sta sočasno tudi člana nadzornega sveta GRAWE zavarovalnice, predsednik uprave zavarovalnice Grazer Wechselseitige Versicherungen AG je sočasno predsednik nadzornega sveta obvladovane družbe, tj. GRAWE zavarovalnice.

V letu 2022 so obstajala naslednja razmerja z obvladujočo družbo:

Na osnovi pogodbe med nadrejeno in podrejeno družbo je vzpostavljeno razmerje na področju avtomatske obdelave podatkov (uporaba centralnega računalnika, vzdrževanje programske opreme in vodenje baz podatkov o sklenjenih pogodbah in z njimi povezanimi transakcijami) in področju zavarovalniške tehnike (razvijanje novih produktov). Dodatno sta z obvladujočo družbo sklenjeni še pogodbi o izločenem poslu upravljanja premoženja in upravljanja pozavarovanja. Nadrejena družba te storitve zaračunava četrtletno. Njihova vrednost v letu 2022 je znašala 602.472 EUR (2021: 863.039 EUR). Na dan 31. 12. 2022 ima zavarovalnica izkazane odprte obveznosti do nadrejene družbe iz naslova prefakturiranih storitev in licenc za IT-programe v višini 330.860 EUR (2021: 225.401 EUR).

4.7.2 Pozavarovalna razmerja s povezanimi družbami

Zavarovalnica ima sklenjene pozavarovalne pogodbe z materinsko družbo Grazer Wechselseitige Versicherung AG in s hčerinsko družbo nadrejene družbe GRAWE Reinsurance Ltd. Cesije pozavarovanj so se vršile pod mednarodnimi, tržno običajnimi pogoji z izrabo prednosti večjega volumna, ki se ga dosega v okviru skupine. Prihodki od pozavarovalnih provizij povezanih oseb so znašali 3.326.462 EUR (2021: 3.249.906 EUR), od tega 2.126.589 EUR od nadrejene družbe in 1.199.873 EUR od GRAWE RE. Višina premije, oddana v pozavarovanje nadrejene družbi, je znašala 8.772.609 EUR (2021: 8.798.970 EUR), premija, oddana v pozavarovanje GRAWE RE, pa 2.602.680 EUR (2021: 2.526.723 EUR). Delež nadrejene družbe v odškodninah je v letu 2022 znašal 4.383.777 EUR (2021: 4.119.847 EUR), delež GRAWE RE v odškodninah pa je znašal 919.707 EUR (2021: 907.530 EUR).

Na 31. 12. 2022 izkazujemo 872.642 EUR odprtih obveznosti iz naslova pozavarovanj do nadrejene družbe (2021: 671.318 EUR). Do GRAWE RE izkazujemo 82.361 EUR odprtih terjatev (2021: 122.157 EUR). Nobena od povezanih oseb ne nastopa kot porok zavarovalnici in obratno.

5 TVEGANJA

5.1 SPLOŠNO

Profesionalna obravnava tveganj je bistvena kompetenca GRAWE zavarovalnice. Poleg zavarovalnega tveganja obstajajo še kreditno, obrestno, valutno, likvidnostno, tržno in operativno tveganje. Za identifikacijo, upravljanje in nadzor teh tveganj skupina GRAWE uporablja učinkovite sisteme upravljanja tveganj. Upravljanje tveganj poteka na vseh ravneh poslovanja, tako z zajemanjem in vrednotenjem potencialnih tveganj kot tudi s sodelovanjem in z odgovornostjo za tiste ukrepe, ki so namenjeni obvladovanju tveganj (preprečevanje, izogibanje, zmanjševanje). Učinkoviti nadzorni postopki so na eni strani namenjeni doseganju finančnih in strateških ciljev GRAWE zavarovalnice, na drugi strani pa zagotavljajo obstoj podjetja.

5.2 CILJI IN STRATEGIJE PRI UPRAVLJANJU TVEGANJ

Glavni poslovni namen vsake zavarovalnice je prevzem tveganja proti plačilu. Zato je pomembno, da tveganja, ki smo jih prevzeli, poznamo.

Pod pojmom »upravljanje tveganj« razumemo vse ukrepe za prepoznavanje in omejevanje tveganj, ki jim je GRAWE zavarovalnica kot storitveno podjetje na področju zavarovalništva in financ izpostavljena. Gre torej za skupek vseh medsebojno prilagojenih in usklajenih uredb, ukrepov in postopkov za prepoznavanje, nadzor ter obrambo pred tveganji.

S spremembo pravnih, ekonomskih oz. političnih okvirjev se lahko seveda spremenijo tudi posamezna tveganja in njihova ocena znotraj podjetja. Posledično je upravljanje tveganj dinamičen proces. Tveganja prevzamemo zavestno in jih lahko glede na cilj sistematično ocenjujemo, vodimo, nadziramo in pripravimo alternativne ukrepe, da bi pravočasno ustavili negativne razvoje.

Sistem upravljanja tveganj, ki je prilagojen posebej za zavarovalnice skupine GRAWE, in učinkoviti postopki kontrole na eni strani služijo doseganju finančnih in strateških ciljev zavarovalnice, na drugi strani pa varovanju prihodnosti podjetja. Poleg tega se s tem izpolnijo zahteve zavarovalniškega nadzora.

5.3 ORGANIZACIJA UPRAVLJANJA TVEGANJ

V organizacijo upravljanja tveganj so vključene vse ravni vodstva v podjetju, saj so vsi vodje odgovorni za upravljanje tveganj in tudi identifikacijo, vrednotenje in upravljanje s tveganji na svojih področjih. Posebno pozornost posvečamo jasni dodelitvi posameznih tveganj določenim upravljavcem tveganj. Poleg tega se v okviru predavanj in delavnic izvaja tudi komunikacija o pomenu in vlogi upravljanja tveganj na ravni celotnega podjetja. Celotni proces upravljanja tveganj koordinira Oddelek za upravljanje tveganj, ki redno poroča upravi in usklajuje ugotovitve z materinsko družbo. Upravi, ki nosi glavno odgovornost glede organizacije obvladovanja tveganj, so poleg navedenega v pomoč tudi ugotovitve in napotki notranje revizije in revizijske komisije nadzornega sveta. Notranja revizija kot instanca, neodvisna od procesov, nadzira obstoječe strukture in postopke ter izpolnjevanje zahtev zavarovalniškega nadzora. S tem, ko ocenjuje učinkovitost upravljanja tveganj, sistema notranjih kontrol in postopkov vodenja ter nadziranja, podpira vodstvo pri doseganju podjetniških ciljev, hkrati pa pomaga pri njihovem izboljšanju. Od marca 2011 deluje revizijska komisija nadzornega sveta, ki med drugim obravnava tudi področje upravljanja tveganj in učinkovitost delovanja sistema notranjih kontrol. S svojim delom in spremljanjem pomembnih področij za delovanje zavarovalnice pripomore, da je organizacija upravljanja tveganj v zavarovalnici čim bolj učinkovita.

5.4 POMEMBNA TVEGANJA IN NJIHOVO OBVLADOVANJE

Najobsežnejši del zavarovalnega tveganja premoženjskih zavarovanj so odškodnine. Do tveganja posebej visokih odškodnin zaradi izrednih škodnih dogodkov zavarovalnica pristopa z ustrezno politiko pozavarovanja. Poleg tega ne analiziramo le posameznih prevzetih tveganj, ampak preverimo tudi našo izpostavljenost dogodkom, ki zadevajo veliko število prevzetih tveganj.

Na področju premoženjskih zavarovanj se v primeru največjih verjetnih škod, ki presegajo zneske največjih verjetnih škod iz letnega načrta, obenem pa presegajo tudi zneske največjih lastnih deležev iz naslova kvotnih pozavarovanj, dogovori ustrezno pozavarovalno kritje, in sicer preko sklenitve še drugih, različnih oblik pozavarovanj, kot so na primer neproporcionalna pozavarovanja.

Zavarovalna tveganja življenjskih zavarovanj so biometrična tveganja, tveganje predčasne prekinitve in tveganje stroškov.

S previdnim razvojem produktov in stalnimi analizami, ki jih izvajajo aktuarji, zagotavljamo, da so uporabljene osnove za izračun primerne in da vsebujejo ustrezne varnostne dodatke. Poleg tega se nezaželena, večja nihanja rezultatov tveganja preprečuje z ustrezno politiko pozavarovanja.

Finančne naložbe zavarovalnice temeljijo predvsem na tvorbi učinkovitih portfeljev, pri čemer se upošteva celotna situacija tveganja podjetja. Ustrezno z za to predvideno strategijo so finančne naložbe široko razpršene v posamezne dele trga (merila uspešnosti).

Strukturirani produkti se uporabljajo samo v okviru strateško izbrane porazdelitve sredstev.

Kot sodobna zavarovalnica smo odvisni od brezhibne obdelave podatkov. Napake v delovanju, programiranju in uporabi obdelave podatkov je potrebno v največji meri omejiti. Za zavarovanje računalniške mreže, ki jo zavarovalnica uporablja za obdelavo podatkov, pred škodljivimi zunanji vplivi smo uvedli kompleksen koncept varovanja.

Da bodo zaposleni v zavarovalnici tudi v prihodnosti ostali najpomembnejši kapital podjetja in da preprečimo napake pri obdelavi podatkov zaradi pomanjkljivih strokovnih znanj, nenehno vlagamo v izobraževanje in izpopolnjevanje zaposlenih.

5.5 VRSTE TVEGANJ

5.5.1 Zavarovalno tveganje

Zavarovalno tveganje je tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti zaradi neustreznih premij in predpostavk, upoštevanih v izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij.

5.5.1.1 Zavarovalna tveganja na področju življenjskih zavarovanj

Tveganje, povezano z zavarovalno polico življenjskega zavarovanja, predstavlja možnost, da se zavarovalni dogodek dejansko zgodi, kar privede do negotovosti, povezane z zneskom zavarovalne vsote in/ali zavarovalnine. Sama narava zavarovalnih pogodb je takšna, da so zavarovalna tveganja negotova in nepredvidljiva; gre torej za naključne dogodke. Pomembno tveganje za zavarovatelja je možnost, da zavarovalnine in izplačila presežejo obstoječi znesek oblikovanih obveznosti iz zavarovalnih pogodb (zavarovalno-tehnične rezervacije) v portfelju zavarovalnih pogodb.

Zavarovalni dogodki so naključni, kar lahko privede do njihovega nihanja tako po številu kot višini njihovih zneskov v posameznem letu glede na statistično ugotovljena povprečja. Večletne izkušnje kažejo, da večji portfelj podobnih (homogenih) zavarovalnih pogodb pomeni manjše odklanjanje od pričakovane vrednosti.

Omenjena tveganja so prisotna pri vseh produktih življenjskih zavarovanj, tako klasičnih kot naložbenih.

Zavarovalna tveganja opredelimo kot verjetnost, da bo v prihodnosti prišlo do nepričakovanega razvoja dogodkov. Najbolj izstopajoči komponenti zavarovalnega tveganja sta tveganje oblikovane rezervacije in tveganje premije. Obe omenjeni tveganji se nanašata na primerno višino premijskih stavkov in primerno višino oblikovanih rezervacij glede na obveznosti, ki jih je zavarovalnica sprejela s svojim zavarovanjem in kapitalom. Tveganje premije lahko privede do neustrezne situacije, da bodo nastali stroški in izplačila presegli pobrano premijo. Tveganje rezervacij pomeni, da le-te niso dovolj visoko oblikovane.

Za oceno rizika pri življenjskih zavarovanjih so predvsem pomembne naslednje komponente, ki za zavarovalnico pomenijo tveganje:

- smrtnost,
- uporabljene tablice smrtnosti,
- obolevnost,
- stopnje invalidnosti,
- odkup,
- storno,
- mirovanje zavarovalne police (kapitalizacija).

V GRAWE zavarovalnici zavarovalna tveganja upravljamo na več načinov. Tveganja upravljamo tako, da le-ta skušamo notranje zniževati na najnižji možni nivo, jih redno kontroliramo in spremljamo. Zavarovalnica ima vzpostavljen celovit proces obvladovanja tveganj na celotnem področju poslovanja z namenom, da tveganja, katerim je izpostavljena, ustrezno prepozna in ustrezno upravlja z njimi. Organizacija procesa obvladovanja tveganj je opisana v točki 5.3.

Pri upravljanju tveganj iz naslova življenjskih zavarovanj se uporabljajo omejitve sprejema novih tveganj v zavarovanje in morebitne obnove obstoječih zavarovanj. Pri sprejemanju v zavarovanje se upoštevajo določila za zavarovanja, ki presegajo limite, previdno se določajo višine potrebnih premij pri novih produktih, zagotavlja se strokovni razvoj novih produktov, aktivno se upravlja potrebno pozavarovanje.

Pri življenjskih zavarovanjih se upoštevajo določila za sprejemanje rizikov v zavarovanja, ki so določena s sklenjenimi zavarovalnimi pogodbami. Pri omenjenih zavarovanjih se tveganje oceni na osnovi osebnih podatkov zavarovanca, ki jih zavarovalnica pridobi s ponudbo. Zavarovalnica lahko glede na višino prevzetega rizika (predstavlja ga višina zavarovalne vsote za primer smrti oziroma nastanka težke bolezni) in pristopne starosti zavarovanca ob sklenitvi zavarovanja zahteva še dodatna dokazila o zdravstvenem stanju potencialnega zavarovanca. Na osnovi dodatno pridobljene zdravstvene dokumentacije potencialnega zavarovanca poda strokovno mnenje o obravnavanem riziku, sprejetem v zavarovanje, še za to usposobljen zdravnik cenzor.

Zavarovalnica zagotavlja strokovno ocenitev tveganja z za to usposobljenim zaposlenim v zavarovalnici. Ustrezna ocenitev nam pove, ali določeni riziko predstavlja za zavarovalnico večje tveganje od standardnega zaradi zdravstvenega stanja posameznika, njegovega poklica in športa, s katerim se ukvarja.

Zavarovalnica s pomočjo informacijskega sistema za vodenje svojega zavarovalnega portfelja spremlja kumulirane nevarnosti pri življenjskih (in nezgodnih) zavarovanjih. S pomočjo omenjenega sistema zavarovalnica ugotovi, kakšno tveganje predstavlja posameznik za zavarovalnico že na osnovi sklenjenih zavarovanj z zavarovalnico.

GRAWE zavarovalnica je v skladu z 243. členom Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, številka 93 z dne 7. 12. 2015, 9/2019 z dne 26. 2. 2019 in 102/2020 z dne 22. 7. 2020) oblikovala Program načrtovanega pozavarovanja s tabelo maksimalnega kritja za poslovno leto 2022, s katerim je določila osnove in merila za izračun višine največjih lastnih deležev, ki jih bo pri posameznih, v zavarovanje sprejetih nevarnostih (tveganjih) po zavarovalnih vrstah izravnavala v zavarovalnici. Za doseganje optimalne pozavarovalne zaščite zavarovalnica kombinira različne oblike pozavarovalnega kritja. Zavarovalnica je zagotovila pozavarovanje življenjskih zavarovanj, vključno z dodatnim nezgodnim zavarovanjem s fakultativnimi pozavarovalnimi pogodbami, in sicer na način ekscedentnega pozavarovanja.

Zavarovalno tveganje je lahko izpostavljeno tudi dodatni koncentraciji tveganja, saj lahko posamezni dogodek ali skupina dogodkov bistveno vpliva na obveznost zavarovalnice v danem trenutku. Koncentracija tveganj lahko izvira iz ene same zavarovalne pogodbe ali več povezanih zavarovalnih pogodb. Koncentracijo tveganj, katerim je zavarovalnica izpostavljena, navadno povzročijo malo verjetni dogodki, ki močno vplivajo na njeno obveznost.

Med omenjene malo verjetne dogodke uvrščamo naravne katastrofe, spremembo zakonodaje, nepričakovane odmike od trendov (višja stopnja smrtnosti, invalidnosti, obolevnosti od pričakovane).

Zavarovalnica spremlja izpostavljenost in koncentracijo tveganja zavarovanj po zavarovalni vsoti, stopnji ter obsegu v zavarovanje sprejetih nevarnosti. Zavarovalne vsote predstavljajo izhodišče za ocenitev največje verjetne škode, pri čemer se upošteva tudi nevarnost kumuliranja nevarnosti, kjer se ocena največje verjetne škode določi kot seštevek vsot posameznih kumuliranih nevarnosti. Zavarovalnica zagotovi kritje tistega dela največjih verjetnih škod, ki presegajo zneske največjih lastnih deležev z različnimi oblikami pozavarovalne zaščite.

Test ustreznosti oblikovanja rezervacij za klasična življenjska zavarovanja

Zavarovalnica izvaja test ustreznosti oblikovanih obveznosti iz zavarovalnih pogodb klasičnih življenjskih zavarovanj na zadnji dan obračunskega obdobja. Z izvedbo testa ustreznosti zavarovalnica ugotovi, ali so njene pripoznane zavarovalne obveznosti zadostne. Pri tem uporablja trenutne ocene prihodnjih finančnih tokov iz zavarovalnih pogodb.

Pričakovani denarni tokovi (CF) celotnega portfelja so bili generirani na osnovi vrednosti individualnih zavarovalnih pogodb, ki so bile veljavne na zadnji dan obračunskega obdobja, rezultat pa se prikaže skupaj za vse zavarovalne pogodbe.

Celotni portfelj zavarovalnih pogodb življenjskih zavarovanj smo razdelili na več delov za bodoče denarne tokove, in sicer glede na značilnosti zavarovanj:

- določila po posameznih zavarovalnih pogodbah (višina premije, višina zavarovalne vsote za smrt in doživetje),
- zavarovalno-tehnične osnove zavarovalnih produktov (uporabljene tablice smrtnosti, vračunana obrestna mera, vračunani stroški),
- predpostavke (smrtnost, predčasne prekinitve zavarovalnih pogodb, spremembe zavarovalnih pogodb v zavarovanja brez plačila premije, stroški, prihodnje udeležbe na dobičku).

Omenjene predpostavke so pojasnjene v nadaljevanju.

Predpostavke

Smrtnost

Analiza stopnje smrtnosti in riziko premij v zadnjem letu je pokazala, da je dejanska smrtnost nižja od upoštevanje verjetnosti smrtnosti pri naših produktih. Posledično smo v pričakovanih denarnih tokovih upoštevali, da bo smrtnost naših zavarovancev nižja od vračunane smrtnosti v naših produktih življenjskih zavarovanj. V LAT-u smo uporabili (»best estimate« na osnovi našega trenutnega portfelja) osnovni koncept, ki določa prenos tablic smrtnosti prvega reda na tablice smrtnosti drugega reda z uporabo multiplikativnega faktorja. Omenjeni faktor izraža razmerje med dejansko smrtnostjo in pričakovano smrtnostjo.

Predčasna prekinitve zavarovalne pogodbe (odkupi in prekinitve zavarovalnih polic)

Stopnje prekinitve zavarovalnih pogodb so bile določene na osnovi uporabe modela GAM (Generalized Additive Models).

Sprememba zavarovanj v zavarovanja brez plačila premije (kapitalizacija zavarovalnih pogodb oziroma mirovanje)

Stopnje sprememb zavarovanj v zavarovanja brez plačila premije so bile določene na osnovi uporabe modela GAM (Generalized Additive Models).

Stroški

Model upošteva sedanjo vrednost prihodnjih stroškov, in sicer pri modeliranju prihodnjih obračunanih premij do izteka zadnje obstoječe zavarovalne pogodbe, zajete v pričakovanih denarnih tokovih. Omenjeni stroški so določeni na podlagi analiz stroškov preteklih let.

Dobiček

Prihodnja delitev dobička v LAT-u ni upoštevana, saj ima zavarovalnica pravico do odstopa delitve prihodnjih dobičkov v primeru stresnih scenarijev.

Na osnovi predpostavk smo kreirali denarne tokove (»cash flows«). Omenjeni denarni tokovi imajo lahko dve smeri:

- plačila strank;
- plačila strankam.

Uporabljena metodologija določa, da mora krivulja obrestnih mer odražati donose dejanskega gibanja sredstev finančnih naložb, ki jih ima zavarovalnica za namene pokrivanja obveznosti. Za izvedbo testa ustreznosti življenjskih zavarovanj (diskontiranje denarnih tokov z obrestnimi merami na dan 31. 12. 2022) je bila za zavarovalnico uporabljena lastno konstruirana krivulja obrestnih mer, saj dinamika obrestnih mer, ki temelji na gibanju EIOPA-ine krivulje obrestnih mer, ne odraža dejanskega stanja gibanja sredstev finančnih naložb, ki jih ima zavarovalnica za namene pokrivanja obveznosti. Pri konstrukciji lastne krivulje obrestnih mer za namene diskontiranja je zavarovalnica uporabila finančne naložbe za namene pokrivanja obveznosti (lastni portfelj naložb). Uporabljena krivulja obrestnih mer je tako sestavljena iz lastnega portfelja, tj. v delu, ko sredstva zadostujejo pokrivanju obveznosti, preostanek pa se ekstrapolira v skladu z »zadnjo likvidno točko« (= LLP = Last Liquid Point) s pomočjo metode Smith Wilson in izračuna promptne stopnje (Spot-rate) za 150 let. Opisano metodologijo uporablja tudi EIOPA pri generiranju netvegane krivulje obrestnih mer.

Omenjeni denarni tokovi v LAT-u predstavljajo pošteno vrednost obveznosti, ki so izračunane na osnovi aktuarskih metod z uporabo najboljše ocenjenih uporabljenih aktuarskih predpostavk.

Rezultati testa ustreznosti oblikovanih rezervacij potrjujejo zadostnost višine oblikovanih rezervacij v zavarovalnici.

Izvedli smo tudi občutljivost testa ustreznosti oblikovanih obveznosti življenjskih zavarovanj na spremembo parametrov. Na vrednotenje obveznosti v največji meri vpliva določitev zavarovalno-tehničnih parametrov, kot so smrtnost, predčasne prekinitve zavarovanj in stroški. S preizkusom občutljivosti parametrov se ugotavlja vpliv spremembe naštetih spremenljivk na višino prihodnjih obveznosti, višino rezervacij. Spremembe predstavljajo smiselne možne variacije omenjenih parametrov, ki bi se lahko zgodile v prihodnosti in bi lahko imele pomemben vpliv na poslovanje zavarovalnice. Posamezni izračun se naredi tako, da se upošteva sprememba posameznega parametra, pri čemer ostanejo ostale predpostavke v izračunu nespremenjene. Pri tem se ne upoštevajo spremembe v vrednosti sredstev, ki stojijo za obravnavanimi obveznostmi.

Upoštevale so se naslednje spremembe parametrov:

- povečanje stroškov za 10 odstotkov,
- zmanjšanje stopnje predčasnih prekinitev za 10 odstotkov,
- povečanje stopnje predčasnih prekinitev za 10 odstotkov,
- zmanjšanje verjetnosti smrtnosti za 10 odstotkov,
- povečanje verjetnosti smrtnosti za 10 odstotkov.

Rezultati testiranja so prikazani v spodnji tabeli, ki prikazuje vpliv spremembe posameznih parametrov na višino oblikovanih obveznosti.

Sprememba rezervacij zaradi spremembe parametra

Povečanje stroškov za 10 odstotkov	2.376.445
Povečanje stopnje predčasnih prekinitev za 10 odstotkov	1.298.078
Zmanjšanje stopnje predčasnih prekinitev za 10 odstotkov	1.171.349
Povečanje verjetnosti smrtnosti za 10 odstotkov	535.573
Zmanjšanje verjetnosti smrtnosti za 10 odstotkov	37.433

Test ustreznosti oblikovanih rezervacij za življenjska zavarovanja, pri katerih zavarovalec prevzema naložbeno tveganje

Zavarovalnica izvaja test ustreznosti oblikovanih obveznosti iz zavarovalnih pogodb življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovalec prevzema naložbeno tveganje (zavarovanja, vezana na enote skladov) na zadnji dan obračunskega obdobja. Z izvedbo testa ustreznosti zavarovalnica ugotovi, ali so njene pripoznane zavarovalne obveznosti zadostne. Pri tem uporablja trenutne ocene prihodnjih finančnih tokov iz zavarovalnih pogodb.

Pričakovani denarni tokovi (CF) celotnega portfelja so bili generirani na osnovi vrednosti individualnih zavarovalnih pogodb, ki so bile veljavne na zadnji dan obračunskega obdobja, rezultat pa se prikaže skupaj za vse zavarovalne pogodbe.

Celotni portfelj zavarovalnih pogodb življenjskih zavarovanj smo razdelili na več delov za bodoče denarne tokove, in sicer glede na značilnosti zavarovanj:

- določila po posameznih zavarovalnih pogodbah (višina premije, višina zavarovalne vsote za smrt in doživetje),
- zavarovalno-tehnične osnove zavarovalnih produktov (uporabljene tablice smrtnosti, vračunana obrestna mera, vračunani stroški),
- predpostavke (smrtnost, predčasne prekinitve zavarovalnih pogodb, spremembe zavarovalnih pogodb v zavarovanja brez plačila premije, stroški, prihodnje udeležbe na dobičku).

Omenjene predpostavke so pojasnjene v nadaljevanju.

Predpostavke

Predčasna prekinitve zavarovalne pogodbe (odkupi in prekinitve zavarovalnih polic)

Stopnje prekinitev zavarovalne pogodbe so bile določene na osnovi uporabe modela GAM (Generalized Additive Models).

Sprememba zavarovanj v zavarovanja brez plačila premije (kapitalizacija zavarovalnih pogodb oziroma mirovanje)

Stopnje sprememb zavarovanj v zavarovanja brez plačila premije so bile določene na osnovi uporabe modela GAM (Generalized Additive Models).

Za izvedbo testa ustreznosti življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovalec prevzema naložbeno tveganje (diskontiranje denarnih tokov z obrestnimi merami na dan 31. 12. 2022), je bila za zavarovalnico uporabljena krivulja obrestnih mer po trenutno veljavni netvegani krivulji obrestnih mer (EIOPA – krivulja obrestnih mer).

Omenjeni denarni tokovi v LAT-u predstavljajo pošteno vrednost obveznosti, ki so izračunane na osnovi aktuarskih metod z uporabo najboljše ocenjenih uporabljenih aktuarskih predpostavk.

Rezultat testa ustreznosti oblikovanih obveznosti za življenjska zavarovanja, pri katerih zavarovalec prevzema naložbeno tveganje, je pokazal primanjkljaj, ki ga je zavarovalnica pripoznala kot povečanje obveznosti.

5.5.1.2 Zavarovalna tveganja na področju premoženjskih zavarovanj

Zavarovalnica je tudi iz naslova zavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj izpostavljena zavarovalnemu tveganju. Sem sodijo nezgodna zavarovanja, zavarovanja kopenskih motornih vozil, zavarovanje prevoza blaga, zavarovanje požara in elementarnih nesreč, druga škodna zavarovanja, zavarovanje finančnih izgub, zavarovanje pomoči, splošno zavarovanje odgovornosti in zavarovanje avtomobilске odgovornosti.

Osnovno načelo, ki ga zavarovalnica uporablja pri določanju zavarovalno-tehničnih osnov premoženjskih zavarovanj, je proces prepoznavanja nevarnosti, ki jim je zavarovalnica iz naslova teh zavarovanj izpostavljena. Slednje pa zaznamujeta negotovost in nepredvidljivost po nastanku, času in obsegu. V omenjenem procesu se definirajo premijske stopnje za zavarovanje rizikov oz. nevarnosti. Nevarnost oz. tveganje, kateremu je zavarovalnica izpostavljena, je možnost naključne uresničitve zavarovalne nevarnosti na zavarovanem predmetu v nekem prihodnjem časovnem obdobju.

Pri upravljanju tveganj iz naslova premoženjskih zavarovanj se uporabljajo omejitve sprejema novih tveganj v zavarovanje in morebitne obnove obstoječih zavarovanj. Pri sprejemanju v zavarovanje se upoštevajo določila za zavarovanja, ki presegajo limite, previdno se določajo višine potrebnih premij pri novih produktih, zagotavlja se strokovni razvoj novih produktov, prav tako pa se aktivno upravlja potrebno pozavarovanje.

Pri premoženjskih zavarovanjih se upoštevajo določila za sprejemanje tveganj v zavarovanja, ki so določena s sklenjenimi zavarovalnimi pogodbami. Pri omenjenih zavarovanjih se tveganje oceni na osnovi podatkov zavarovanca (oz. podatkov o predmetu zavarovanja, ki ga zavarovalnica sprejme v zavarovanje), ki jih zavarovalnica pridobi s ponudbo. Zavarovalnica lahko glede na višino prevzetega tveganja (predstavlja ga višina in oblika kritja) ob sklenitvi zahteva še dodatna dokazila o zavarovalnem predmetu, ki ga bo sprejela v zavarovanje.

GRAWE zavarovalnica je v skladu s v skladu z 243. členom Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, številka 93 z dne 7. 12. 2015, 9/2019 z dne 26. 2. 2019 in 102/2020 z dne 22. 7. 2020) oblikovala Program načrtovanega pozavarovanja s tabelo maksimalnega kritja za poslovno leto 2022, s katerim je določila osnove in merila za izračun višine največjih lastnih deležev, ki jih bo pri posameznih, v zavarovanje sprejetih nevarnostih (tveganjih) po zavarovalnih vrstah izravnala v zavarovalnici. Za doseganje optimalne pozavarovalne zaščite zavarovalnica kombinira različne oblike pozavarovalnega kritja. Ob tem je zagotovila pozavarovanje premoženjskih zavarovanj, in sicer za industrijska zavarovanja fakultativne oblike ekscedentnih pozavarovanj ter za ostala premoženjska in nezgodna zavarovanja obveznostne pozavarovalne pogodbe: kvotno pozavarovanje, oblike ekscedentnih pozavarovanj in njune kombinacije. V letu 2022 je bilo v pozavarovanje oddanih za 11.982.938 EUR prihodkov od premij (2021: 12.001.971 EUR), kar znaša 24,4 % kosmate obračunane premije. Delež odškodnin, na katerem so bili udeleženi pozavarovalci, je leta 2022 znašal 6.032.411 EUR, kar predstavlja 17,9 % obračunane kosmate odškodnine (2021: 6.395.211 EUR oz. 20,7 %). Prihodki od provizij so znašali 3.332.304 EUR (2021: 3.255.518 EUR). Pozavarovalni izid v letu 2022 je znašal -2.618.223 EUR (2021: -2.351.242 EUR).

Dodatno tveganje, ki mu je zavarovalnica izpostavljena iz naslova premoženjskih zavarovanj, je koncentracija tveganj, ki ga povzročijo malo verjetni dogodki, ki pa imajo ogromen vpliv na obveznosti zavarovalnice. Med njih predvsem sodijo naravne katastrofe. Zavarovalnica je ocenila, da lahko pride do ogromnih škod v primeru naravnih škod (poplave, viharji, potresi, toča).

Zavarovalnica redno pripravlja statistiko izplačanih in rezerviranih škod premoženjskih zavarovanj. Dodatno se ločeno spremljajo male in velike škode ter njihovo ponavljanje skozi čas.

Za vsa premoženjska zavarovanja zavarovalnice velja, da se premije obračunajo, ko nastane zavarovalčeva obveznost plačila premije. Premije premoženjskih zavarovanj vsebujejo vse dodatke na premije, vključno z zastopniško provizijo. Iz veljavnih zavarovalnih pogodb se del premije, ki se nanaša na kritja v času trajanja zavarovalne pogodbe po bilančnem datumu, prikaže na dan poročanja kot prenosna premija in predstavlja obveznost zavarovalnice iz naslova teh zavarovalnih pogodb.

Za izdelavo napovedi škodnega tveganja je zavarovalnica podatke o škodah razporedila v homogene skupine tako, da je združila škode, katerih škodni dogodek je nastal v istem obdobju v posamezni zavarovalni vrsti.

Pri zavarovalnih vrstah, ki jih zavarovalnica trži, se na osnovi preteklega dogajanja kažejo tipični vzorci škodnega dogajanja. Zavarovalnica zaradi verjetnosti nastopa nastalih neprijavljenih škod in velikosti portfelja zavarovalnice uporablja metodo trikotnika ter Bornhuetter-Fergusonovo (BF) metodo za dovolj previdno oblikovanje rezervacij za nastale neprijavljene škode. Zavarovalnica višino oblikovane rezervacije za nastale neprijavljene škode s pomočjo trikotniške in Bornhuetter-Fergusonove (BF) metode primerja še z dejansko višino izplačil škod za nastale, neprijavljene škode na osnovi lastnih podatkov za leto, za katero oblikuje omenjeno škodno rezervacijo. Oblikovana rezervacija za nastale neprijavljene škode v obračunskem obdobju predstavlja višino oblikovane rezervacije s pomočjo metode trikotnika. Višina rezervacij za nastale neprijavljene škode se oblikuje linearno skladno z razvojem premije po branži.

Podatki o izplačanih škodah, razvrščenih v trikotnike, in primerjava s stanjem škodnih rezervacij:

Leto prijave/Leto škode	pred 2018	2018	2019	2020	2021	2022
Leto škode	510.150.174	17.428.984	18.481.287	18.190.286	18.988.179	20.296.007
Leto +1	103.966.571	16.209.017	17.626.958	17.152.116	17.584.488	
Leto +2	85.525.247	16.388.363	17.708.906	17.091.920		
Leto +3	78.600.483	16.386.680	17.098.413			
Leto +4	74.017.566	16.370.886				
Leto +5	69.875.457					
Ocena vseh škod (1)	510.150.174	121.395.555	120.215.549	130.806.088	144.253.444	158.317.168
Do sedaj izplačane škode (2)		109.843.582	107.618.856	119.100.674	129.768.797	142.672.969
Razlika (3=1-2)		11.551.973	12.596.693	11.705.414	14.484.648	15.644.199
Rezervacije za nastale in prijavljene škode (4)		8.507.084	9.676.851	8.427.269	11.169.894	12.749.693
Rezervacije za nastale in neprijavljene škode (5)		2.300.000	2.100.000	2.500.000	2.500.000	2.150.000
Stroški obdelave škod (cenilni stroški) (6)		685.433	773.682	790.700	886.059	823.628
Skupaj škodne rezervacije (7 = 4+5+6)		11.492.517	12.550.533	11.717.969	14.555.953	15.723.321

Test ustreznosti oblikovanih rezervacij premoženjskih zavarovanj

Test ustreznosti oblikovanih obveznosti (LAT – Liability Adequacy Test) premoženjskih in nezgodnih zavarovanj se pripravi za vsak datum poročanja za naslednje zavarovalne vrste:

- nezgodno zavarovanje (zavarovalna vrsta 1),
- zavarovanje kopenskih vozil (zavarovalna vrsta 3),
- zavarovanje požara in elementarnih nesreč (zavarovalna vrsta 8),
- drugo škodno zavarovanje (zavarovalna vrsta 9),
- zavarovanje odgovornosti pri uporabi vozil (zavarovalna vrsta 10),
- splošno zavarovanje odgovornosti (zavarovalna vrsta 13),
- zavarovanje različnih finančnih izgub (zavarovalna vrsta 16),
- zavarovanje pomoči (zavarovalna vrsta 18).

Test ustreznosti oblikovanih obveznosti je narejen na podlagi primerjave pričakovanih škod in stroškov za neiztekli del obstoječih zavarovalnih pogodb premoženjskih in nezgodnih zavarovanj na datum poročanja z višino prenosnih premij teh pogodb, zmanjšanih za odložene stroške pridobivanja zavarovanj. Pričakovani denarni tokovi za škode in stroške so ocenjeni s pomočjo preteklega dogajanja opazovanega portfelja premoženjskih in nezgodnih zavarovanj.

Zadostitev pogoju v navedeni formuli zagotavlja ustreznost oblikovanih obveznosti:

$$\left(\text{Prenosna premija} \right) > \left(\text{Prenosna premija} \right) \cdot \left(\text{Razmejen škodni količnik} + \text{Delež obratovalnih stroškov v premiji} \right) + \left(\text{Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj} \right)$$

Predpostavke:

- pogodbe znotraj posamezne zavarovalne vrste so precej homogene,
- obravnavanje posameznih pogodb v zavarovalni vrsti bi pripeljalo do podobnih rezultatov kot obdelava zavarovalne vrste kot enote,
- razmejen škodni količnik je ocenjen s pomočjo škodnih trikotnikov za posamezno homogeno skupino tveganj,

- delež obratovalnih stroškov v premiji je ocenjen s pomočjo deleža obratovalnih stroškov v premiji preteklih let,
- višino odloženih stroškov pridobivanja zavarovanj smo ocenili po povprečni stopnji glede na strukturo premoženjskih in nezgodnih zavarovanj tekočega ter preteklih let.

V zavarovalnih vrstah, kjer je pričakovani kombiniran količnik, uporabljen v testu ustreznosti oblikovanih rezervacij premoženjskih zavarovanj, višji od 100 odstotkov, je ugotovljen primanjkljaj prenosne premije, ki se pripoznava kot rezervacija za neiztekle nevarnosti v okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij.

5.5.2 Tržno tveganje

Tržno tveganje je tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju zavarovalnice, ki nastane neposredno ali posredno zaradi nihanj v višini in spremenljivosti tržnih cen sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov.

Tržna tveganja so izpostavljena predvsem spremembi bonitetne ocene izdajatelja vrednostnih papirjev, gospodarskim in političnim razmeram v svetu. Rusko-ukrajinski spor je dodobra pretresel svetovno gospodarstvo, kar je vplivalo na precejšen padec v tržni vrednosti naložb v preteklem letu. Presežek iz prevrednotenja naložb je ob koncu leta znašal kar 201,9 % manj kot ob koncu leta 2021. Glede na to, da imamo v našem naložbenem portfelju zelo veliko državnih obveznic, ki naj bi veljale za relativno varne naložbe, je zavarovalnica precej izpostavljena tržnemu tveganju, ki je posledica morebitnih slabših bonitetnih ocen posameznih držav. Največjo izpostavljenost izkazujejo naložbe v državne obveznice Republike Slovenije, ki predstavljajo 34,36 % celotnega naložbenega portfelja. Delno se je z odločitvijo uprave, da prerazvrsti velik del teh obveznic iz skupine razpoložljivih za prodajo v skupino v posesti do zapadlosti, vpliv nihanja tržnih cen zmanjšal, saj se naložbe v posesti do zapadlosti ne vrednotijo po tržnih vrednostih.

Spremembe tržnih cen delnic nimajo vpliva na obvladovanje tveganj, saj jih zavarovalnica v svojem portfelju finančnih naložb nima.

5.5.2.1 Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je povezano z neugodno spremembo tržnih obrestnih mer, zato ima zavarovalnica dokaj konservativno politiko nalaganja v vrednostne papirje s stalnim donosom, pri katerih so obresti vnaprej fiksno določene in prihodki od obresti relativno predvidljivejši. Na tak način lahko zavarovalnica optimizira bodoči finančni tok in načrtuje ponovno investiranje teh sredstev. Obrestno tveganje ima vpliv tudi na nihanje poštene vrednosti finančnih naložb, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, saj visoke obresti na mednarodnem finančnem trgu praviloma pomenijo nizke tržne tečaje finančnih naložb in obratno.

Analiza občutljivosti

	Tržna vrednost portfelja na 31. 12. 2022	Povprečni modificirani roki zapadlosti	Obrestna mera	
			Scenarij +1 %	Scenarij -1 %
2022				
Dolžniški vrednostni papirji AFS	74.739.787	5,870	79.127.013	70.352.562
Dolžniški vrednostni papirji HTM in posojila	20.166.575	2,130	20.596.123	19.737.027
Dolžniški vrednostni papirji, vrednoteni preko IPI	2.335.950	1,640	2.374.260	2.297.640
Obvezniški investicijski skladi AFS	19.240.410	5,774	20.351.255	18.129.565
Lastniški VP, delniški skladi in udeležbe	12.212.599	-	12.212.599	12.212.599
Skupaj	128.695.322		134.661.251	122.729.394
Razlika			5.965.928	-5.965.928
Vpliv na kapital			5.927.619	-5.927.619
Vpliv na izkaz poslovnega izida			38.310	-38.310

	Tržna vrednost portfelja na 31. 12. 2021	Povprečni modificirani roki zapadlosti	Obrestna mera	
			Scenarij +1 %	Scenarij -1 %
2021				
Dolžniški vrednostni papirji AFS	89.879.874	6,540	95.758.018	84.001.730
Dolžniški vrednostni papirji HTM in posojila	28.844.723	2,860	29.669.683	28.019.764
Dolžniški vrednostni papirji, vrednoteni preko IPI	2.799.850	2,290	2.863.967	2.735.733
Obvezniški investicijski skladi AFS	22.753.751	6,210	24.166.759	21.340.743
Lastniški VP, delniški skladi in udeležbe	14.350.798	–	14.350.798	14.350.798
Skupaj	158.628.996		166.809.223	150.448.769
Razlika			8.180.227	-8.180.227
Vpliv na kapital			8.116.111	-8.116.111
Vpliv na izkaz poslovnega izida			64.117	-64.117

Zavarovalnica je za svoj portfelj naložb naredila test občutljivosti glede na gibanje obrestne mere za eno odstotno točko. Svoje naložbe je razvrstila v skupine glede na različne povprečne modificirane roke zapadlosti. Pri testu so bila izvzeta sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.

Test je pokazal, da bi se stanje naložb na dan 31. 12. 2022 povečalo za 5.965.928 EUR oz. za 4,43 %, če bi se obrestna mera povečala za eno odstotno točko, in za enake zneske zmanjšalo, če bi se obrestna mera zmanjšala za eno odstotno točko. Del te spremembe v višini 38.310 EUR bi imel vpliv na izkaz poslovnega izida, ker bi morali oblikovati (ob povečanju obrestne mere) oz. zmanjšati (ob zmanjšanju obrestne mere) popravke vrednosti naložb za tiste naložbe, ki jih vrednotimo preko poslovnega rezultata (pripoznani kot taki ob nakupu). Preostali del te spremembe pa bi imel vpliv na kapital.

5.5.2.2 Valutno tveganje

Valutno tveganje pomeni občutljivost aktivnih in pasivnih pozicij izkaza finančnega položaja, ki niso nominirane v EUR. S prevzemom EUR kot denarne valute v Republiki Sloveniji na dan 1. 1. 2007 zavarovalnica ni več izpostavljena temu tveganju, ker ima vse aktivne in pasivne bilančne pozicije nominirane v EUR.

5.5.3 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je opredeljeno kot tveganje, ki mu je izpostavljena zavarovalnica, katerega pomemben del predstavlja tveganje, da njeni pogodbeni partnerji ne morejo izpolnjevati svojih plačilnih obveznosti. Obvladovanje kreditnega tveganja je ena od glavnih nalog upravljanja s sredstvi.

Pri tem je zavarovalnica izpostavljena kreditnemu tveganju iz naslova zavarovalnih pogodb. K optimiziranju tega tveganja prispevajo selekcioniranje in razpršenost sprejetih zavarovanj po velikem številu zavarovancev in natančna definicija svojih želenih potencialnih kupcev (ciljne skupine so fizične osebe in male družbe) ter preverjanje zastavljenega. Ob že sprejetih rizikih zavarovalnica nenehno seznaja svoje stranke o njihovih eventualnih dolgovih (opominja) na presečne datume. V kolikor zavarovanci v določenem roku ne poravnajo svojih obveznosti, zavarovalnica z njimi prekine pogodbeno razmerje v skladu s splošnimi zavarovalnimi pogoji in Obligacijskim zakonikom. Znesek odprtih terjatev, ki so starejše kot 30 dni, znaša na 31. 12. 2022 1.284.958 EUR (2021: 1.212.986 EUR), od tega 1.154.945 EUR odpade na premoženjska zavarovanja.

V segmentu finančnih naložb skrbimo za optimiziranje kreditnega tveganja z razpršenostjo naložb po vrstah in ročnosti naložbe. Investiranje v različne vrste finančnih naložb je v pretežni meri determinirano z zakonskimi predpisi, ki določajo primerno kritje za oblikovane zavarovalno-tehnične rezervacije (dovoljene vrste, razpršenost, ročnost, valutna usklajenost, varnost, lokalizacija). Kreditno tveganje pri naložbah v obveznice zavarovalnica optimizira z ustrezno razpršenostjo med različne izdajatelje in rednim spremljanjem njihovih bonitetnih ocen. Kreditno tveganje za dana posojila je minimalno, saj so posojila zavarovana z različnimi oblikami zavarovanj, kot so na primer hipotekarna jamstva in poroštva.

Kreditnemu tveganju smo izpostavljeni v manjši meri, saj so naše naložbe razpršene. Nalagamo v instrumente prvovrstnih institucij (večji delež vrednostnih papirjev je državnih oz. s poroštvom dežel oz. držav, banke spremljamo, posojila so zavarovana s hipotekami).

Struktura naložb glede na bonitetno oceno:

Vrsta naložb	bonitetna ocena	% naložb
Naložbe z bonitetno oceno	A	0,89
	A-	35,54
	A+	0,88
	AA	1,38
	AA-	1,30
	AA+	3,89
	AAA	7,84
	BBB	0,23
	BBB+	0,59
	BBB-	0,15
Skupaj naložbe z bonitetno oceno		52,69
Naložbe brez bonitetne ocene	NR	47,30

V letu 2022 smo uporabili ocene bonitetnih hiš Standard & Poor's in Moody's. Delež naložb z bonitetno oceno je tako 52,69 % (2021: 50,15 %). V naložbah brez bonitetne ocene je večina naložb v skladih Apollo v Avstriji. Vrednostni papirji niso zavarovani s finančnimi instrumenti za zavarovanje pred tveganji. Razpršenost naložb med posamezne izdajatelje prikazuje spodnja tabela.

Finančne naložbe po izpostavljenosti do izdajateljev	v EUR	v %
Izpostavljenost do Republike Slovenije	57.379.221	34,41
Izpostavljenost do Security KAG, Gradec	68.975.815	41,37
Izpostavljenost do posameznega izdajatelja, do katerega je izpostavljenost nižja od 2%	40.384.852	24,22
Skupaj naložbe	166.739.889	100,00

Največjo izpostavljenost izkazujemo do Republike Slovenije, saj imamo kar 34,41 % finančnih naložb v domačih državnih obveznicah. V našem portfelju je več kot polovica domačih obveznic v skupini naložb, razpoložljivih za prodajo. Na evropski ravni se konstantno spremlja gospodarska situacija v posameznih članicah, sprejemajo pa se tudi reševalni ukrepi, ki vključujejo vse evropske države.

Zaradi eventualne nezmožnosti plačila posebej visokih odškodnin, do katerih lahko privedejo izredni škodni dogodki, upravljamo z ustrezno politiko pozavarovanja, kjer odstopamo del svojega tveganja pozavarovalnicam. Da bi bilo kreditno tveganje iz tega naslova minimalno, zavarovalnica razpršuje svoje pozavarovanje preko matične družbe in družbe v skupini, ki kot »velike« družbe nadalje razpršijo svoje rizike pod bolj ugodnimi pogoji kot mi sami. Med povezanimi družbami imamo najvišjo izpostavljenost do GRAWE AG, Gradec. Odprte obveznosti na datum poročanja znašajo 872.642 EUR. Med ostalimi pozavarovalnicami beležimo najvišjo odprto obveznost do AWP P&C S.A. v višini 406.638 EUR. Vse izkazane obveznosti iz tega naslova zapadejo v plačilo v enem letu.

Pozavarovatelji, do katerih imamo pomembno visoke obveznosti (povezane osebe), nimajo ratinga:

GRAZER Wechselseitige Versicherung AG, Avstrija (872.642 EUR) – NR

GRAWE RE, Nikozija, Ciper (82.361 EUR terjatev) – NR

Prikaz strukture obveznosti do ostalih pozavarovateljev glede na rating:

Obveznosti do ostalih pozavarovateljev	bonitetna ocena	Znesek
Pozavarovatelji z bonitetno oceno	AA	406.638
	A+	6.710
	A	14.120
	AA-	9.516
Pozavarovatelji brez bonitetne ocene	NR	0
Skupaj obveznosti do ostalih pozavarovateljev		436.984

Pri naložbah v obveznice so vse obveznosti iz naslova obresti in zapadlosti kuponov poravnane.

5.5.4 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje nastopi, kadar zavarovalnica ne more delno ali v celoti poravnati svojih obveznosti, ki so že zapadle. Da do takšne situacije v zavarovalnici ne pride in do nje tudi ne bi prišlo, imamo v zavarovalnici vzpostavljene določene procese, ki nadzirajo njeno likvidnost. Skrbno napovedujemo in spremljamo prilive ter odlive likvidnih sredstev na osnovi izračuna zakonsko predpisanega količnika likvidnosti in s tem napovedujemo nemoteno poravnavanje vseh obveznosti iz poslovanja. Na segmentu življenjskih zavarovanj je predvsem pomembna ročnost naložb (dolgoročne obveznosti pogojujejo dolgoročne naložbe). Prav tako so pri tem pomembni učinkoviti ukrepi pri izterjavi naših terjatev (posredna povezava s kreditnim tveganjem). Nepričakovano oz. izredno potrebo po likvidnih sredstvih, ki jih lahko povzročijo težko predvidljivi dogodki (npr. kumulni škodni dogodki), pa zagotavljamo v vsakem trenutku s kakovostnimi finančnimi naložbami, ki so v vsakem trenutku likvidne.

Upravljanje z likvidnostnim tveganjem posega predvsem na segment usklajenosti zapadlosti sredstev in obveznosti v različnih obdobjih ter različnih zneskih.

Razrez sredstev in obveznosti po dospelosti:

2022	zapadlost do enega leta	zapadlost od enega do pet let	zapadlost nad pet let	brez roka zapadlosti	skupaj
SREDSTVA	23.014.009	63.979.862	63.752.316	31.704.166	182.450.353
Finančne naložbe:	6.285.027	56.233.924	35.258.759	31.674.612	129.452.323
– v posojila in depozite	21.006	34.632	0	221.602	277.240
– v posesti do zapadlosti	550.424	18.692.302	0	,	19.242.727
– razpoložljive za prodajo	5.703.851	35.171.040	35.258.759	31.453.010	107.586.660
– vrednotene po poštenu vrednosti skozi IPI	9.746	2.335.950	0	0	2.345.696
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	1.325.311	7.745.938	28.493.557	0	37.564.806
Znesek zavarovalno– tehničnih rezervacij prenesen pozavarovateljem	8.071.060	0	0	0	8.071.060
Terjatve:	4.466.405	0	0	29.554	4.495.958
– terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	1.003.449	0	0	0	1.003.449
– terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	89.175	0	0	0	89.175
– druge terjatve	3.373.781	0	0	29.554	3.403.335
Druga sredstva	1.555.093	0	0	0	1.555.093
Denar in denarni ustrezniki	1.311.113	0	0	0	1.311.113
OBVEZNOSTI	42.940.054	37.612.715	76.329.757	0	156.882.527
Zavarovalno-tehnične rezervacije:	34.766.148	29.777.645	47.945.546	0	112.489.339
– prenosne premije	9.604.488	0	0	0	9.604.488
– matematične rezervacije	7.104.971	29.777.645	47.945.546	0	84.828.162
– škodne rezervacije	17.538.958	0	0	0	17.538.958
– druge ZTR	517.731				517.731
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	1.325.311	7.745.938	28.100.562	0	37.171.811
Druge rezervacije	173.820	66.911	283.649	0	524.381
Obveznosti iz poslovanja:	5.314.380	22.221	0	0	5.336.601
– obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	3.939.788	22.221	0	0	3.962.009
– obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	1.309.627	0	0	0	1.309.627
– obveznosti za odmerjeni davek	64.966	0	0	0	64.966
Ostale obveznosti	1.360.395	0	0	0	1.360.395

2021	zapadlost do enega leta	zapadlost od enega do pet let	zapadlost nad pet let	brez roka zapadlosti	skupaj
SREDSTVA	27.948.845	63.974.377	84.234.131	37.386.465	213.543.817
Finančne naložbe:	12.832.088	54.677.043	51.698.435	37.358.672	156.566.238
– v posojila in depozite	26.782	44.176	0	254.123	325.081
– v posesti do zapadlosti	6.350.298	18.604.058	0	0	24.954.356
– razpoložljive za prodajo	6.423.831	33.228.959	51.698.435	37.104.549	128.455.774
– vrednotene po poštenu vrednosti skozi IPI	31.177	2.799.850	0	0	2.831.027
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	2.779.106	9.297.334	32.535.695	0	44.612.135
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij prenesen pozavarovateljem	7.489.006	0	0	0	7.489.006
Terjatve:	1.888.989	0	0	27.793	1.916.782
– terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	889.634	0	0	0	889.634
– terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	150.460	0	0	0	150.460
– terjatve za odmerjeni davek	265.108				265.108
– druge terjatve	583.787	0	0	27.793	611.580
Druga sredstva	1.463.839	0	0	0	1.463.839
Denar in denarni ustrezniki	1.495.817	0	0	0	1.495.817
OBVEZNOSTI	42.405.593	52.048.669	81.817.112	0	176.271.375
Zavarovalno-tehnične rezervacije:	33.667.117	42.685.585	48.996.162	0	125.348.864
– prenosne premije	8.969.415	0	0	0	8.969.415
– matematične rezervacije	7.890.578	42.685.585	48.996.162	0	99.572.325
– škodne rezervacije	16.455.989	0	0	0	16.455.989
– druge ZTR	351.135				351.135
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	2.779.106	9.297.334	32.533.973	0	44.610.413
Druge rezervacije	171.168	32.864	286.977	0	491.008
Obveznosti iz poslovanja:	4.603.293	32.887	0	0	4.636.180
– obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	3.775.678	32.887	0	0	3.808.565
– obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	827.615	0	0	0	827.615
Ostale obveznosti	1.184.910	0	0	0	1.184.910

Za prikaz pregleda zapadlosti smo izhajali iz naslednjih predpostavk:

- pri t. i. predujmih (policnih posojilih), danih našim zavarovancem v višini odkupne vrednosti police življenjskega zavarovanja, smo izhajali iz dejstva, da njihova zapadlost ni določena. Posojilo zavarovanec lahko vrne v celotnem znesku kadarkoli, najkasneje pa se poplača, ko je pogodbeno razmerje prekinjeno (odkup, storno, smrt, doživetje). Vračilo na več obrokov ni možno;
- naložbe v delnice in deleže investicijskih skladov so pripoznane kot naložbe brez zapadlosti;
- v drugih terjatvah so izkazane tudi terjatve do rezervnih skladov za investicijsko vzdrževanje upraviteljev nepremičnin (za nepremičnine, ki jih imamo v posesti), ki nimajo roka zapadlosti;

- pri izkazu strukture zapadlosti obveznosti iz zavarovalnih pogodb življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovalci prevzemajo naložbeno tveganje, smo izhajali iz stanja na dan 31. 12. 2022. Predvidevamo lahko, da bo višina obveznosti ob dejanski zapadlosti drugačna, saj je zavarovalna vsota vezana na vrednost naložb v investicijskih skladih.

Iz preglednice je razvidno, da bo imela zavarovalnica v letu 2023 višje obveznosti kot terjatve za 19.926.045 EUR (2022: 14.456.749 EUR), kar je predvsem posledica zapadlosti portfelja naložb. Glede na izkušnje preteklih let zavarovalnica velik del svoje likvidnosti zagotavlja iz prilivov tekočega poslovanja (obresti, dividende, prihodki od najemnin in končne zapadlosti vrednostnih papirjev) in obstoječih zavarovanj (nadaljnja premija) ter denarnih prilivov iz novo sklenjenih zavarovanj. Zavarovalnica ima v svojem portfelju naložb visoko likvidna in kakovostna finančna sredstva, ki jih v vsakem trenutku lahko nameni pokrivanju morebitnega likvidnostnega primanjkljaja.

Zavarovalnica v letu 2022 ni imela najetih posojil za pokrivanje potreb po likvidnih sredstev.

5.5.5 Operativno tveganje

Operativno tveganje je tisto tveganje izgube, vključno z odstopanji od ciljev in načrtov, ki izhaja iz neprimernosti ali odpovedi notranjih procesov, zaposlenih, sistemov ali zunanjih dogodkov. Operativno tveganje vključuje pravna tveganja, ne pa tudi strateških tveganj in tveganj ugleda. Poleg tega so tu upoštevana tveganja glede pranja denarja in financiranja terorizma.

Tipični predstavniki operativnih tveganj so vzroki za prekinitev poslovanja zaradi npr. požara, eksplozije, poplave ali IT – izpadi, ki otežujejo oz. onemogočajo nadaljnje nemoteno poslovanje, zraven tega pa tudi škode zaradi goljufij, napak v dnevnem poslovanju in tveganja, ki izhajajo iz človeških napak.

Zaradi raznovrstnosti operativnih tveganj so potrebne različne oblike prepoznavanja, ocenjevanja in razvoja ustreznih ukrepov za zmanjševanje zadevnega tveganja. Z delujočimi notranjimi kontrolnimi sistemi in kriznimi načrti se onemogoča, da se tveganja na tem področju nenadzorovano razvijejo, zaradi česar GRAWE zavarovalnica pripisuje velik pomen dobro delujočemu notranjemu kontrolnemu sistemu in dobro usposobljenemu osebju.

V letu 2022 je GRAWE zavarovalnica dodatno sledila še določilom Smernic o upravljanju varnosti informacijske in komunikacijske tehnologije (EIOPA – BoS – 20/600).

5.5.6 Druga pomembna tveganja

Zavarovalnica identificira ali neprekinjeno spremlja še ostala tveganja, kot so:

- strateško tveganje, ki pomeni tveganje neugodnega razvoja zavarovalnice zaradi strateških poslovnih odločitev oz. njihovega izvajanja;
- tveganje ugleda, ki izhaja iz možnega omadeževanja ugleda zavarovalnice zaradi negativnega dojetja v javnosti;
- tveganja, povezana z upravljanjem sredstev in obveznosti (ALM – Asset Liability Management), ki nastanejo zaradi neskladnosti v tržnih vrednostih sredstev in obveznosti, predvsem zaradi neskladnosti rokov in valut navedenih postavk;
- tveganje trajnostnega razvoja, ki vključuje okoljski, socialni in upravljavski vidik; gre za tveganje, ki lahko povzroči znaten negativni vpliv na sredstva in obveznosti.

**Priti skupaj je začetek.
Vztrajati skupaj je napredek.
Delati skupaj je uspeh.**
Henry Ford

5.6 TVEGANJA, POVEZANA S KAPITALOM IN KAPITALSKO USTREZNOSTJO

5.6.1 Splošno

Zavarovalnica je zavezana na osnovi zakonskih določil k sprotnemu spremljanju (četrtno) ustreznosti kapitala z ugotavljanjem minimalnega kapitala in kapitalске ustreznosti po evropski direktivi Solventnost II.

Tveganja, ki so povezana s kapitalom zavarovalnice, izhajajo iz dejstva, da zavarovalnica ne bi mogla v vsakem trenutku izpolnjevati kapitalskih zahtev zakonodajalca in bi njeno delovanje podleglo sankcijam nadzornega organa, ki so zapisane v Zakonu o zavarovalništvu. Glavni vpliv na višino kapitalске ustreznosti imajo obveznosti iz zavarovalnih pogodb na segmentu premoženjskih zavarovanj in rezervacije kritnih skladov iz zavarovalnih pogodb (matematične rezervacije) za življenjska zavarovanja. Njihovo povečanje ali zmanjšanje ima na osnovi predpisane metodologije neposreden vpliv na potrebno višino kapitala.

5.6.2 Cilji in politika upravljanja s kapitalom

Zavarovalnica ima za temeljni cilj upravljanja s kapitalom doseganje maksimalne kapitalске ustreznosti ob upoštevanju zastavljenih ciljev delitve nerazdeljenega dobička na lastnike, ne da bi bila pri tem ogrožena varnost zavarovancev.

Politika, ki jo zavarovalnica pri tem izvaja, je naravnana na dosledno planiranje ob upoštevanju realnih želja po rasti, tržnih razmer, sposobnosti družbe in zakonskih določil. Sledi strog nadzor nad izvajanjem plana na vseh segmentih poslovanja in s tem tudi poslovnega izida, ki neposredno prispeva h kapitalski krepitvi zavarovalnice.

Lastni viri sredstev zavarovalnice so izključno razreda 1, kar predstavlja visoko likvidnost v primeru potreb po prodaji za pokrivanje obveznosti. Tudi scenariji v notranjem pogledu na tveganja kažejo, da zavarovalnici denarni tok iz kuponov in dospelosti, ki ostane po pokritju obveznosti na strani obveznosti, v vsakem trenutku tudi po dospelosti naloženega portfelja omogoča kritje obveznosti na strani obveznosti. Zato prodaja lastniških vrednostnih papirjev ni potrebna.

V kolikor pride do presežka na strani obveznosti, se v prvi vrsti za pokritje porabijo brezobrestne vloge. Šele ko ta sredstva niso zadostna za pokrivanje obveznosti, se lahko obveznosti poravnajo s pomočjo prodaje vrednostnih papirjev s fiksno obrestno mero, v kolikor so še vedno v portfelju zavarovalnice. Če zaradi strukture zapadlosti v portfelju ni več vrednostnih papirjev s fiksno obrestno mero, se lahko za namene pokrivanja obveznosti prodajo lastniški vrednostni papirji ter navsezadnje nepremičnine.

Da bi bila zavarovalnica v vsakem trenutku kapitalsko ustrezna, usmerja del dobička v rezerve zavarovalnice ali pa ga pusti kot nerazporejenega ob smotno zastavljeni politiki izplačila dividend.

Na eventualno spremembo zakonskih določil po višini kapitala zavarovalnica nima vpliva in lahko le spremlja razvoj dogodkov na tem področju z namenom, da bo na spremembo pravočasno in ustrezno pripravljena.

Trenutna kvota zahtevanega kapitala znaša 200,1 %, kar precej presega interno določen limit in kaže tudi na našo konservativnost. Nadzor zahtevanega solventnostnega kapitala se izvaja s pomočjo četrtnih izračunov v prvem stebru. Podrobneje je proces upravljanja kapitala predstavljen v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju (SFCR), ki je objavljeno na spletni strani družbe.

6 POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po bilančnem datumu ni bilo drugih pomembnih dogodkov, ki bi lahko pomembno vplivali na računovodske izkaze zavarovalnice ali njihova razkritja za leto 2022.

Uprava GRAWE zavarovalnice d. d.

Predsednik uprave: mag. David Kastelic

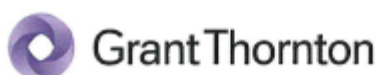
Članica uprave: mag. Helga Rudorfer

Član uprave: Simon Husar

V Mariboru, 20. 2. 2023

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

delničarjem zavarovalnice GRAWE
zavarovalnica d.d.

Grant Thornton Audit d.o.o.
Linhartova 11a
1000 Ljubljana

Reg. št.: 1/29721/00
Os. kapital: EUR 8.763,00
Št. vpisa v reg. rev. družb:
RD-A-48/97

T +386 1 434 18 00
E office@sl.gt.com
W grantthornton.si
L grant-thornton-slovenia

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze zavarovalnice GRAWE zavarovalnica d.d. (v nadaljevanju »zavarovalnica«), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2022 ter izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi računovodski izkazi resničen in pošten prikaz finančnega položaja zavarovalnice GRAWE zavarovalnica d.d. na dan 31. decembra 2022 ter njene finančne uspešnosti za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) in Uredbo EU št. 537/2014 (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od zavarovalnice, in da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ključna revizijska zadeva

Ključna revizijska zadeva je tista, ki je bila po naši strokovni presoji najbolj pomembna pri reviziji računovodskih izkazov za tekoče obdobje. Ta zadeva je bila obravnavana v okviru revizije računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o teh računovodskih izkazih, zato o tej zadevi ne podajamo ločenega mnenja.

grantthornton.si

Merjenje matematičnih rezervacij in zavarovalno-tehničnih rezervacij v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Matematične rezervacije (84.828.162 EUR) in zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (37.171.811 EUR) so pomembna postavka v bilanci stanja zavarovalnice: na dan 31. decembra 2022 znašajo skupaj 121.999.972 EUR (31. december 2021 skupaj 144.182.738 EUR) in predstavljajo 63,2 % obveznosti do virov sredstev (na 31. december 2021 skupaj 64,1 %). Glede na 31. december 2021 so se znižale skupaj za 22.182.765 EUR oziroma za 15,4 %.

V revidiranem letnem poročilu zavarovalnice so razkrile v pojasnilih »4.3.10 Zavarovalno-tehnične rezervacije«, »4.4.12 Zavarovalno-tehnične rezervacije«, »4.4.13 Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje« in »5.5.1.1 Zavarovalna tveganja na področju življenjskih zavarovanj«.

Ključna revizijska zadeva

Matematične rezervacije predstavljajo sedanje vrednosti ocenjenih bodočih obveznosti za nadomestila na podlagi pogodb za življenjska zavarovanja, zmanjšane za sedanjo vrednost bodočih vplačil tehnične premije. Računajo se po aktuarskih načelih, pri čemer so potrebne presoje posloводства, pa tudi oblikovanje kompleksnih in subjektivnih predpostavk.

Zavarovalnica v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija, izvaja test ustreznosti oblikovanih obveznosti iz zavarovalnih pogodb klasičnih življenjskih zavarovanj (v nadaljevanju »LAT test«) na zadnji dan obračunskega obdobja. Z izvedbo LAT testa zavarovalnica ugotovi, ali so njene pripoznane zavarovalne obveznosti zadostne. Če LAT test pokaže primanjkljaj, ga zavarovalnica pripozna v poslovnem izidu. Pri izvedbi LAT testa zavarovalnica uporabi trenutne ocene prihodnjih denarnih tokov iz obstoječih zavarovalnih pogodb ter predpostavke o smrtnosti, stroških, stopnjah odkupov in diskontnih stopnjah, iz katerih izhaja pomembna negotovost.

Na podlagi navedenega smo merjenje matematičnih rezervacij opredelili kot ključno revizijsko zadevo.

Naš odziv

Pri izvedbi revizijskih postopkov smo vključili veččaka z aktuarskega področja in veččaka s področja informacijskih sistemov.

Naši postopki so med drugim vključevali:

Testirali smo splošne informacijske kontrole in informacijske kontrole, povezane z zbiranjem in varovanjem podatkov, uporabljenih pri merjenju matematičnih rezervacij. Testirali smo točnost in popolnost podatkov, ki so bili uporabljeni pri izračunu matematičnih rezervacij. Preverili smo primernost in skladnost uporabljene metodologije in predpostavk zavarovalnice z regulativni zahtevami in zahtevami računovodskih standardov, ter z njimi povezana razkritja v letnem poročilu. Preverili smo doslednost posloводства pri uporabi metodologije merjenja matematičnih rezervacij in izbiri predpostavk ter pravilnost izračuna.

Da bi se prepričali o zadostnosti pripoznanih matematičnih rezervacij oziroma obveznosti iz zavarovalnih pogodb, smo preverili ustreznost metodologije izvedenega LAT testa, ki ga je pripravila zavarovalnica. Preverili smo oceno bodočih denarnih tokov in ustreznost izbire ekonomskih in demografskih predpostavk, uporabljenih pri izvedbi LAT testa. Preverili smo

uporabljeno krivuljo obrestnih mer, ki jo je zavarovalnica uporabila za izvedbo testa ustreznosti. Preverili smo tudi, kako je zavarovalnica pri izračunu matematičnih rezervacij in LAT testu upoštevala značilnosti in posebnosti vključenih zavarovalnih produktov.

Preverili smo izkustvene analize, ki jih izvaja zavarovalnica za namen ovrednotenja v LAT testu uporabljenih predpostavk.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo »Poročilo nadzornega sveta«, »Poslovno poročilo« in »Priloge«, ki so sestavni del letnega poročila zavarovalnice GRAWE zavarovalnica d.d., vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom izdaje revizorjevega poročila, razen »Poročila nadzornega sveta«, ki bo na voljo po datumu revizorjevega poročila.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembno napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja zavarovalnice in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva in nadzornega sveta za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija, in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov zavarovalnice odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot

podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet je odgovoren za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR in Uredbo, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol zavarovalnice;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Prav tako pristojnim za upravljanje zagotovimo izjavo, da izpolnujemo ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti, in z njimi komuniciramo o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere se lahko utemeljeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o zaščitnih ukrepih, ki so s tem povezani.

Izmed zadev, o katerih se pogovorimo s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji računovodskih izkazov v sedanjem obdobju najbistvenejše in so ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preprečuje javno razkritje teh zadev ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne objavimo v našem poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

Imenovanje za revizorja

Delničarji zavarovalnice GRAWE zavarovalnica d.d. so nas za revizorja računovodskih izkazov zavarovalnice GRAWE zavarovalnica d.d. za leto, ki se je končalo 31. decembra 2022, imenovali na seji skupščine dne 14. marca 2022. Obdobje neprekinjenega izvajanja traja tri leta, in sicer od 31. decembra 2022 do 31. decembra 2024.

Skladnost z dodatnim poročilom revizijski komisiji

Potrujemo, da je naše revizijsko mnenje skladno z dodatnim poročilom, ki je bilo predloženo revizijski komisiji zavarovalnice GRAWE zavarovalnica d.d. dne 6. marca 2023.

Izvajanje nerevizijskih storitev

Potrujemo, da za zavarovalnico nismo izvajali nedovoljenih nerevizijskih storitev, kot so navedene v 5. členu Uredbe EU št. 537/2014. Tudi med izvedbo revizije smo ostali neodvisni.

Za zavarovalnico v obdobju, na katero se nanašajo računovodski izkazi, poleg obvezne revizije in drugih storitev, razkritih v poslovnem poročilu ali računovodskih izkazih zavarovalnice, nismo opravili nobenih drugih storitev.

Ljubljana, 6. marec 2023

Grant Thornton Audit d.o.o.

Pooblaščen revizorka:

Katja Pogač

Najkrajša pot med dvema človekoma je nasmeh.
Henry Sokal

D PRILOGE Z IZKAZI PO PREDPISIH AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR¹**1 IZKAZ CELOTNEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZA OBDOBJE 1. 1.–31. 12. 2022**

A. Izkaz izida iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj	2022	2021	Indeks
I. Čisti prihodki od zavarovalnih premij (1+2+3+4+5+6)	20.492.294	19.382.685	106
1. Obračunane kosmate zavarovalne premije	32.996.353	31.893.863	103
2. Obračunana premija sprejetega sozavarovanja (+)	0	0	
3. Obračunana premija oddanega sozavarovanja (-)	0	0	
4. Obračunane pozavarovalne premije (-)	-12.092.302	-12.095.854	100
5. Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	-641.599	-615.790	104
6. Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	229.842	200.467	115
II. Razporejen donos naložb, prenesen iz izkaza čistega izida zavarovalnice (postavka D VIII)	490.416	806.559	61
III. Drugi čisti zavarovalni prihodki	699.033	683.849	102
IV. Čisti odhodki za škode (1+2+3+4+5+6)	12.093.105	11.729.721	103
1. Obračunani kosmati zneski škod	17.352.654	15.581.658	111
2. Prihodki od uveljavljenih kosmatih regresnih terjatev (-)	-460.718	-434.577	106
3. Obračunani deleži sozavarovateljev (+/-)	0	0	
4. Obračunani deleži pozavarovateljev (-)	-5.554.517	-5.189.702	107
5. Spremembe kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	1.167.371	2.837.984	41
6. Spremembe škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	-411.686	-1.065.642	39
V. Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	-166.596	3.937	-4231
VI. Čisti odhodki za bonuse in popuste			
VII. Čisti obratovalni stroški (1+2+3+4)	8.539.559	8.322.664	103
1. Stroški pridobivanja zavarovanj	8.378.811	8.152.875	103
2. Spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-113.862	-86.485	132
3. Drugi obratovalni stroški (3.1+3.2+3.3+3.4)	3.606.914	3.511.792	103
3.1. Amortizacija vrednosti sredstev, potrebnih za obratovanja	140.427	128.333	109
3.2. Stroški dela (3.2.1+3.2.2+3.2.3)	1.908.819	1.745.072	109
3.3. Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti (stroški po pogodbah o delu, pogodbah o avtorskem delu in v zvezi z drugimi pravnimi razmerji), skupaj z dajatvami, ki bremenijo podjetje	11.432	6.212	184
3.4. Ostali obratovalni stroški	1.546.235	1.632.175	95
4. Prihodki od pozavarovalnih provizij in iz deležev v pozitivnem tehničnem izidu iz posameznih pozavarovalnih pogodb (-)	-3.332.304	-3.255.518	102
VIII. Drugi čisti zavarovalni odhodki (1+2+3)	724.042	653.065	111
1. Odhodki za preventivno dejavnost			
2. Prispevki za kritje škod po nezavarovanih in neznanih vozilih	79.932	30.933	258
3. Ostali čisti zavarovalni odhodki	644.109	622.132	104
IX. Izid iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj (I+II+III-IV+V-VI-VII-VIII)	158.442	171.582	92

¹ V skladu s sklepom o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih – SKL 2016.

B. Izkaz izida iz življenjskih zavarovanj	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
I. Čisti prihodki od zavarovalnih premij (1+2+3+4+5+6)	15.961.302	15.747.653	101
1. Obračunane kosmate zavarovalne premije	16.075.254	15.807.640	102
2. Obračunana premija sprejetega sozavarovanja(+)			
3. Obračunana premija oddanega sozavarovanja(-)	0	0	
4. Obračunane pozavarovalne premije (-)	-126.035	-114.909	110
5. Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	6.526	46.597	14
6. Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni del (+/-)	5.557	8.326	67
II. Prihodki naložb (1+2+3+4)	4.261.225	4.549.141	94
1. Prihodki iz dividend in deležev v družbah (1.1+1.2+1.3)	11.533	0	
1.1. Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku v družbah v skupini	0	0	
1.2. Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku v pridruženih družbah	0	0	
1.3. Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku v drugih družbah	11.533	0	
2. Prihodki drugih naložb (2.1+2.2+2.3)	4.112.820	4.205.782	98
2.1. Prihodki od zemljišč in zgradb	171.356	180.826	95
2.2. Prihodki od obresti	3.098.677	3.313.460	94
2.3. Drugi prihodki naložb (2.3.1+2.3.2)	842.787	711.495	118
2.3.1. Prevrednotovalni finančni prihodki	0	0	
2.3.2. Drugi finančni prihodki	842.787	711.495	118
3. Prihodki zaradi popravkov vrednosti naložb	69.898	104.291	67
4. Dobički pri odtujitvah naložb	66.974	239.068	28
III. Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	5.914.359	0
IV. Drugi čisti prihodki od zavarovanja	154.219	138.211	112
V. Čisti odhodki za škode (1+2+3+4+5)	16.675.641	16.111.070	104
1. Obračunani kosmati zneski škod	16.836.786	15.892.665	106
2. Prihodki od uveljavljenih kosmatih regresnih terjatev (-)	-10.534	-80.877	13
3. Obračunani deleži pozavarovateljev (-)	-131.240	-141.615	93
4. Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	-84.402	439.149	-19
5. Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni del (+/-)	65.031	1.748	3720
VI. Sprememba ostalih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (1+2)	10.838.860	-3.447.851	-314
1. Sprememba matematičnih rezervacij (1.1+1.2)	10.838.860	-3.447.851	-314
1.1. Sprememba kosmatih matematičnih rezervacij (+/-)	10.838.860	-3.447.851	-314
1.2. Sprememba pozavarovalnega deleža (+/-)	0	0	
2. Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (2.1+2.2)	0	0	
2.1. Sprememba kosmatih drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	0	0	
2.2. Sprememba pozavarovalnega deleža (+/-)	0	0	
VII. Čisti odhodki za bonuse in popuste	0	0	
VIII. Čisti obratovalni stroški (1+2+3+4)	5.273.604	5.032.854	105
1. Stroški pridobivanja zavarovanj	3.428.791	3.195.245	107
2. Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	0	0	
3. Drugi obratovalni stroški (3.1+3.2+3.3+3.4)	1.844.813	1.837.609	100
3.1. Amortizacija vrednosti sredstev, potrebnih za obratovanje	121.812	122.600	99
3.2. Stroški dela (3.2.1+3.2.2+3.2.3)	948.770	884.543	107
3.2.1. Plače zaposlenih	821.727	765.174	107
3.2.2. Stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	127.043	119.369	106

3.2.3. Drugi stroški dela	0	0	
3.3. Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti (stroški po pogodbah o delu, pogodbah o avtorskem delu in v zvezi z drugimi pravnimi razmerji), skupaj z dajatvami, ki bremenijo podjetje	5.682	3.149	180
3.4. Ostali obratovalni stroški	768.549	827.317	93
4. Prihodki od pozavarovalnih provizij in iz deležev v pozitivnem tehničnem izidu iz pozavarovalnih pogodb (-)	0	0	
IX. Odhodki naložb (1+2+3+4)	1.211.590	588.721	206
1. Amortizacija naložb sredstev, ki niso potrebna za obratovanje	52.320	44.731	117
2. Odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti in drugi finančni odhodki	293.071	293.628	100
3. Prevrednotovalni finančni odhodki	559.002	165.965	337
4. Izgube pri odtujitvah naložb	307.196	84.396	364
X. Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	7.115.127	0	
XI. Drugi čisti zavarovalni odhodki (1+2)	198.366	136.606	145
1. Odhodki za preventivno dejavnost	0	0	
2. Ostali drugi čisti zavarovalni odhodki	198.366	136.606	145
XII. Razporejen donos naložb, prenesen v izračun čistega izida zavarovalnice (-)	281.268	77.217	364
XIII. Izid iz življenjskih zavarovanj (I+II+III+IV-V+VI-VII-VIII-IX-X-XI-XII)	460.012	955.046	48

C. Izračun čistega izida zavarovalnice	2022	2021	Indeks
I. Izid iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj (A IX)	158.442	171.582	92
II. Izid iz življenjskih zavarovanj (B XIII)	460.012	955.046	48
III. Izid iz zdravstvenih zavarovanj (C XIII)			
IV. Prihodki naložb (1+2+3+4)	702.704	1.065.859	66
1. Prihodki iz dividend in deležev v družbah (1.1+1.2+1.3)	0	0	
1.1. Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku v družbah v skupini			
1.2. Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku v pridruženih družbah			
1.3. Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku v drugih družbah	0	0	
2. Prihodki drugih naložb (v postavkah 2.1, 2.2 in 2.3 zavarovalnica ločeno izkazuje prihodke naložb v pridruženih družbah in v družbah v skupini) (2.1 + 2.2 + 2.3)	643.171	646.525	99
2.1. Prihodki od zemljišč in zgradb	140.921	148.476	95
2.2. Prihodki od obresti	425.517	472.182	90
2.3. Drugi prihodki naložb (2.3.1+2.3.2)	76.733	25.866	297
2.3.1. Prevrednotovalni finančni prihodki	0	0	
2.3.2. Drugi finančni prihodki (2.3.2.1+2.3.2.2+2.3.2.3)	76.733	25.866	297
3. Prihodki zaradi popravkov vrednosti naložb	29.170	4.857	601
4. Dobički pri odtujitvah naložb	30.363	414.477	7
V. Razporejen donos naložb, prenesen iz izkaza izida iz življenjskih zavarovanj (B XII)	281.268	77.217	364
VI. Razporejen donos naložb, prenesen iz izkaza izida iz zdravstvenih zavarovanj (C X)	0	0	
VII. Odhodki naložb (1+2+3+4)	146.794	201.693	73
1. Amortizacija naložb sredstev, ki niso potrebna za obratovanje	36.010	35.650	101
2. Odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti in drugi finančni odhodki	73.296	52.251	140
3. Prevrednotovalni finančni odhodki	7.124	8.069	88
4. Izgube pri odtujitvah naložb	30.363	105.722	29
VIII. Razporejen donos naložb, prenesen v izkaz izida iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj (All)	490.416	806.559	61
IX. Drugi prihodki iz zavarovanj (1+2)	0	0	
1. Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj	0	0	

2. Drugi prihodki iz življenjskih zavarovanj	0	0	
X. Drugi odhodki iz zavarovanj (1+2)	62	18	352
1. Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj	0	0	
2. Drugi odhodki iz življenjskih zavarovanj	62	18	352
XI. Drugi prihodki (1+2)	21.449	67.630	32
1. Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj	21.446	30.379	71
2. Drugi prihodki iz življenjskih zavarovanj	2	37.252	0
XII. Drugi odhodki (1+2+3)	14.754	77.677	19
1. Drugi odhodki iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj	14.754	35.004	42
2. Drugi odhodki iz življenjskih zavarovanj	0	42.673	0
XIII. Poslovni izid obračunskega obdobja pred obdavčitvijo (I+II+III+IV+V+VI-VII-VIII+IX-X+XI-XII)	971.848	1.251.388	78
1. Poslovni izid obračunskega obdobja iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj	230.627	224.564	103
2. Poslovni izid obračunskega obdobja iz življenjskih zavarovanj	741.220	1.026.824	72
3. Poslovni izid obračunskega obdobja iz zdravstvenih zavarovanj	0	0	
XIV. Davek iz dobička	64.966	1.099	5910
XV. Odloženi davki	-87.791	-201.252	44
XVI. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja (XIII-XIV+XV)	819.091	1.049.038	78
E. Izračun vseobsegajočega donosa	2022	2021	Indeks
I. Čisti dobiček / izguba poslovnega leta po obdavčitvi	819.091	1.049.038	78
II. Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi (1+2+3+4+5+6)	-9.457.662	-122.008	7752
a) Postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid (1+2+3+4+5+6)	-25.302	-5.066	499
1. Čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja neopredmetenih sredstev			
2. Čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev			
3. Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe	-31.237	-6.254	499
4. Pripadajoči čisti dobički/izgube v zvezi z naložbami v kapital pridruženih in skupaj obvladovanih družb, obračunanih po kapitalski metodi			
5. Druge postavke, ki se v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrstile v poslovni izid			
6. Davek od postavk, ki ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	5.935	1.188	
b) Postavke, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid (1+2+3+4+5)	-9.432.360	-116.943	9970
1. Čisti dobički/izgube iz ponovne izmere finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	-11.640.361	-179.986	6467
2. Čisti dobički/izgube, ki izvirajo iz varovanja denarnih tokov pred tveganjem (uspešni del varovanja)			
3. Pripadajoči čisti dobički/izgube v zvezi z naložbami v kapital pridruženih in skupaj obvladovanih družb, obračunanih po kapitalski metodi			
4. Druge postavke, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid			
5. Davek od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	2.208.001	63.043	3502
III. Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi(I + II)	-8.638.571	927.029	-932

1.1 PRENOS DONOSA NALOŽB ZA PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA NA 31. 12. 2022

	Iz zavarovalno- tehničnih virov	Iz lastnih virov	Skupaj
I.Prihodki naložb	620.856	81.848	702.704
1.Prihodki iz deležev v drugih družbah	0	0	0
2.Prihodki od zemljišč in zgradb v drugih družbah	140.921	0	140.921
3.Prihodki od obresti v drugih družbah	383.901	41.616	425.517
4.Drugi prihodki naložb	38.681	38.053	76.733
- od tega prevrednotovalni prihodki	0	0	0
- od tega drugi finančni prihodki	38.681	38.053	76.733
5.Prihodki zaradi popravkov vrednosti naložb	26.991	2.179	29.170
6.Dobički pri odtujitvah naložb	30.363	0	30.363
II.Odhodki naložb	130.440	16.354	146.794
1.Amortizacija naložb sredstev, ki niso potrebna za obratovanje	36.010	0	36.010
2.Odhodki za upravljanje sredstev, za obresti in drugi fin.odh.	56.942	16.354	73.296
3.Prevrednotovalni finančni odhodki	7.124	0	7.124
5.Izgube pri odtujitvah naložb	30.363	0	30.363
III.Donos naložb	490.416	65.493	555.910

1.2 PRENOS DONOSA NALOŽB ZA ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA NA 31. 12. 2022

	Iz zavarovalno- tehničnih virov	Iz lastnih virov	Skupaj
I.Prihodki naložb	3.960.017	301.208	4.261.225
1.Prihodki iz deležev v drugih družbah	0	11.533	11.533
2.Prihodki od zemljišč in zgradb v drugih družbah	0	171.356	171.356
3.Prihodki od obresti v drugih družbah	3.098.677	0	3.098.677
4.Drugi prihodki naložb	724.468	118.319	842.787
- od tega prevrednotovalni prihodki	0	0	0
- od tega drugi finančni prihodki	724.468	118.319	842.787
5.Prihodki zaradi popravkov vrednosti naložb	69.898	0	69.898
6.Dobički pri odtujitvah naložb	66.974	0	66.974
II.Odhodki naložb	8.306.776	19.940	8.326.716
1.Amortizacija naložb sredstev, ki niso potrebna za obratovanje	44.533	7.787	52.320
2.Odhodki za upravljanje sredstev, za obresti in drugi fin.odh.	280.918	12.153	293.071
3.Prevrednotovalni finančni odhodki	7.674.129	0	7.674.129
4.Izgube pri odtujitvah naložb	307.196	0	307.196
III.Donos naložb	-4.346.759	281.268	-4.065.491

1.3 IZKAZ IZIDA KRITNEGA SKLADA ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ Z NALOŽBENIM TVEGANJEM ZA LETO 2022

	2022	2021	Indeks
I. Obračunane kosmate zavarovalne premije	6.594.774	6.145.160	107
II. Prihodki od naložb (1+2+3+4)	410.401	6.449.422	6
1. Prihodki iz dividend in deležev v družbah (1.1+1.2+1.3)	0	0	
1.1. Prihodki iz dividend in deležev v družbah v skupini	0	0	
1.2. Prihodki iz dividend in deležev v pridruženih družbah	0	0	
1.3. Prihodki iz dividend in deležev v drugih družbah	0	0	
2. Prihodki drugih naložb (2.1+2.2 +2.3)	409.959	358.281	114
2.1. Prihodki od zemljišč in zgradb	0	0	
2.2. Prihodki od obresti	17.302	0	
2.3. Drugi prihodki naložb (2.3.1+2.3.2)	392.658	358.281	110
2.3.1. Prevrednotovalni finančni prihodki	0	0	
2.3.2. Drugi finančni prihodki	392.658	358.281	110
3. Prihodki zaradi popravkov vrednosti naložb	0	5.947.142	0
4. Dobički pri odtujitvah naložb	441	143.999	0
III. Odhodki iz naslova izplačil zavarovalnih vsot oziroma odkupne vrednosti (1+2)	4.467.638	3.725.571	120
1. Redno prenehanje	1.757.336	1.601.843	110
2. Izredno prenehanje (1.1+1.2+1.3)	2.710.302	2.123.728	128
2.1. z izstopom iz zavarovanja			
2.2. z odpovedjo pogodbe o zavarovanju	2.523.088	2.046.983	123
2.3. s smrtjo zavarovanca	187.214	76.745	244
IV. Sprememba ostalih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-) (1+2)	7.514.000	-6.663.498	-113
1. Sprememba matematičnih rezervacij (+/-)	7.438.602	-6.679.037	-111
2. Sprememba drugih ostalih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	75.398	15.539	485
V. Obračunani stroški in provizije (1+2+3)	1.674.061	1.422.039	118
1. Obračunani vstopni stroški	1.021.760	816.742	125
2. Izstopni stroški	0	0	
3. Provizija za upravljanje	652.301	605.296	108
VI. Odhodki naložb (1+2+3+4)	7.485.359	142.857	5240
1. Amortizacija naložb sredstev, ki niso potrebna za obratovanje	0	0	
2. Odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti in drugi finančni odhodki	115.198	109.109	106
3. Prevrednotovalni finančni odhodki	7.115.127	32.782	21704
4. Izgube pri odtujitvah naložb	255.034	966	26410
VII. Izid kritnega sklada (I+II-III+IV-V-VI)	892.116	640.617	139

1.4 IZKAZ SREDSTEV IN OBVEZNOSTI KRITNEGA SKLADA ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ Z NALOŽBENIM TVEGANJEM NA 31. 12. 2022

Zneski v EUR	31.12.2022	31.12.2021	Indeks
SREDSTVA (A+B+C+D)	38.196.135	45.332.925	84
A. Naložbe v nepremičnine ter finančne naložbe (I.+II.+III.+IV.)	37.564.806	44.612.135	84
I. Naložbene nepremičnine	0	0	
II. Finančne naložbe v družbah v skupini in v pridruženih družbah (1+2)	0	0	
III. Druge finančne naložbe (1+2+3+4+5+6+7)	37.564.806	44.612.135	84
1. Delnice in drugi vrednostni papirji s spremenljivim donosom in kuponi v vzajemnih skladih	37.564.806	44.612.135	84
IV. Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij prenesen pozavarovateljem: (1 + 2 + 3 + 4 + 5)	0	0	
B. Terjatve (I.+II.+III.)	56.562	42.319	134
I. Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov (1+2+3)	56.562	42.319	134
1. Terjatve do zavarovalcev	56.562	42.319	134
II. Terjatve iz pozavarovanja	0	0	
III. Druge terjatve	0	0	
C. Razna sredstva (I.+II.)	531.093	625.586	85
I. Denarna sredstva	531.093	625.586	85
II. Druga sredstva	0	0	
D. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve (1+2+3)	43.674	52.885	83
1. Prehodno nezaračunani prihodki od obresti in najemnin	0	0	
2. Kratkoročno odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	43.674	52.885	83
3. Druge kratkoročne aktivne časovne razmejitve	0	0	
OBVEZNOSTI (A+B+C+D+E+F)	38.196.135	45.332.925	84
A. Presežek iz prevrednotenja	0	0	
B. Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije (I.+II.+III.+IV.)	115.226	190.624	60
I. Kosmate prenosne premije	0	0	
II. Kosmate matematične rezervacije	0	0	
III. Kosmate škodne rezervacije	115.226	190.624	60
IV. Kosmate rezervacije za bonuse in popuste	0	0	
C. Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzema naložbeno tveganje	37.171.811	44.610.413	83
D. Obveznosti za finančne naložbe pozavarovateljev iz naslova pozavarovalnih pogodb pri cedentih	0	0	
E. Druge obveznosti (I.+II.+III.)	909.098	531.888	171
I. Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov (1+2+3)	432.510	390.409	111
1. Obveznosti do zavarovalcev	432.510	390.409	111
II. Obveznosti iz sozavarovanja in pozavarovanja	0	0	
III. Druge obveznosti	476.588	141.479	337
F. Pasivne časovne razmejitve	0	0	

2 KAZALNIKI

Rast kosmate obračunane premije

Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	leto 2022		Indeks rasti kosmate obračunane premije	leto 2021		Indeks rasti kosmate obračunane premije
		Obračunane kosmate zavarovalne premije			Obračunane kosmate zavarovalne premije		
		tekoče leto	preteklo leto		tekoče leto	preteklo leto	
a	b	1	2	3	4	5	6
1	SKUPAJ PREMOŽENJSKA IN ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (2 + 21)	49.071.608	47.701.502	102,87	47.701.502	47.143.130	101,18
2	SKUPAJ PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA (3 + 4 + 5 + ... + 20)	32.996.353	31.893.863	103,46	31.893.863	31.241.958	102,09
3	Nezgodno zavarovanje	4.396.264	4.419.830	99,47	4.419.830	4.416.564	100,07
4	Zdravstveno zavarovanje						
5	Zavarovanje kopenskih motornih vozil	8.472.741	8.310.295	101,95	8.310.295	7.929.812	104,80
6	Zavarovanje tirnih vozil						
7	Letalsko zavarovanje						
8	Zavarovanje plovil						
9	Zavarovanje prevoza blaga						
10	Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	1.950.069	1.612.634	120,92	1.612.634	1.305.207	123,55
11	Drugo škodno zavarovanje	6.734.701	6.107.490	110,27	6.107.490	5.900.271	103,51
12	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	8.057.291	8.419.698	95,70	8.419.698	8.921.627	94,37
13	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov						
14	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil						
15	Splošno zavarovanje odgovornosti	1.483.048	1.213.627	122,20	1.213.627	1.072.824	113,12
16	Kreditno zavarovanje						
17	Kavcijsko zavarovanje						
18	Zavarovanje različnih finančnih izgub	613.825	524.084	117,12	524.084	500.773	104,65
19	Zavarovanje stroškov postopka						
20	Zavarovanje pomoči	1.288.416	1.286.205	100,17	1.286.205	1.194.881	107,64
21	SKUPAJ ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (22 + 23 + 24 + 25 + 26)	16.075.254	15.807.640	101,69	15.807.640	15.901.172	99,41
22	Življenjsko zavarovanje (točka 19)	9.480.480	9.662.479	98,12	9.662.479	10.358.088	93,28
23	Zavarovanje za primer poroke oz. rojstva (točka 20)						
24	Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov (točka 21)	6.594.774	6.145.160	107,32	6.145.160	5.543.084	110,86
25	Tontine (točka 22)						
26	Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil (točka 23)						
27	Zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni (točka 24)						
28	Upravljanje pokojninskih skladov – člen 26(9)						
29	Dodatno nezgodno zavarovanje	410.000	428.379	95,71	428.379	449.728	95,25

Čista obračunana zavarovalna premija v % od kosmate obračunane zavarovalne premije

Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	leto 2022			leto 2021		
		Čista obračunana zavarovalna premija	Kosmata obračunana zavarovalna premija	Čista obračunana zav. premija v % od kosmate zaračunane zav. premije	Čista obračunana zavarovalna premija	Kosmata obračunana zavarovalna premija	Čista obračunana zav. premija v % od kosmate zaračunane zav. premije
a	b	1	2	3	4	5	6
1	SKUPAJ PREMOŽENJSKA IN ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (2 + 21)	36.853.270	49.071.608	75,10	35.490.739	47.701.502	74,40
2	SKUPAJ PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA (3 + 4 + 5 + ... + 20)	20.904.051	32.996.353	63,35	19.798.009	31.893.863	62,07
3	Nezgodno zavarovanje	3.592.583	4.396.264	81,72	3.137.624	4.419.830	70,99
4	Zdravstveno zavarovanje						
5	Zavarovanje kopenskih motornih vozil	5.762.411	8.472.741	68,01	5.597.649	8.310.295	67,36
6	Zavarovanje tirnih vozil						
7	Letalsko zavarovanje						
8	Zavarovanje plovil						
9	Zavarovanje prevoza blaga						
10	Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	625.423	1.950.069	32,07	516.011	1.612.634	32,00
11	Drugo škodno zavarovanje	4.003.404	6.734.701	59,44	3.571.898	6.107.490	58,48
12	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	5.403.438	8.057.291	67,06	5.647.429	8.419.698	67,07
13	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov						
14	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil						
15	Splošno zavarovanje odgovornosti	456.848	1.483.048	30,80	421.251	1.213.627	34,71
16	Kreditno zavarovanje						
17	Kavcijsko zavarovanje						
18	Zavarovanje različnih finančnih izgub	372.670	613.825	60,71	290.284	524.084	55,39
19	Zavarovanje stroškov postopka						
20	Zavarovanje pomoči	687.275	1.288.416	53,34	615.863	1.286.205	47,88
21	SKUPAJ ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (22 + 23 + 24 + 25 + 26)	15.949.219	16.075.254	99,22	15.692.730	15.807.640	99,27
22	Življenjsko zavarovanje (točka 19)	9.363.227	9.480.480	98,76	9.555.949	9.662.479	98,90
23	Zavarovanje za primer poroke oz. rojstva (točka 20)	0	0		0	0	
24	Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov (točka 21)	6.585.993	6.594.774	99,87	6.136.782	6.145.160	99,86
25	Tontine (točka 22)						
26	Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil (točka 23)						
27	Zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni (točka 24)						
28	Upravljanje pokojninskih skladov – člen 26(9)						
29	Dodatno nezgodno zavarovanje	395.242	410.000	96,40	413.412	428.379	96,51

Gibanje kosmatih obračunanih odškodnin

Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	leto 2022		Indeks gibanja kosmatih obračunanih odškodnin	leto 2021		Indeks gibanja kosmatih obračunanih odškodnin
		Kosmate obračunane odškodnine			Kosmate obračunane odškodnine		
		tekoče leto	preteklo leto		tekoče leto	preteklo leto	
a	b	1	2	3	4	5	6
1	SKUPAJ PREMOŽENJSKA IN ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (2 + 21)	33.718.188	30.958.869	108,91	30.958.869	32.506.506	95,24
2	SKUPAJ PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA (3 + 4 + 5 + ... + 20)	16.891.937	15.147.081	111,52	15.147.081	17.869.669	84,76
3	Nezgodno zavarovanje	721.510	881.318	81,87	881.318	713.807	123,47
4	Zdravstveno zavarovanje						
5	Zavarovanje kopenskih motornih vozil	7.904.450	6.506.170	121,49	6.506.170	7.215.571	90,17
6	Zavarovanje tirnih vozil						
7	Letalsko zavarovanje						
8	Zavarovanje plovil						
9	Zavarovanje prevoza blaga						
10	Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	311.583	305.530	101,98	305.530	254.198	120,19
11	Drugo škodno zavarovanje	2.753.215	2.689.912	102,35	2.689.912	2.870.449	93,71
12	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	4.339.341	4.232.387	102,53	4.232.387	6.024.824	70,25
13	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov						
14	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil						
15	Splošno zavarovanje odgovornosti	227.538	93.002	244,66	93.002	99.979	93,02
16	Kreditno zavarovanje						
17	Kavcijsko zavarovanje						
18	Zavarovanje različnih finančnih izgub	233.768	113.394	206,16	113.394	228.539	49,62
19	Zavarovanje stroškov postopka						
20	Zavarovanje pomoči	400.531	325.369	123,10	325.369	462.302	70,38
21	SKUPAJ ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (22 + 23 + 24 + 25 + 26)	16.826.252	15.811.788	106,42	15.811.788	14.636.838	108,03
22	Življenjsko zavarovanje (točka 19)	12.358.614	12.086.217	102,25	12.086.217	11.562.535	104,53
23	Zavarovanje za primer poroke oz. rojstva (točka 20)						
24	Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov (točka 21)	4.467.638	3.725.571	119,92	3.725.571	3.074.302	121,18
25	Tontine (točka 22)						
26	Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil (točka 23)						
27	Zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni (točka 24)						
28	Upravljanje pokojninskih skladov – člen 26(9)						
29	Dodatno nezgodno zavarovanje	29.997	27.021	0,00	27.021	9.415	0,00

Škodni rezultat

Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	leto 2022			leto 2021		
		Kosmate obračunane odškodnine	Kosmate obračunane premije	Škodni rezultat	Kosmate obračunane odškodnine	Kosmate obračunane premije	Škodni rezultat
		1	2		4	5	
a	b			3			6
1	SKUPAJ PREMOŽENJSKA IN ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (2 + 21)	33.718.188	49.071.608	68,71	30.958.869	47.701.502	64,90
2	SKUPAJ PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA (3 + 4 + 5 + ... + 20)	16.891.937	32.996.353	51,19	15.147.081	31.893.863	47,49
3	Nezgodno zavarovanje	721.510	4.396.264	16,41	881.318	4.419.830	19,94
4	Zdravstveno zavarovanje						
5	Zavarovanje kopenskih motornih vozil	7.904.450	8.472.741	93,29	6.506.170	8.310.295	78,29
6	Zavarovanje tirnih vozil						
7	Letalsko zavarovanje						
8	Zavarovanje plovil						
9	Zavarovanje prevoza blaga						
10	Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	311.583	1.950.069	15,98	305.530	1.612.634	18,95
11	Drugo škodno zavarovanje	2.753.215	6.734.701	40,88	2.689.912	6.107.490	44,04
12	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	4.339.341	8.057.291	53,86	4.232.387	8.419.698	50,27
13	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov						
14	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil						
15	Splošno zavarovanje odgovornosti	227.538	1.483.048	15,34	93.002	1.213.627	7,66
16	Kreditno zavarovanje						
17	Kavcijsko zavarovanje						
18	Zavarovanje različnih finančnih izgub	233.768	613.825	38,08	113.394	524.084	21,64
19	Zavarovanje stroškov postopka						
20	Zavarovanje pomoči	400.531	1.288.416	31,09	325.369	1.286.205	25,30
21	SKUPAJ ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (22 + 23 + 24 + 25 + 26)	16.826.252	16.075.254	104,67	15.811.788	15.807.640	100,03
22	Življenjsko zavarovanje (točka 19)	12.358.614	9.480.480	130,36	12.086.217	9.662.479	125,08
23	Zavarovanje za primer poroke oz. rojstva (točka 20)						
24	Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov (točka 21)	4.467.638	6.594.774	67,75	3.725.571	6.145.160	60,63
25	Tontine (točka 22)						
26	Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil (točka 23)						
27	Zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni (točka 24)						
28	Upravljanje pokojninskih skladov – člen 26(9)						
29	Dodatno nezgodno zavarovanje	29.997	410.000	7,32	27.021	428.379	6,31

Stroški poslovanja v % od kosmate obračunane zavarovalne premije

Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	leto 2021			leto 2020		
		Stroški poslovanja	Kosmate obračunane zavarovalne premije	Stroški poslovanja v % od obračunane kosmate zav. premije	Stroški poslovanja	Kosmate obračunane zavarovalne premije	Stroški poslovanja v % od obračunane kosmate zav. premije
a	b	1	2	3	4	5	6
1	SKUPAJ PREMOŽENJSKA IN ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (2 + 21)	17.209.864	49.071.608	35,07	16.675.262	47.701.502	34,96
2	SKUPAJ PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA (3 + 4 + 5 + ... + 20)	11.914.879	32.996.353	36,11	11.620.805	31.893.863	36,44
3	Nezgodno zavarovanje	1.691.149	4.396.264	38,47	1.701.758	4.419.830	38,50
4	Zdravstveno zavarovanje						
5	Zavarovanje kopenskih motornih vozil	3.074.846	8.472.741	36,29	3.017.950	8.310.295	36,32
6	Zavarovanje tirnih vozil						
7	Letalsko zavarovanje						
8	Zavarovanje plovil						
9	Zavarovanje prevoza blaga						
10	Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	689.946	1.950.069	35,38	572.481	1.612.634	35,50
11	Drugo škodno zavarovanje	2.633.360	6.734.701	39,10	2.478.890	6.107.490	40,59
12	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	2.633.208	8.057.291	32,68	2.786.559	8.419.698	33,10
13	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov						
14	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil						
15	Splošno zavarovanje odgovornosti	575.710	1.483.048	38,82	482.544	1.213.627	39,76
16	Kreditno zavarovanje						
17	Kavcijsko zavarovanje						
18	Zavarovanje različnih finančnih izgub	198.611	613.825	32,36	176.241	524.084	33,63
19	Zavarovanje stroškov postopka						
20	Zavarovanje pomoči	418.049	1.288.416	32,45	404.381	1.286.205	31,44
21	SKUPAJ ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (22 + 23 + 24 + 25 + 26)	5.294.985	16.075.254	32,94	5.054.458	15.807.640	31,97
22	Življenjsko zavarovanje (točka 19)	2.808.571	9.480.480	29,62	2.865.211	9.662.479	29,65
23	Zavarovanje za primer poroke oz. rojstva (točka 20)						
24	Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov (točka 21)*	2.486.414	6.594.774	37,70	2.189.247	6.145.160	36
25	Tontine (točka 22)						
26	Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil (točka 23)						
27	Zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni (točka 24)						
28	Upravljanje pokojninskih skladov – člen 26(9)						
29	Dodatno nezgodno zavarovanje	130.357	410.000	31,79	137.331	428.379	32,06

*Stroški poslovanja so dejanski in ne kalkulatívni stroški.

Stroški pridobivanja zavarovanj v % od kosmate obračunane zavarovalne premije

Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	leto 2022			leto 2021		
		Stroški pridobivanja zavarovanj	Kosmate obračunane zavarovalne premije	Stroški prid. zav. v % od kosmate obračunane zav. premije	Stroški pridobivanja zavarovanj	Kosmate obračunane zavarovalne premije	Stroški prid. zav. v % od kosmate obračunane zav. premije
a	b	1	2	3	4	5	6
1	SKUPAJ PREMOŽENJSKA IN ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (2 + 21)	11.693.741	49.071.608	23,83	11.261.635	47.701.502	23,61
2	SKUPAJ PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA (3 + 4 + 5 + ... + 20)	8.264.950	32.996.353	25,05	8.066.390	31.893.863	25,29
3	Nezgodno zavarovanje	1.193.694	4.396.264	27,15	1.200.595	4.419.830	27,16
4	Zdravstveno zavarovanje						
5	Zavarovanje kopenskih motornih vozil	2.135.401	8.472.741	25,20	2.098.274	8.310.295	25,25
6	Zavarovanje tirnih vozil						
7	Letalsko zavarovanje						
8	Zavarovanje plovil						
9	Zavarovanje prevoza blaga		0	0,00		0	0,00
10	Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	483.026	1.950.069	24,77	400.316	1.612.634	24,82
11	Drugo škodno zavarovanje	1.907.454	6.734.701	28,32	1.805.164	6.107.490	29,56
12	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	1.722.197	8.057.291	21,37	1.825.496	8.419.698	21,68
13	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov						
14	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil						
15	Splošno zavarovanje odgovornosti	414.566	1.483.048	27,95	348.943	1.213.627	28,75
16	Kreditno zavarovanje						
17	Kavcijsko zavarovanje						
18	Zavarovanje različnih finančnih izgub	135.491	613.825	22,07	123.629	524.084	23,59
19	Zavarovanje stroškov postopka						
20	Zavarovanje pomoči	273.121	1.288.416	21,20	263.973	1.286.205	20,52
21	SKUPAJ ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (22 + 23 + 24 + 25 + 26)	3.428.791	16.075.254	21,33	3.195.245	15.807.640	20,21
22	Življenjsko zavarovanje (točka 19)	1.707.661	9.480.480	18,01	1.726.636	9.662.479	17,87
23	Zavarovanje za primer poroke oz. rojstva (točka 20)						
24	Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov (točka 21)	1.721.130	6.594.774	26,10	1.468.609	6.145.160	23,90
25	Tontine (točka 22)						
26	Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil (točka 23)						
27	Zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni (točka 24)						
28	Upravljanje pokojninskih skladov – člen 26(9)						
29	Dodatno nezgodno zavarovanje	82.677	410.000	20,17	86.932	428.379	20,29

Čisti škodni kazalnik

Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	leto 2022				leto 2021	
		Čiste zavarovalne odškodnine in sprememba škodnih rezervacij	Čist prihodki od zavarovalnih premij	Čisti škodni kazalnik	Čiste zavarovalne odškodnine in sprememba škodnih rezervacij	Čist prihodki od zavarovalnih premij	Čisti škodni kazalnik
a	b	1	2	3	4	5	6
1	SKUPAJ PREMOŽENJSKA IN ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (2 + 21)	28.768.746	36.453.597	78,92	27.840.791	35.130.338	79,25
2	SKUPAJ PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA (3 + 4 + 5 + ... + 20)	12.093.105	20.492.294	59,01	11.729.721	19.382.685	60,52
3	Nezgodno zavarovanje	722.276	3.611.894	20,00	683.417	3.132.182	21,82
4	Zdravstveno zavarovanje						
5	Zavarovanje kopenskih motornih vozil	5.722.368	5.653.170	101,22	5.066.803	5.437.917	93,18
6	Zavarovanje tirnih vozil						
7	Letalsko zavarovanje						
8	Zavarovanje plovil						
9	Zavarovanje prevoza blaga	0	0	0,00	0	0	0,00
10	Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	116.139	559.835	20,75	175.497	466.598	37,61
11	Drugo škodno zavarovanje	1.746.600	3.801.810	45,94	1.740.693	3.453.949	50,40
12	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	3.460.195	5.417.532	63,87	3.841.409	5.676.442	67,67
13	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov						
14	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil						
15	Splošno zavarovanje odgovornosti	-7.941	442.866	-1,79	82.029	404.480	20,28
16	Kreditno zavarovanje						
17	Kavcijsko zavarovanje						
18	Zavarovanje različnih finančnih izgub	157.459	321.612	48,96	53.320	245.895	21,68
19	Zavarovanje stroškov postopka						
20	Zavarovanje pomoči	176.010	683.576	25,75	86.553	565.223	15,31
21	SKUPAJ ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (22 + 23 + 24 + 25 + 26)	16.675.641	15.961.302	104,48	16.111.070	15.747.653	102,31
22	Življenjsko zavarovanje (točka 19)	12.283.550	9.375.113	131,02	12.401.038	9.610.661	129,03
23	Zavarovanje za primer poroke oz. rojstva (točka 20)						
24	Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov (točka 21)	4.392.091	6.586.189	66,69	3.710.032	6.136.992	60,45
25	Tontine (točka 22)						
26	Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil (točka 23)						
27	Zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni (točka 24)						
28	Upravljanje pokojninskih skladov – člen 26(9)						
29	Dodatno nezgodno zavarovanje	64.880	395.242	16,42	41.252	413.412	9,98

Sestavljeni škodni kazalnik

		leto 2022			leto 2021		
Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	Čiste zavarovalne odškodnine, sprememba škodnih rezervacij in obratovalni stroški	Čist prihodki od zavarovalnih premij	Sestavljeni škodni kazalnik	Čiste zavarovalne odškodnine, sprememba škodnih rezervacij in obratovalni stroški	Čist prihodki od zavarovalnih premij	Sestavljeni škodni kazalnik
a	b	1	2	3	4	5	6
1	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	24.007.985	20.492.294	117,16	23.350.525	19.382.685	120,47

Stroškovni kazalnik

		leto 2022			leto 2021		
Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	Obratovalni stroški	Čist prihodki od zavarovalnih premij	Stroškovni kazalnik	Obratovalni stroški	Čist prihodki od zavarovalnih premij	Stroškovni kazalnik
a	b	1	2	3	4	5	6
1	ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	5.294.985	15.961.302	33,17	5.054.458	15.747.653	32,10

Kazalnik koristnosti

		leto 2022			leto 2021		
Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	Izplačane zavarovalnine in sprememba zav. – teh. rezervacij	Obračunane čiste premije	Kazalnik koristnosti	Izplačane zavarovalnine in sprememba zav. – teh. rezervacij	Obračunane čiste premije	Kazalnik koristnosti
a	b	1	2	3	4	5	6
1	ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	5.987.391	15.949.219	37,54	19.259.639	15.692.730	122,73

Učinki naložb

		leto 2022				leto 2021			
Zap. št.	Vrsta naložbe	Donos naložb	Stanje naložb		Učinki naložb v % od povpr. stanja naložb	Donos naložb	Stanje naložb		Učinki naložb v % od povpr. stanja naložb
			na začetku leta	na koncu leta			na začetku leta	na koncu leta	
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8
1	NALOŽBE SKUPAJ	-3.509.581	206.996.304	172.929.538	-1,85	10.738.946	194.747.664	206.996.304	5,35
2	Naložbe življenjskih zavarovanj	2.728.199	135.276.862	112.188.237	2,20	3.491.008	132.745.871	135.276.862	2,61
3	Naložbe življenjskih zavarovanj, za katere zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje	-7.074.959	44.612.135	37.564.806	-17,22	6.306.565	37.695.291	44.612.135	15,32
4	Naložbe premoženjskih zavarovanj	490.416	17.293.470	14.660.476	3,07	806.553	15.246.211	17.293.470	4,96
5	Naložbe lastnih virov	346.762	9.813.838	8.516.019	3,78	134.820	9.060.291	9.813.838	1,43

Čiste škodne rezervacije v % od čistih prihodkov od zavarovalnih premij

Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	leto 2022			leto 2021		
		Čiste škodne rezervacije	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	Čiste škodne rezervacije v % od čistih prih. od zav. premij	Čiste škodne rezervacije	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	Čiste škodne rezervacije v % od čistih prih. od zav. premij
a	b	1	2	3	4	5	6
1	SKUPAJ PREMOŽENJSKA IN ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (2 + 21)	11.966.952	36.453.597	32,83	11.230.637	35.130.338	31,97
2	SKUPAJ PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA (3 + 4 + 5 + ... + 20)	10.259.985	20.492.294	50,07	9.504.299	19.382.685	49,03
3	Nezgodno zavarovanje	1.859.638	3.611.894	51,49	1.697.377	3.132.182	54,19
4	Zdravstveno zavarovanje						
5	Zavarovanje kopenskih motornih vozil	2.288.035	5.653.170	40,47	2.098.782	5.437.917	38,60
6	Zavarovanje tirnih vozil						
7	Letalsko zavarovanje						
8	Zavarovanje plovil						
9	Zavarovanje prevoza blaga						
10	Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	283.172	559.835	50,58	323.658	466.598	69,37
11	Drugo škodno zavarovanje	1.783.583	3.801.810	46,91	1.680.968	3.453.949	48,67
12	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	3.648.387	5.417.532	67,34	3.222.272	5.676.442	56,77
13	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov						
14	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil						
15	Splošno zavarovanje odgovornosti	271.307	442.866	61,26	359.166	404.480	88,80
16	Kreditno zavarovanje						
17	Kavcijsko zavarovanje						
18	Zavarovanje različnih finančnih izgub	110.736	321.612	34,43	82.691	245.895	33,63
19	Zavarovanje stroškov postopka						
20	Zavarovanje pomoči	15.128	683.576	2,21	39.384	565.223	6,97
21	SKUPAJ ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA (22 + 23 + 24 + 25 + 26)	1.706.967	15.961.302	10,69	1.726.338	15.747.653	10,96
22	Življenjsko zavarovanje (točka 19)	1.591.891	9.375.113	16,98	1.535.715	9.610.661	15,98
23	Zavarovanje za primer poroke oz. rojstva (točka 20)						
24	Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov (točka 21)	115.076	6.586.189	1,75	190.624	6.136.992	3,11
25	Tontine (točka 22)						
26	Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil (točka 23)						
27	Zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni (točka 24)						
28	Upravljanje pokojninskih skladov – člen 26(9)						
29	Dodatno nezgodno zavarovanje	106.186	395.242	26,87	71.303	413.412	17,25

Dobiček ali izguba tekočega leta v % od čiste obračunane premije

Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	leto 2022			leto 2021		
		Kosmati dobiček oz. izguba tekočega leta	Čista obračunana premija	Dobiček ali izguba tekočega leta v % od čiste obračunane premije	Kosmati dobiček oz. izguba tekočega leta	Čista obračunana premija	Dobiček ali izguba tekočega leta v % od čiste obračunane premije
a	b	1	2	3	4	5	6
1	SKUPAJ (2 + 3)	971.848	36.853.270	2,64	1.251.388	35.490.739	3,53
2	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	230.627	20.904.051	1,10	224.564	19.798.009	1,13
3	ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	741.220	15.949.219	4,65	1.026.824	15.692.730	6,54
4	ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA	0	0	0,00	0	0	0,00

Dobiček ali izguba tekočega leta v % od povprečnega kapitala

Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	Kosmati dobiček oz. izguba tekočega leta	leto 2022		Dobiček ali izguba tekočega leta v % od povpreč. kapitala	Kosmati dobiček oz. izguba tekočega leta	leto 2021		Dobiček ali izguba tekočega leta v % od povpreč. kapitala
			Stanje kapitala				Stanje kapitala		
			na začetku leta	na koncu leta			na začetku leta	na koncu leta	
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8
1	SKUPAJ (2 + 3)	971.848	45.583.588	36.205.017	2,38	1.251.388	44.656.559	45.583.588	2,77
2	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	230.627	12.984.586	10.915.134	1,93	224.564	12.803.223	12.984.586	1,74
3	ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	741.220	32.599.002	25.289.883	2,56	1.026.824	31.853.336	32.599.002	3,19

Dobiček ali izguba tekočega leta v % od povprečne aktive

			leto 2022				leto 2021			
			Stanje aktive		Dobiček ali izguba tekočega leta v % od povprečne aktive	Kosmati dobiček oz. izguba tekočega leta	Stanje aktive		Dobiček ali izguba tekočega leta v % od povprečne aktive	
Kosmati dobiček oz. izguba tekočega leta			na začetku leta	na koncu leta			na začetku leta	na koncu leta		
Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja									
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	
1	SKUPAJ (2 + 3)	971.848	225.107.170	193.087.544	0,46	1.251.388	219.579.604	225.107.170	0,56	
2	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	230.627	41.647.289	42.174.485	0,55	224.564	37.551.102	41.647.289	0,57	
3	ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	741.220	183.459.881	150.913.059	0,44	1.026.824	182.028.503	183.459.881	0,56	

Dobiček ali izguba tekočega leta na delnico

Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	leto 2022		leto 2021	
		Kosmati dobiček	Število delnic	Kosmati dobiček	Število delnic
		1	2	3	4
1	SKUPAJ (2 + 3)	971.848	1.440.000	0,67	1.251.388
2	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	230.627	720.000	0,32	224.564
3	ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	741.220	720.000	1,03	1.026.824

Delež terjatev iz pozavarovanja in zavarovalno-tehničnih rezervacij, ki odpadejo na pozavarovatelje, v % kapitala

Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	leto 2022			leto 2021		
		Terjatve iz pozavarovanja in zavarovalno-tehnične rezervacije, ki odpadejo na pozavarovatelje	Kapital	Delež terjatev iz pozavarovanj in ZTR v kapitalu	Terjatve iz pozavarovanja in zavarovalno-tehnične rezervacije, ki odpadejo na pozavarovatelje	Kapital	Delež terjatev iz pozavarovanj in ZTR v kapitalu
		1	2	3	4	5	6
1	SKUPAJ (2 + 3)	8.160.235	36.205.017	22,54	7.639.467	45.583.588	16,76
2	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	7.982.541	10.915.134	73,13	7.380.809	12.984.586	56,84
3	ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	177.694	25.289.883	0,70	258.657	32.599.002	0,79

Čista obračunana zavarovalna premija glede na povprečno stanje kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij

Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	leto 2022			leto 2021		
		Čista obračunana zavarovalna premija	Povprečno stanje kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij	Čista obračunana zavarovalna premija glede na povprečno stanje kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij	Čista obračunana zavarovalna premija	Povprečno stanje kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij	Čista obračunana zavarovalna premija glede na povprečno stanje kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij
		1	2	3	4	5	6
1	SKUPAJ (2 + 3)	36.853.270	192.804.665	19,11	35.490.739	204.113.486	17,39
2	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	20.904.051	28.586.962	73,12	19.798.009	26.139.312	75,74
3	ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	15.949.219	164.217.703	9,71	15.692.730	177.974.174	8,82

Povprečno stanje čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij glede na čiste prihodke od zavarovalnih premij

		leto 2022			leto 2021		
Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	Povprečno stanje čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	Povprečno stanje čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij glede na čiste prihodke od zavarovalnih premij	Povprečno stanje čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	Povprečno stanje čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij glede na čiste prihodke od zavarovalnih premij
a	b	1	2	3	4	5	6
1	SKUPAJ (2 + 3)	151.910.363	36.453.597	416,72	158.993.412	35.130.338	452,58
2	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	16.637.102	20.492.294	81,19	13.245.407	19.382.685	68,34
3	ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	135.273.260	15.961.302	847,51	145.748.005	15.747.653	925,52

Kapital glede na obveznost do virov sredstev

		leto 2022			leto 2021		
Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	Kapital	Obveznost do virov sredstev	Kapital glede na obveznost do virov sredstev	Kapital	Obveznost do virov sredstev	Kapital glede na obveznost do virov sredstev
a	b	1	2	3	4	5	6
1	SKUPAJ (2 + 3)	36.205.017	193.087.544	18,75	45.583.588	225.107.170	20,25
2	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	10.915.134	42.174.485	25,88	12.984.586	41.647.289	31,18
3	ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	25.289.883	150.913.059	16,76	32.599.002	183.459.881	17,77

Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije glede na obveznost do virov sredstev

		leto 2022			leto 2021		
Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije	Obveznost do virov sredstev	Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije glede na obveznost do virov sredstev	Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije	Obveznost do virov sredstev	Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije glede na obveznost do virov sredstev
a	b	1	2	3	4	5	6
1	SKUPAJ (2 + 3)	141.500.915	193.087.544	73,28	162.319.810	225.107.170	72,11
2	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	17.324.020	42.174.485	41,08	15.950.185	41.647.289	38,30
3	ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	124.176.895	150.913.059	82,28	146.369.625	183.459.881	79,78

Čiste matematične rezervacije glede na čiste zavarovalno-tehnične rezervacije

		leto 2022			leto 2021		
Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	Čiste matematične rezervacije	Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije	Čiste matematične rezervacije glede na čiste zavarovalno-tehnične rezervacije	Čiste matematične rezervacije	Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije	Čiste matematične rezervacije glede na čiste zavarovalno-tehnične rezervacije
a	b	1	2	3	4	5	6
1	SKUPAJ (2 + 3)	121.999.973	141.500.915	86,22	144.182.738	162.319.810	88,83
2	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	0	17.324.020	0,00	0	15.950.185	0,00
3	ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	121.999.973	124.176.895	98,25	144.182.738	146.369.625	98,51

Kosmata obračunana zavarovalna premija glede na število redno zaposlenih

		leto 2022			leto 2021		
Zap. št.	Zavarovalna vrsta oz. zavarovanja	Kosmata obračunana zavarovalna premija	Število redno zaposlenih	Kosmata obračunana zavarovalna premija glede na število redno zaposlenih	Kosmata obračunana zavarovalna premija	Število redno zaposlenih	Kosmata obračunana zavarovalna premija glede na število redno zaposlenih
a	b	1	2	3	4	5	6
1	SKUPAJ (2 + 3)	49.071.608	176	278.816	47.701.502	210	227.150
2	PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	32.996.353	118	278.816	31.893.863	140	227.150
3	ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	16.075.254	58	278.816	15.807.640	70	227.150

